

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

111'inci Birleşim 10 Temmuz 2020 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	727
II.- GELEN KÂĞITLAR	733
III.- YOKLAMALAR	767, 768, 801, 815, 828
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	746, 748, 749
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	746:747, 748:749, 749:750
1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	746:747
2.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Soma'daki maden işçilerinin kıdem tazminatı alacaklarına ilişkin gündem dışı konuşması	748:749
3.- İzmir Milletvekili Necip Nasır'ın, ülkenin içinde bulunduğu deprem riskine ilişkin gündem dışı konuşması	749:750
	715

V.- AÇIKLAMALAR

747, 749, 751, 769, 778,
782, 784, 790, 793, 802,
803, 806, 816, 818, 829,
836, 855, 861, 888, 904,
918, 922

1.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği'ne göre kamu araçlarından ücretsiz yararlanma hakkı olan engellilerin yeni normalde bu haklarından yararlanamadığına ilişkin açıklaması

747

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Srebrenitsa soykırımın 25'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

749

3.- Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a milletin Ayasofya'nın yeniden cami olarak açılması arzusunun tercüman olması nedeniyle minnet ve şükranlarını sunduklarına ilişkin açıklaması

751

4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Tunceli ilinde kutsal kabul edilen ve koruma altına alınması gereken 17 dağ keçisinin avlanması için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından ihale açıldığına ilişkin açıklaması

751

5.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

751

6.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Covid-19 pandemisi nedeniyle iflasın eşiğinde olan esnafın mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

752

7.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, Tunceli ili Düzgün Baba ziyaretgâhına düzenlenen saldırıyı kınadığına, kutsal kabul edilen ve koruma altına alınması gereken 17 dağ keçisinin avlanması yolunun açılması yönünden dönülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

752

8.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 1 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla Avrupa Birliği Konseyi Dönem Başkanlığına Almanya'nın geçmesiyle iyimser beklentilere girmeden önce iktidarın yerine getirmesi gerekenlere ilişkin açıklaması

752

9.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın eşi Semiha Yıldırım'a sosyal medya aracılığıyla yapılan hakareti kınadığına ve bu alanda yasal düzenlemenin zaruri hâle geldiğine ilişkin açıklaması

753

10.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın, İzmir ilinin kronik sorunlarının devam ettiğine ilişkin açıklaması

753

11.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa ili Yunuseli Havalimanı arazisinin imara açılacağı ve lojistik havalimanı olma statüsünün kaldırılacağı iddialarının doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

753

12.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, MUÇEV'in yapı kayıt belgesi alıp almadığını, sahil ve koyların işletme hakkını ihalesiz olarak üçüncü şahıslara devredip devretmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

754

- 13.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, milletin dertlerine çare olunması ve fındık alım fiyatlarının açıklanarak alan bazlı gelir desteği başvuru sürelerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması 754
- 14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Türkiye Futbol Federasyonunun Bölgesel Amatör Lig'e yönelik aldığı tescil kararının Anadolu takımlarını mağdur ettiğine, Atatürk Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesinde yaz okulu eğitiminin açılması gerektiğine ilişkin açıklaması 754
- 15.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 10 Temmuz Nurettin Topçu'yu vefatının 45'inci yıl dönümünde rahmetle andığına ilişkin açıklaması 755
- 16.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü'ne ilişkin açıklaması 755
- 17.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin ili Tarsus ilçesinde yapımı devam eden Çukurova Bölgesel Havalimanı inşaatının iki yıl içinde tamamlanmasının hedeflendiğine ilişkin açıklaması 755
- 18.- Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, hakkında yargı kararı yokken Yalova Belediye Başkanının görevden uzaklaştırılmasının millet iradesine darbe olduğuna ve konunun takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması 756
- 19.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir ili Bergama ilçesi halkının Sümerbank Tekstil Fabrikasının bulunduğu araziye Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi birimlerinin getirilmesini beklediğine ilişkin açıklaması 756
- 20.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, ülkenin salgının yıkıcı etkilerine karşın zirve yürüyüşüne devam ettiğine, dünya hava kargo pazarındaki küçülmeye rağmen Turkish Cargo'nun dünyanın beşte 1'lik yükünü taşıdığına ilişkin açıklaması 756:757
- 21.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Çankırı Devlet Hastanesinde yaşanan ve teftiş raporuyla tespit edilen yolsuzluğun sorumlularının görevden uzaklaştırılmalarını Çankırı halkı adına talep ettiğine ilişkin açıklaması 757
- 22.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, normalleşme süreciyle birlikte kısıtlı da olsa hizmet sunmaya çalışan kıraathane, kahvehane, çay bahçesi, dernek lokalleri, oyun salonları ve internet kafelerin mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 757
- 23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 7 kişinin vefat ettiği Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada 3 jandarma personelinin şehit olduğuna, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, olayda ihmali olanlar hakkında hukuki ve cezai yaptırımların uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması 758

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 10 Temmuz Nurettin Topçu'yu vefatının 45'inci, Şamil Basayev'i şehadetinin 14'üncü yıl dönümünde rahmetle andığına ve Dünya Hukuk Günü'nü kutladığına, TÜİK'in açıkladığı nisan ayı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

759

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü'ne ilişkin açıklaması

759:760

26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 10 Temmuz Ali İsmail Korkmaz'ın ölümünün 7'nci, 7 Temmuz Vedat Aydın'ın ölümünün 29'uncu yıl dönümüne, Suriyeli Ali El Hemdan'ın öldürülmesine dair açılan davanın ilk duruşmasının Adana 9. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldüğüne ve adil yargılanma taleplerini yinelediklerine, Tunceli ilinde kutsal kabul edilen ve koruma altına alınması gereken 17 dağ keçisinin avlanması için açılan ihaleden vazgeçilmesi gerektiğine, salgın koşullarında okullarda eğitimin nasıl sürdürüleceğini Millî Eğitim Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

760:762

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 10 Temmuz Ali İsmail Korkmaz'ın ölümünün 7'nci, 13 ve 14'üncü Dönem İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Aybar'ın ölümünün 25'inci, 11 Temmuz Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne, 7 kişinin vefat ettiği Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada 3 askerin şehit olduğu olaya yönelik sorulması gerekenlere, TÜİK'in açıkladığı nisan ayı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

762:764

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 10 Temmuz Nurettin Topçu'yu vefatının 45'inci yıl dönümünde rahmetle andığına, 11 Temmuz Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

764:766

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, dilekçe hakkının anayasal ve dünya parlamentolarında özel şekilde gözetilen bir hak olduğuna, avukatların Meclise gelerek Dilekçe Komisyonuna çoklu baro düzenlemesine karşı dilekçe verme haklarının engellendiğine ilişkin açıklaması

769:771

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, baro başkanlarının ve avukatların Meclise gelerek Dilekçe Komisyonuna dilekçe verme hakkını kullanmalarının engellenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

771:772

31.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

772

32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

773:774

- 33.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 774:776
- 34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 776:777
- 35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 778:779
- 36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 782
- 37.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 784
- 38.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilen İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde hamasi tartışmalar yapılmasına son verilmesini istirham ettiğine ilişkin açıklaması 784:785
- 39.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 785
- 40.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 786
- 41.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 786:787
- 42.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin Toroslar Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi kimya laboratuvarında meydana gelen patlamada hayatını kaybeden Öğretmen Ramazan Şahin'e ve Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkısıği Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 790
- 43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yapılan sistematik baskı ve zulmü lanetlediklerine, Uygur Türklerinin taleplerinin sadece yaşama, temel insan haklarının ve inanç haklarının garanti altına alınması olduğuna ilişkin açıklaması 790:791
- 44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Uygur Türklerinin sorunlarının araştırılması amacıyla ortak bir önergeyle komisyon kurulmasına yönelik gruplara çağrıda bulunduğuna, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 792

- 45.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve çoklu baro düzenlemesine karşı 354 imza içeren dilekçenin Dilekçe Komisyonuna verildiğine ilişkin açıklaması 793
- 46.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 793:794
- 47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 794
- 48.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 795
- 49.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Danıştayın vermiş olduğu kararla Ayasofya Camii'nin Diyanet İşleri Başkanlığının bünyesinde bütün inananlar için ibadet alanı olarak hayatına devam edeceğine ilişkin açıklaması 802
- 50.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ayasofya'nın tekrar cami hüviyetiyle ibadete açılmasına vesile olan başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ve Danıştaya şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması 802
- 51.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, tarihî bir ana şahitlik ettiklerine, seksen altı yıl devam eden mücadelenin sonucu olarak Ayasofya Camii'nin tarihe Fatih Sultan Mehmet Han'ın miras bıraktığı şerhle kaydedildiğine ilişkin açıklaması 803
- 52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, yönetiminin devredildiği Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya'nın tarihsel, kültürel ve mimari özelliklerine zarar verilmemesi yönünde hassasiyet göstermesi noktasında talepleri olduğuna ilişkin açıklaması 803:804
- 53.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 804
- 54.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 805
- 55.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, insanlık mirası olan Ayasofya'nın toplumu bütünleştiren bir amaca hizmet etmesini dilediğine ilişkin açıklaması 806
- 56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, dünya fındık üretiminin dörtte 3'ünü gerçekleştiren Türkiye'nin fiyatının dünya fiyatı olduğuna ve kilogramda 6 doları bulacak şekilde politika izlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 816
- 57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, mimarisi ve yüklendiği anlam itibarıyla dünyanın en önemli eserlerinden olan Ayasofya'nın cami olarak ibadete açıldığına ilişkin açıklaması 816

- 58.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde elektrik kesintilerinden kaynaklanan mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 818
- 59.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 829:830
- 60.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 830
- 61.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yaşanan patlamaya sebep olan süreci Genel Kurulun bilgisine sunmak istediğine ilişkin açıklaması 836:838
- 62.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yaşanan elim kazayla ilgili başlatılan hukuki ve idari soruşturmaları yakinen takip edeceklerine ilişkin açıklaması 838
- 63.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Türkiye Futbol Federasyonunun Bölgesel Amatör Lig'e yönelik aldığı tescil kararının Karaman Belediyespor'u mağdur ettiğine ilişkin açıklaması 855
- 64.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 861:862
- 65.- Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal'ın, Ayasofya Camii'nin yönetiminin Diyanet İşleri Başkanlığına devredilerek ibadete açılması kararına imza atan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a minnet duygularını ifade etmek istediğine ve 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırı bir düzenleme olduğuna ilişkin açıklaması 888:889
- 66.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasına vesile olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ve emeği geçen herkese teşekkür ettiğine, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Erzincan ilinde şiddetli yağışların sel felaketine neden olduğuna ilişkin açıklaması 904
- 67.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilinde meydana gelen sel felaketinin yol açtığı zararların karşılanmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 904
- 68.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Sakarya ilindeki patlamalarda hayatını kaybeden yurttaşlara ve şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Yozgat ili Boğazlıyan ilçesinde yaşanan dolu afetinde zarar gören çiftçilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 905

69.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle ilgili oyunun rengini belirtmek üzere lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	918:920
70.- İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	922
71.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	922:923

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

766, 768, 801

A) DUYURULAR

766

1.- Başkanlıkça, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen birer üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyurusu

766

B) TEZKERELER

766, 768:769

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine ilişkin tezkeresi (3/1245)

766, 768

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine ilişkin tezkeresi (3/1246)

768

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1247)

769

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine ilişkin tezkeresi (3/1248)

769

C) ÇEŞİTLİ İŞLER

801

1.- Cumhurbaşkanının, İstanbul ili, Fatih ilçesinde bulunan Ayasofya Camiinin müzeye çevrilmesi hakkındaki 24/11/1934 tarihli ve 2/1589 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Danıştay Onuncu Dairesinin 2/7/2020 tarihli ve E:2016/16015, K:2020/2595 sayılı Kararı ile iptal edildiğinden, Ayasofya Camiinin yönetiminin 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 35'inci maddesi gereğince Diyanet İşleri Başkanlığına devredilerek ibadete açılmasına ilişkin 2729 Sayılı Kararı'nın Genel Kurulun bilgisine sunulması

801

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

778, 803, 806

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Grup Başkan Vekilleri tarafından kapsamlı açıklamalarda bulunulmasının çalışma süresinin uzamasına neden olduğuna ve bu durumun salgın nedeniyle risk oluşturduğuna, gündeme geçilmesine imkân tanınması gerektiğine ilişkin konuşması

778

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, bağımsız, ezanı hür, bayrağı hür Türk devletini kurmuş Gazi Meclisin kürsüsünden Ayasofya'nın camiye dönüşmesi kararını açıkladığı için Cenab-ı Allah'a şükrettiğine ilişkin konuşması

803

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Ayasofya'nın tartışmasız Türk milletine ait olduğuna ilişkin konuşması

806

VIII.- ÖNERİLER

779, 787, 793, 796, 802, 806, 813, 815

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

779:782, 787:790, 793, 796:800, 802, 806:810, 813:815, 815

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekili tarafından, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

779:782, 787:790, 793

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'de Covid-19 pandemisiyle birlikte daha da yakıcı bir hâl alan işsizliğin yarattığı sorunların etraflıca tespiti ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

796:800, 802

3.- CHP Grubunun, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

806:810, 813:815, 815

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**783, 811, 830, 862**

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

783:784

2.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt CHP grup önerisi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

811

3.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

811:812

4.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

812:813

5.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

830:831

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

862:863

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**817, 818, 829, 831, 838,
856, 863, 889, 905, 920,
923, 925***A) KANUN TEKLİFLERİ*

817, 818:828, 829,
831:836, 838:855,
856:861, 863:888,
889:904, 905:918,
920:922, 923:924,
925:937

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222)

817, 818:828, 829,
831:836, 838:855,
856:861, 863:888,
889:904, 905:918,
920:922, 923:924,
925:937

2.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221)

924

XI.- OYLAMALAR

- 1.- (S. Sayısı: 222) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması
- 925:937
- 938

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, koronavirüs salgınından olumsuz etkilenen okul servisi esnafının mağduriyetinin giderilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/30665)
- 938:940
- 2.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, bir müzik grubu üyesine ait cenazenin defnedilme sürecinde yaşananlarla ilgili yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/30861)
- 941:945
- 3.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Van ilinde bulunan bir kişi hakkında soruşturulma açılmasına ve bu süreçte yaşanan gelişmelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/30863)
- 946:950
- 4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversite öğrencisinin tutuklanmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/30910)
- 951:954
- 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Rize ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31011)
- 955:958
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Niğde ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31012)
- 959:962
- 7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Muş ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31013)
- 963:966
- 8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2020 yılları arasında Bakanlık bünyesinde yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31015)
- 967:970
- 9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Siirt ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31016)
- 971:974
- 975:978

- 10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Şırnak ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31017) 979:982
- 11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Batman ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31018) 983:986
- 12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bayburt ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31019) 987:989
- 13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hakkında kamu görevlilerine karşı görevini yaptırmamak için direnme, hakaret, tehdit ve yaralama suçlarından dolayı soruşturma başlatılan kişilere ve açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31020) 990:993
- 14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Çankırı ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31021) 994:997
- 15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Kars ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31022) 998:1001
- 16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Isparta ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31023) 1002:1005
- 17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Düzce ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31024) 1006:1009
- 18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Erzurum ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31025) 1010:1013
- 19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Gümüşhane ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31026) 1014:1017
- 20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Hakkâri ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31027) 1018:1021
- 21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Iğdır ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31028) 1022:1026
- 22.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, cezaevlerinde koronavirüsten korunmak için mahkûmların hijyen ve beslenme ihtiyaçlarının karşılanması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31179)

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.04'te açılarak altı oturum yaptı.

Van Milletvekili Murat Sarısaç, Van ilinde yaşanan sel felaketine ve mültecilerin sorunlarına, İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın, Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne,

Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu, Fatih sondaj gemisinin Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Filyos Limanı açıklarında gerçekleştireceği sondaj faaliyetlerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca, Denizli ili Pamukkale, Sarayköy ve Acıpayam ilçelerinde sel ve dolu nedeniyle tarım alanları zarar gören çiftçilerin borçlarının ertelenmesini ve TARSİM şartı aranmaksızın zararlarının giderilmesini talep ettiğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, Uşak ili Eşme ilçesinde dolu yağışı nedeniyle zarar gören çiftçilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve ilgilileri göreve davet ettiğine,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Hatay ili İskenderun ilçesindeki gençlerin İskenderun Demir Çelik Fabrikası yöneticilerinin işçi alımında kendilerine pozitif ayrımcılık yapmasını beklediğine ve mühendis alımlarında sadece ODTÜ ve İTÜ mezuniyeti şartı aranmasını doğru bulmadığına,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın ilinde ani ısı değişimi ve dolu yağışı nedeniyle narenciye, zeytin ve pamuk üreticilerinin yaşadığı mağduriyetin giderilmesi gerektiğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde ili kiraz üreticileri ile patates üreticilerinin sorunlarına çözüm üretecek politikalar geliştirilmesi gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Kocaeli ili Kandıra ilçesini il merkezine bağlayan kara yolunun ihtiyaca cevap vermemesi nedeniyle İzmit-Kandıra bölünmüş yolunun önemli bir ulaşım aksı olacağına,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, Niğde ilinin eğitimden sağlığa, ulaşımdan turizme gelişmesini sağlayacak projeleri hayata geçirmeye devam edeceklerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Sakarya ilinde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Kahramanmaraşlı çiftçilerin sorunlarının bir an önce çözülerek pamuk destekleme ödemelerinin yapılmasını talep ettiklerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, 8 Temmuz 2020 tarihinde Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılması amacıyla verdikleri Meclis araştırması önergesiyle kazalarla ilgili tedbir alınmasını istediklerine, Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yeni bir patlamanın yaşandığına ve şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, AKP'nin gündemi ile vatandaşın gündeminin ne zaman uyuşacağını, istihdam, 3600 ek gösterge, çiftçi desteği, atama, öğrenci affı, sicil affı ve intibak yasasının çıkmasını bekleyen vatandaşların bunları ne zaman elde edeceğini ve çoklu baro düzenlenmesinin hangi toplumsal ihtiyaç nedeniyle Meclisten geçirilmek istendiğini öğrenmek istediğine,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Sivas ili Hafik ilçesi Tavşanlı, Tuzhisar, Küpecik, Çaygören, Pınarca, Dikmencik, Kızılkavraz, Çukurbelen, Gökdin, Emre ve Durulmuş köylerinde Özen Barajı'ndaki sorunlar nedeniyle çiftçilerin mağduriyet yaşadığına,

İstanbul Milletvekili Mustafa Demir, dört yüz seksen yıl cami olarak kullanılan ecdat yadigarı Ayasofya'nın hangi amaçla kullanılacağına karar verecek iradenin milletin iradesi olacağına,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, milletin dertlerine derman olunması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'u ve Divan üyeliğine seçilen milletvekillerini tebrik ettiğine, Başbağlar katliamında öldürülen 33 vatandaşı rahmetle andığına,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, yatırımı, üretimi, istihdamı destekleyerek salgına teslim olunmadığına ve gelecek nesillere bırakılacak en büyük mirasın yatırımlar olduğuna,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, ülkede özellikle gençleri etkileyen uyuşturucu probleminin önüne geçebilmek için azami çaba sarf edildiğine,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, Süper Lig'de ve 1. Lig'de birçok futbolcunun Covid-19 testi pozitif çıkmasına rağmen ligleri oynatan, 2. ve 3. Ligleri ise koronavirüs salgınını bahane ederek iptal eden Türkiye Futbol Federasyonunun istifası gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, Kahramanmaraşlı pamuk üreticilerinin destekleme primlerinin ödeneceğine, Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne, insanlık onurunu savunan, birlikte yaşamayı ve insani dayanışmayı ilke edinen bir sistemin amaçlandığına,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, hak edilen işsizlik maaşının dahi ödenemeyeceği bir duruma gelindiğine,

Mersin Milletvekili Rıdvan Turan, tarım alanında yaygın olarak kullanılan ve kanserojen olduğu ispat edilmiş olan Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde de kullanılmasının engellenmesi hususunu Meclis Başkanlığının dikkatine sunduğuna,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine, yaşanan kazaların araştırılması amacıyla verilen Meclis araştırması önergelerinin reddedildiğine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle kuvvetler ayrılığını yok sayan bu sistemin işlemediğinin tecrübe edildiğine ve denge denetim mekanizmaları geliştirilmiş parlamenter sisteme geçilmesinin en akılcı yol olacağına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan 3 askere Allah'tan rahmet dilediğine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle bir zaruret sonucunda geçilen, Cumhur İttifakı'nın ve milletin eseri olan bu sistemin yönetimde istikrar, temsilde adalet, güçlü yasama, yürütme ve yargı, demokratik uzlaşma ile siyasi istikrar üzerine inşa edildiğine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en yüksek temsiliyete kavuştuğuna ve sistemin sonuna kadar arkasında olduklarına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamada ölen 7 kişiye ve Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yaşanan patlamada ölen 3 kişiye Allah'tan rahmet dilediklerine, patlamalara kaza denilmesinin mümkün olmadığına, Celal, Adil ve Hacı Esvet Şenyaşar'ın öldürülmesinin üzerinden iki yıl geçmesine rağmen Şenyaşar ailesinin adalet arayışının devam ettiğine, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davada savcılığın iddianamesinde kullandığı "sözde anneler" ifadesine, Mardin Büyükşehir Belediyesinde çalışan 3 daire başkanının İçişleri ve Sayıştay müfettişlerinin hazırladığı raporlar doğrultusunda görevden alındığına, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle merkeze alınan Mustafa Yaman'ın kayyumluk sürecinde yaptıklarının hesabının demokratik ve hukuki yollardan sorulacağına, Türkiye Devrimci İşçi

Sendikaları Konfederasyonun yayımladığı rapora, işçiler, dar gelirli, ücretli çalışanlar ve emekçilerle olan dayanışmalarını sürdüreceklerine,

Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlik, elektrik dağıtım şirketi DEDAŞ'ın uygulamaları nedeniyle Şanlıurfa ili başta olmak üzere güneydoğudaki çiftçilerin yaşadığı mağduriyete,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 8 Temmuz 2020 tarihli Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın araştırılması amacıyla verdikleri Meclis araştırması önergesinin reddedildiğine, 3 askerin şehit olduğu Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde yeni bir patlamanın yaşandığına ve 9 Temmuz Metin Altıok'u ölümünün 27'nci yıl dönümünde rahmetle andıklarına, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'a başarılar dilediklerine ve seçilmesinin ardından yaptığı teşekkür konuşmasına, 9 Temmuz CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun öncülüğünde gerçekleştirilen Adalet Yürüyüşü'nün 3'üncü yıl dönümüne, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Numan Kurtulmuş'un İstanbul Sözleşmesi'ne ve AK PARTİ Grup Başkan Vekili Bülent Turan'ın "çoklu baro" terimine ilişkin açıklamalarına, temsilin önemli olduğu çoklu baro teklifinin Adalet Komisyonundaki görüşmelerine katılmak isteyen baro başkanlarının Meclise alınmadığına, Ankara ili Kuğulu Park'ta baro başkanlarının yanında olması gerekenlerin Meclis Genel Kurulu dinleyici localarından grup önerilerini takip ettiğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, 7 kişinin vefat ettiği Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada 3 askerin şehit olduğu olaya yönelik bilgi aktarmak istediğine ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 9 Temmuz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin 2'nci yıl dönümü vesilesiyle bu sistemin AK PARTİ ile MHP'nin fikri ittifakı ve milletin oylarıyla hayata geçmiş bir sistem olduğuna ve ömrünün uzun olmasını dilediğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Meclis Başkanlığı görevine yeniden seçilen Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'u tebrik ettiğine, Manisa ili Sarıgöl, Selendi, Alaşehir, Saruhanlı, Şehzadeler, Yunus Emre, Ahmetli, Turgutlu ve Salihli ilçelerinde meydana gelen afetler nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasında ifade ettiği Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde kullanıldığı hususuyla ilgilenmesinin faydalı olacağına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa ilinde yaşanan afetler nedeniyle çiftçilerin zor durumda olduğuna ve ilin afet bölgesi kapsamına alınması gerektiğine, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasında ifade ettiği Roundup adlı ilacın Meclis bahçesinde kullanıldığı hususuyla ilgili müdahalesini beklediklerine, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Başkanlık Divanı üyeliğine seçilen milletvekillerine ve yeniden görevlendirilen Grup Başkan Vekillerine başarılar dilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, milletvekillerinin kürsüye gelerek bir dakikalık söz taleplerini karşılamak durumunda kaldığına ve konuyu Grup Başkan Vekilleriyle görüşeceğine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkısığı Mahallesi’nde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah’tan rahmet dilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

İYİ PARTİ Grubunun, 19/6/2020 tarihinde Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 milletvekili tarafından, Z kuşağı olarak adlandırılan neslin yaşadıkları problemlerin tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3021) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

HDP Grubunun, 9/7/2020 tarihinde Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın ve arkadaşları tarafından, mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (8081 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi’nin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, demiryolu hatlarında gerekli bakımların sağlanması ile genel denetimlerin yapılarak can ve mal güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2847) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Temmuz 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, İstanbul Milletvekili Rümeysa Katak’ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Trabzon ili Sürmene, Köprübaşı, Yomra ve Maçka ilçelerinde yaşanan yağışın hayatı olumsuz etkilemesi nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, dolu yağışı nedeniyle zarar gören Uşak ili Eşme ilçesi Dereli köyü çiftçilerine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve devletin vatandaşının, milletin yanında olduğuna,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, Sakarya ilinde yaşanan patlamalarda şehit olan askerlere Allah’tan rahmet dilediğine, Diyarbakır ilinde oturma eylemi yapan ailelerden 14’ünün evlatlarına kavuştuğuna,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, Sakarya ilinde meydana gelen patlamalarda hayatını kaybeden askerlere Allah’tan rahmet dilediğine, Osmaniye ilinin atık suyunun Ceyhan Nehri’ne verilmesinin çevre ilçelerde ve köylerde hayatı olumsuz etkilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem’in “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 222) görüşmelerine devam edilerek ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, görüşülen 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin Anayasa’ya, Anayasa Mahkemesi kararlarına ve uluslararası sözleşmelere aykırı olduğuna,

Osmaniye Milletvekili MÜCAHİT DURMUŞOĞLU, Osmaniye ilinin ve Çukurova bölgesinin kültür mirası olan Ala Cami'nin restore edilerek ibadete açılmasına vesile olan başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ettiğine,

Edirne Milletvekili OKAN GAYTANCIOĞLU, Türkiye Futbol Federasyonunun bölgesel Amatör Lig'e yönelik aldığı tescil kararının Edirnespor'u mağdur ettiğine ve kararın değişmesi için yasal yolları kullanacaklarına,

Tekirdağ Milletvekili ENİZ KAPLAN, Sakarya ili Hendek ilçesinde havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan hemşehrisi Jandarma Astsubay Kıdemli Başçavuş Halil Tuna Akgöz'e ve 2 askere Allah'tan rahmet dilediğine,

Tokat Milletvekili ÖZLEM ZENGİN, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Yozgat Milletvekili YUSUF BAŞER, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili ÖZGÜR ÖZEL, Tokat Milletvekili ÖZLEM ZENGİN'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ankara ili Kuşulu Park'ta baro başkanlarının ve avukatların anayasal haklarını kullanmalarının engellendiğine ve Tokat Milletvekili ÖZLEM ZENGİN'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili ÖZLEM ZENGİN, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tokat Milletvekili ÖZLEM ZENGİN'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Salih Cora, İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili BÜLENT TURAN, Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili ÖZGÜR ÖZEL, Çanakkale Milletvekili BÜLENT TURAN'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çanakkale Milletvekili BÜLENT TURAN'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili BÜLENT TURAN, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili BÜLENT TURAN, Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili ÖZGÜR ÖZEL, Çanakkale Milletvekili BÜLENT TURAN'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili BÜLENT TURAN, Manisa Milletvekili ÖZGÜR ÖZEL'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi ve şahsına,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Grup Başkan Vekillerinin kapsamlı açıklamalarda bulunduğuna ve İç Tüzük 60'a göre yapılan söz taleplerinin tamamını karşılaması durumunda görüşmelerin uzayacağına,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan, Türkiye'de hiçbir zaman derin devlet olmadığına, devletin içerisinde milletin, devletin adını kirleten hırsız, arsız, bölücü ve darbecilerin olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, 10 Temmuz 2020 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.10'da birleşime son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Burcu KÖKSAL

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 180

10 Temmuz 2020 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.-Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu ve Konya Milletvekili Esin Kara ile 2 Milletvekilinin; Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3020) (İçişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.07.2020)

2.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in; Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3021) (Adalet; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

3.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Türk Borçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3022) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

4.-Çanakkale Milletvekilleri Özgür Ceylan ile Muharrem Erkek'in; 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3023) (Tarım, Orman ve Köy İşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

5.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3024) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.07.2020)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Cumhurbaşkanının 2013 yılında yaptığı bir konuşmaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31266) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

2.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Giresun'da bir işçinin ırkçı saldırıya uğradığı iddiasına ve olayın soruşturulmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31267) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

3.-Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Van ve ilçeleri ile Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bazı mezarların tahrip edildiğine dair bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31268) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

4.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir sosyal medya platformunda siyasi içerikli paylaşımlar yapan ve kapatılan hesaplarla ilgili bazı iddialara ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle haklarında yasal işlem başlatılanlara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31269) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

5.-Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, Türk Hava Yolları bünyesinde yapılan atamalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31270) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

6.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kamu görevinde bulunan bir kişinin bir bankanın yönetim kurulu üyeliğine atanmasına dair iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31271) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

7.-İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Cumhurbaşkanlığı tarafından yapılan İstanbul Kuruçeşme Konserleri için harcanan tutara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31272) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2020)

8.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Cumhurbaşkanlığı araç filosunda bulunan araçların ve bunlardan kiralık olanların ve satın alınanların sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31273) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

9.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 yılı ve 2020 yılının ilk altı ayını kapsayan sürede ceza kesilen kişi ve şirket sayısı ile ödenmeyen ceza tutarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31274) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

10.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 11 Kasım 2019 tarihinde ülke çapında yapılan fidan dikme etkinliğine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31275) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

11.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son iki yılda uyuşturucu madde üretimi sebebiyle yapılan baskınlarda ele geçirilen uyuşturucu miktarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31276) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

12.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 yılı ve 2020 yılının ilk altı ayını kapsayan sürede çiftçi desteği ödemelerinden çiftçilerin özel şirketlere olan borçları için kesilen tutara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31277) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

13.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, öğrencilerin koronavirüsten korunmaları için YKS'de alınan önlemlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31278) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından kiralanen araçlara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/31279) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

15.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ankara'da yaşanan bir aile içi şiddet ve cinsel istismar vakasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31280) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevi müdürünün bazı söylemlerine ve cezaevi kantini ile ilgili sorunlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31281) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

17.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul Barosuna bağlı olarak avukatlık yapmakta olan bir kişinin katıldığı bir eylemden dolayı ruhsatının iptal edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31282) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

18.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin tutukluluk durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31283) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

19.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale Keskin T Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir kişinin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31284) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

20.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hamile bir kadının tutuklanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31285) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

21.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31286) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

22.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, bir televizyon kanalı yetkilisi hakkında başlatılan soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31287) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

23.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sakarya ilinin Hendek ilçesinde bulunan su deposunun tahrip edilerek içine yabancı madde atılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31288) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2020)

24.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Alevilere yönelik ayrımcı söylemlerde bulunan bir ilkokul öğretmeni hakkındaki şikayet sebebiyle yürütülen soruşturmada kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31289) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

25.-Şırnak Milletvekili Nuran İmır'ın, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde belediyeye ait çöp aracının ölümlü kazaya neden olmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31290) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

26.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolması üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31291) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

27.-İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, stajını tamamlayan avukat adaylarının yaptıkları ruhsat başvurularının olumsuz sonuçlanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31292) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.06.2020)

28.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır ilinde tutuklanan bir kişiye ve kişinin sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31293) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.06.2020)

29.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ecrimisil sonucu açılan tazminat davaları ile ödeme yapmadığı için hakkında icra işlemi başlatılan kişi sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31294) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

30.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 15 Temmuz 2016 tarihinden önce ve sonra staja başlatılmayan, ruhsatı verilmeyen veya ruhsatını aldıktan sonra barolardan kayıtları silinen kişi sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31295) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

31.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, son 10 yılda açılan boşanma davaları ile nafaka hükmedilen kararlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31296) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

32.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde çalışanların sayısı ile kadro ve unvan durumlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31297) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

33.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Türkiye genelinde ve Gaziantep ilinde gerçekleşen intihar vakalarıyla ilgili çeşitli verilere ve bu vakaların önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31298) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

34.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Bakanlık tarafından 15 Temmuz şehitlerinin yakınları ve gaziler için başlatılan kampanya ile toplanan yardımların şehit ve gazi ailelerine ulaştırılmadığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31299) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

35.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Biz Bize Yeteriz Türkiye kampanyasında toplanan bağış miktarına ve bağışlarla yapılan harcamalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31300) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

36.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, işsizlik fonu verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31301) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

37.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 696 sayılı KHK kapsamında taşeron firma ile çalışan kişilerin kadroya alınmaları önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31302) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

38.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TYP kapsamında çalışan kişilerin kadroya alınmaları önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31303) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

39.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Covid-19'un meslek hastalığı sayılıp sayılmadığına ve bu sebeple hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının görev şehidi sayılması talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31304) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

40.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 3 yılda çeşitli sebeplerle işsiz kalan kişilere dair istatistiki verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31305) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

41.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmenleri çalışanlarının kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31306) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

42.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çeşitli nedenlerle çalışma hayatına katılamayan kişilere dair verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31307) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

43.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 1 Mart 2020 tarihine kadar ve halen 1500 TL altında emekli maaşı alan kişi sayılarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31308) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

44.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, 11 Mart 2020 tarihi itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonu verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31309) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

45.-Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, düğün-davet organizasyonu yapan işletmelere ekonomik destek sağlanıp sağlanmayacağına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31310) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

46.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, ücretsiz verilen toplu taşıma hizmetleri nedeniyle Kayseri Büyükşehir Belediyesine yapılan ödemelere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31311) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

47.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Urla ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31312) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

48.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Torbalı ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31313) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

49.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Tire ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31314) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

50.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Menemen ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31315) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

51.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Selçuk ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31316) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

52.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Ödemiş ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31317) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

53.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Narlıdere ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31318) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

54.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Seferihisar ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31319) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

55.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Çiğli ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31320) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

56.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir ilinin Çeşme ilçesinde 11 Mart 2020 tarihinden bu yana pandemi sebebiyle sigorta ile prim borçlarını ödeyemeyen, ücretsiz izin maaş desteğine başvuran ve sosyal yardımlardan yararlanan kişilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31321) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

57.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, pandemi sürecinde ev içi şiddet vakalarının artmasına ve Mardin ve Ağrı illerinde bu süreçte yaşamını yitiren kadın vatandaşlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31322) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

58.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezine bağlı Gündoğdu kalıcı konutlarındaki bakım merkezinde kalan 65 yaş üstü vatandaşların dışarı çıkmalarına izin verilmesi talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31323) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

59.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Bingöl ilinde gerçekleşen deprem sonrasında oluşan hasarın giderilmesi için yapılacak çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31324) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

60.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli ilinde bulunan Istranca Ormanları içerisine yapılması planlanan kalker ocağı ve kırma-eleme tesisleri için ormandaki ağaçların bir kısmının kesilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31325) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

61.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TÜVTÜRK'te yapılan araç muayenesinden alınan bedele ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31326) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

62.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş ilindeki bazı bölgelerin çeşitli altyapı ve yol sorunlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31327) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

63.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, KKTC'nin su gereksinimini karşılamak üzere yapılan su isale hattının tamiri için harcanacağı iddia edilen miktara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31328) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2020)

64.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, bir kadının kıyafeti gerekçesiyle Kocaeli Gebze Gençlik Merkezi kütüphanesine alınmadığı iddiasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31329) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2020)

65.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Türkiye Wushu Federasyonu Başkanvekili'nin kızının düzenlenen yarışmalara hem sporcu hem de hakem olarak katılmasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31330) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

66.-Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, koronavirüs salgını nedeniyle eğitime ara verilmesine rağmen özel yurtların öğrencilerden barınma ücreti talep etmesine ve bu konuda Bakanlığın herhangi bir çalışması olup olmadığına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31331) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

67.-Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, TÜİK'in açıkladığı iş gücü istatistiklerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31332) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

68.-İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, çeşitli elektrik ve enerji üretim firmalarının Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketine kredi talebinde bulunup bulunmadığına ve bu konudaki çeşitli iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31333) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

69.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, bazı kişilere polis tarafından kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31334) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2020)

70.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkuma gözaltı sırasında kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31335) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

71.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, 8 Ağustos 1938 tarihinde Zini Gediği'nde yaşamını yitiren kişileri anmak için yaptırılan alanın tahrip edilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31336) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

72.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun gözaltındayken kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31337) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

73.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Siverek'te meydana gelen bir cinayetin soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31338) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

74.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, yasa dışı organ ticareti faaliyetlerinin engellenmesine ve mültecilerin bu faaliyetlere karşı korunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31339) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

75.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde gözaltına alınan iki kardeşin kötü muameleye uğradıkları iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31340) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

76.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan bir ihaleye katılan bir firmaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31341) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

77.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, İstanbul İl Umumi Hıfzıssıhha Meclisinin Covid-19 salgını sürecindeki kararlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31342) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

78.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ağrı Belediye Başkanı'nın yurt dışındaki bazı kişilere maske gönderdiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31343) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

79.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da gözaltına alınan iki kardeşin polis tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31344) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

80.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, İstanbul ilinde bazı LGBTİ bireylere saldırıda bulunulduğu iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31345) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

81.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sakarya'nın Hendek ilçesinde belediyeye ait su deposunun içine yabancı madde atılmasına ve olayın soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31346) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2020)

82.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Bingöl ilinde gerçekleşen deprem sonrasında oluşan hasarın giderilmesi için yapılacak çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31347) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

83.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, 1995 yılında Hakkari'nin Çukurca ilçesinde kaybolan bir kişinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31348) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

84.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana'da faaliyet gösteren mangal kömürü ocaklarının kapatılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31349) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.06.2020)

85.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 3 yılda yolcu taşımacılığı yapan firmaların karıştığı trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31350) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

86.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kepez Belediyesi tarafından bir vakfa ücretsiz taşınmaz tahsisi yapıldığına yönelik Sayıştay'ın 2018 yılı Denetim Raporunda yer alan tespitine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31351) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

87.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü bünyesinde yapılan bir atamaya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31352) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

88.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Diyarbakır ilinin Lice ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğüne koronavirüse karşı alınan önlemlerin denetlenmesi amacıyla öğretmenlerin görevlendirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31353) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

89.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Mustafa Necati Kültür Evinin adının değiştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31354) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

90.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Manisa'da koronavirüs tanısı bulunan bir öğrencinin LGS sınavına girdiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31355) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.06.2020)

91.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ücretli öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31356) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

92.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İstanbul'da bir liseye engelli asansörü yapılmasına yönelik talebinin reddedilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31357) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

93.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 1 Nisan 2020 tarihi itibarıyla faaliyet gösteren üniversite hastanelerinin toplam borçlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31358) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

94.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa'da Covid-19 teşhisi konmuş bir öğrencinin 20 kişilik bir sınıfta sınava girdiği ve diğer öğrencilerin karantina altına alındığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31359) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

95.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van'ın Başkale ilçesinde bir kişinin askerlerin açtığı ateş sonucu hayatını kaybettiği iddiasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31360) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2020)

96.-İzmir Milletvekili Ayturn Çıray'ın, ülkemizde koronavirüs tedavisine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31361) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

97.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluğlu'nun, Hatay ilinin Defne ilçesine bir devlet hastanesi kurulması önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31362) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2020)

98.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, yönetici pozisyonunda çalışan kişilerin maske kullanımına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31363) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

99.-İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, ambulans uçaklar için ödenen kira bedeline ve kiralanan şirketlere uçuş garantisi verilip verilmediğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31364) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

100.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, 2012-2014 yılları arasında sağlık meslek liselerinden mezun olan kişilere ve bu kişilerin atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31365) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

101.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak ilinin Cizre ilçesinde artış gösteren koronavirüs vakaları ile dükkanlarını kapatan esnaflara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31366) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

102.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 2 yılda ALO 191 Uyuşturucu ile Mücadele Danışma ve Destek Hattından destek isteyen bağımlı sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31367) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

103.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son iki yılda talasemi hastalığı teşhisi konulan kişi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31368) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

104.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ilindeki hastanelerin ölüm istatistik bilgileri ile onkoloji hastanesi kurulması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31369) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

105.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa'da Covid-19 teşhisi konmuş bir öğrencinin 20 kişilik bir sınıfta sınava girdiği ve diğer öğrencilerin karantina altına alındığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31370) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

106.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, hava ambulanslarına dair bazı verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31371) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

107.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilindeki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31372) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

108.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye'deki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31373) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

109.-Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, doğal afetler ve olumsuz hava koşulları nedeniyle zarar gören üreticilere destek verilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31374) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

110.-Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, fındık fiyatlarının belirlenmesine dair yapılan açıklamalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31375) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.06.2020)

111.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, tarım kredi kooperatiflerine yönelik çeşitli iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31376) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2020)

112.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Tarım Kredi Kooperatifleri'nin bir süt çiftliği satın aldığına dair bazı iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31377) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.06.2020)

113.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Kars ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31378) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

114.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Isparta ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31379) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

115.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Bakanlık tarafından 2020 yılı için yapılacak olan yangın söndürme ihalesiyle ilgili iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31380) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

116.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Hakkari ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31381) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

117.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2020 yılı itibarıyla çiftçilerin kredi borçlarıyla ilgili verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31382) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

118.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Gümüşhane ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31383) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

119.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Erzurum ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31384) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

120.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Erzincan ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31385) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

121.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Diyarbakır ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31386) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

122.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Çankırı ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31387) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

123.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bolu ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31388) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

124.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bingöl ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31389) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

125.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bitlis ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31390) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

126.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Düzce ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31391) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

127.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Ağrı ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31392) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

128.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Kilis ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31393) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

129.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Aksaray ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31394) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

130.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Iğdır ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31395) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

131.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Ardahan ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31396) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

132.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Van ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31397) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

133.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2019 yılı ve 2020 yılının ilk altı ayını kapsayan sürede mera kapsamından çıkarılan alanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31398) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

134.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31399) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

135.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Batman ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31400) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

136.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Tarım Kredi Birlik A.Ş.'nin zarar etmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31401) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

137.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Siirt ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31402) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

138.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, makilik bölgeden orman alanı dışına çıkarılan alanlara ve tüzel kişilere tahsis edilen arazilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31403) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

139.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bayburt ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31404) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

140.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Şırnak ilinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31405) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

141.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Rize ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31406) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

142.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Muş ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31407) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

143.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Yüreğir ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31408) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

144.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Mardin ilinde yıllık kişi başı düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31409) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

145.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilindeki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31410) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

146.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye'deki traktör sayısı ile yurt dışına traktör satışına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31411) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

147.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa'da tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketim bedelinin desteklenmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31412) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

148.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da meydana gelen sel felaketi nedeniyle yapılan hasar tespit çalışmalarına ve ürünleri, hayvanları telef olan kişilerin borçlarının ertelenmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31413) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

149.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Feke ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31414) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

150.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın İmamoğlu ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31415) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

151.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Karaisalı ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31416) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

152.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Kozan ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31417) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

153.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Pozantı ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31418) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

154.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Saimbeyli ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31419) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

155.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Sarıçam ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31420) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

156.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Seyhan ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31421) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

157.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Tufanbeyli ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31422) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

158.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Yumurtalık ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31423) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

159.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Ceyhan ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31424) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

160.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Çukurova ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31425) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

161.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Aladağ ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31426) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

162.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Karataş ilçesinde yıllık kişi başına düşen su miktarı ile su kaynaklarının yeterliliğine ve korunmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31427) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

163.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Van Gölü'nde kirliliğin engellenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31428) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

164.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne ilinde bulunan ve şahsa ait olan arazinin bir kısmının Edirne İl Özel İdaresine hibe edilmesi talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31429) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2020)

165.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, PTT çalışanlarında görülen koronavirüs vakalarına ve çalışanların mali ve özlük haklarında iyileştirme yapılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/31430) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.06.2020)

10 Temmuz 2020 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 111’inci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kırıkkale’nin sorunları hakkında söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk’e ait.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk’ün, Kırıkkale ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Kırıkkale’nin sorunları hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Orta Anadolu’nun tam merkezinde yer alan, kalbi temiz, yüreği sıcak, mert ve çalışkan hemşehrilerimizin birtakım talepleri bulunmaktadır. Şöyle ki geçtiğimiz yıl 440 bin ton hububat elde edilen arazilerimizde bu yıl, aşırı yağışlar ve doğal afetler ve de 65 yaş üstü çiftçilerimizin pandemi nedeniyle tarlalarına bakım verememeleri sonucunda rekolte düşmüştür. Bu bakımdan, Kırıkkale’de ilgili Bakanlık ve bankalar tarafından bir an önce çiftçimizin mevcut borçlarının silinmesi, ertelenmesi veya yeniden yapılandırılması sağlanabilmelidir. Önümüzdeki ekim süreci içinde de her bir çiftçimize tohum, gübre ve sair girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve yardımı yapılabilenmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, sürekli olarak önlem geliştirilmesini istediğimiz bir diğer konu da işsizliktir. Kırıkkale’de yetersiz yatırımlar nedeniyle işsizlik yüzde 15’leri, genç işsizlik ise yüzde 25’leri aşmış durumdadır. Kırıkkale’nin cazibe merkezi hâline gelmesi için Kırıkkalelilerin cüzdanlarına yansıyacak yeni yatırımlar özendirilmeli, daha fazla teşvik ve destekler sağlanabilmelidir. Orta Anadolu’da kalkınan bir kentin elbette ki çevre illere de çok büyük katkısı olacaktır. Domino etkisi yaratacak olan söz konusu kalkınma hamlesi bu bakımdan Kırıkkale’de başlatılmalıdır çünkü hâlen hem savunma hem de petrol ve ürünleri sanayisinde ihtiyaç olan altyapı zaten mevcuttur. Burada, devletimizin Kırıkkale’de atıl duran yatırımları canlandırması, 5’nci teşvik bölgesi sisteminde olan Kırıkkale’yi 6’ncı bölgeye çekmesi, savunma sanayisi yatırımlarında Kırıkkale’yi cazibe merkezi hâline getirecek yeni destek, imkân ve teşvikleri hayata geçirmesi çok ama çok önemli bir beklentimizdir. Yine, Kırıkkale’de faaliyet gösteren Silah İhtisas Organize Sanayi Bölgesi yerli ve yabancıların getirilmesi için özel teşvik kapsamına alınmalı, Keskin OSB de doğal gazı kavuşturulmalıdır. OSB’lerde sık yaşanan elektrik arızalarının önüne geçilerek elektrik fiyatları girişimcilerimizin lehine sübvansede edilmelidir. Tam bu noktada, Kırıkkalelilere Ahiler Kalkınma Ajansından daha fazla destek verilmesi gerektiğini de belirtmek isterim.

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, virüsle mücadele döneminde Ekonomik İstikrar Kalkınma Paketi hayata geçirilmişse de Kırıkkale’de hâlen esnaf ve sanatkârimız mağduriyet yaşamaktadır. Bugün kahveci ve şoför esnafımızdan tutun da ekmek teknelerini genelgeyle veya iş arzından dolayı uzun süredir kapatarak evinde kalan diğer esnafımızın da ödemekle yükümlü olduğu borçları gecikmişken son ödeme tarihi geçmiş borçları da bulunmaktadır. Bu bakımdan, esnaf ve sanatkârımıza yönelik bir yılı geri ödemesiz olmak üzere uzun vadeli faizsiz kredi sağlanabilmeli, verilecek kredilerde sicil kayıtları bir defaya mahsus temizlenmeli, bürokratik işlemler azaltılmalı, esnaftan istenen teminatlar da kaldırılmalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Kırıkkale’imizde ayrıca çeşmelerden akan suyu hâlen içme suyu olarak kullanamayan halkımızın içme suyu hem sağlık hem de içilebilirlik bakımından en iyi noktaya getirilmelidir. Kırıkkale’nin devam eden atık su, katı atık sorunu da çözüme kavuşturulmalı ve çevre illerin muhtelif alanlara katı atık dökmeleri engellenmelidir.

Kırıkkale-Ankara arası banliyö seferleri bir an önce başlatılmalı, tren seferlerini kullanan hemşhriyelerimizin mağduriyetleri de giderilmedi.

Bahşılı-Kulu-Konya yolu bir an önce yapılarak hizmete açılmalıdır. Hastanelerimizde olan branş doktoru -çocuk cerrahı, çocuk nöroloji, endokrinoloji gibi- eksikliği giderilmeli, bir an önce bu kadro talepleri hastanemiz tarafından karşılanmalı ve değerli hemşhriyelerimizin bu mağduriyetleri de giderilmelidir.

Yine, ilimizde bulunan köy camilerindeki imam sayısı da yetersizdir; bütün köy camileri imama kavuşmalı, halkımızın ibadetleri kolaylaştırılmalıdır.

Yine, Makine ve Kimya Endüstrisi çalışanlarımızın aylıkları hak ettikleri seviyeye yükseltilmeli ve kadro alamayan çalışanlarımızın da kadro talebi karşılanmalıdır.

Burada saydığım ve süre kısıtlaması sebebiyle saymadığım birçok sorunun çözüme ulaşması adına, buradan Vekili bulunduğum Kırıkkale’ m adına bakanlarımıza seslenmiş bulunmaktayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Sorunlarımıza kayıtsız kalmamaları dilek ve temennisiyle, onur duyduğum Kırıkkale’ m adına bir kez daha sorunları dile getirdim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Musa Piroğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu’nun, Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği’ ne göre kamu araçlarından ücretsiz yararlanma hakkı olan engellilerin yeni normalde bu haklarından yararlanamadığına ilişkin açıklaması

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği’nin 4/e maddesine göre engellilerin kamu araçlarından ücretsiz yararlanma hakkı vardır. Pandemi dolayısıyla 28 Mart 2020 tarihinde yüksek hızlı tren tüm vatandaşlar için durdurulmuştur ancak normalleşme adı altında 28 Mayıs 2020 tarihinde ulaşım açıldığı hâlde engelliler sağlık gerekçesiyle, salgın gerekçesiyle bu haktan hâlâ yararlanamamaktadır. Ben bugün yüksek hızlı tren garına gittim ve bir bilet aldım. Ücretimi ödediğimde bu bileti verdiler ama ben engelli kartıyla dönüş bileti için başvurduğumda bana “Engellilerin, ücretsiz ulaşım hakkının pandemi nedeniyle elinden alındığı...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)**

2.- *Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Soma'daki maden işçilerinin kıdem tazminatı alacaklarına ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Soma'daki maden işçilerinin tazminat alacakları hakkında söz isteyen Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in.

Buyurun Sayın Girgin.(CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, milletvekili olarak seçildiğimde, bu kürsüye geldiğimde şu konuşmayı yapmıştım arkadaşlar: “Ben bir maden işçisiyim. Bu kürsüden hem maden işçilerinin hem de emek dünyasının dilimiz döndüğünce sesi, gözü, kulağı olmaya çalışacağım.” demiştim.

Arkadaşlar, Soma'daki maden faciası olduğunda Yatağan'daki enerji ve maden işçileri olarak Özelleştirme İdaresinin karşısındaki Kurtuluş Parkı'nda özelleştirmeye karşı eylem gerçekleştiriyorduk, direniş gerçekleştiriyorduk. Dört yüz elli yedi gün süren o şanlı direnişin temsilcileri olarak, işçiler olarak özelleştirmelerin facia olduğunu, özelleştirmelerin millî menfaatlere aykırı olduğunu ve özelleştirmelerin bu ülkenin ekonomisinin sırtına saplanan bir hançer olduğunu dile getiriyorduk. Nitekim, bizler enerji ve maden işçileri olarak Kurtuluş Parkı'ndaki mücadelemiz sırasında Soma'dan acı bir haber geldi. Apar topar bütün yöneticiler ve işçi temsilcileri olarak Soma'ya gittik, saat sabahın dördüydü ve bir sessizlik vardı ama aynı anda da ambulans gelmesi gereken yerlere ambulans önce Jandarma ve polis araçları gelmişti arkadaşlar. O günleri üzüntüyle hatırlıyoruz.

Arkadaşlar, AKP iktidarı döneminde en az 1.754 maden işçisi hayatını kaybetti. Daha geçen gün, Sakarya'da havai fişek fabrikasında maalesef, işçilerimiz öldü, akabinde askerlerimiz de şehit oldu. Bunun sebepleri nedir? Bir örnek vermek istiyorum: 2018 yılından bu yana İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi toplanmıyor arkadaşlar. İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyinin toplanması ne demek? “Yılda 2 kez toplanır ve tavsiye kararı alır.” diyor ama ölümlerin olduğu, iş cinayetlerinin olduğu bir yerde iki yıldan beri İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi toplanmıyor arkadaşlar. Böyle bir zamanda toplanmayacak da daha ne zaman toplanacak? İktidarı bu konuda uyarmayı görev kabul ediyorum.

Arkadaşlar, Soma'daki maden işçilerine gelince: Soma'da iş cinayeti olduğu gün orada çalışan işçi arkadaşlarımızdan 301 kişi yaşamını kaybetti. “Yukarıda açlık, aşağıda ölüm var.” diyor o insanlar. Sonra -cumhuriyet tarihinde- alması gereken cezayı da o işverenler maalesef almadı. “Hadi hadi sistemi” vardır yer altı madenciliğinde. “Hadi hadi sistemi”nde daha fazla üretmek zorundasınız kâr ve rant hırsı yüzünden. Sonuçta ne oldu? İnsanlar öldü. Ölmekle kaldı mı? Kalmadılar.

Arkadaşlar, orada çalışan işçi arkadaşlarımızın bir kısmı hizmet alımı sözleşmesiyle çalışıyordu, bir kısmı da redevans sistemiyle çalışıyordu. Ben bir madenciyim, ben hizmet alımıyla çalışıyorum bir iş yerinde, diğer madenci arkadaşım da –“domuz damcı” diyelim- redevans sistemiyle çalışıyor. Bizler iş yerine girerken patronumuzun, taşeronumuzun TKİ'ye veya devlete hangi iş sözleşmesiyle iş yaptığını nereden bilebiliriz ki? Hizmet alımıyla çalışan arkadaşlarımız kıdem tazminatlarını aldılar ama redevansla çalışanlar kıdem tazminatlarını alamadılar. İşverenle ilişkinizin, hukuki ilişkinizin ne olduğunu bilmediğimiz hâlde, ben kıdem tazminatımı alıyorsam hizmet sözleşmesiyle çalıştıysam, diğer arkadaşım da kıdem tazminatını almalı. Onun kabahati ne? Sayın Grup Başkan Vekilimiz Özlem Hanım daha önce söz vermişti. Plan ve Bütçe Komisyonunda konuştuk, herkes “Haklısınız.” diyor. O zaman hakkı yerine teslim edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Maden işçilerinin tamamının kıdem tazminatı almasını sağlayalım. Meclis kapanmadan mutlaka bunu bitirelim. Yeter mi? Yetmez.

O kazadan önce yine o iş yerlerinde çalışan bir başka şirkete ait 750 maden işçisi de vardı, onlar da kıdem tazminatlarını alamadılar. “Bir iş yerinde eğer işçi maaşını alamıyorsa asıl işveren sorumludur.” der bizim yasalarımız. Ancak orada çalışan işçi arkadaşlarımız, kendilerinden kaynaklanmayan nedenlerden dolayı kıdem tazminatını alamıyor. Lütfen, Parlamento kapanmadan önce Soma’daki maden işçilerimizin tamamının mağduriyetini giderelim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İlhami Özcan Aygun...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’un, Srebrenitsa soykırımın 25’inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

İkinci Dünya Savaşı’nın ardından Avrupa’da yaşanan en büyük insanlık trajedisi Srebrenitsa’yı unutmamak, unutturmayacağız. Soykırımın yarın 25’inci yılı olacak. Şehitlerin defnedildiği Potoçari Anıt Mezarlığı her yıl acıları yeniden yaşatmaktadır. Srebrenitsa soykırımında yaşamını yitiren 8 bini aşkın Bosnalı kardeşlerime Allah’tan rahmet diliyorum. Sırlar katlettikleri Boşnaklara ait cesetleri derin ve kimsenin bulamayacağı alanlara gömmüşlerdir ama doğa bu vahşeti açığa çıkarmıştır. Doğa, Sırları affetmemiştir, biz de affetmiyoruz. Görülmüştür ki bazı bölgelerde yoğun bir şekilde mavi kelebekler uçmaktadır. Bu mavi kelebekler, yalnızca mezarlıkların üzerinde açan ve adına “ölüm çiçekleri” denilen beyaz bitkilerle beslenmektedir. Mezarlıklarda açan çiçeklerin beyaz olması tesadüf değildir. Çünkü beyaz çiçek masumiyeti, ortasındaki yeşil hare ise yeniden doğuşu anımsatmaktadır. Ruhları şad olsun.

Teşekkür ederim Başkanım.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) *MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)*

3.- *İzmir Milletvekili Necip Nasır’ın, ülkenin içinde bulunduğu deprem riskine ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, deprem riskine dikkat çekebilmek amacıyla söz isteyen İzmir Milletvekili Necip Nasır’a ait.

Buyurun Sayın Vekil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NECİP NASIR (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yapacağım konuşmada amacım, bir durum tespiti yaparak İzmir milletvekillerimizin de dikkatini çekip, İzmir’de deprem tehlikesine karşı alınabilecek önlemlerle ilgili sorumluları harekete geçirmektir.

Dünyanın en güzel şehirlerinden, Akdeniz’in yıldızı, Ege’nin incisi, bir kentin dünya kenti olabilmesi için Allah’ın vermiş olduğu bütün nimetlere sahip İzmir’i büyük bir tehlike beklemektedir. 100.000’lik planları hâlâ onaylanmamış olan, bazı merkez ilçelerinde hâlâ 5.000’lik planları yapılmamış olan, alt ve üst ölçekli planları uyumsuz olan, kanun önünde plansız bir kent olan İzmir, yaklaşık yüzde

65'i kaçak ve gecekondulardan, geri kalan kısmın yüzde 50'ye yakını ise Deprem Yönetmeliği'ne uygun olmayan yapılardan oluşmaktadır. Yani, değerli milletvekilleri, İzmir'deki depreme dayanıklı yapı stokumuz yüzde 25-30'lar civarındadır. İzmir, aynı zamanda 7 şiddetinde deprem üretebilecek 17 fay hattının merkezinden geçtiği çok riskli bir ildir.

Değerli milletvekilleri, büyük riskler taşıyan İstanbul'da Marmara Denizi'nden geçen 2 fay mevcuttur. İstanbul'un kuzeyi, ikinci derece deprem bölgesidir. Oysa, İzmir, doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine birinci derece deprem bölgesidir. Bu nedenle, 1998 yılında Birleşmiş Milletler dünyada 9 kentte deprem master planı çalışması kararı almış ve kentlerden biri olarak da İzmir'i seçmişti. Bu çalışmalar 1999 yılında, Belediye Başkanımız rahmetli Ahmet Piriştina'nın döneminde sonuçlanmış ve sonuç raporuna göre 6,5 şiddetinde bir depremde, 30 ilçesi olan İzmir'de sadece 11 merkez ilçede 20 bin kişinin canını kaybedebileceği; 1,5 milyon kişinin açıkta kalabileceği öngörülmüştü.

Değerli milletvekilleri, mevcut yapı stokuyla 1999 yılında 3 milyon 300 bin nüfustan bugünkü konut stokuyla 4,5 milyona gelmiş İzmir'de oluşabilecek bir depremin sonuçlarını düşünmenizi rica ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de ilk master planın yapıldığı il olan İzmir, aynı riskteki İstanbul'la kıyasladığımızda, yirmi bir yılda İzmir'de depremle ilgili ne çalışmalar yapıldı diye baktığımızda; güncel deprem master planı çalışmasının yapılmadığı, kent jeolojisi çalışmalarının yapılmadığı, mikro bölge çalışmalarının yapılmadığı, yer bilgi sistemiyle ilgili çalışmaların yapılmadığı, tsunami tehlikesi çalışmasının yapılmadığı, deprem hasar analizlerinin yapılmadığı, afet risk gösterge sistemi çalışması MEGAİST'in yapılmadığı, erken uyarı ve acil müdahale sisteminin olmadığı, heyelan tehlikesi çalışmalarının makro düzeyde olmadığı, geçici toplanma ve barınma alanı ihtiyaç analizinin olmadığı, yapı güçlendirme çalışmalarının olmadığı ve kentsel dönüşüm stratejik planının olmadığını görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, deprem kuşağında olan ülkemizde büyük önem kazanan dönüşümle ilgili İzmir'de neler yapılmış diye baktığımızda, 2012-2013 yılları arasında, tam deprem dönüşüm programının başladığı süreçte İzmir Büyükşehir Belediyesinin Bakanlıktan talep ettiği 6,5 milyon metrekare alan, kentsel dönüşüm, gelişim proje veya riskli alan olarak ilan edilmiş ve Bakanlık tarafından Büyükşehir Belediyesi ve ilgili belediyeler yetkilendirilmiştir.

Peki, bugüne kadar İzmir'de dönüşümle ilgili ne yapılmıştır? Değerli milletvekilleri, sadece 455 konut, 38 bağımsız bölüm hak sahiplerine verilmiştir. Yanlış anlamadınız, 455 tanecik daire verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, "Deprem değil, binalar öldürür." gerçeği bir kez daha -her depremde- yüzümüze âdeta bir şamar gibi inmiştir. Deprem gibi hayati meselelerin siyasetüstü olduğuna, her türlü siyasi hesap ve beklentilerin dışında konuşulması, halkımız için iş birliği ve dayanışma içerisinde çalışılması gerektiğine inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

NECİP NASIR (Devamla) – Ancak konunun aktörlerinin de yasal sorumluluk sınırları içerisinde üzerlerine düşen görevleri yapmaları gerekir. Aksi takdirde depremde sonra yaşanacak acılara suçlu aramanın hiçbir faydası olmayacaktır.

Ülkemizde dönüşüm konusunda büyük çaba harcayan Çevre ve Şehircilik Bakanımıza, iktidar milletvekilleri olarak, İzmir milletvekilleri olarak İzmir için üzerimize düşen her türlü göreve hazır olduğumuzu ifade ediyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren milletvekillerine söz vereceğim.

Sayın Esgin...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a milletin Ayasofya'nın yeniden cami olarak açılması arzusuna tercüman olması nedeniyle minnet ve şükranlarını sunduklarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ayasofya, aziz Türk milletinin seksen altı yıllık özlemidir. Ayasofya açılacak. Türk'ün bu vatanda kalıp kalmayacağından şüphesi olanlar Ayasofya'nın da açılıp açılmayacağından şüphe edebilirler. Ayasofya açılacak, hem de öylesine açılacak ki kaybedilen bütün manalar, zincire vurulmuş, kan revan içinde masumlar gibi ağlaya ağlaya, üstünü başını yırtı yırtı onun açılan kapılarından dışarıya vuracak. Ayasofya'yı artık önüne geçilmez bir sel, bu sel açacak. Bekleyin gençler, biraz daha rahmet yağsın, her yağmurun arkasında bir sel vardır. Hepimiz şöyle diyelim: “O selin üstünde bir saman çöpü olsam daha ne isterim.” Bekleyin gençler, Ayasofya aziz bir kitap gibi açılacak. Ayasofya'nın yeniden cami olarak açılması için milletimizin arzusuna tercüman olan Sayın Cumhurbaşkanımıza minnet ve şükranlarımızı sunuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Barut...

4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Tunceli ilinde kutsal kabul edilen ve koruma altına alınması gereken 17 dağ keçisinin avlanması için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından ihale açıldığına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Tarım ve Orman Bakanlığı 15'inci Bölge Müdürlüğü, Tunceli'de, kutsal kabul edilen ve “Hızır'ın davarı” olarak kabul edilen dağ keçilerini avlatmak için ihale açtı. İhale, toplam 17 dağ keçisinin avlanması için, 13 Temmuzda yapılacaktır.

Ülkemizin birçok bölgesinde endemik türler için benzer katliam planları söz konusu. Avrupa Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarının Korunması Sözleşmesi, Bern Sözleşmesi'ne göre, Tunceli'de bulunan çengel boynuzlu dağ keçileri ve bezuarlar nesli yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bulunan ve kesin olarak koruma altına alınması gereken hayvan türleridir.

Anadolu'nun birçok bölgesinde korunması gereken canlılarımız için katliam ihaleleri yapılmasını istemiyoruz. Doğayı ve yaşamı, toprağı ve suyu, içindeki bitki ve hayvanı ayırt etmeden tüm canlılarıyla birlikte korumalıyız. Korunması gereken türlerin uluslararası sözleşmelere aykırı olarak katledilmesine seyirci kalmayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

5.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜİK, görünümlü AKP işsizlik rakamlarını açıkladı, kendilerini tebrik ediyoruz(!) İşsizlik 0,2 puanlık azalışla yüzde 12,8'e inmiş, tam bir “İstatistikler nasıl yalan söyler?” örneği. Artık iş umudu kalmayan milyonlar bu rakamlarda yok. İsterseniz işsizliği sıfır yapın, gerçekler değişmiyor. Sizden umudunu kestiği için başvuru yapmayanı ya da pandemi nedeniyle evinden çıkmayanı işsiz saymıyorsunuz. “İşsizim, açım.” diyeni de içeri atıyorsunuz. Biliriz, sizin tarih bilinciniz çok derin, taa Deli Dumrul'a kadar gidiyor. Bu Mecliste bir AKP'li vekil çıkıp da desin ki bana: “Bana da gelen iş talepleri azaldı, gerçekten işsizlikte azalma var.” Vatandaşımız işten umudunu kesmiş, AKP'den tamamen kesmiştir; hem öyle kesmiştir ki size ve artık güvenilirliği kalmamış kurumlarınıza “İşsizim.” demeye bile tenezzül etmiyor.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

6.- Adana Milletvekili Orhan Sümer 'in, Covid-19 pandemisi nedeniyle iflasın eşiğinde olan esnafın mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pandemi sürecinde alınan önlemlerin gevşetilmesine ve hayatın normale dönmeye karşı esnaf hâlâ normalleşemedi; aylarca kapalı kalan iş yerlerinin kiralalarını ödemek zorunda kaldılar. İş hacimleri daraldı, müşterileri azaldı; hijyen şartları ve sosyal mesafe kuralı gereği iş yerleri zaten fazla müşteri de alamıyor. Günü kurtarmak için bankalardan aldıkları kredileri ödeme zamanı geldi. Kurban Bayramı öncesi tüm esnafa karşılıksız nakit desteği sağlanmalı; böylece hem piyasalar canlanacak hem de milyonlarca insan bayrama bir nebze rahatlamış olarak girecek. Esnafın kredi kartlarının ve çektiikleri ticari kredinin faizleri durdurulmalı. Raflarında hemen hemen her türlü ürün bulunan zincir marketler ve AVM'ler karşısında ezilen esnaf için acil önlem alınmalı; bu marketlerin ve AVM'lerin çalışma saatleri kısaltılmalı ve böylece, küçük esnafın bir iş yapabilmesinin önü açılmalıdır. Sanayide kullanılan doğal gazın indirimli verilmesi gibi esnafın kullandığı elektrik de indirimli olmalıdır. İflasın eşiğinde olan esnafın sesini bir an önce duyun diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şaroğlu...

7.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, Tunceli ili Düzgün Baba ziyaretgâhına düzenlenen saldırıyı kınadığına, kutsal kabul edilen ve koruma altına alınması gereken 17 dağ keçisinin avlanması yolunun açılması yanlıştan dönülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Sayın Başkan, Tunceli halkının inancında dinî, kültürel, sosyal ve tarihî anlamda oldukça derin bir yer tutan Düzgün Baba Ziyaretgâhı'na geçtiğimiz günlerde çirkin bir saldırı gerçekleşmiştir. Kent dışından gelerek ziyaretgâhın bulunduğu alana -siyasi yazı yazarak- zarar vermeye çalışan, toplumu kışkırtma amaçlı yapılan, nefret temelli bu saldırıyı kınıyorum.

Bunun yanı sıra, Tunceli'de “av turizmi” adı altında bir hayvan katliamı gerçekleştirilmektedir. Nesli tükenmekte olan ve bölge halkı tarafından kutsal bir değer olarak kabul edilen dağ keçilerinden 17 tanesinin, Tarım ve Orman Bakanlığınca önümüzdeki günlerde düzenlenecek olan ihaleyle, avcılar tarafından katledilmesinin önü açılmaktadır. Bu yanlıştan dönülerek bu katliama bir son verilmesi gerektiği yönündeki çağırımı buradaki yetkililerle paylaşmak istiyorum. Bilinmelidir ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

8.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 1 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla Avrupa Birliği Konseyi Dönem Başkanlığına Almanya'nın geçmesiyle iyimser beklentilere girmeden önce iktidarın yerine getirmesi gerekenlere ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Avrupa Birliği Konseyi Dönem Başkanlığı 1 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla Almanya'ya geçti. Almanya'nın Dönem Başkanlığını bir fırsat olarak gören Dışişleri Bakanlığı, özellikle Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesine yönelik beklentilerini paylaştı. Siyasi iktidar, her değişen Dönem Başkanlığına göre iyimser beklentiler içine girmektense, öncelikle, AB raporlarına yansıyan, adalet ve yargı sistemi başta olmak üzere tespit edilen ciddi geriye gidişleri, endişeleri giderecek yapıcı adımlar atmalı ve kararlı bir siyasi irade ortaya koymalıdır. Bırakın tespitlerdeki ciddi geriye gidişleri önlemeyi, uyumlaştırmayı ve yapıcı adımlar atmayı, Avrupa Birliği hedefinden her geçen gün bir adım daha geriye gidiyoruz. Meclis gündemine getirilen her yasal düzenlemeyle –işte, birinci, ikinci yargı paketleri, arşiv taraması, bugün görüşeceğimiz çoklu baro teklifiyle bırakın uluslararası hukuka ve AB'ye uyumu, hukukun evrensel ilkelerinden de hızla uzaklaştığımızı tekrar vurgulamak istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Özgürsoy Çelik...

9.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın eşi Semiha Yıldırım'a sosyal medya aracılığıyla yapılan hakareti kınadığına ve bu alanda yasal düzenlemenin zaruri hâle geldiğine ilişkin açıklaması

SABAHAT ÖZGÜRSOY ÇELİK (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, Sayın Binalı Yıldırım'ın eşi Semiha Yıldırım Hanımefendi'ye sosyal medya üzerinden yapılan çirkin saldırıyı nefretle kınıyor, geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Her defasında kadın haklarını, insan haklarını, özgürlükleri dillerinden düşürmeyenlerce dün yeni doğan bebek ve annesine, bugünse bir anne, bir öğretmene karşı sosyal medya mecrasını kullanmak suretiyle ahlaksızca yapılan saldırılar; sosyal medyanın amacı dışında, kişilik haklarını ihlal edici şekilde, fütursuzca kullanılması bizlere bu alanda yasal bir düzenlemenin zaruri hâle geldiğini göstermiştir.

Uluslararası sosyal medya ve dijital platformların hukuki ve mali bir muhataplık oluşturulması açısından ofislerini ülkemizde açmaları ve yasalarımızı tanımaları yönündeki bir düzenleme bir an önce yapılmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar...

10.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın, İzmir ilinin kronik sorunlarının devam ettiğine ilişkin açıklaması

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı icraatlarıyla yine sınıfta kalmıştır. Kentin kronik sorunları yerinde saymış ve bir yıl daha kaybedilmiştir. Yerel seçimler öncesi kentte koku problemi olduğunu ve bu problemleri kökünden çözeceklerini ifade etmişlerdi. Özellikle yaz aylarında İzmir Körfezi'nden yayılan ve kentin üzerine âdeta kâbus gibi çöken pis koku probleminin ortadan kaldırılmasına ilişkin hiçbir adım atılmamıştır. Yine, şehir içi trafik çilesi devam etmektedir. Çeşitli ilçelerde su kesintisi hâlen sürmektedir. İzmir'in her yağmurda sulara teslim olduğunu biliyoruz. Başta tarihî Kemeraltı Çarşısı olmak üzere İzmir'imizin birçok kesiminde ev ve iş yerlerini su basmıştır. Oluşan manzaralar maalesef içler acısıdır. Coronavirüs mücadelesindeki başarıyı Başkan kendisine mal etmiş, Bakanlığımızın mücadelesini görmezden gelmiştir. Buradan bir an önce Başkana asıl görevlerini unutmamasını, verdiği sözleri yerine getirmesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

11.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bursa ili Yunuseli Havalimanı arazisinin imara açılacağı ve lojistik havalimanı olma statüsünün kaldırılacağı iddialarının doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bursa Yunuseli Havalimanı'nda neler oluyor? Bursa şehir merkezinde bulunan yaklaşık 1.400 dönüm arazi üzerinde kurulmuş olan Yunuseli Havalimanı, geçmişte askerî hizmetlerde kullanılmış ve hâlen sivil havacılık faaliyetlerinde kullanılmaktadır. Son zamanlarda Bursa basınında yer alan haberlerde, değerine değer katan söz konusu arazinin imara açılacağı yer almaktadır. İlgili bakanlara soruyorum: Yunuseli Havalimanı arazisinin imara açılacağı iddiaları doğru mudur? Düşük yolcu kapasiteli uçuşlar için çok uygun olan, ayrıca çevrede oluşan orman yangılarında ve olağanüstü durumlarda lojistik bir havalimanı olan Yunuseli Havalimanı'nın bu statüsünün kaldırılacağı doğru mudur? Bursa'nın tam ortasında yakın zamanda yapılan, kentin silüetini ve tarihî dokuyu bozan, Bursalının tepkisini çeken ve ayrıca dönemin Başbakanı Sayın Erdoğan'ın da sert tepkisine neden olan Doğanbey TOKİ Konutları gibi, buraya da aynı yanlış mı yapacaksınız acaba? Yunuseli Havalimanı'nın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

12.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, MUÇEV'in yapı kayıt belgesi alıp almadığını, sahil ve koyların işletme hakkını ihalesiz olarak üçüncü şahıslara devredip devretmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Başkan.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına: Muğla ili kıyılarında bulunan ve kamu elinde bulunması gereken gününbirlik alanlar ve iskeleler 2014 yılında bir sermaye şirketi olan MUÇEV'e devredilmiştir. Bu kıyısal alanlara bütün hizmetler belediye eliyle yapılmasına rağmen elde edilen gelir MUÇEV'e gitmektedir. Halkın yararı için bu alanlar niçin yerel yönetimlere devredilmiyor? MUÇEV yetki alanında, hazinenin yetkisinde olan alanlar dâhil, imar barışından yararlanarak yapı kayıt belgesi almış mıdır? Almışsa kaç adet almıştır? Muğla ilinde Bakanlığınız ile yerel yönetimler tarafından yapılan denetimler sonucunda MUÇEV'in yapı kayıt belgelerinden iptal edilenler olmuş mudur? Yapı kayıt belgelerinin usul ve esaslara uygun olarak alındığına dair incelemeler yapılmış mıdır? MUÇEV sahil ve koyların işletme hakkını ihalesiz olarak üçüncü şahıslara devretmiş midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

13.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, milletin dertlerine çare olunması ve fındık alım fiyatlarının açıklanarak alan bazlı gelir desteği başvuru sürelerinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Memleketin ve milletin binlerce sorunu, derdi, sıkıntısı var ama siz, nerede olmayacak bir gereksiz iş var, konu var, gündemi onunla meşgul ediyorsunuz, milletin dertlerine çare üretemiyorsunuz. Bırakın artık bu boş işlerle uğraşmayı, milletin dertleriyle ilgilenin, çare olun.

Bakın, fındık sezonuna on beş gün kaldı ama hâlâ fındık alım fiyatları açıklanmış değil. Neyi bekliyorsunuz? Milyonlarca fındık üreticisi, fındığına hak ettiği fiyatın verilmesini bekliyor. Ayrıca, corona nedeniyle birçok fındık üreticisi, alan bazlı gelir desteği başvurularını zamanında yapamamıştır. Başvuru süresi bitti. Her yıl başvuru süreleri bir ay uzatılırken, bu yıl neden uzatılmamıştır? Alan bazlı gelir desteği başvuru sürelerinin bir an önce uzatılmasını bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Türkiye Futbol Federasyonunun Bölgesel Amatör Lig'e yönelik aldığı tescil kararının Anadolu takımlarını mağdur ettiğine, Atatürk Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesinde yaz okulu eğitiminin açılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler ederim Sayın Başkan.

Türkiye Futbol Federasyonu, Bölgesel Amatör Lig'de mevcut puanları tescil etti. Liglerin bitmesine 4 maç kala Kütahyaspor ile lider takım arasında 1 puan fark var iken, kalan maçları oynatmadan şampiyonu ilan etti. Aynı şekilde, amatör ligdeki tüm Anadolu takımları bu şekilde mağdur oldu. Maçın ortasında kural değiştirildiler. Bunun yerine, hakkaniyete uygun olarak play-off oynatılmalı, kura çekilmeli, hak yerini bulmalı. Kütahyaspor ve diğer amatör lig takımlarının takipçisi olacağız.

Pandemiden dolayı tüm üniversitelerde koşulsuz yaz okulu açmalı. Anadolu Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesinin açık öğretim bölümlerinde şartsız yaz okulu açılmalı, ücretsiz olmalı ve öğrencilerin bir yılı daha yanmamalı. Yaz okulunu biz de tüm öğrenciler de istiyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

15.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 10 Temmuz Nurettin Topçu'yu vefatının 45'inci yıl dönümünde rahmetle andığına ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ömrünü Anadolu ve İslam medeniyetinin sentezi için vakfeden, sosyolog, felsefeci, yazar ve öğretmen Nurettin Topçu Hocamızın vefatının 45'inci yıl dönümüdür bugün. “Büyük adam, eserleriyle hayatını birleştiren adamdır.” der Nurettin Topçu. Bu cümleye, kendi hayatını tek bir cümleye sığdırmıştır. Felsefe, sanat felsefesi ve sosyoloji alanında eğitim alan Nurettin Topçu, öğretmenlik mesleğini “Peygamber mesleği” olarak tanımlamıştır. Sınıfı mabet gibi görmüş ve ibadet eder gibi ders vermiş, öğretmenliğe değer katan bir insan olan Nurettin Topçu, kırk yıl boyunca derse girerken mutlaka abdestli girmiştir. Nurettin Topçu'ya göre, İslam dünyasının içinde bulunduğu bedbaht durumun sebebi ne siyasi ne iktisadidir; asıl sebep, Kur'an'ın özü olan ahlakın kaybedilmesidir. Türkiye'nin çağdaş dervishi olan ve Anadolu irfanını bize miras bırakan Nurettin Topçu Hocamızı vefat yıl dönümünde rahmetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

16.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü'ne ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü. Kurumsallaşma kavramına ters bir şekilde, Mecliste çoklu baroları oluşturan ve temsilde adaleti ortadan kaldıran kanun teklifini görüşüyor olsak da, hukuk alanında birçok sıkıntı yaşasak da tarihimizde adalet toplum önderlerinin vazgeçilmezi olmuştur. Tüm insanlığa örnek olan Peygamber'imiz Hazreti Muhammed “Bir günlük adaletle yönetim, altmış yıllık ibadetten üstündür.” buyurmuştur. Hazreti Ali “Devletin dini adalettir.” demiştir. Hazreti Ömer, kamu çalışanlarına hak yememeyi ve adaleti emretmiş, kendi akrabalarından hiç kimseye memuriyet vermemiş, bir idareciyi tayin ettiği zaman mal varlığını kayıt altına almış, her şeyi halkın huzurunda ve şeffaf olarak yapmıştır.

Barişin ve huzurun en büyük güvencesi olan hukukun, adaletin ve demokrasinin tam olarak kurumsallaştığı bir Türkiye arzusuyla 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

17.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin ili Tarsus ilçesinde yapımı devam eden Çukurova Bölgesel Havalimanı inşaatının iki yıl içinde tamamlanmasının hedeflendiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgesi Mersin'i ziyaret eden Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Sayın Adil Karaismailoğlu ve milletvekili arkadaşlarımızla birlikte Tarsus ilçemizde yapımı devam eden Çukurova Bölgesel Havalimanı şantiyesinde incelemelerde bulunduk. Yapımı hızla devam eden havalimanı inşaatının yıl sonuna kadar tüm altyapı çalışmaları tamamlanacak, gelecek yılın başlarında havalimanı yol bağlantıları da bitmiş olacak. İlk etapta 8 milyon yolcuya hizmet edecek olan havalimanı, ilerleyen süreçte 12 milyon yolcuya hizmet edecek şekilde projelendirildi. Önümüzdeki günlerde ihalesi yapıp bu yıl içerisinde inşaat başlanarak en geç iki yıl içinde inşaatın tamamlanması hedeflenmektedir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ iktidarlarında, Türkiye genelinde 24 olan havalimanı sayısı 56'ya yükseldi, 30 milyon olan yolcu sayısı da 210 milyona çıktı. AK PARTİ'yle hava yolu halkın yolu oldu diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

18.- Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, hakkında yargı kararı yokken Yalova Belediye Başkanının görevden uzaklaştırılmasının millet iradesine darbe olduğuna ve konunun takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Antalya Serik'te mevcut Belediye Başkanı ve 2 Bakanın olduğu bir toplantıda önceki Belediye Başkanı döneminde 500 bin lira rüşvet alındığı söylendi. Bakanların haberi var, mevcut Belediye Başkanının haberi var, söyleyen onlar ama bu konuyla ilgili sorgulama yok, yargılama yok. Yalova'da Belediye Başkanımız kendi ihbar ettiği, şikâyetçi olduğu dosyayla ilgili görevden uzaklaştırıldı. Sayıştay denetçilerinin, mülkiye müfettişlerinin yaptığı denetimlerde görmedikleri hesapları görüp ihbar eden Belediye Başkanımızı görevden uzaklaştırarak seçimle kazanamadığınız belediyeyi İçişleri Bakanlığı kararıyla aldınız. Hakkında yargı kararı yokken Belediye Başkanının görevden uzaklaştırılması millet iradesine, demokrasiye darbedir. Konunun takipçisi olacağımızın bilinmesini isteriz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Serter...

19.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir ili Bergama ilçesi halkının Sümerbank Tekstil Fabrikasının bulunduğu araziye Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi birimlerinin getirilmesini beklediğine ilişkin açıklaması

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzmir'imizin en güzide ilçelerinden Bergama'mızın tam göbeğinde bulunan, şu anda Bergama şehrinin en değerli arazisi üzerinde kurulu Sümerbank Tekstil Fabrikasından, 210 dönümlük bir yerden söz etmek istiyorum. 1950'li yıllarda kurulan bu fabrikanın alanının etkin kullanımı için 2013 yılında Bergama Belediyesi ile Dokuz Eylül Üniversitesi arasında yapılan bir anlaşmayla büyük bir yol katedilmişti. 2019 seçimleri itibarıyla Bergama Belediyesi Cumhuriyet Halk Partisi idaresinden AK PARTİ idaresine geçti. Her zaman buradan da söylediğimiz gibi, önemli olan memleket meselelerinin değil, rant meselelerinin Bergama'ya sirayet ettiğini görüyoruz. Bunu da yine iktidarın belediyesiyle yaşamaktayız. Bergama halkı, 210 dönümlük bu araziye Dokuz Eylül Üniversitesinin Tekstil Fakültesinin birimlerinin getirilmesini beklemekte, “Kesinlikle TOKİ'nin yapacağı inşaatlara ihtiyacımız yok.” demektedir. Bu görevi Çevre Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına tevdi ediyorum.

Ayrıca, 2 kıymetli AK PARTİ vekilimizin İzmir'le ilgili bahsettikleri konuda da Meclisi aydınlatıcı bilgi vermek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

20.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, ülkenin salgının yıkıcı etkilerine karşın zirve yürüyüşüne devam ettiğine, dünya hava kargo pazarındaki küçülmeye rağmen Turkish Cargo'nun dünyanın beşte 1'lik yükünü taşıdığına ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, “İyi diyelim, iyi olalım.” sözü sır yüklü zihni bir şekillenmedir. Şükür, milletçe sırra vâkıf hâldeyiz. Bu bapta söyleyelim ki ülkemiz zirve yürüyüşünü devam ettiriyor. Hangi sahaya dönseniz güzel bir gelişmeye şahit olursunuz; tarımda, sağlıkta, ulaşımda, savunmada, sanayide, ticarette, turizmde, sporda, sanatta, hasılı her alanda. Üstelik

bu durum salgının yakan, yıkan etkilerine karşın yaşıyor. Daralma, küçülme kavramları artık doğal karşılanıyor. Dünya hava kargo pazarı buna son çarpıcı örnektir. Yüzde 18’ler düzeyinde bir küçülme yaşıyor. Oysa Turkish Cargo tam tersi bir hâl üzere faaliyet yapıyor; dünyanın beşte 1’lik yükünü taşıyor ve uluslararası tedarik zincirine âdeta sigorta vazifesi görüyor. 32 devasa uçakla 90 noktaya hizmet sağlayan Turkish Cargo yetkililerini canıyürekten tebrik ediyorum.

Size saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

21.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin’in, Çankırı Devlet Hastanesinde yaşanan ve teftiş raporuyla tespit edilen yolsuzluğun sorumlularının görevden uzaklaştırılmalarını Çankırı halkı adına talep ettiğine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çankırı Devlet Hastanesinde acil ve riskli birimlerde çalışmamalarına rağmen iktidara yakın sendika temsilcileri olmaları nedeniyle bazı kişilere hak etmedikleri hâlde nöbet ücretlerinde ve ek ödemelerinde yüzde 50 oranında fazla ödeme yapıldığı Sağlık Bakanlığının teftiş raporuyla tespit edilmiştir. Ayrıca, ilgili kişilerin, hastaneye ait resmî evrakları hastane dışına taşıyarak evrakta tahribat yaptıkları kamera kayıtlarına yansımıştır. Bakanlık teftiş raporlarıyla da bu olaylarda sorumlu olan sendika temsilcisi, Çankırı Devlet Hastanesi İdari ve Mali İşler Müdürü ile Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü hâlen görevlerinin başındadırlar. Üstelik bu kişilerin hizmet sözleşmelerinin de önümüzdeki günlerde yenileneceği söylenmektedir. Bu yolsuzlukta sorumlu olan bu kişilerin görevlerinden bir an önce uzaklaştırılmalarını ve sözleşmelerinin yenilenmemesini kamuoyu ve Çankırı halkı adına talep ediyor, Sağlık Bakanlığını bu konuda sorumlu davranmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

22.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere’nin, normalleşme süreciyle birlikte kısıtlı da olsa hizmet sunmaya çalışan kiraathane, kahvehane, çay bahçesi, dernek lokalleri, oyun salonları ve internet kafelerin mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Başkanım.

Başta Adıyaman olmak üzere, Türkiye genelinde pandemi nedeniyle faaliyetleri geçici süreliğine durdurulan kiraathane, kahvehane, çay bahçesi, dernek lokalleri, oyun salonları, internet kafeler, normalleşme süreciyle birlikte kısıtlı şekilde oyunsuz hizmet etmeye çalışmaktadır. Faaliyetlerinin durdurulması ve sonrasında kısıtlanmasıyla esnafımız ve çalışanları aileleriyle birlikte ekonomik anlamda mağdur durumdadırlar. Bazı esnaflar kepenk kapatma durumuna gelmiştir. İş yerleri kapanan ve sonrasında faaliyetleri kısıtlanan esnaflar, iş yerlerinin ve evlerinin kiralarnı ödeyemez duruma gelmişlerdir. Çalışan işçiler perişandır. Anayasa’mızın 173’üncü maddesinde “Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.” denilmektedir. Buradan İçişleri Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Anayasa’nın gereğini yapın, esnafımıza acil nakdî yardımda bulunun ve çalışanlara gerekli desteği sağlayın diyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, Sakarya’daki gelişmelerle ilgili bir talebiniz var.

Buyurun.

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, 7 kişinin vefat ettiği Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkısıği Mahallesi'nde meydana gelen patlamada 3 jandarma personelinin şehit olduğuna, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, olayda ihmali olanlar hakkında hukuki ve cezai yaptırımların uygulanması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sakarya'nın Hendek ilçesi sınırları içerisinde bulunan bir havai fişek fabrikasında, bildiğimiz gibi, 3 Temmuz Cuma günü meydana gelen patlamada 7 işçi kardeşimiz hayatını kaybederek şehit olmuş, 118 işçi de yaralanmıştır. Şehrimizi ve ülkemizi acıya boğan bu patlamanın ardından dün saat 11.30'da da bu defa fabrika sahasında patlamamış olan havai fişeklerin başka bir emniyetli alanda imha edilmesi sırasında patlama meydana gelmiştir. Patlama sonucunda, patlayıcı madde imha uzmanı 3 jandarma personelimiz şehit olmuş, 1'i Hendek Belediyesi personeli, diğerleri jandarma olmak üzere 6 evladımız da yaralanmıştır. Belediye personeli olan Fatih Üretmen kardeşimiz hâlen ağır yaralı olup tedavisi şu anda Sakarya Yenikent Devlet Hastanesinde devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Diğer yaralı jandarmalarımızın ise hayati tehlikesi bulunmamaktadır.

Patlama haberini aldığımız an itibarıyla derhâl bölgemize doğru yola çıktık. Patlamadan hemen sonra Sakarya'ya intikal eden Sayın İçişleri Bakanımız ve Jandarma Genel Komutanımızla birlikte yaralılarımızı hastanede ziyaret ettikten sonra, Valilikte patlamayla ilgili yapılan çalışmalara iştirak etmiş bulunmaktayız. Yaşanan bu ikinci patlama da oldukça vahimdir ve acımızı katmerlemiştir.

Patlamanın çok titiz bir şekilde araştırılması gerektiği kanaatindeyiz. Gerek adli gerek idari yoldan yapılacak soruşturmalar neticesinde, ihmali olanlar hakkında gereken bütün hukuki ve cezai yaptırımların eksiksiz bir şekilde uygulanması gerektiğini ifade etmek istiyoruz. İçişleri Bakanımızın, meselenin bizzat takip edileceğini ve gereğinin yapılacağını ifade etmiş olması da son derece önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Yine, Sayın İçişleri Bakanın Sakarya'da dün yaptığı açıklamada, büyük acılar yaşamamıza sebep olan havai fişek fabrikasının işletme ruhsatının iptal edileceğine ve bir daha aynı bölgede böyle bir işletmenin açılmayacağına, kurulamayacağına yönelik Hükûmetin iradesini ve kararını açıklamış olmasını da son derece isabetli bulmaktayız.

Bizler, yaşanan bu elim patlamalar sonrasındaki soruşturma süreçlerini yakından, dikkatle takip edeceğiz; adaletin yerini bulması ve tecelli edebilmesi noktasında elimizden gelen bütün gayreti sarf edeceğiz. Bu vesileyle, yaşanan kaza neticesinde hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, acılı ailelerine, milletimize başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza da tekrar acil şifalar diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 10 Temmuz Nurettin Topçu'yu vefatının 45'inci, Şamil Basayev'i şehadetinin 14'üncü yıl dönümünde rahmetle andığına ve Dünya Hukuk Günü'nü kutladığına, TÜİK'in açıkladığı nisan ayı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Anadolu irfanının kıymetine verdiği önem başta olmak üzere, hayatı ve eserleriyle fikir dünyamıza büyük katkıları bulunan merhum mütefekkir Nurettin Topçu'yu vefatının yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

Ayrıca, Çeçen bağımsızlığının sembolü ve büyük komutanı merhum Şamil Basayev'i şehadetinin 14'üncü yılında yine rahmetle, minnetle anıyorum; mekânı cennet, ruhu şad olsun.

Bugün 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü -çok ayrıntılı bir şey söylemeyeceğim- memleketimde de olması temennisiyle Dünya Hukuk Günü'nü kutluyorum.

Türkiye İstatistik Kurumu nisan ayında işsizliğin yüzde 12,8 olduğunu duyurdu. 2014 Nisanından bu yana işsiz sayısı 1 milyon 700 bin artmış bulunuyor. TÜİK'e göre, iş aramayan, iş bulmaktan umudunu yitirmiş işsiz sayısı 4,6 milyon. Bu sayı iş arayan 3,8 milyona eklendiğinde geniş tanımlı işsiz sayısı 8,4 milyonu, işsizlik oranı da yüzde 25'i buluyor. Diğer yandan SGK'nin açıkladığı verilere göre son bir yılda genel sağlık sigortası primini kendi ödeyemeyecek duruma düşen vatandaş sayısı 500 bini aşmıştır. Bu, işsizler ordusuna katılan 500 binden fazla vatandaşımızın daha olduğunun bir itirafıdır.

Ekonomi her geçen gün daha da yara almaya devam ediyor. Vatandaşlarımız asgari ücretle veya düşük ücretlerle geçim mücadelesi vermekte, işsizlik -ki bilhassa genç işsizliği- çığ gibi büyümektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - İşsizlik artıyor, istihdam azalıyor ancak iktidar grubuna göre, ülke bu karanlık tabloya rağmen şahlanıyor. Bu tabloda genç işsizlik ise özellikle dikkat çekiyor. Her 4 gencimizden 1'inin işsiz olması, gençlerin ülkeden kaçmasını yani beyin göçü sorununu da beraberinde getiriyor. Ülkenin yarınları olan gençlerin gelecek umutları sönmüş durumdadır. Bunun sebebi, ekonominin kötü yönetilmesidir; iyiye giden hiçbir ibare de yoktur. TÜİK verilerine bakınca kendimi yandaş medyayı izliyor gibi hissediyorum, “Gözüm var görmüyor, kulağım var duymuyor.” izlenimine kapılıyorum. Ne yapayım, Allah bize hidayet nasip etsin duasını tekrarlıyorum.

Saygı ve selamlarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dervişoğlu.

Sayın Akçay, buyurun.

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 10 Temmuz Dünya Hukuk Günü'ne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; insanlık tarihi boyunca toplumların nizamını sağlayan, sosyal ilişkileri düzenleyen sözlü ve yazılı kurallar daima var olmuştur. Yönetenler ve yönetilenler arasındaki ilişkilerden insanlar arasındaki ilişkilere kadar birçok siyasal, sosyal ve ekonomik mesele bu kurallar vasıtasıyla tesis edilmiştir. Türk milleti tarih sahnesinde daima var olmuş ve var olacak bir millettir. Adaleti şiar edinen Türk milleti, tarihin her safhasında, nizamîâlem için, iline, töresine, örf ve âdetlerine sahip çıkmıştır. “Güneş tuğumuz, gök çadırımız olsun.” diyen Oğuz Ata töreyle kuşatılmış nizamîâlem ülküsünün ufkunu belirlemiştir. Nizamîâlem ülküsü hukuktur, töredir, düzendir, barıştır, adalettir. Binlerce yıllık tarihî süreçte milletimiz, adil, insanı ve kâinatı gözetan bir hukuk sistemini

kendi vicdanından ortaya çıkarmıştır. Dün “Üstte mavi gök çökmedikçe, altta yağız yer delinmedikçe, senin ilini ve töreni kim bozabilir?” seslenişi neyse, bugün kanunlarını millete göre, milletçe, milletle beraber yapan irade aynı hafızanın tecellisidir. Elbette “hukuk” denilen kuşatıcı mefhum kanunlardan ibaret değildir; hukuk, insan hayatının her yönünü kuşatan kapsamlı bir mefhumdur; hukuk, Kutup Yıldızı olan adaletin tecessüm etmiş hâlidir; hukuk, vicedandır, haklı ile haksızı, doğru ile yanlış tefrik eden terazidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu vesileyle, daha insani ve demokratik bir hukuk düzeninin tesis edilmesi temennisiyle Dünya Hukuk Günü’nü kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

26.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, 10 Temmuz Ali İsmail Korkmaz’ın ölümünün 7’nci, 7 Temmuz Vedat Aydın’ın ölümünün 29’uncu yıl dönümüne, Suriyeli Ali El Hemdan’ın öldürülmesine dair açılan davanın ilk duruşmasının Adana 9. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldüğüne ve adil yargılanma taleplerini yinelediklerine, Tunceli ilinde kutsal kabul edilen ve koruma altına alınması gereken 17 dağ keçisinin avlanması için açılan ihaleden vazgeçilmesi gerektiğine, salgın koşullarında okullarda eğitimin nasıl sürdürüleceğini Millî Eğitim Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün Ali İsmail Korkmaz’ın ölüm yıl dönümü. Bir düş için çıkmıştı yola Ali İsmail, heybesine umutlarını da alarak; hepimizin umutlarını hepimizin düşlerine katarak, özgürlük sevdasına bir yola çıkmıştı. Daha 19 yaşında zulmün acımasız gözünü gördü Ali İsmail ve o zulüm Ali İsmail’in canını aldı, hepimizin canından ise bir parçayı. Aradan geçen zaman bize Ali İsmail’i unutturmadığı gibi ona zulmedenleri de unutturmuyor, onun düşlerini de. Onu bir kez daha anarken kuşlara su veren Ali İsmail’in bıraktığı umutların yeşermesi için mücadelemizi sürdürdüğümüzü de bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Evet, Vedat Aydın, bizim abimiz, yakından tanıdığımız ve ilk faili meçhul, işkenceyle katledilen isim. Halkın Emek Partisi İl Başkanıyken 91 yılında kendilerini polis olarak tanıtan ve aslında kendisinin de tanıdığı polisler tarafından 5 Temmuz gecesi kaçırıldı, 7 Temmuz tarihinde ise işkence edilmiş cansız bedenine ulaşıldı. 10 Temmuzda gerçekleştirilen cenaze törenine on binlerce insan katıldı ve bu merasime ateş açıldı. Biz de oradaydık; 3 kişi o ateş açma sırasında yaşamını yitirdi. Vedat Aydın’ı o gece evinden kaçırarak, işkence ederek öldüren failler hâlâ cezalandırılmadı. Aydın’ın insan hakları, özgürlükler ve demokratik siyaset için verdiği mücadele bizlere güç vermeye devam ediyor. Vedat Aydın’ı ve onun cenazesine katıldığı için öldürülen yurttaşlarımızı saygıyla, özlemlerle, minnetle anıyorum.

Aradan geçen yirmi dokuz yıldan sonra hâlâ işkenceyle mücadele ediyoruz, gözüktünde kötü muamele ve işkence sürüyor. Buna karşın büyütülecek olan mücadelemizde bir sebep de Sevgili Vedat Aydın’ın miras bıraktığı değerlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ali Hemdan ismi çok bilindir, dün Adana’da duruşması vardı 9. Ağır Ceza Mahkemesinde. Polis memurlarının tanıkları ve müştekileri etkilemeye çalıştığını gören avukatlar polisin salondan çıkarılmasını istedi ve davaya katılım talebinde bulundu ancak mahkeme talepleri reddetti. Adana, İzmir Baroları, İnsan Hakları Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği, Emniyetin olayı örtbas etme çabalarına ve mültecilere yönelik hak ihlallerinde cezasızlık politikalarına dikkat çekerek davaya katılma talebinde bulundu; bu talepler de reddedildi. Sanığın ifade vermediği duruşmada sadece Ali Hemdan’ın babası ifade verdi ve tekrar “Oğlum kaçarken vurulmadı. Oğlumu sırtından vurdular.” dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz, Ali Hemdan ve benzer tüm cinayetler için adil yargılama talebimizi yineliyoruz.

Evet, çok önemli bir gündemi burada da konuşmak istiyoruz: Dağ keçileri. Tarım ve Orman Bakanlığı 15. Bölge Müdürlüğü, Dersim Alevi inancında kutsal sayılan ve Hızır’ın emanetleri olarak kabul edilen dağ keçilerinin avlanması için ihale açtığını açıkladı. 13 Temmuz 2020 tarihinde yapılacak ihalede Dersim’in Darıkent ve Gökçek bölgesinde 5, Aliboğazı ve Salördek bölgesinde 5, Büyükyurt ve Çıralı bölgesinde 5, Kocatepe ve Derindere bölgesinde 2 olmak üzere toplamda 17 dağ keçisinin katledilmesi planlanmış durumda. Dağ keçileri Türkiye’nin taraf olduğu Bern Sözleşmesi’nce kesin koruma altında olan türler altındadır. Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 4’üncü maddesine göre vahşi hayvanlar yaşama hakkına ve kendi doğal çevrelerinde özgürce üreme hakkına sahiptirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 8’inci maddeye göre ise vahşi bir hayvan soyunun hayatta kalma onurunu hiçe sayan her yasa ve böylesi harekete sebep olan her karar, soykırıma eş değer olup soya karşı işlenmiş suçtur.

Yine, Uluslararası Doğayı Koruma Birliği tarafından yayınlanan Kırmızı Liste’de, dağ keçileri nesli tükenme tehlikesi altında olan türler arasında bulunmaktadır. Evrensel hukuk normları çerçevesinde kesin korunması gereken türler arasında yer alan, Hayvan Hakları Evrensel Beyannamesi’nde de ifade edildiği üzere soykırımla eş değer olan ve Dersim inancında kutsal sayılan dağ keçilerinin, avlanmasına ilişkin karardan bir an önce vazgeçilmelidir. Dağ keçilerinin avlanması suçtur, ayıptır, günahdır, zulümdür, cinayettir.

Sayın Başkan, son olarak, izin verirseniz, eğitim konusunda veliler ve öğrenciler, büyük bir kaygıyla hâlâ dönemin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Eğitim konusunda ciddi bir kaygı var. Zaten hiç iyi gitmeyen eğitim, pandemi döneminde tamamen yok oldu. Okulların ne zaman açılacağı tam olarak bir muamma ama sadece 31 Ağustosta, ağustos ayı sonunda açılacağı söyleniyor ve bunun dışında elimizde hiçbir veri yok.

Salgın koşullarında eğitim nasıl sürdürülecek? Çocuklar için hijyen ve sosyal mesafe kuralları nasıl hayata geçirilecek? Veliler “Bu koşullarda, biz çocuklarımızı ağustos ayı sonunda okullara göndermeyiz.” diyorlar. Hele hele ikinci dalga gerçekleşirse yine, EBA denilen ve sadece görüntüden

ibaret olan bir sisteme mi mahkûm olacak çocuklar? Bu konuda Millî Eğitim Bakanı Sayın Ziya Selçuk'tan bütün velileri ve kamuoyunu aydınlatacak bir açıklama beklediğimizi ve bu kaygıların giderilmesinin hayati önemde olduğunu söylemek istiyorum. Çünkü veliler ve aileleri bizlere ulaşıyorlar, “Ağustosta, bu koşullarda bizler eğitime devam edemeyiz çünkü uygun altyapı koşulları yok.” diyorlar. Bunun bir an önce çözüme kavuşturulması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 10 Temmuz Ali İsmail Korkmaz'ın ölümünün 7'nci, 13 ve 14'üncü Dönem İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Aybar'ın ölümünün 25'inci, 11 Temmuz Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne, 7 kişinin vefat ettiği Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada 3 askerin şehit olduğu olaya yönelik sorulması gerekenlere, TÜİK'in açıkladığı nisan ayı işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 10 Temmuz: Eskişehir'de Mevlüt Saldoğan isimli şahıs ve onun yönlendirdiği vatandaşlar tarafından tekmelenen, dövülen, “Vurmayın ağabey, öldüm artık.” sözleri son sözleri olan Ali İsmail Korkmaz'ın ölümünün 7'nci yılı. Ama bizim son sözlerimiz bunlar değil. Ali İsmail ve tüm Gezi şehitlerinin anısını yaşatmaya, onların hayatlarını kaybetmesinde sorumlu olanların gerçekten hukuk önüne çıkarılmasına ve konunun sadece idari değil, siyasi sorumlularının da tarih önünde hesap vermesine kadar bu konuda sözümüzü söylemeye devam edeceğiz.

O gün, özgür bir dünya, özgür bir İstanbul, özgür bir Eskişehir düşü gören Ali İsmail tekmelendi. O gün Ali İsmail'in düşlerini, düşlerimizi tekmeleyerek yok edeceklerini sananlar tarih önünde mahkûm oldular, mahcup oldular. Ali İsmail'in özlemini kurduğu dünya, bizlerin ortak özlemidir. O özlemimizi, Ali İsmail için ve bu özlemle yaşamlarını yitiren herkes için hayata geçirmeye kararlıyız. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, Mehmet Ali Aybar'ın ölüm yıl dönümü bugün: Eski bir parlamenter, 1962-1969 yılları arasında Türkiye İşçi Partisinin Genel Başkanı, 2 dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapmış İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Aybar'ı ölüm yıl dönümünde rahmetle anıyoruz ve bugün, burada Türkiye İşçi Partisinin temsil ediliyor olmasını da son derece önemli buluyor ve partilerine de buradan dayanışma duygularımızı ifade ediyoruz.

Sayın Başkan, yarın 11 Temmuz. Yarın Meclisin çalışıp çalışmayacağı konusunda henüz bir gündem netliği yok; çalışmama ihtimaline karşı, 11 Temmuz 1995'te yaşanan Srebrenitsa katliamını 25'inci yılında lanetleyerek orada hayatını kaybedenleri rahmetle anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – En az 8.372 Boşnak sivilin katledildiği ve Sırp askerler tarafından kendilerine verilen insanlık suçu talimatının uygulanarak katliamların yaşandığı o dönemi bir kez daha acıyla hatırlıyoruz.

Dönemin Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Deniz Baykal'ın, yaklaşmakta olan tehlike karşısında bütün dünyanın dikkatini çekmek üzere 1993 yılı başında Sırp kuşatması altındaki Srebrenitsa'ya yapmış olduğu ziyareti de buradan bir kez daha kamuoyuna hatırlatmak istiyoruz.

Sayın Başkan, biraz önce Sayın Bülbül'ün de ifade ettiği gibi, geçen hafta yaşanan büyük acı, yüreğimize düşen Sakarya'daki büyük ateş bir kez daha harladı ve dün de ifade ettiğim gibi, bu kabul edilemez, bu tuhaf ölümler ülkesinde boşu boşuna ölümler ve 3 şehidimiz daha oldu. Tabii, bu sefer konu daha da billurlaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...tüm çıplaklığıyla karşımızda; sorulması gereken bazı soruları sormayan idarecilere soruyoruz ve bizatihi kendilerine soruyoruz. Oradaki patlamamış olan havai fişeklerin bir başka yere taşınmasını bütün uzmanlar doğrudan intihar, doğrudan cinayet olarak görüyorlar. Soğutma yapılmadan ve bir başka yere taşınarak imha, patlamaya davettir, aksi düşünülemez. Üzerindeki jelatin eğer hasar gördüyse -patlama riski varken- patlamalardan çıkmış havai fişeklerin taşınması ne demektir? Bunların, taşınacaksa uzaktan kumandalı araçlarla yüklenmesi, uzaktan kumanda edilen kamyonlarla taşınması gerekirken o kamyonu, o belediyenin kamyonuna o belediye işçisini oturtmak o belediye işçisinin hayatına kastır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 3 askeri uzmanlık dışı görevlendirmek de ne demektir? Envanter dışı bir mühimmat vardır, bu mühimmatın nasıl imha edileceğine ilişkin Jandarma personelinin bir eğitimi yoktur ve taşıma sırasında bu aracın içinde personel bulundurulması, yanında personel bulundurulması ne demektir? Bunun imhası için askerî personelin görevlendirilmesi ne demektir? Biz, bir sivil yandaş firmanın mühimmatını neden taşıyoruz, neden Mehmetçik taşıyor, neden Mehmetçik imha ediyor? Bu konuda gerekli tedbirler niye alınmıyor? Bunların hesaplarının verilmesi lazım.

Ayrıca, iki telefon, iki açıklama... İlk günlerde aileye taziye, varsa sendikaya taziye, kaymakama, valiye taziye beklenirken bir numaralı şüpheli patrona telefon taziyesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hadi, açtın bu telefonu, siyasi iletişimini niye yapıyorsun? Mikrofon tutturuyorlar, beyefendi diyor ki: “Biraz önce fabrikanın sahibini de aradım.” Bunun, yargıya istikamet vermekten ve yargılamayı, soruşturmayı, kovuşturmayı ona göre yapın demekten başka bir Türkçesi yok. Süleyman Soylu “Üç ay önce denetledik her şey normaldi.” diyor. Her şey normalse sizin yaptığınız denetimlerden sonra facialar, katliamlar yaşanıyor; demek ki denetleme sisteminiz anormal, işlevsiz, mâni olamıyor; o zaman, bu patlamada doğrudan sorumluluğun var. Patrona itibar kazandırayım derken yapılan denetimi itibarsızlaştırıp itirafta bulunduğunu buradan kayda geçirmek isteriz.

Sayın Başkan, biraz önce de değinildi, biz milletvekiliyiz, milletin vekilleri milletin aklıyla alay edilmesine sessiz kalamaz. Sayın Başkan, TÜİK açıklama yapıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ve diyor ki: “İşsizlik oranı geçen sene nisanda 13'tü, şimdi 12,8'e düştü.” Allah, Allah diyorsun, ya bu nasıl oldu, bu pandemide bu kadar insan, herkes işsiz kalmış, bağırırken? Dönüp bir baktık yani şöyle bir şey yapalım dedik, hep diyorlar ki: “Bardağın boş tarafı azaldı.” O zaman, Sayın Başkan, dolu tarafının artması lazım değil mi?

Döndük, istihdam sayılarına baktık: Çalışan sayısı geçen sene 28,1 milyon, bu sene nisanda 25,6 milyon. E, çalışan azalıyor da işsizlik nasıl azalıyor? Akıl alır gibi değil, akıl almaz yöntemler kullanıyorlar ve döndük bir baktık ki... Bir kere, şöyle somutlaştırmak gerekirse vaktinizi almadan: TÜİK'in bir kişiye "işsiz" demesi için, son 4 haftada iş arama kanallarından en az birini kullanmamış ise onu işsiz saymıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani son 1 ayda 1 kez bile olsun iş arayamamışsa ona diyor ki: "Sen işsiz değilsin." Ya neyim? Mevzu şu: Birisine gidiyor, "İş arıyor musun?" "Arıyorum." "En son ne zaman aradın?" "Bir ayı geçti ağabey. Pandemiden çıkamıyoruz. Annem hasta, çıkamadım. Şu sebepten çıkamadım." "Sen işsiz değilsin." Soruyor "İşsiz misin?" "İşsizim" diyor, "Öğretmenim, atanamadım." "Nasıl geçiniyorsun?" "Geceleri takside korsan çalışıyorum güvencesiz, 30 lira gecelik yevmiyeyle." "Senin işin var." diyor. "Sen ne iş yapıyorsun?" "Vallahi, ben mühendisim ama aç kaldım, hamallık yapıyorum, iş bulamadım." "Sen hamalsın, işsiz değilsin." diyor. Haftada 1 kere, 2 kere evlerde halı silen teyzeme "Sen iş aramıyorsun, işin var senin." diye, diye, diye rakamı getirmiş 12,8'e. Benim söylediklerimin hepsi katılırsa bu rakam yüzde 30,1; geçen sene yüzde 22'ydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum efendim.

Milletimiz şöyle baksın: Eğer, etrafındaki 10 kişiden 1'i işsizse TÜİK doğru söylüyor ama 10 kişiden 3'ü işsizse TÜİK milletimizi saf yerine koyuyor, milletimizi kandırıyor, bunu yapan TÜİK'e de ona bunu yaptıranlara da milletimiz son karneyi verecek. Geçtiğimiz günlerde, işte, TÜİK'e güvenen yüzde 11,4; "Hayat pahalılığına inanıyorum." diyen yüzde 15, yüzde 85'i inanmıyor. AK PARTİ'li 4 seçmenden 3'ü inanmıyor TÜİK'in rakamlarına, MHP'li 10 seçmenden 9'u inanmıyor. Ara karne kırık. Esas karne, ne zaman cesaret ederseniz, işte o seçimde. Vatandaş kanaat notunu verdi, seçimi bekliyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin buyurun.

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, 10 Temmuz Nurettin Topçu'yu vefatının 45'inci yıl dönümünde rahmetle andığına, 11 Temmuz Srebrenitsa katliamının 25'inci yıl dönümüne, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vefatının yıl dönümünde, ben de öncelikle Nurettin Topçu'yu rahmetle anmak istiyorum. Çünkü bizim toplumsal hayatımızda çok önemli bir yeri var bir eğitimci olarak ve hayatının tamamını bir öğretmen olarak geçirdiğini de ifade etmek isterim. Sorbonne'da felsefe konusunda doktora yapmış olan ilk Türk'tür kendisi fakat lisans alanlarına baktığımızda insan hem imreniyor hem de böyle bu kadar çok şeyi nasıl biriktirdiğini hayretle görüyor. Psikoloji, estetik, genel felsefe, mantık, çağdaş sanat, sosyoloji, ahlak üzerine lisansı var ve felsefe üzerine doktorasını yapmış, muazzam bir düşünür kendisi. Ve böyle baktığımızda, pek çok eseri var, bizim liselerde okutulan ilk sosyoloji kitabımızı yazan isimdir kendisi aynı zamanda. Ben, bu manada kendisini rahmetle yâd ediyorum. Ve özellikle "İsyan Ahlâkı" kitabını şu günlerde tekrar okumak gerektiğini düşünüyorum. Hatta, birkaç ay evvel oğlumun masasında görevde ben de tekrar, yıllar sonra bir daha okudum, çok şeyi hatırlama imkânım oldu. Özellikle, imanı tarif ederken imanın insanın nefesine olan isyanı olduğunu ifade etmesini fevkalade çarpıcı bulduğumu ifade etmek isterim.

Srebrenitsa katliamı, elbette, yakın coğrafyada soydaşlarımızı özellikle çünkü bizim başka bir bağımız var Bosna'yla, böyle bakıldığı zaman, bizim de ayrıca kalbimizi, ruhumuzu derinden etkileyen bir yaradır ama dünya için de bir utançtır. İşte, büyük nutukların irat edildiği, Avrupa'ya bu kadar övgüler düzüldüğü, insan haklarından bahsedilirken her daim oranın referans gösterildiği bir ortamda, Avrupa'nın göbeğinde, Avrupalıların, yine Avrupalılara -öyle diyelim- uyguladığı böylesine bir katliamı dünyanın asla unutmaması lazım. Üzerinden bu kadar zaman geçti, hâlâ, o günlerde yaşananları, tam olarak, bence yeteri kadar dünya da bilmiyor, biz de yeteri kadar idrak edemiyoruz diye düşünüyorum. Srebrenitsa'yı hatırlamak, aslında o kültürün, orada olan bitenin kendisinden farklı olana dair yaklaşımını görmek açısından fevkalade önemlidir diyorum ve rahmetle yâd ediyorum orada hayatlarını kaybeden, şehit olan Müslüman kardeşlerimizi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, tabii ki Sakarya'yla alakalı olarak üzüntülerimizi, dün yaşananları, Sayın Bakandan aldığımız bilgileri paylaşmıştım. Sayın Cumhurbaşkanımızın telefonuyla alakalı bir bahis geçti, o konunun tekrar altını çizmek istiyorum, çünkü notlarımda da vardı aslında. Sayın Cumhurbaşkanımız, o gün, olayın yaşandığı o kurumun sahibini yani o şahsı değil aslında, önemli olan o olayın yaşandığı iş yerinde ne olup bittiğini anlamak üzere iş yerinin evet, sahibini ama elbette ki önce Sayın Valimizi, ilin Valisini, kriz masasını, Sayın Bakanımızı ve konuya dair alakalı olarak orada bulunanları aramıştır. Burada, sadece bir yerin arandığının altının çizilmesi ve “patrona itibar” falan gibi lafları da biraz tuhaf buluyorum. Patronun ne itibarı olacak bu olan biten şeyden sonra? Patron, başına gelenlere dönsün, baksın. Tüm bunlarla alakalı olarak biz, hukuken yapılması gereken neyse... Biraz evvel Sakarya Milletvekili, MHP Vekilimiz söyledi, arkadaşlarımız söyledi, ya burada muazzam bir şey var, problem var. Bu olay karşısında, suçu işleyen, bizzat kendisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İşverenin sorumluluğu anlamında, neyse sorumluluğu, neyse yaptığı ya da yapması gerekirken yapmamış olduğu ne varsa bununla alakalı olarak biz takipçisiyiz. Biz, hukukçular olarak... Bunun hiçbir şekilde savunması olamaz yani. Bakacağız, göreceğiz, hukuk zaten devreye girdi. Dün ifade ettim, mülkiye müfettişleri geldiler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişleri orada, İçişleri Bakanlığının müfettişleri orada ve bu konunun kamuoyunda çok net bir şekilde konuşulması ve hak edenlerin de cezasını almasıyla alakalı olarak el birliğiyle her şeyi hayata geçireceğiz.

Şimdi, okulların açılması meselesi: Millî Eğitim Bakanlığımız çok yeni bir genelge yayınladı. Okullar -normal şartlarda belirlenen tarih- 31 Ağustos 2020 tarihinde açılacak fakat tabii, pandemi dediğimiz süreç günbegün güncelleniyor. Sayın Bakanlarımız her gün açıklamalar yapıyorlar kendi konularıyla ilgili olarak. O sebeple, bu konuyla alakalı bir belirsizlikten bahsetmek olayın doğasına aykırı. Hedeflenen tarih bellidir fakat o tarihler içerisinde Sağlık Bakanlığımızın, Bilim Kurulunun vereceği karar üzerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son bir kez süre istiyorum Sayın Başkanım.

...yüz yüze eğitim mi olacak yoksa yine görüntülerle, teknolojiyi kullanarak mı eğitim yapacağız? Bu manada, dünyanın kullandığı bütün imkânları kullanarak Türkiye, eğitimde yapması gerekeni yapacaktır.

Şimdi, gelelim keçilere. Keçiler tabii önemli bir mesele. Ben de “Keçiler avlanmasın.” diyorum. Ben de şimdi, Sayın Valimizi aradım “Nedir bu keçiler meselesi?” diye. Söylenen şeyi söyleyeceğim, sonra kendi kanaatimi söyleyeceğim. Sayın Valimiz çok yeni geldi Tunceli’ye. Valimizle benim eski de bir arkadaşlığımız var, tanışırız kendisiyle. Yeni Valimize de görevinde başarılar diliyorum. Kendisi İl Av Komisyonunun her yıl avlanmayla ilgili olarak bu manada benzer kararlar verdiğini, bu sene de aslında kendisi göreve başlamadan evvel İl Av Komisyonunun böyle bir karar verdiğini ifade etti. Fakat ben de şunu söyledim, dedim ki: “Yani bu arkadaşlarımız 17 keçiden bahsediyor, yaşasın bu 17 keçi; neyse bunun yolu, bulalım, keçileri avlayamayalım.” Yani benim görüşüm de budur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yaşayacaklar mı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İşte, ben de öyle söyledim, keçileri avlamayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Genel Kurulumuz bir konuda birleşsin yani 17 keçiyle ilgili olarak, 17 keçi meselesinde. Bu arada da çok... Neyse, reklama girecek, sonra arkadaşlarıma keçilerle ilgili bir şey anlatacağım.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) DUYURULAR

1.- Başkanlıkça, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen birer üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyurusu

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine de birer üyelik düşmektedir. Bu komisyonlara aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin 13 Temmuz 2020 Pazartesi günü saat on ikiye kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı olarak müracaat etmeleri gerekmektedir. Bilgilerinize sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 4 Tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine ilişkin tezkeresi (3/1245)

9/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep, İç Tüzük’ün 25’inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Meclisi Büyük Millet Meclisi

Başkanı

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oylamaları müşterek mi teker teker mi olacak?

BAŞKAN – Teker teker.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman, yoklama talep ediyorum.

BAŞKAN – Yoklama talebini karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Tanal, Sayın Kadıgil Sütü, Sayın Kayışoğlu, Sayın Beko, Sayın Hancıoğlu, Sayın Şevkin, Sayın Zeybek, Sayın Özdemir, Sayın Emecan, Sayın Şahin, Sayın Gürer, Sayın Bulut, Sayın Arık, Sayın Adıgüzel, Sayın Kılınç, Sayın Aydınlık, Sayın Toprak, Sayın Şahin, Sayın Tanrıkulu, Sayın Ünver.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.26

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.40****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 111’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Başkanlık tezkeresinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için 2 dakika süre vereceğim.

Pusula veren milletvekillerimiz Genel Kurul salonundan ayrılmasınlar.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**B) TEZKERELER (Devam)**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine ilişkin tezkeresi (3/1245) (Devam)

BAŞKAN - Başkanlık tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine ilişkin tezkeresi (3/1246)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük’ün 25’inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1247)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine ilişkin tezkeresi (3/1248)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, dilekçe hakkının anayasal ve dünya parlamentolarında özel şekilde gözetilen bir hak olduğuna, avukatların Meclise gelerek Dilekçe Komisyonuna çoklu baro düzenlemesine karşı dilekçe verme haklarının engellendiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, biraz önce Dilekçe Komisyonunun da bir talebini yerine getirdik, önemsedığımız bir Komisyondur. Malum, parlamentolarda -mesela bizimkine bakarsak- 2 tane anayasal komisyon var: Plan ve Bütçe Komisyonu ve Dilekçe Komisyonu. Sebebi şudur: Parlamentonun yasama yetkisini almadan önce aldığı yetki bütçe yetkisidir. Daha sonra da parlamentolar nezdinde halkın parlamentoyu bir çözüm mercisi olarak görmesi ve bunun bir hakka, kazanıma ve parlamentolar açısından ödeve dönüşmesi de dilekçe hakkıyla olmuştur. Böyle olunca dilekçe hakkı, anayasal bir haktır ve bütün dünya parlamentolarında özel şekilde gözetilen bir haktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, belki de çok faydalı olamayacak ama...

(Uğultular)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri; Grup Başkan Vekilini duyamıyoruz.

Konuşmak isteyen arkadaşları kulise davet ediyorum; ayrıca, buradan ayrılmamaya da davet ediyorum çünkü toplantı yeter sayısı, karar yeter sayısı istenecektir. Her seferinde bizi güç durumda bırakmaya milletvekillerimizin hakkı yok. Niye on beş dakika ara vereyim, niye on dakika ara vereyim?

Evet, buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, dilekçe hakkı gibi Anayasa’ımızda komisyonu tarif edilen, bütün dünya demokrasilerinde kollanan, korunan, önemsenen bir hak var. Bugün, avukatlar, mesleki birlikliklerine kastettiğini düşündükleri ve kendi iradelerinin Barolar Birliğine yansması noktasında ortaya çıkan temsilde adalet ilkesini zedeleyen çoklu baro uygulamasına karşı Meclisin Dilekçe Komisyonuna ulaşmayı ve dilekçelerini sunmayı talep ettiler. Biz, bize başvurdıklarında Dilekçe Komisyonundaki üyemizi görevlendirdik. Komisyonun Sayın Başkanı Satır’la görüştüler. Sayın Satır, bir yöntem olarak elektronik başvurunun olabileceğini, Meclise girişin kendi yetkisinde olmadığını, giriş yasağı olduğunu söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Daha sonra, İdare Amirliğiyle görüştük. Meclis İdare Amirliği, gelecek dilekçelerin alınabileceğini söyledi. Ne zaman ki Meclis İdare Amirliği buna izin verdi... Şöyle düşünün Sayın Başkanım: Önceden beri avukatlar Kuşulu Park’talar, etrafları kuşatılmış durumda ve dilekçe vermek üzere yola çıkıyorlar, Meclis “Sokmayacağız.” deyince yolda yürüyebiliyorlar. Biz Meclis İdare Amirliğiyle görüştük “Gelirlerse dilekçeyi alırız.” dediler; o zaman önlerine TOMA koydular, bu sefer yürütmüyorlar. Şimdi, bir hukuk devletinde böyle bir şey olmaz. Neden yürünmez? Normalde, Anayasa’ya göre, şiddet çağırmadan, elinde silah olmadan, önceden izin almadan yürüme hakkı var insanların. Kaldı ki buradaki yürüme hakkı protesto maksatlı yürüme hakkı yani sokakta yürüme, kaldırımda yürüme; Meclise yürüyerek gitme hakkını kısıtlamak hangi aklın ürünü?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis “Sokmam.” deyince yürütüyorlar, “Buyur gel.” deyince önüne TOMA koyuyorlar ve öyle bir noktadayız ki... Dilekçe hakkı, anayasal bir hak; yürüyüş hakkı, anayasal bir hak. İnsanların zaten seyahatine, yer değiştirmesine engel olmak olmaz. Sorulduğunda da “Corona tedbirini.” diyorlar.

Süleyman Soylu, eğer bir anayasal hakkı kullandırmıyorsan, yetki aşımı yapıyorsan, kanunsuz emir veriyorsan mert ol kardeşim, “Ben bunu böyle yaptım.” de!

Neyin arkasına saklanıyor? Gözün görmediği, Allah’ın cezası coronavirüsün arkasına saklanıyor. Böyle bir şey olmaz! Coronavirüs varmış, yürütmez; Meclis sokmazken yürütüyor, Meclis “Buyursunlar.” deyince TOMA koyuyor ve dilekçe vermelerine engel oluyorlar. Artık insaf, vicdan, akıl... Sokakta yürüyüp Meclise ulaşmaya kim nasıl engel olur? Tek tek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Böyle bir şey olmaz. Bahanesi virüs olunca...

Sayın Başkan, siz hassasiyetle üstünde duruyorsunuz: Türkiye Cumhuriyeti devleti vardır, güçlüdür. Bu devlet, bir hukuk devletidir.

BAŞKAN – Doğrudur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Hukuk devletinde İçişleri Bakanı, coronavirüsü bahane edip avukatın dilekçe vermeye gitmesini engeller mi ya? Biraz insaf, biraz vicdan! Siz, bu tarihlerde bu hukuksuzluğa sessiz kalan milletvekilleri olarak mı tarihe geçmek istiyorsunuz? Her biriniz vicdanları olan insanlarsınız; düşünün, geçmişte sizi en rahatsız eden olayı düşünün, dilekçe vermek isteyince bu yapıldıysa ya da yapılmayıp da ya yapılırsa vicdanınız elverir mi? Yapmayın bunu, Türkiye'ye bu kara lekeyi yaşatmayın ve tarihin önünde sorumlu olmayın.

Bir hadsiz Süleyman, virüsün arkasına saklanıp Anayasa çiğneyemez! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

30.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, baro başkanlarının ve avukatların Meclise gelerek Dilekçe Komisyonuna dilekçe verme hakkını kullanmalarının engellenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler.

Ben de aynı konuda söz istemiştim. Vekillerimiz baro başkanlarının yanında; sabah biz de gittik, hakikaten, Ankara'nın bütün kolluk gücü oradaydı. Sanırım çevre illerden de takviye olacak ki Tunalı Hilmi Caddesi'nde arabaların arasından geçilemeyecek kadar art arda otobüsler -işte her neyse o araçlar- orada ve baro başkanları ile avukatların buluşması ortaya bariyerler dikilerek, etten duvar örülerek engellenmiş. Şimdi, bize oradaki kolluk da söyledi yani "Sonuçta bize böyle bir talimat verildi." dediler ve alenen -yani ayrıntılı anlattığı için ben daha fazla ayrıntıya girmeyeyim- Ankara'nın merkezinde hukukçular şiddet görüyor, engelleniyor ve hiçbir haklarını kullanamıyorlar. "Hak savunucusu" "hukuk savunucusu" "hukukçu" sıfatını haiz meslektaşlarımız, avukatlarımız şu anda Ankara'nın üç ayrı yerinde bekletiliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kısmı duvarın dibinde bekletiliyor, Meclis girişinde; bir kısmı bariyerin önünde bekletiliyor, bariyeri aşmalarına izin verilmiyor; bir kısmı da bu sıcakta Tunus ile Kennedy Caddesi'nin kesiştiği yerde durdurulmuşlar. Bu durdurulma nasıl oluyor? Sabah ben de tanıklık ettim -umarım ben ve oradaki avukatlar da corona kapmamışızdır- polisler yüzlerce, binlerce ve iç içe; zaman zaman müdahale oluyor, orada bekletiliyorlar. Şimdi, bu kabul edilemez.

Sayın Satır da burada, tek bir talep var: Dilekçe Komisyonuna -şimdi vekilimizde geldi, şu anda yeni geldi, yanımda- sadece baro başkanlarının temsilen gelerek bu dilekçe haklarını kullanmaları, eğer değilse bile 200 avukat gelip bu dilekçeyi verebilir, bunda hiçbir sıkıntı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tek sıra hâlinde mi olur, onar onar mı olur, beşer beşer mi olur? Hani pandemiye karşı bu kadar önlem alıyorsa alınmıyor ayrıca... Yani pandemi, bir karar alındığında sığınılan bir duvara dönüştü âdetâ, kurtarıcı gibi görülüyor, neredeyse Allah'ın lütfu gibi görülecek. Dilekçenin içeriğini -tamamen dilekçe hakkına dair- okuyabilirim. Anayasa 74 ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'a dayanan bir içerikle iki satırdan oluşan bir dilekçe Meclis Dilekçe Komisyonuna verilecek. Biz burada onların yasasını görüşüyoruz, burada tartışıyoruz; Komisyonunda dinlenmediler, alanda haftalardır şiddete uğruyorlar şimdi de dilekçe haklarının kullanılması engelleniyor. Lütfen, bu konuda acilen önlemler alınsın, baro başkanlarının ve isteyen avukatların dilekçe hakkının kullanılması engellenmesin.

BAŞKAN – Sayın Beştaş bahsetti bu coronayla ilgili...

Değerli milletvekilleri, çalışma ortamımızda -Allah korusun- eğer corona hastası bir milletvekilimiz varsa bu, çok milletvekilini bağlayan, hatta hepimizi bağlayan bir sıkıntı yaratabilir. Sayın milletvekillerimiz, dolayısıyla hepimiz çok dikkatli olalım.

Buyurun Sayın Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, önce Komisyon Başkanımıza söz vermenizi istiyorum, sonra ben de söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Satır.

31.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanın söylediği gibi Dilekçe Komisyonu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetim faaliyeti yapan 2 komisyondan 1 tanesidir; bir diğeri de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonudur. Dilekçe hakkı hem anayasal bir haktır hem de İç Tüzük'ümüz tarafından önemle değerlendirilen ve bu Komisyonun kurulduğu günden beri vatandaşın hak arama yollarından en önemlisinin yönetildiği, takip edildiği bir makamdır.

İki dönemdir Dilekçe Komisyonu Başkanlığı yapıyorum. Bize gelen bütün dilekçeleri dikkatli şekilde inceliyoruz ve kararlarını veriyoruz. Bu konuda Komisyonumuza üye olan her partinin milletvekilleri de takdirlerini gösteriyorlar, söylüyorlar. Bugün, Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekilimiz, Kırşehir Milletvekilimiz, değerli arkadaşım, 2 dönemdir birlikte çalıştığımız Doktor Metin İlhan beni aradı, birkaç avukatın dilekçe vermek üzere -ki ben de bir avukatım; yirmi beş, otuz yıllık bir avukatım-makama, Dilekçe Komisyonuna gelmek istediklerini söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben de takdir edersiniz ki Meclise misafir kabul etmemizin mümkün olmadığını, gelecek misafirlerimizin, meslektaşlarımızın eğer baro başkanı iseler memnuniyetle içeriye girebileceklerini ve makamda kendilerini ağırlayabileceğimi ama diğerleri avukatsa, sadece avukat meslektaşımızsa Meclis Başkanlık Divanından usulüne uygun olarak izin aldıkları takdirde makamda ağırlayabileceğimi kendilerine söyledim; Metin Bey'e bu durumu izah ettim; ayrıca, Dilekçe Komisyonumuza müracaatın çeşitli yolları olduğunu -ki kendisi bunları çok iyi biliyor- milletvekilleri üzerinden, e-dilekçe yoluyla e-devlet üzerinden veya çeşitli şekillerde bize müracaat edebileceklerini söyledim, dilekçelerini en detaylı şekilde takip edebileceğimi söyledim. O dakikadan sonra Değerli Milletvekilimiz Metin Bey beni arayıp durumu bildirecekti ama şu anda görüyorum ki gelecek olan arkadaşlar bize değil, Metin Bey üzerinden Başkan Vekillerine bilgi vermişler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Ben, İç Tüzük gereği, alınan tedbirleri uyguluyorum. Eğer misafirlerimiz, dilekçe vermek isteyen meslektaşlarımız Başkanlık Divanından izin alırlarsa kendilerini ağırlamaktan memnuniyet duyarım ama baro başkanı ise kendileri, tabii ki içeriye girmelerinde bir beis yok, yine Komisyonumda ağırlamaktan memnun olurum. E-dilekçe yoluyla da verecekleri dilekçeleri en detaylı şekilde inceleyip kararını da takip edeceğim.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Özlem Hanım söz istemişti.

Buyurun.

32.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; Sayın Komisyon Başkanımız durumu izah ettiler. Şunu ifade etmek istiyorum: Şimdi, Türkiye’de mart ayından itibaren yaklaşık beş aydır Covid’le alakalı bir mücadele var, dünyanın takdir ettiği bir mücadele. Aslında, bu şartlara baktığımız zaman, bu mücadele içerisinde de hiç durmadan çalışmaya devam eden kurumlardan bir tanesi Türkiye Büyük Millet Meclisi. Biz, bu manada, bu çalışmayı yaparken her birimiz bunun bilinci içerisinde çalışmaya gayret ediyoruz. Son dönemde, farkındaysanız, Grup Başkan Vekilimiz de dâhil olmak üzere, milletvekili arkadaşlarımızdan Covid-19 rahatsızlığı olanlar oldu. Örneğin, biz kendi grubumuzda hiçbir danışman arkadaşımızı, hiçbir çalışan arkadaşımızı getirmiyoruz -Meclise gelmemelerini rica ediyorum- gelmeden işimizi yapmaya çalışıyoruz; sadece ben geliyorum, olacaksa bana olsun ama arkadaşlarımıza bir şey olmasın diye bakıyoruz, hepimiz bu yaklaşım içerisinde görevimize devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, hâl böyle olunca bu Avukatlık Kanunu’yla alakalı teklif başladıktan itibaren konuyla alakalı tedbirler ayrıca avukatlar için, ayrıca baro mensupları için, baro başkanları için özel tedbirler uygulanmıyor, herkes için ne yapılıyorsa onlar için de o yapılıyor. Mesela, ben, bugün, Ankara’da yapılan anonslardan bir tanesini hassaten dinledim; Emniyet mensupları şöyle bir anons yapıyorlar, sürekli olarak her yarım saatte bir diyorlar ki: “2911 sayılı Kanun’a istinaden toplu yürüyüşle alakalı verilen İl Hıfzıssıhha Kurul Kararı gereğince Ankara’da yapılacak bütün etkinlikler kısıtlanmıştır.” Orada bulunanlara “Eğer arzu ederseniz, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşmelere katılabilirsiniz.” Baro başkanları için zaten dün de bu davetimizi yaptık. “Başka bir yere gitmek isterseniz yine yardımcı oluruz. Bu hususlarla ilgili olarak da tekrar tekrar hatırlatma yapmaya devam edeceğiz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Dün de Genel Kurulda ifade edilmişti, biz, Tunalı’da bekleyen baro başkanlarımızı buraya gelsinler diye davet ettik. Fakat hatırlayacaksınız, dün, burada, Grup Başkan Vekili arkadaşımız dedi ki: “Aman, buraya gelmeyin.” Hatta onun üzerine ben şunu söylemek istedim: Ya, gelmek istiyorlar “Buyurun.” diyoruz, siz engel oluyorsunuz. Yani, burada mesele nedir; içeri gelmek istiyorlar mı, konuşmak istiyorlar mı yoksa bu direnç üzerinden bir siyaset mi ortaya koymaya çalışıyorlar? Eğer sözü olan bir kişi, iki kişi varsa sözün gücü kâfidir; bir insanın bir kelimesi pek çok şeyi değiştirebilir, gelmek isteyen buyursun. Bakın, bugün, beni Çankırı Milletvekilimiz aradı, Çankırı Baro Başkanımızın gelmek istediğini söyledi. Biz de konuyla alakalı girişimlerimizi yaptık, belki de kendisi şu anda Genel Kurulumuzda bizleri dinliyordur.

Şimdi, şunu söyleyeceğim: Hakkın kullanımından bahsediyor arkadaşlarım, dilekçe hakkının kullanılmasından. Mecliste söz söylemek de bizim hakkımızdır, Grup Başkan Vekillerinin hakkıdır ama bir hakkın kullanılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son cümle...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Türkiye Cumhuriyeti’nin Bakanını, yaptığı işlerle ilgili olarak eleştirirken kendisinin isminin önüne telaffuz edemeyeceğim ama had sınırlarını zorlayan ifadelerle kendisine buradan seslenmeyi bir hakkın suistimali olarak görüyorum. Türkiye Cumhuriyeti’nin Bakanının adını tam olarak telaffuz edersiniz, arkasından şikâyetinizi ifade edersiniz. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki konuşma özgürlüğü hakaret etme özgürlüğü değildir. O yüzden bu konuyla alakalı da lütfen söylediklerinizi geri alınız diye ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

33.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, İstanbul Milletvekili Mıhrimah Belma Satır’ın ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, vaka şu: Gördüklerimize mi inanalım, söylediklerinize mi? Bunu söylüyorum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Gördüklerini nasıl gördüğün önemli!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gördüğümüz, Sayın Başkan...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yalan mı söylüyoruz?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – İstedigine inan!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Lütfen, sözümü kesmeyin, sonra sizi dinleyeceğim.

Ben –elimde- bir “tweet” okuyacağım. Tekirdağ Milletvekili Sayın Mustafa Yel, iki gün önce bir “tweet” atmış, bu “tweet”i ben de paylaştığım için biliyorum: “Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan –kendi resmî hesabı- Meclis Başkanlığı seçimi dolayısıyla Tekirdağ’dan gelen çok sayıda misafirimizi ağırlamanın mutluluğunu yaşadık.” İyi yapmış, hoş gelmişler Tekirdağ’dan. Ve başkaları da var, paylaşmışlar. Bunu ben –retweet- alıntı alarak yazdığım için paylaşıyorum. Bu Meclis sadece iktidar partisine mi açık? Sadece iktidar partisinin milletvekillerinin misafirlerine mi açık, yoksa bütün yurttaşlara mı açık? Önce bunu kabul edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bunu reddediyorsanız, kendi “tweet”ini reddetsin, resmî hesap. Ayrıca, başka onlarca “tweet” paylaşıldığını da biliyorum.

Bize corona anlatılırken, Covid-19 anlatılırken lütfen, bizim de asgari bir akıl ve zekâya sahip olduğumuzu kabul edin, en az sizin kadar bir zekâmız var. LYS sınavına 1,5 milyon öğrenci, bütün itirazlara rağmen, girdi, sokuldu. YKS sınavına 2,5 milyon öğrenci, bir kısmı ambulanslarla götürülerek sınava konuldu. İşçiler hiçbir önlem alınmadan çalışıyor; fazla mesai yaptırılıyor. Kargo emekçilerinden yüz binlerce, milyonlarca emekçi daha Covid-19’la yüz yüze. Bu Mecliste şu anda, bilinen 4 milletvekili Covid-19’a yakalanmış ve tedavi görüyor. Sağlık Bakanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüksek riskli bölge olduğunu ilan etti. Bugün, gittiğimizde polisler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kesildi)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nasıl toparlayayım Başkan? Gördüklerimizi yalanlıyorlar. Bugün, Sağlık Bakanlığının açıklamasından sonra, polisler maske takmadan -bizim Ankara Vekilimiz uyardı “Lütfen maskenizi takın.” diye- insanlarla haşır neşir bir ortamda. Yok efendim, Meclise baro başkanları gelemezmiş!

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Baro başkanları değil...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yaklaştırmıyorsunuz. Şu anda, Sayın Mehmet Tiryaki oradan geldi; 30 baro başkanı Tunus’ta bekletiliyor.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bitti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitti diyorum çünkü baro başkanları...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Gelsinler ya, gelsinler.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – İzin verilmiyor Özlem Hanım ya, izin verilmiyor. “Gelsinler...” İzin verilmiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İzin verilmiyor.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Meral Hanım, baro başkanları değil, yanlış söylüyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – İzin verilmiyor Özlem Hanım ya!

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Başkanlar gelebilir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben bitireyim, ben bitireyim.

Şimdi, birkaç vaka var. Covid, arkasına saklanan, kesinlikle mesnetsiz bir gerekçe. Covid’le mücadele edilseydi -bu söylediklerim yüzde 1’i değil- bunlar yapıldı önce; bunların hiçbiri yapılmıyor. 30-40 baro başkanı gelecek, dilekçe verecek...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Baro başkanı değil Başkanım. Lütfen, rica ediyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kendi misafirlerini ağırlayanlar bunları kabul etmiyor. Böyle bir şeyi kabul edemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, peki...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yayın sırasında -hepimiz milletvekiliyiz- gördüğümüze, “siyah” dediğimize “beyaz” diyorlar ama siyaha dokunabiliyoruz, gün gibi açık yani. Niye böyle gerçek dışı bir beyanda bulunuyorlar? Baro başkanları da avukatlar da dilekçe verme hakkına sahiptir; onlar misafir değil, hukukçudur, kendi dilekçe verme haklarını kullanırlar.

Son olarak şeyi söylemek isterim: “Efendim, gelsinler, Genel Kuruldan bizi izlesinler.” Niye izlesinler efendim? Biz karar vermedik ki. Bugün gittim ziyarete, onlar dedi ki: “Gidip fermanımızı mı izleyelim?”

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kürsüye mi alalım? Kürsüye alalım isterseniz, kürsüye buyursunlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aynen baro başkanlarının sözü: “Bizim hakkımızda konuşulacak...” Baro başkanlarının hakkı konuşulacak, onların söz hakkı olmayacak, Komisyona alınmayacaklar; “Buradan, gelip, izleyin.” diyorlar.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Nerede konuşmasını istiyorsunuz?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Komisyonunda, Komisyonunda.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Feyzioğlu gelsin, size yeter. Size yeter Feyzioğlu herhâlde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, artık herhâlde bir sınırı olacak bu konuşmaların.

BAŞKAN – Peki, Sayın Beştaş, aynı şeyleri söylüyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, ama o kadar vahim bir tablo var ki... Son cümlem.

Bizim talebimiz çok net, söyledikleri doğru değil, baro başkanları şu anda barikat önünde Tunus'ta bekletiliyor. Bir an önce gelsinler, içeri alınsınlar, dilekçelerini versinler, sonra gidecekler zaten.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Özel... (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey söz istemişti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani, hep size mi söz hakkı versin?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, siz söylediniz Özgür Bey ya.

Cevabı ben vereceğim, bir ton şey söylediniz zaten. Hem siz çalışmak istemiyordunuz, kapansın istiyordunuz.

34. - Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkan, gerçekten Özlem Hanım'ın söylediklerine bir mevkidaşı olarak ne tepki göstereyim, alıyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Hadsiz Süleyman” denir mi bir bakana ya? Ne demek ya, bakana bu söylenebilir mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani, çünkü... Onu söyleyeceğim, onu sonra söyleyeceğim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Biraz artık yani, lütfen ya...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özlem Hanım, ben sizi dinliyorum, bütün mevkidaşlarınız dinliyorlar.

BAŞKAN – Şöyle yapalım mı? Bu değerlendirmeyi yaptıktan sonra gündemimize geçelim.

Buyurun Sayın Özel.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben söz istiyorum Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şundan dolayı alıyorum: Biz, birbirimize karşı sertleşebiliriz, yumuşayabiliriz, o olur, bu olur ama birbirimizin gözünün içine baktığımızda bir gerçeğin tam tersini söyleyip de karşı tarafı böyle hafife alan, karşı tarafla alay eden bir yaklaşım içinde olmamak lazım. Ben Özlem Hanım'ın da bütün mevkidaşlarımın da aklını da vicdanını da önemsiyorum. Şimdi, bir gerçek var, Sağlık Bakanı diyor ki: “Türkiye’de Ankara en riskli 5 ilden biri.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ankara Valiliği, baro başkanlarının geliş kararını aldıkları gün “Ankara’da toplanma, yürüme, eylem bilmem ne yasağı.” E diğer 5 il? Yok. Daha çarpıcı bir örnek, Halkların Demokratik Partisi “Hakkari’den Edirne’ye 2 ilden başlayıp, Ankara’ya yürüyeceğim.” dedi; Hakkari ve Edirne’de Covid yüzünden toplanma yasağı, giriş çıkış yasağı. Arkadaşlar, bakın, bunu Covid diye savunursanız yüzüme bakıp “Seni salak yerine koyuyorum, seninle alay ediyorum.” dersiniz, ben buna alınıyorum.(HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, şöyle bir gerçeklik yok, bakın, suç örgütü yönetiyorsanız böyle yönetirsiniz. Bu nasıl bir mesajdır biliyor musunuz? “Baba” filminde adamın atının kafasını kesip yatağına koyuyor ya, suç örgütü böyle çalışır. Canan Kaftancıoğlu’na 23 Haziranda ceza verir, HDP Eş Genel Başkanının duruşmasını 5-6 Ekime koyar, duruşma günü bir güne veriliyor ya, devam ediyor -5-6 Ekim olayları- 5-6 Ekime koyar. Burada “Meclise alamayız.” deyince “Efendim, sizi Meclise alacaklarsa yollarız.” diyor oradaki polis müdürü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada, Belma Hanım diyor ki: “Baro başkanıysa gelir; değilse böyle, İdare Amirimizden izin alsın.” Biz de onu yapıyoruz, İdare Amirliğine başvuruyoruz, diyoruz ki: “Eğer mümkünse gelsinler, dilekçelerini versinler.” İdare Amirliği “Gelirlerse alırız.” deyince, eş zamanlı, oradaki yürüyecek arkadaşların önüne TOMA çekiyor –Sayın Başkan, protesto değil, kaldırımda yürüyen, Meclise gitmek için yürüyen- diyor ki: “Salmayız.” Bu şartlar altında siz dönüp “Covid movit” dersiniz...

Bakın, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, vicdanın varsa tut, şunu cevapla: Eğer izin verilse baro başkanları üçer metre mesafede duruyordu, değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Dün izin vermedi Bakan ve orada milletvekili ile polisin, polis ile baro başkanının, avukatın arasındaki mesafe 2 santim, burun buruna, görüntüleri gördünüz. Covid’le mücadeleyi akamete uğratan, orada alınan karar. O milletvekilleri sonra buraya geliyor, buradan bütün Türkiye’ye, o baro başkanları bütün Türkiye’ye gidecek. “Covid” diyorsan, Covid’le mücadeleyi aksatan, tehlikeye sokan o karar. Bıraksan, üçer metre mesafeyle şurada yürüyecekler, gelecekler, dilekçe verecekler.

Şimdi, Süleyman Soylu’yla ilgili kısmını da söyleyeyim: Siz “Buna haddiniz yoktur.” diyorsunuz. “Haddiniz yoktur.” demekle “hadsiz” arasında bir fark yok. Sayın mevkidaşım, illa dediğiniz gibiyse uyarınıza uyuyorum ve “‘Hadsiz Süleyman’ değil, ismini tam söyle.” dediniz, “Süleyman Soylu, hadsizsin sen, hadsiz!” diyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sensin hadsiz!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özlem Hanım, bir dakika, bir şey söyleyeceğim.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Grup Başkan Vekilleri tarafından kapsamlı açıklamalarda bulunulmasının çalışma süresinin uzamasına neden olduğuna ve bu durumun salgın nedeniyle risk oluşturduğuna, gündeme geçilmesine imkân tanınması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Gündeme geçmemize fırsat verirsiniz sevinirim. Sizin için söylemiyorum, bütün arkadaşlara söylüyorum. Aşağı yukarı üç yıldır birlikteyiz, ben hiçbir Grup Başkan Vekiline son sözünüzü söyleyin demedim. Size cevap olarak söylemiyorum ama gündem önümüzde. Bir de dün bir arkadaşımız yani özellikle Bülent Turan söyledi, sağlıkla ilgili, belli bir saatten sonra vücudun başıksık şeyi de zayıflıyor. Yani gece saat bire, ikiye kadar geldiğimizde, Allah korusun, mikropla karşılaştığımızda anında onu alabilme... Yani vücut kendi dayanıklılığını kaybediyor. Dolayısıyla önümüzde bir gündem var, bu gündeme de geçmemize imkân tanırırsanız sevinirim.

Buyurun Özlem Hanım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, şimdi arkadaşlarım diyorlar ki: “Aklımızla alay ediyorsunuz.” Yani şimdi ben de şunu söyleyeceğim: Ben bu lafı hiç sevmem, o “alay” kelimesini falan çünkü kimsenin aklıyla alay etmem. Aynı konuyu dönüp dolaşıp... Yani bir konu üç farklı şekilde anlatılıyor, aynı şey söyleniyor. Ya, burada herkesin bu dediğinizi bir kerede anlama kabiliyeti var. O yüzden ben bir kere söyleyeceğim çünkü öyle olduğumuza inanıyorum. Yani anlayana bir kere kâfi, o da şudur: Şimdi -Komisyon Başkanımız Yılmaz Bey buradalar- İç Tüzük'e göre baro başkanlarının tamamının içeri gelebilmesi için bir davet olması lazım yani Komisyonun resmî bir daveti olursa, baro başkanları kapıya geldiğinde normal şartlarda içeri gelebilir. Komisyonun böyle bir resmî daveti olmadı. Bu ayrı bir mesele, belki konuşabiliriz bunu. Neden olmadı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çünkü biz daha evvel -kendi ifadeleriyle- baro başkanlarını temsilen 40 baro başkanını dinledik. Şimdi bunu kenara koyuyorum. Bütün itirazları dinledik çünkü temsilen geldiler ve o gün Komisyonunda -biraz evvel Yılmaz Tunç Bey, yine Başkanımız bana tekrar attılar- dün burada söylemişim ama bir daha söylüyorum: “3 baro başkanı -20 başkandan 3 tanesini lütfen seçiniz- içeri gelsinler, hangisi geliyorsa ister Ankara, İstanbul, İzmir ister farklı, hangisiyse gelsinler, lütfen Komisyonunda dinleyelim.” denildi kendilerine. Ne oldu? “Hayır, olmaz.”

Biraz evvel yine Dilekçe Komisyonu Başkanımız Belma Satır Hanım şunu ifade ettiler, çok net yani burada söyleniyor: “Eğer baro başkanlarımız dilekçe vermek için gelmek istiyorlarsa buyursun gelsinler.” Ben de şimdi buradan AK PARTİ Grup Başkan Vekili olarak diyorum ki: Gerekirse şimdi Emniyet müdürünü de arayacağım, eğer baro başkanlarından gelmek isteyen varsa -avukatlar demiyorum- baro başkanlarından Meclisimize gelerek Dilekçe Komisyonuna eğer bir dilekçe vermek isteyen varsa lütfen buyursunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Salmıyor adam, salmıyor ya! Allah Allah!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Değerli arkadaşım, ben şimdi arayacağım, bak söylüyorum, daha ne yapayım yani? Diyorum ki, buradan sesleniyorum, baro başkanlarından herhâlde bizi dinleyen binlerce insan, sayın baro başkanları, eylemdeki kardeşlerim, eğer buraya gelmek istiyorsanız telefonumu da söylüyorum: 05323038929. Arayın, ben açacağım, sizi içeri alacağım ve vereceksiniz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son bir şey Sayın Başkanım, bir cümle daha. Şimdi, bakın, ben arkadaşşıma hadsizsiniz demedim. Ben, kelimelerle tepetakla oynamıyorum. Ben diyorum ki, eleştiri yaparken hiçbir arkadaşımıza -Grup Başkan Vekili, Bakan- adlarını kullanarak, oynayarak hakaret etmeyelim. Adını, soyadını söyleyiniz, eleştirinizi söyleyiniz. Hiç kimsenin ismiyle alay etmeden, hakaret etmeden konuşmayı başarabiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Birlikte gidelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Gayet güzel oldu.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Buyurun, okuyun.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekili tarafından, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

10/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma kurulu 10/7/2020 Cuma günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekili tarafından, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 10/7/2020 Cuma günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Bedri Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu olarak Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan’da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılması amacıyla vermiş olduğumuz önergemiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Doğu Türkistan’da Uygur Türklerinin çilelerine her geçen gün yeni çileler eklenmektedir. Dünya kamuoyu da Hükümet de bunları görmezden gelmektedir. 5 Temmuz 2009 Urumçi katliamının 11’inci yıl dönümündeyiz. Biraz önce Grup Başkan Vekilleri de aynı hatırlatmada bulundu, yine Srebrenitsa katliamının da cumartesi günü yıl dönümü. Dünyanın her tarafındaki katliamlara bakın, dünya bir şeyler söylerken maalesef Uygur Türklerine uygulanan katliamla ilgili Hükümetimiz, Meclisimiz bir kınama bile yayınlamamıştır, ben buradan hatırlatıyorum.

Değerli arkadaşlar, Çin’le ilgili her ne kadar ticari faaliyetleriniz olursa olsun, bugün esaret altında bulunan Doğu Türkistan’daki Uygurlara uygulanan asimilasyona karşı ses yükseltmezseniz, orada olan olaylara... Hepiniz biliyorsunuz, bugün olaylar o kadar ilerledi ki maalesef, Doğu Türkistan’da şu an özellikle Doğu Türkistanlıların yanına Çinliler özellikle yerleştirilmektedir. Aynı şekilde, Uygur kızları zorunlu olarak Çinlilerle evlendirilmektedir yani bunun daha altını söylemiyorum. Vicdan sahibiyse, bunların ne manaya geldiğini... Bu kelimeleri duyup bu hissiyatın içerisinde hiçbir şey hissetmiyorsanız, bununla ilgili hiçbir tepki ortaya koymuyorsanız ben bu tepkiyi koymayanların insanlığından bile şüphe ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün Hükümet olarak Afrika’da adını bile söylemekte zorlandığımız ülkelere yardım maksadıyla gidiyoruz. Gidin, hiç itirazımız yok; hiç itirazımız yok, gidin ama Doğu Türkistan’da yapılan zulmü görmezden gelmek de dünyanın en büyük ayıplarından biridir. Bugün Amerika bile bunu, Doğu Türkistan’da yapılan zulmü kınamıştır, kınamayan parlamentolardan biri maalesef bizim Parlamentomuzdur. Ümit ediyorum ki bundan sonra hiç olmazsa şu an veya bundan sonra bunu kınama fırsatımız olur diye düşünüyorum. Sadece bunu onaylayan biri var; böyle televizyonlarda kapı kapı dolaşan bir Doğu Perinçek var, diyor ki: “Kültür çalışması yapıyor.” O zaman gidelim şu Doğu Perinçek’in evinde de bir kültür çalışması yapsınlar. Yok böyle bir şey arkadaşlar. Bakın, bugün uygulanan zulme sessiz ve sedasız kalamayız. Bununla ilgili bir araştırma önergemiz var, diyoruz ki: “Gelin, bu konuyu araştıralım.”

Yine, aynı şekilde dinini yaşamakta zorlukları var. Doğu Türkistan’da 30 bin civarında cami var; 15 bin tanesi yıkıldı, 15 bin tanesi de hizmet edemez hâlde işte, müze şeklinde, 5-10 tanesi de gelen gidene farklı şekillerde gösteriliyor. Aynı şekilde, ibadetlerini yapmaları düşünülemez bile. Ellerindeki Kuran-ı Kerimleri de dâhil, tümüyle ellerinden alınmış ve de toplanmıştır. Namaz, oruç, buna bağlı ibadetlerin yapılması zaten Hak getire; bunların tamamı da yasaklanmıştır. Bütün bunları hepimiz biliyoruz ama maalesef sesimiz çıkmıyor.

Yine, bir dakikalık süre içerisinde konuşan bir arkadaşımız vardı, diyordu ki “Ayasofya muhakkak açılmalıdır.” E, bizim Sayın Genel Başkanımız diyor ki: “Açılması Sayın Cumhurbaşkanının iki dudağı arasındadır, mümkünse dün açılmalıdır dün.” Var mısınız, hadi buyurun. Onun için, bazı şeyleri söylerken değerli arkadaşlar, bunların da arkasında durmamız lazım. Ben ümit ediyorum ki her türlü ticari mülahazadan uzak durarak -Çin’de belli faaliyetlerimiz olabilir ama- “İnsanlık ölmedi.” dememiz lazım. Yani burada, bu kürsüde 40 kişiyle Çin sarayını basan Kürşad’ın devamı olduğunu iddia eden arkadaşlarımız, esaret rüyası gören arkadaşlarımız bütün siyasi partilerde var ama bu olayları duyup da hâlâ tepki göstermiyorsak hakikaten bizlerde de bir sorun olduğunu düşünüyorum. Buradan, bu kürsüden ben bu zulmü kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Ümit ediyorum ki... Zaten İslam dünyasından da ses çıkmıyor yani o Müslüman kardeşlerimizin, yere göğe sığdıramadığımız Müslüman kardeşlerimizin maalesef, Doğu Türkistan zulmü konusunda hiçbirinin ne sesi ne de sedası çıkıyor. Unutmayalım, Urumçi Ankara'dır, Aşkabat Ankara'dır, Duşanbe Ankara'dır, Almatı Ankara'dır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bedri Bey, yarın gidelim 40 kişi, basalım mı Çin'i? Hazır mısın?

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – 39 kişi lazım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben hazırım.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu...

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çin'deki durum hakikaten çok kötü. 2019'da artan, 3 milyon Uygur Türkünü barındıran, dikenli tellerle çevrilen toplama kampları artık tüm dünyanın bildiği bir gerçek. İnsan Hakları İzleme Örgütü ne diyor? İnsanlar mahkemeye çıkarılmadan götürülüyor. Bakın, mahkemeye çıkarılmadan bir polis devletinde 3 milyon Uygur Türkü toplama kamplarında. Camiler boş. Camilere “Ülkeni sev, yurdunu sev!” afişleri asan bir polis devletiyle karşı karşıyayız. Sakal bırakmak, uzun tesettür giysisi giymek, başörtüsü takmak, namaz kılmak, oruç tutmak, toplama kamplarına gitmek için bir neden. Yine, telefonların dinlenmesi, kameralarla tüm hayatın izlenmesi, apaçık belli, tüm insan hakları kuruluşlarının raporlarına yansıyan bir gerçek. Asimilasyon dinî ve kültürel anlamda son hızıyla işliyor. Bakın, Ziyet Gül Tursun, Türkiye'den Tacikistan'a zorla gönderilen ve şu anda Çin zindanlarında olan bir kadın. Türkiye Göç İdaresi bu konuda hesap vermelidir.

İkincisi, yine bakın, Abdulkерim İsmail, 86 yaşında bir din âlimi, Çin zindanlarında hayatını kaybetti. Türkiye'de Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesini bitiren Ekrem Mehmet, Çin zindanlarında işkence altında öldü. Biz bunları uzun süredir takip ediyoruz. Genel Kurulda bu konu üzerine iki konuşma yaptım ve Çin Büyükelçiliği yetkilileri 2 defa bizi ziyaret ederek açıklama yapma ihtiyacı duydı. Ben kendilerine Çin zindanlarındaki 325 aydının hâlini sordum; cevap veremediler, diğer sorularımıza cevap veremedikleri gibi. Başka nasıl cevap veremiyorlar? Bakın, Çin Büyükelçisi Deng Li geçen gün Deutsche Welle'ye konuştu; birçok gerçeğin üstünü örtmeye çalıştı ama 3 konunun üstünü örtemedi. 1'incisi: Toplama kamplarına zorla götürülenlerin geri çıkma hakkı yok. 2'ncisi: Dinî aşırılığı Çin belirliyor, “dinî aşırılık” ne demekmiş Çin belirliyor ve terbiyeyi de Çin yapıyor. 3'üncüsü de: Kayıp Uygurlar var. Bu 3 konuya cevap veremedi ve kabul etmek zorunda kaldı. Gerçi Türkiye'de de kayıp insanlar var, iktidar bu konuda bir açıklama yapmıyor; Çin'den farkı kalmadı anlaşılan, o belli.

Ve bakın, bizim tespitlerimize göre, şu anda, bir yıldır Türkiye'den bir heyetin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Geçen sene temmuz ayında, Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın Çin ziyaretinde bir anlaşma yapıldı, 50 milyar dolarlık bir anlaşma ve ondan sonra, Çin siyaseti konusunda tıs, ses seda yok. Cumhur İttifakı -AK PARTİ ve MHP- tek kelime eleştiri yapmıyor. Neden? 50 milyar dolar anlaşma var. Ve sonrası: Bir yıldır güya -o ziyarette belirlenmişti- bir Türk heyeti Çin'e giderek toplama kamplarını inceleyecekti; bir yıldır gitmiyor arkadaşlar, takip ediyorum, bir yıldır gitmiyor. Ve biz, gittiği zaman da Çin'in gösterdiği yerleri değil, her yeri gezmesi

gerektiğini söylüyoruz; bir yıldır gitmiyor. Şu anda biz Halkların Demokratik Partisi olarak Kürtlerin de, Uygur Türklerinin de hakkını savunan bir partiyiz ve iktidarın Uygur Türklerini sattığını düşünüyoruz AKP PARTİ ve MHP'siyle; 50 milyar dolar için bu satışın gerçekleştiğini net bir şekilde söylüyorum. Varsa hamaset dışında bir sözleri cevap versinler.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmacının kürsüde yaptığı bu hadsiz lafları iade ediyorum, reddediyorum ve kınıyorum. Kim kimi satmış? Utanmadan, Çin'in yaptığı zulümler ile Türkiye'dekini aynı ölçüde değerlendiriyor. Yani, bu grup önerisinin bile ne kadar istismar edildiğini açıkça ortaya koyan görüşler ifade edildi burada. Türkiye Cumhuriyeti -biraz sonra, sıram geldiğinde konuşmamı da yapacağım- elinden gelen gayreti de göstermektedir. Ne yapacağız? Çin'e savaş mı açacağız? Yani bu, istismardan başka bir amaç taşımamaktadır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri)

Ne demek “50 milyar dolar için sattı.” demek? Türkiye Cumhuriyeti, dünyada insanlığın timsali bir ülkedir ve devlettir. Tarih boyunca da böyledir, bugün itibarıyla da böyledir. Dünyadaki bu insani meselelere Türkiye kadar....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...insani yaklaşan ikinci bir örnek ülke gösteremezsiniz; tarihen de böyledir, şimdi de böyledir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Hatibimiz sataşmadan dolayı...

BAŞKAN - Yerinden vereyim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, hayır. Direkt sataşma var.

RECEL ÖZEL (Isparta) – Sataşmadı ki ya. O sataştı cevap veriyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ne sataşması ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Hatibiniz sataştı, sataşan hatibiniz. Sayın Başkan, sataşma olmasına rağmen yerimden söz aldım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben söz istiyorum efendim, sataşma var. Efendim, kürsüden istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, kavramlar çok açık ama.

BAŞKAN - Buyurun...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sataşan sensin, hadsizlik yapma!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – FETÖ kontenjanı mı konuşturuyor acaba?

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, biz belgelerle konuşuruz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne belgesi ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu, FETÖ politikasıdır.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – FETÖ kontenjanı, FETÖ, FETÖ...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben, Türkiye'nin Çin politikasını uzun yıllardır takip ediyorum ve belgelerle konuşuyorum, sizin gibi hamasetle değil.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne hamaseti ya!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Hamaset değil, iftira atıyorsun sen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, şu anda 50 milyar dolar için Uygur Türkleri gerçekten satılmıştır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tüh yüzüne senin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Daha öncesinde, Berat Albayrak'ın 3,6 milyar dolarlık aldığı kredi sonrasında Uygur Türkleri satılmıştı. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Yuh sana be!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, raporları inceleyerek biz bunları söylüyoruz, İnsan Hakları İzleme Örgütünün raporlarını inceleyerek söylüyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan söylüyorsun.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Hangi rapor, hangi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Birleşmiş Milletler “Kitlesele bir soykırım vardır.” diyor ve sadece sadece üç kuruluşluk ekonomik menfaatiniz için susuyorsunuz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yalan söylüyorsun, yalan!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Amerika'nın sesi misin sen?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Çin'deki uygulamalara üç kuruluşluk menfaat için susuyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bakın, bir dakika dinleyin de ben sizinle belgelerle konuşayım. Çin zindanlarındaki bir insan, Kayrat Samarkand ne diyor?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – İftira atıyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ayıp bir şey ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika beyler...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ya, susun Allah aşkına!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, bir dakika bekleyin.

Sayın milletvekilleri, hatibin konuşmasına müsaade edin.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ama o da yalan söylüyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yalan söylüyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – ABD'nin maşalığını yapıyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, ben belgelerle konuşuyorum, Çin zindanlarından bir belge, Kayrat Samarkand: “Sorgulama sırasında ağır işkence gördük. Ufacık hücrelerde çok sayıda insan bir arada tutulduk ve kimilerini intihara sürükleyen parti rejiminin acımasız uygulamalarına maruz kaldık.” diyor.

Biz, Çin’de başörtüsünün yasaklandığını söylüyoruz. Türkiye’de başörtüsü istismarı yapanlar Çin’deki başörtüsü yasaklamasına karşı tek bir kelime etmiyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Neden? Üç kuruş para için, utanın ya, utanın! (HDP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ayıptır, yalan söyleme!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Utanacak sensin! Yalancı!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Maşalık yapıyorsun, maşalık!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – FETÖ kontenjanından vekil olanlar konuşamaz burada. FETÖ kontenjanı, FETÖ...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bu konuşmacının ifadeleri provokatiftir. Çin ile Sincan Uygur Türklerinin haklarını, hukukunu savunmak değil, burada Amerika Birleşik Devletleri’nin emperyal politikaları ve FETÖ ağızyla bir provokasyona maruzdur Türkiye Cumhuriyeti; bu sözleri ancak bunu ifade eder.

Biz, Çin’de, Doğu Türkistan’da, Çin’in yaptığı zulümleri –son birkaç yıldır yaptığı zulümler değil ki- elli yıldır, altmış yıldır, yetmiş yıldır yaşattığı zulümleri ta ciğerinde, yüreğinde hisseden, bunu âdeta varlık sebebi hâline getirmiş insanlarız. Hiç kimse bunu emperyal provokasyonların emeli doğrultusunda, bir propaganda ve provokasyon meselesi yapamaz ve yaptırtmayız. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

38.- *İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan’da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilen İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde hamasi tartışmalar yapılmasına son verilmesini istirham ettiğiine ilişkin açıklaması*

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Evet, ben önerge sahibi partinin Grup Başkan Vekili olarak konuşuyorum. Elimde hiçbir belge falan yok, belgelerle konuşma ihtiyacım da yok çünkü ben Türkçülük davasını yüreğimde hissederek, o tarihi süzgeçten geçirerek yetişmiş biriyim. O sebeple, evrakımüspiteye ihtiyacım yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Öhö!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Kim ne diye öksürdü bilmiyorum?

Şimdi, bu önergeyi biz, bu kabil bir tartışma yapılsın diye vermedik. Müsaade edin de... Yani bu etnik temelli siyaseti bir tarafa bırakmak suretiyle müsaade edin ki Türkçülük de bize kalsın. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar; HDP sıralarından gürültüler)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Etnik siyaseti bir tarafa bırakalım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Şimdi, bakınız bana da istediğiniz gibi saldırabilirsiniz. Ben diyorum ki... (HDP sıralarından gürültüler) Ya, istediğiniz gibi saldırabilirsiniz, ben ancak tebessüm ederim, elimden başka bir şey gelmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Etnisite üzerinden, bakın, bu duygusallık doğru bir şey değil; dindarlığı da duygusallık temelli yapıyoruz, orada da farklı saiklerle ayırmaya vesile oluyoruz. Milliyetçiliği de duygusallık temelinde yapıyoruz, o da bizi başka yerlere götürüyor.

Bizim hatibimizin burada bahsettiği şey, aslında bir insanlık sorunu. İnsan kayıplarının olduğu yerde zaten insanlık sorunu vardır. İnsanlık sorunları genellikle gelişmemişlikten kaynaklanır.

Şimdi, biz, Doğu Türkistan davasıyla çok önceden beri meşgul olan bir gelenekten gelmemiz münasebetiyle Amerika Birleşik Devletleri'nin, geçmiş dönemlerde KGB'nin, bugün de Çin istihbarat teşkilatının orada neler yaptığını ve bu alanda Türkiye'den de kimleri kullandığını yakinen bilen insanlarız. O sebeple, bu masum öngenin üzerinde hamasi tartışmalar yapılmasına son verilmesini istihham ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Siz çözüm istemiyorsunuz ki tartışmak istiyorsunuz sadece.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

39.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, biz, sadece ve sadece kendi ilkelerimiz, hayata bakışımız hem Türkiye'de hem uluslararası alanda neyi gerektiriyorsa onu konuşur, onu söyler, onu biliriz. Biz, ne bir etnik kimlik siyaseti yapan bir noktadayız ne de Sayın MHP Grup Başkan Vekilinin, böyle, kabul edemeyeceğimiz bir tarzdaki itirazını da kabul edebilecek noktadayız. Biz, elimizde Birleşmiş Milletlerin, Human Rights Watch'un ve daha birçok insan hakları kuruluşunun belgeleri, Doğu Türkistan'daki hak ihlallerine, soykırıma, diğer sorunlara dair partimizin görüşlerini savunuyoruz. Bugün sadece önerge üzerinde sözümüzü de söyledik ama çok farklı alanlarda da bunu söylüyoruz, söylemeye devam ediyoruz. Dünyanın neresinde olursa olsun bir haksızlık, bir hukuksuzluk, bir zulüm, bir siyasi soykırım varsa HDP karşısındadır, karşısında olmaya da devam edecektir.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ederim.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) - Dünyada zulüm karşında olan tek parti AK PARTİ'dir; haksızlıkların karşısında, hukuksuzlukların karşısında.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne konuşuyorsun ya?

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Ne biçim konuşuyorsunuz ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Belgeler var burada.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Grup Başkan Vekiliniz adına söz mü istiyorsunuz?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

40.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Değerli Başkanım, biraz önce kürsüdeki Halkların Demokratik Partisi milletvekili, biraz önce Grup Başkan Vekilinin bahsettiği gibi Çin devletinin insanlığa karşı işlemiş olduğu zalimane eylemleri ve hareketleri anlatmadı, burada Hükûmetimizi suçlayarak resmen bir ticari ilişki biçimi içerisinde Uygur Türklerinin satıldığına dair bir ifade kullandı. Bu ifadeyi ben kınıyorum ve şiddetle de Genel Kuruldan özür dilemeye davet ediyorum. Böyle bir ifadeyi kabul edemeyiz. Öncelikli olarak da bizim, Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde, sadece Çin'de değil, Afrika'da, Orta Doğu'da, Myanmar'da ve daha dün yıl dönümünü andığımız Bosna'daki insanlığa karşı tüm zalimane soykırım hareketlerine karşı tavrımız belli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bu konuda ben de bu manada kendisinin bu sözlerini iade ediyorum ve kınıyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bir yıldır Çin'e niye gitmediniz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANRIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir soru soracağım Başkan.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Soru sorma, var mı böyle bir şey efendim ya?

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar... Bir dakika... Gündeme geçemeyeceğiz, siz laf atıyorsunuz, orası laf atıyor. Buradan çok değişik bir üslup kullanmama noktasında gayret ediyorum.

Ama bir şey söyleyeyim ben size: Türk milletinin bir defterikebiri var, onu bilin. Nerede dünyada bir Türk'e zulimlik yapılmışsa gün ola harman ola! Hiç merak etmeyin. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Beştaş.

41.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tabii iktidar blokunun, MHP ve AKP'nin bu rahatsızlığını anlıyoruz. Doğu Türkistan'daki Türkleri, Uygurları savunmamız niye sizi rahatsız ediyor, onu anlamadık.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Rahatsız etmiyor efendim, hakaretini iade ediyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Savunmuyorsunuz ki onu. Sen Türkiye'yi suçluyorsun, Çin'i suçlamıyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Orada da toplama kampları var, orada da siyasi bir soykırım var, orada da uluslararası belgelerle ilan edilen bir tablo var, biz buna karşıyız. Kimin verdiği, vermediği bizim umurumuzda değil.

Şimdi, 2019 Temmuzundan bu yana toplama kamplarını Türkiye niye ziyaret etmemiş?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet, verin cevabını.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye etmedi? Niye bugüne kadar etmedi? Burada kamuoyu cevap bekliyor. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, teşekkür ederim, sağ olun.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekili tarafından, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan’da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yani şimdi biz burada “Türkiye’de insan hakları ihlalleri yok” desek yok mu olacak veya “dünyanın hiçbir ülkesinde insan hakları ihlal edilmiyor” desek olmayacak mı? Kronik bir sorun var Çin’de. Uygur Türkleri, sonuç itibarıyla Çin’de sistematik bir biçimde asimilasyona tabi tutuluyorlar, asimilasyona. Yine sistematik bir biçimde de ayrımcılığa tabi tutuluyorlar. Buna ilişkin olarak da birçok belge var, birçok uluslararası gözlem kuruluşunun raporları var. Giderseniz “Google”a önünüzde çıkar, ne kadar itibar edersiniz onu bilmiyorum ama önünüze çıkar. Sorun şurada: Devletlerin, insan hakları politikalarını dış politikaya kurban etmeleri. Bizim açımızdan da mesele bu, Türkiye açısından da mesele bu. Türkiye, dünyanın her tarafında, yani başımızda yurttaşlarımızın soydaşlarıyla ilgili tutum alıyoruz ama sonuçta başka bir nedenle Çin’le ilgili bu iddialar konusunda da bir kelime bir şey etmiyoruz. Eğer yoksa olmadığını araştıralım, varsa önlenmesi için çalışalım ve dolayısıyla da araştırmayalım. Bunu yapalım ama bunu yapamıyoruz, yapmıyorsunuz ve yani riyakâr davranıyorsunuz, yani kelimenin en hafif tabiriyle riyakâr davranıyorsunuz.

Toplama kampları var yansıyan, bu toplama kamplarına “mesleki eğitim kampları” deniyor. Gerçekten de öyle midir, değil midir? Birçok belge var, birçok tanıklık var bununla ilgili olarak ama sizlerden bir tek kelime bir şey çıkmıyor. Yani burada insan hakları ihlalleriyle ilgili olarak bir politika yapmak istemiyorum ama bunu da görün, dünyanın bu tarafını da görün. Bakın, Bulgaristan’da görüyorsunuz, Suriye’de görüyorsunuz, Yunanistan’da görüyorsunuz, Irak’ta görüyorsunuz, neden Çin’dekini görmüyorsunuz? Neden görmüyorsunuz? Neden bir tek kelime bir şey söylemiyorsunuz?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Görüyoruz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Onu da görüyoruz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bunları araştıralım.

Bakın, Genel Başkanımız 2013 yılında Çin ziyaretinde bizzat bölgeye giderek durumu yerinde inceledi. O zamandan beri de biz takip ediyoruz ama sizlerden ses çıkmıyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır efendim, lütfen konuşmacımızı dinleyin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bizim itirazımız bu riyakârlığınıza.

Evet, Türkiye’de de Uygur Türkleri ayrımcılığa tabii tutuluyor. Benim seçim bölgem İstanbul 2’nci bölge, Zeytinburnu’nda paralı olanlara vatandaşlık var, yoksul olanlara yok. Yok.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Hiç alakası yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Hiç alakası yok, uydurma. Ben de 2’nci bölge milletvekiliyim, hiç alakası yok.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) - Yani suistimale şimdi onlardan mı başladınız? Ne alakası var ya, şartları uyuyorsa herkes geçiyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Evet, burada da aynı süreye...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Sezgin, bir dakika...

Sayın milletvekilleri, laf atınca süreyi uzatıyorsunuz, bekleyin arkadaşlar. En önde oturup laf atıyorsunuz ya!

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, ama tahammül edemiyoruz! Bu kadar da yalan söylenmez ki! Yalanda da bir ölçü olur yani!

BAŞKAN – Ya, sizin arkadaşınız konuşacak şimdi.

Buyurun Sayın Tanrıkulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Neyse yani bu Uygur Türkleri meselesi büyük mesele.

Sayın Başkan, bir sözüm de size, kusura bakmayın ama yani bu defterikebir Türkiye Cumhuriyeti devletinin sadece Türk kökenli yurttaşları için olmasın, bu defterikebir bu cumhuriyetin etnik kökeni ne olursa olsun bütün yurttaşları için olsun. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Evet, dolayısıyla, bu cumhuriyetin yurttaşları nerede kötü muamele görüyorsa onun peşinde olalım.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hainler hariç, vatana ihanet edenler hariç.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Yarın 11 Temmuz Srebrenitsa katliamının 25’inci yılı. Üç yıl önce oradaydım, büyük bir travma yaşadım değerli arkadaşlar, çok ölüm gördüm ama büyük bir travma yaşadım: Hayatımın en hafif tabutunu taşıdım. Sadece 2-3 tane kemik vardı. O katliamda ölenleri de burada bir kez daha saygıyla anıyorum ve dünyanın neresinde olursa olsun bütün katliamlara karşı çıkıyorum diyorum.

Yine, yirmi dokuz yıl önce çok sevgili dostum Vedat Aydın kaçırılarak katledilmişti ve yakın tarihimizin bir dönüm noktasıydı. Yine, bugünlerde onun mezarını Maden’deki Kimsesizler Mezarlığı’ndan çıkarmıştım fethikabre katılmıştım ve otopsiye katılmıştım. Onu da bir kez daha rahmetle anıyorum.

Yine Ali İsmail Korkmaz da bugün öldürülmüştü tekmelenerek. “Vurmayın, ölüyorum.” demişti. Onun da anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Ve son söz olarak da, insanları yaşatamıyoruz bari dağ keçilerini yaşatalım. Onlar için ortaklaşalım ve dağ keçilerini öldürmeyelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, herhangi bir polemige elbette girmemem gerekiyor ancak, Türk milletine mensubiyet duyan hiç kimse endişe etmesin, defterikebirin tam ortasında yeri var. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Halil Özşavlı...

Buyurun Sayın Özşavlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İYİ PARTİ'nin grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Konuyla ilgili çok kısa bilgiler verecektim: Nüfus; bu konu ne zaman dünya gündemine geldi, neler yaşandı, neler oluyor? Fakat bundan vazgeçtim çünkü grubumuza yönelik o kadar çirkin iftiralarda bulundu ki bazı hatipler, şimdi anlatacaklarım hepsine birer cevap olacaktır.

Uygur Türklerinin temel insan haklarına saygı gösterilmesi yolundaki beklentilerimiz geçtiğimiz dönemde Çin nezdinde, üst düzeyde her vesileyle dile getirilmiştir. 9 Şubat 2019'da bakanlığımız sözcüsünün ve AK PARTİ sözcüsünün 11 ve 26 Şubat 2019'da yaptığı açıklamalarda Uygur Türklerinin ve Sincan Bölgesi'ndeki diğer Müslüman topluluklarının insan haklarına saygı gösterilmesi ve toplama kamplarının kapatılması çağrısında bulunulmuştur.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sincan değil, Doğu Türkistan, onu bile bilmiyorsunuz.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Dışişleri Bakanımız, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyinin 25 Şubat 2019'da yapılan 40'inci Oturumunun açılışında yaptığı konuşmada görüş ve beklentilerimizi yinelemiştir. Türkiye'nin mesajları önde gelen uluslararası basın-yayın organlarınca geniş biçimde yansıtılmıştır. Son dönemde Çin tarafıyla yapılan görüşmelerde Uygur meselesinin şeffaflık ve iş birliği anlayışı içerisinde ele alınması yolundaki beklentilerimiz aktarılmıştır. Avrupa Birliği, Uygur Türkleri konusunda Türkiye'yle eş güdüme önem verildiğini ve bu konunun ortak gündemimizin bir parçası olabileceğini bildirmiştir. Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığının 14 Martta ve özellikle de Bakanlığımıza, Bakanlığımızın açıklamasına atıf yaparak 27 Mart 2019'da yaptığı açıklamalarda Uygur Türklerinin insan haklarına saygı gösterilmesi, keyfi tutuklananların serbest bırakılması talebi yinelenmiştir. İnsan hakları ihlallerini işleyenlere karşı yaptırım uygulamalarının öngörüldüğü bildirilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Yardımcısı ve Terörizmle Mücadele Ofisi Başkanı Vladimir Voronkov 13-15 Haziran 2019'da Çin Halk Cumhuriyeti'ne, Uygur Bölgesi'ni de Doğu Türkistan'ı da kapsayan bir çalışma ziyaretinde bulunmuştur. Türkiye'nin de içinde bulunduğu bazı ülkeler, Voronkov'la yaptıkları görüşmede, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserinin de serbestçe ziyaret etme talebi -yani Çin Uygur bölgesini serbestçe ziyaret etme talebi- henüz Çin makamlarınca karşılanmamışken Voronkov'un bölgeyi ziyaret etmesinin Çin Halk Cumhuriyeti aracılığıyla meşruiyet kazandırma riskini taşıdığını belirtmiş, hayal kırıklıklarını dile getirmişlerdir.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyinin 41'inci Oturumu çerçevesinde, 25 Haziran 2019'da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) - Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) - ...İnsan Hakları Konseyine hitapta bulunan Sincan Uygur Özerk Bölgesi Vali Yardımcısı Aierken Tuniyazi AK PARTİ'nin davetlisi olarak 27 Haziran-2 Temmuz 2019'da ülkemizi ziyaret etmiş, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Bülent Turan tarafından kabul edilmiş, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısıyla görüştürülmüştür.

Uygur Türkleri meselesi 2 Temmuz 2019'da ilk defa Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi resmî oturumunda gündeme getirilmiştir. Birleşmiş Milletler Orta Asya İçin Önleyici Diploması Bölgesel Merkezi (UNRCCA) Başkanının Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda verdiği brifing sırasında söz alan ABD ve Almanya temsilcileri konuşmalarının bir bölümünü Uygur Türklerinin durumuna ayırarak Sincan'da yaşanan ciddi insan hakları ihlallerinden endişe duyduklarını ifade etmişlerdir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun insan hakları konularını ele alan III. Komitesinin 29 Ekim 2019'daki toplantısında, ABD öncülüğündeki 23 ülke adına yapılan ortak açıklamada Uygur Özerk Bölgesi'ndeki insan hakları ihlallerinden endişe duyulduğu dile getirilmiştir. Aralarında Rusya, Mısır, Pakistan'ın da bulunduğu 54 ülke...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Son bir kez Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika ek süre verdim ama. Vermiyorum, grup başkan vekillerine bile vermiyorum.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Gökçel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin Toroslar Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi kimya laboratuvarında meydana gelen patlamada hayatını kaybeden Öğretmen Ramazan Şahin'e ve Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi'nde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 4 Temmuzda Mersin Toroslar Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kimya Laboratuvarı'nda bir patlama oldu. 2 öğretmenimiz dezenfektan üretmek için çalışıyordu. Öğretmenlerden Ramazan Şahin hastanede hayatını kaybetti. Merhum öğretmenimize Allah'tan rahmet, yaralı öğretmenimiz Hasan Satırlı'ya acil şifa diliyorum.

Dün Sakarya'da havai fişek fabrikasının patlayıcılarını imha etmek üzere görevlendirilen jandarmalarımız meydana gelen patlama sonucunda şehit oldular. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Memleketi ihmaller ülkesine çevirdiniz. Her gün iş cinayeti haberleri geliyor, emekçiler hayatını kaybediyor, çalışanlarımızın can güvenliği yok çünkü ülkede emekçileri koruyan ve sağlığını düşünen bir iktidar yok. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, kusura bakmayın, görmedim ben.

Buyurun Sayın Akçay.

43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yapılan sistematik baskı ve zulmü lanetlediklerine, Uygur Türklerinin taleplerinin sadece yaşama, temel insan haklarının ve inanç haklarının garanti altına alınması olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, konuyla ilgili olarak tutanakları da getirttim; 15 Ocak 2019'dan bu yana –evvelkilerini, bütün milletvekili arkadaşlarımızın yaptığı yüzlerce konuşma ve açıklamayı ve Sayın Genel Başkanımızın uzun yıllardır, ömrü boyunca bu davaya ilişkin sözlerini, açıklamalarını ve politikalarımızı uzun uzun

anlatmaya gerek yok, zamanımız da elverişli değil- Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak sadece ben, 15 Ocak 2019, 12 Şubat 2019, 19 Haziran 2019, 15 Aralık 2019'da Doğu Türkistan'da yaşanan bu hadiselerle ilgili gereken görüşlerimi ifade etmişimdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, bu grup önerisine ilişkin sözlerimi tamamlamak istiyorum. Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, yine 15 Aralık 2019'da yaptığı konuşmada, Doğu Türkistan'da Uygur Türklerinin yaşadığı büyük sıkıntı ve sorunlara ilişkin gerekli görüşmeleri ve girişimleri yaptıklarını ayrıntılı olarak açıkladı ve bu konuda bir heyet oluşturmak suretiyle Çin nezdinde ikili ilişkiler çerçevesinde ve hamasetten uzak konunun takibinin yapılacağını da ifade etmiştir. Bu konuda Dışişleri Bakanlığı Çinli muhataplarıyla defalarca görüşmeler yapmışlardır ve yapmaktadırlar. Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerine yönelik zulüm kamuoyunun gündeminde kalmaya devam ediyor. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu hususu dikkatle takip ediyoruz ve sıklıkla dile getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bizde bu belgelerin, “belge” diye sunduklarının âlâsı var. Bizdeki fark, birtakım servislerin “belge” diyerek sunduğu hususlar değildir.

Şimdi, Uygur Türklerine yönelik sistematik bir baskı ve zulüm yapılmaktadır. Seksen yıl önce, işgal sırasında, 1949'da Doğu Türkistan'daki nüfusa oranı yüzde 87 iken 2010'dan bu yana bu oran yüzde 45'e kadar düşmüştür. Sadece nüfusu değil, bölgedeki Uygur Türklerinin kültürel kimliği de büyük bir baskı altındadır. “Eğitim” adı altında düzenlenen kamplarla Doğu Türkistan'ın millî şuuru ve direnci kırılmaya çalışılıyor. Uygur Türklerinin talebi sadece yaşama ve temel insan haklarının, inanç haklarının garanti altına alınmasıdır, başka da bir talepleri yoktur.

Her fırsatta Türkiye aleyhine tutum alan, Türkiye'ye karşı terör örgütlerini destekleyen Amerika Birleşik Devletleri'nin Uygur Türkleri konusunda Çin'e karşı tutum alması bize inandırıcı gelmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ABD, kendisine rakip gördüğü Çin'i Uygur Türkleri üzerinden sıkıştırmak, Uygur Türklerini siyasi ve emperyal amaçları için kullanmak istemektedir ve bunu da görmek gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki emperyalist bayraklar altında, Amerikan Bayrağı'nı arkasına alarak ABD ve FETÖ ağızıyla Doğu Türkistanlılar için hak arayışı mümkün değildir, doğru da değildir. Uygur Türkleri, ABD ile Çin arasındaki güç mücadelesinin enstrümanı değildir, olmamalıdır, olmayacaktır. Bu meseleye Ankara merkezli, Türkiye Cumhuriyeti perspektifiyle bakıp söylemlerimizi ona göre yapmak durumundayız ki bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak politikamız budur. Doğru Türkistan'da Uygur Türklerine yapılan zulmü lanetliyoruz ve kınıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak Uygur Türklerinin yanındayız.

Genel Kurulu ve zatinalinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

44.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Uygur Türklerinin sorunlarının araştırılması amacıyla ortak bir önergeyle komisyon kurulmasına yönelik gruplara çağrıda bulunduğu, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, birinci husus, bu konuda içeriğe yönelik bir şey söylemeyeceğim ama şöyle bir durum var: Her parti bu kadar hassassa ve tüm eleştirilere bu kadar yüksek refleks veriyorsa, bu, üzerinde mutabakata varılmış bu konunun araştırılması ve Meclis iradesinin bir rapora bağlanarak Genel Kurula getirilmesiyle ilgili biçilmiş kaftan. Şimdiki oylamada, belki parti gruplarının önceden aldığı karar gereğince bu oy kullanma imkânı olmayacak, pozisyonlar gereği öyle anlıyorum ama Meclis kapanana kadar İç Tüzük şuna el veriyor: Yarın Uygur Türklerinin sorunlarının araştırılmasıyla ilgili ortak bir grup önerisi getiririz, yarın o kurulur. Pazartesi günü “Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları”nda da bu komisyona oy birliğiyle yaz tatili boyunca, ara verme boyunca çalışma yetkisi veririz ve ekim ayına dört başı mamur bir rapor elimize gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buradaki bütün değerlendirmeleri görünce böyle bir komisyonun kurulmasına kimsenin itirazı olmayacağını hem söylenenlerden hem gösterilen reflekslerden görüyorum, ümit ederimyledir. Gruplara açık çağrıdır.

Sayın Başkanım, ikinci husus, biraz önce sorunu dile getirdik. Belma Hanım katkı sağladı, pozisyonlarını söyledi. “Meclise sokulursa ben alırım.” dediğini söyledi. Önce Meclise sokulmadılar, Meclise girebilir kararından sonra bu sefer polis Tunalı’dan yürütmedi. Bu kadar konuşmadan sonra tam iş çözüyor diye bekliyorsunuz, Çankaya Belediyesi Sosyal Tesisi’nin -şey diye hatırlayacaksınız; rahmetli Rus Büyükelçi Andrey Karlov’un katledildiği, suikaste uğradığı binanın- önünde durdurdular, hiçbir yere salmıyorlar. Muhalefet partilerinin Komisyon üyeleri, Sayın Satır’a getirmek üzere dilekçeleri aldılar, buraya geliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu caddeye salmazlarmış beyler, emir büyük yerden, çıkarmıyorlar. Bu vakitten sonra, şimdi Meclis Başkanlığı diyor ki: “Geleni sokacağız.” Dilekçeler gitmiş... Zaten sorun, Ankara polisinin Tunalı Hilmi’den bu tarafa doğru baro başkanlarını getirmeme sorunuydu. Tutanaklara böyle geçsin.

Grup Başkan Vekili irade koyuyor. Bütün bir gün olanlar hep bir danışıklı dövüş yani Süleyman Bey “bas konuş, bırak dinle” yapıyor. “Siz bırakmayın.” “Tamam.” “Siz izin verin.” “Siz izin verdiniz mi?” “Tamam.” “Oradan salmayın.” Bıktırdı bizi, yıldırıldı bizi. Bu kadar zulüm oldu ya!

Ben biraz önce sizin defterikebirinize iştirak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tüm Türkiye’de yaşayan vatandaşları, kendini bu ülkeye ait hisseden herkesi ama o defterikebirin hesap göreceği tarafta bu avukatlara yapılan zulüm de olacak, herkes onu da hesaba katsın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özlem Hanım, oylayıp size söz versem...

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekili tarafından, Çin Halk Cumhuriyeti yönetimi tarafından Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yönelik uygulanan sistematik baskı, zulüm ve asimilasyon politikalarından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... [CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar(!)]

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık var.

Elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir.

Özlem Hanım, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım, sözü önce Belma Hanım'a verelim lütfen.

BAŞKAN – Sayın Satır, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- İstanbul Milletvekili Mıhrimah Belma Satır'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve çoklu baro düzenlemesine karşı 354 imza içeren dilekçenin Dilekçe Komisyonuna verildiğine ilişkin açıklaması

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biraz evvelki konuyla ilgili açıklama yapmak istiyorum: Kırşehir Milletvekilimiz ve birkaç Cumhuriyet Halk Partili milletvekilimiz -içeriye herhâlde izin alarak girdiklerini düşündüğüm- avukat arkadaşlarla Dilekçe Komisyonuna gelmişler, 354 imza içeren dilekçeyi Dilekçe Komisyonumuza vermişler.

Ümit ediyorum ki dilekçe hem İç Tüzük'ümüzün hem Dilekçe Komisyonunun yetki ve görevleri dâhilindedir. Gerekli işlemleri biz de yaparız. Bu bilgiyi Genel Kurula iletmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özlem Hanım söz istemişti.

Buyurun Sayın Zengin.

46.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, yani Özgür Bey'den fırsat bulamıyorum, diyeceğim neredeyse.

Şimdi, üç dört dakika evvel Sayın İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu'yla konuştum. Oradan oraya, buradan buraya falan yok, şimdi görüntüleri de aldım yani Meclisimizin -bu arada telefonum da hiç çalmadı onu da söyleyeyim- kapısının önündeki baro başkanlarımıza aleni olarak Meclisimizden davet

olduğu kendilerine söyleniyor -kayıtlarda var, biraz sonra size de atacağım Özgür Bey- ve kendileri içeri gelmiyorlar. Yani burada tuhaf bir hâl var. Şimdi Süleyman Bey’le, Bakanımızla konuştum, diyor ki: “Anons ediyoruz, buyurun götürelim, Meclise götürelim.” Şimdi Meclisten de vazgeçtiler, söyledikleri şey: “Hayır, biz adliyeye gitmek istiyoruz.” “Lütfen bir karar verir misiniz?” diyoruz.” diye ifade etti.

Yani şunu çok net söylüyoruz: Neden oyun oynayalım yani böyle bir şeye gerek yok, oyunun kendisi çok aşikâr. Ya, siyaset yapmak isteyen baro başkanları var. Avukatlar için derdi olan insanlara, baro başkanlarına diyoruz ki: “Buyurun gelin, ister dilekçe verin, isterseniz buyurun gelin, dinleyin.” Aynı şeyi Komisyon da yapmıştık. Hiçbir şekilde kulaktan kulağa okunan bir şey yok, açık, sarıh bir durum var. Davet var, icabet yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Özel, buyurun.

47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bakın, Sayın Başkanım, çok uzatmadan şunu söyleyeyim. Sera Kadıgil Vekilimiz burada, Metin İlhan Komisyon üyemiz olarak burada. Sabahtan beri “Biz Meclise dilekçe vermeye gideceğiz.” deyince, Kuşulu Park’ta “Hayhay, gidersiniz, salarız.” dediler. Meclis izin vermiyordu, Meclis izin verdi, gitmek istediler; dört saattir gidiyoruz, geliyoruz, önlerinde polis, görüntülerin hepsi ortada. Ancak ve ancak biraz önceki tartışmalardan sonra Tunalı Hilmi boyunca bir miktar ilerlediler, yine durduruldular. Arkadaşlarımız gitti, biraz önce bahsettiğim binanın önünde, oradan ileri salınmadılar. Arkadaşlarımız, o birkaç avukat denilen bir Düzce Baro Başkanı ki baro başkanlarını temsilen arkadaşlarımız almış, odanıza getirdiler kendi elleriyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sabahtan beri ilerletilmeyen ve anayasal dilekçe haklarına bile engel olunmaya çalışılan bu baro başkanlarının ve avukatların, sadece baro başkanlarına izin verilerek ve bir temsilciyle gelindi, verildi. Bu vakitten sonra adliyeye doğru yürüyen başkanlara, bakın, devletin taktığına bakın. Süleyman Bey’i tanımak için en güzel örnek, anons yaptırıyormuş, “Baro başkanlarım, buyurun Meclise girebilirsiniz.” Bak sen! Bak, günlerdir bu zulmü yapan sen değilmişsin gibi dilekçeler ulaşınca, oradan anons yaptırıp onu çektiriyor. Sonra ben de deyince ki “Sen kimsin hadsiz Süleyman!” ağırlınıza gidiyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Başkanım, artık yeter yani, hakikaten yeter! Kimse bizim Bakanımıza “Hadsiz Süleyman” falan diyemez. Artık yeter! Efendi efendi söylüyoruz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Derim efendim, derim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Diyemezsiniz ya, yeter artık! O zaman siz hadsizsiniz! Hadsizsiniz ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Senden öğrendim. Sizden öğrendim Özlem Hanım hadsizliği, her gün “Hadsiz” diyorsun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben sizden öğrendim. Yeter artık ya!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) - Haddini bilmeyenlere haddini bildiriyor bu ülkede.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Buyurun Sayın Beştaş.

48.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bizim milletvekillerimiz baro başkanlarının...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Özgür Bey, yapma Allah'ını seversen ya! Yakıştıramıyorum size ya! Yakıştıramıyorum ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Hadsiz.” diyen sizsiniz ya! Yeter artık!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Senden öğrendim Özlem Hanım ya, sizden öğrendim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ya, lütfen ya! Bir insana “Hadsiz.” denmez ya bu kadar! Bu nedir ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dönüp dönüp günde...

BAŞKAN – Özgür Bey, Sayın Grup Başkan Vekiline söz verdim.

Sayın Beştaş, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yeter ya! Efendi efendi söylüyorsun, sonuç yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özlem Hanım beklerse konuşacağım da olmuyor, hani onu da ilgilendiriyor.

BAŞKAN – Buyurun buyurun, siz Genel Kurula hitap edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz alışkınsınız yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neye alışkınız ya? Vallahi siz konuşurken biz konuşmuyoruz, dinliyoruz yani.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben biraz önce de söyledim, bu Mecliste en çok kullandığımız cümle olmaya başladı; aklımızla alay ettirmeyiz. Şu anda milletvekillerimiz baro başkanlarının ve avukatların yanında, sürekli temas hâlindeyiz. En son gelen bilgi “Meclise izin veremeyiz.” denilip Sıhhiye’ye doğru yönlendirilmişler. Bir aracıyla, vekillerle ve oradaki Düzce Baro Başkanının sadece dilekçeler alınmış, buraya getirilmiş. Şunu kabul etsinler yani bu kadar somut bir gerçeği reddediyorlarsa, bundan sonra hiçbir sözlerine zaten güvenilmiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...artık biz de buradan itimat...

Bitireyim.

BAŞKAN – Hayhay, buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani güven duygusunu Türkiye’de yerle bir ettiler ama bu Mecliste bari birbirimizin sözüne güvenelim. Baro başkanları Meclise alınmadı, alınmadı, alınmadı.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de Covid-19 pandemisiyle birlikte daha da yakıcı bir hâl alan işsizliğin yarattığı sorunların etraflıca tespiti ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

10/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/7/2020 Cuma günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Temmuz 2020 tarihinde, Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan ve arkadaşları tarafından (8093 grup numaralı) Türkiye’de COVID-19 pandemisiyle birlikte daha da yakıcı bir hâl alan işsizliğin yarattığı sorunların etraflıca tespiti ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 10/7/2020 Cuma günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin en önemli meselelerinden birini konuşacağız, işsizliği konuşacağız.

Arkadaşlar, bugün Türkiye İstatistik Kurumu nisan ayı işsizlik verilerini açıkladı. Değerli arkadaşlar, coronavirus krizinden önce zaten derin bir işsizlik sorunu vardı, coronavirus kriziyle birlikte bütün dünyada 100 milyonlarca işçi işini kaybetti, Türkiye’de de milyonlarca vatandaşımız işini kaybetti, iş yerleri kapatıldı.

Değerli arkadaşlar, size TÜİK’in bir mucizesini açıklayacağım. Bugün TÜİK şunu açıkladı arkadaşlar: Coronavirus krizinde dünyada işsizliği düşüren tek ülke Türkiye’ymiş değerli arkadaşlar. Bravo, tebrik ediyoruz, alkışlayalım arkadaşlar hep birlikte, gerçekten alkışlayalım. [HDP sıralarından alkışlar(!)] Dünyada coronavirus krizinde işsizliği yalnızca Türkiye düşürmeyi başarmış. Nasıl olmuş? Vallahi, yandaş TÜİK’le her şey oluyor arkadaşlar. Enflasyon oranları yüzde 20-30, TÜİK yüzde 12 açıklamayı başarıyor. Türkiye’de ekonomi çökmüş durumda, yandaş TÜİK Türkiye’nin ekonomisini büyümüş gösterebiliyor ve Türkiye’de 13 milyon vatandaşımız işsiz -geniş tanımlı olarak- TÜİK işsizliğin düşmüş olduğunu açıklayabiliyor.

Değerli arkadaşlar, gerçekten artık aklımızla alay etmeyi geçtiniz, komik duruma düşüyorsunuz, gerçekten komik duruma düşüyorsunuz. Sonra diyorsunuz ki Türkiye'ye neden yatırım gelmiyor, niye Türkiye'de ekonomi küçülüyor, niye yabancı sermaye kaçıyor, niye yatırımlar duruyor? İşte, güven olmayınca, arkadaşlar, verdiğiniz rakamlara güven olmayınca, güven kayboluyor ve ekonomimiz daha da geriye gidiyor.

Bakın, 8 milyon işsize 5 milyon işsiz daha eklendi ve TÜİK bu rakamları örtbiliyor arkadaşlar. Nasıl örtüyor size açıklayacağım. Bakın, yine TÜİK rakamlarında gizli ayrıntı. Geçen yıl 61 milyon olan çalışma çağındaki nüfus 62 milyona yükselmiş yani 1 milyondan fazla çalışma çağındaki nüfus artmış. Arkadaşlar, bunun 32 milyonu geçen yıl iş gücü olarak tanımlanmış, bu yıl ne yapılmış? 29 milyonu iş gücü olarak tanımlanmış. Yani 3 milyon kişiyi, ilave olarak iş gücünden silmiş TÜİK. İstihdam da, arkadaşlar, bakın, 28 milyon 199 bin kişi geçen yıl çalışırken, bu yıl 25 milyon 614 bin kişiye düşmüş yani 2 milyon 585 bin kişi, işçi işini kaybetmiş arkadaşlar ve TÜİK'e göre işsiz sayısı azalmış arkadaşlar. Nasıl başarmış bunu TÜİK? Diyor ki TÜİK arkadaşlar: İş gücüne kimi sayacağıma ben karar veririm; iş aramaktan vazgeçenleri işsiz saymam, iş aramaktan umudunu kaybedenleri işsiz saymam, iş bulursam çalışırım deyip de yine iş aramaktan vazgeçiyorsa onları da işsiz saymam.

Bir de ne yaptınız burada arkadaşlar? İştten çıkarmayı yasakladınız. Ne yaptınız o vatandaşlarımıza? Ücretsiz izne çıkarma hakkı verdiniz işverenlere, ücretsiz izne çıkarılan işçileri de 1.168 TL'ye mahkûm ettiniz, onları da işsiz saymıyorsunuz. Kısa çalışma ödeneği alan milyonlarca vatandaşımızı işsiz saymıyorsunuz. Bütün bunları işsiz saymıyorsunuz, neymiş efendim memlekette yalnızca 3 milyon 775 bin kişi işsizmiş. Hadi oradan! Buna inanan kimse var mı? 13 milyonun üzerinde işsiz var şu anda bu ülkede. Peki, bu işsizlerle ilgili ne tür tedbir alıyoruz?

Değerli arkadaşlar, 1.168 TL yalnızca ücretsiz izne çıkarılan vatandaşımıza para veriyoruz. Onun dışındaki işsizlere ne oluyor? Kuruş yardım etmiyoruz. Ne önerdik bu Meclis kapanmadan önce? “Gelin, bütün işsizlere 2.500TL doğrudan gelir desteği verelim.” dedik. “Coronavirüs krizinde mağdur olan ve önceden işsiz kalan, aşızsız kalan bütün işsizlerimize 2.500 TL doğrudan gelir desteği verelim.” dedik. Bunun için de İşsizlik Fonu var arkadaşlar, orada 130 milyar TL kaynak var ama damat bey orali değil, Recep Tayyip Erdoğan orali değil. Onlar vicdansız davranabilirler ama bu Meclis ne yaptı? Onları güvence altına alacak yasal tedbirleri almadı arkadaşlar.

Bize düşen, bu önergeye destek verip Türkiye'deki işsizliği derinlemesine tartıştırmak arkadaşlar. Aksi takdirde, milyonlarca vatandaşımız belki sizin yalanlarınızla, TÜİK'in yalanlarıyla işsiz gibi gösterilmeyebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Bir dakika...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ama değerli arkadaşlar, 13 milyon vatandaşımız işsiz ve milyonlarca vatandaşımız yoksulken sizi de o koltuklarda, o saraylarda oturtmazlar. Bunun da hesabını iyi yapın derim. Önergemize destek vermenizi bekliyoruz.

Teşekkürler.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ PARTİ Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Bugün, ülkemizin en önemli sorunu işsizlik. Bunu niye söylüyorum? 2019 yılında Kadir Has Üniversitesinin yaptığı bir araştırmada, Türkiye'nin en önemli sorunlarının içinde ilk 3 sırada işsizlik var. Ekonomi ise yüzde 41'le toplam sıkıntıların temelinde.

Yine, hepimiz biliyoruz, coronavirus hadisesinin Türkiye'ye gelmesiyle birlikte ciddi bir işsizlik sorunu yaşandı. Her ne kadar TÜİK rakamlara takla attırarak hepimizi aldatıyor olsa da şu gerçeği kabul etmek zorundayız: Eğer SGK doğru söylüyorsa, SGK'nin nisan ayı verilerine göre, sigorta sisteminden nisan ayında ayrılan 638 bin kişi. Bunun anlamı, istihdamdan 638 bin kişinin azalmış olduğudur.

Şimdi, bütün bu gerçeklere baktığımız zaman, her ne kadar TÜİK “Efendim, bir önceki nisan ayına göre bu seneki nisan ayında işsizlikte azalma var.” dese de gerçeğin bu olmadığını hepimiz biliyoruz. Aynı TÜİK diyor ki “İstihdamda da azalma var.” Hem işsizlik azalıyor hem istihdam azalıyor. Allah aşkına, matematik bilenler şaşırıyor, bu nasıl bir matematiksel hesap? Bir ülkede işsizlik artarsa istihdam azalır, gayet doğal, işsizlik azalırsa istihdam artar ama olsun bizim TÜİK'imiz böyle diyor. Çünkü bizim TÜİK'imiz malum, kimler tarafından nasıl yönetildiği belli. Zaten bunu Metropoll araştırma şirketinin araştırması da gösteriyor. TÜİK'e yüzde 85 güvensizlik olduğunu, hatta AK PARTİ seçmenlerinin de yüzde 66'sının TÜİK'in enflasyon ve istatistik rakamlarına güvenmediği aşikâr, herkesçe biliniyor.

Şimdi, ilk defa Türkiye Cumhuriyeti devletinde iş aramaktan vazgeçenlerin sayısı resmi işsiz sayısını geçti yani vallahi, ne kadar övünseniz azdır! Artık, Türk milleti sizden umudunu kesti. Rakamlara bile girmek istemiyor çünkü biliyor ki devlette ya da bir yerde işe girmek için ne yapmak lazım? Torpil lazım, AK PARTİ torpili olmadan kimsenin istihdamı mümkün değil. Ee, öyleyse iktidar gidene kadar ümitsiz bunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Ben, bunu, şuradan da görüyorum:

Şimdi, Meclise girdiğimiz günden bu yana iki yıl geçti, benim için yeni ama son bir yılda korkunç bir şekilde insanlarımız iş talebinde bulunuyor yani bana gelen her 10 talepten 9'u iş talebi. Şaşkıním. Herhâlde iktidar vekillerimize bu daha da fazladır. O zaman, bu gerçek ortadayken, gelin Türkiye'nin gerçeklerini konuşalım. Bakın, sizin coronavirus döneminde de çok başarısız bir istihdam ve işsizliği önleme çabanız olduğu ortada. Bunu da neye göre söylüyorum? “Sosyal yardım aldık.” diyenlerin oranı Türkiye’de yüzde 14, “Sosyal yardıma ihtiyacımız olduğu hâlde alamadık.” diyenler yüzde 28, “İhtiyacımız olduğu hâlde almak istemedik, başvurmadık.” diyenlerin oranı yüzde 10. Onun için, bu gerçekleri bir gün Türkiye gündeminde konuşuruz inşallah ama siz, sahte gündemler yaratarak, barolarla, şunlarla bunlarla uğraşarak Türk milletini avutuyorsunuz ama gerçekler bir gün gün ışığına elbette çıkacaktır.

Hepinize iyi günler diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 10 Temmuz 2020, Türkiye tarihinin belki de en büyük iş ve istihdam kaybı yaşanırken, görevi halka gerçekleri açıklamak olan TÜİK'in yeni bir manipülasyonu ve yeni bir yalanıyla karşı karşıya kaldık. Her 3 gençten birinin iş aradığı, işsizlikten intihar ettiği bu dönemde TÜİK'in yaptığı açıklama, evinde ekmek bulamayan, çocuğuna pantolon alamayanlara karşı büyük bir ayıptır. TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre, pandemi döneminde işsizliğin hiç yaşanmadığı hatta işsizliğin azaldığı görülüyor.

Değerli milletvekilleri, TÜİK utanmasa “Türkiye’de corona hiç yaşanmadı.” “Pandemi dönemini hiç yaşamadık.” diyecek. Hatta bakın, sizleri de bizleri de fabrika sahipleri, belediyeler arıyorlar “Ya, bize işçi lazım, işçi yok mu! ” diye arıyorlar.

Şimdi, Özgür Özel’in bir lafı var, onu da hatırlatayım, diyor ki: “Bu, iki kere iki dört, Reis dese ki ‘İki kere iki beş.’ AKP vekilleri, ‘Reis, kerrat cetvelindeki tarihî hatayı düzeltti.’” diyecek kadar, hakikaten manipülasyona açık, yalana açık bir durumla karşı karşıyayız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, sizin seçmenlerinizin yüzde 67’si, MHP seçmenlerinin yüzde 89’u bu rakamlara inanmıyor. Yine, birçok yalan ortaya çıkıyor, ne diyor? “Türkiye yüzde 4,5 büyüdü, işsizlik azaldı.” Allah aşkına gittiğiniz memleketlerde büyüyen fabrika mı var, büyüyen esnaf mı var, büyüyen memur mu var? Büyüyen siz olabilirsiniz, onu biz bilmiyoruz.

Yine, gittiğiniz memleketlerde kapınıza gelen en büyük sorun ne? İşsizlik, iş istiyorlar herkese. İşsizlik belki AKP milletvekillerinin yakınları için düşmüş olabilir, düştüğü gözüküyor ama AKP’ye oy veren fakir fukara dâhil herkes işsizlikten kan ağlıyor ve bu, psikolojik bir meseleye dönüşmüş durumda, depresyona dönüşmüş durumda, insanlar intihar ediyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, ne diyor? “Açılan fabrika sayısı 583.” diyor. Yahu, yalan olur da bu kadar olur mu? “İşsizlik azaldı.” diyor. Yalan olur da bu kadar olur mu?

Değerli arkadaşlar, bakın, ben sizinle birkaç rakamı paylaşmak istiyorum. 2019 Nisan ayına göre istihdam, tam 2 milyon 585 bin kişi azalarak altı yılın en düşük seviyesine iniyor. Sadece, sigortalı işçi sayısı mart ayından nisana ayına kadar 638 bin azalıyor. Pandemi döneminde 5 milyon kişi gelir kaybına uğruyor. Son bir yılda 3 milyon 13 bin kişi “İstihdam artıracamız.” yalanınıza inanmayıp iş aramaktan vazgeçiyor. Açıkladığınız istihdam paketleri 2,5 milyon istihdam yaratacakken 3 milyon 395 bin kişi bu paketlerden faydalanamıyor. Yani nereden bakarsanız bakın tamamı yalan.

Bakın, birkaç dakikamı yine sizlerin dikkatine sunmak istiyorum değerli milletvekillerim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

VELİ AĞBABA (Devamla) - ILO’nun revize edilmiş “geniş işsizlik” tanımına göre; Türkiye’de gerçek işsiz sayısı, dar tanımlı işsiz sayısı 3 milyon 775 bin; iş bulma ümidi olmayanların sayısı 1 milyon 310 bin; iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı 3 milyon 150 bin; mevsimlik işlerde çalışanların sayısı 123 bin; eş değer tam zamanlı iş kaybı yöntemine göre işsiz sayısı 9 milyon 362 bin olmak üzere, toplamda 17,7 milyon insan iş arıyor değerli arkadaşlar. Bu, İstanbul’un nüfusundan daha fazla. TÜİK’e hile yaptırarak ya da yalan söyleyerek gerçekleri saptıramazsınız. Berlin işgal edilmiş, Alman radyosu Alman askerlerinin Moskova kapılarına dayandığını söylüyor; yalan bu kadar olur değerli arkadaşlar.

Sizi sadece kendi yakınlarınız için değil, kendi evlatlarınız için değil; bu memleketteki fakir fukara çocukları için vicdanlı olmaya, onlara yeni iş alanı yaratmaya ve bu komisyonun kurulmasına destek vermeye çağırıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Nilgün Ök.

Buyurun Sayın Ök. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Çin’de ortaya çıkan ve yaklaşık 190 ülkeye yayılan Covid -19 salgını nedeniyle ülkeler tarafından alınan tedbirler, toplumsal ilişkilerin yanında ekonomik hayatı da olumsuz etkilemiştir. Ülkemizin demokrasi ve ekonomi yolunda almış olduğu mesafenin en somut sonuçlarını da bu dönemde gördük. Gelişmiş denilen ülkelerin bile çaresiz kaldığı salgın sürecini, hem güçlü sağlık altyapısıyla hem de ekonomimize dair aldığımız güçlü aksiyonlar sayesinde en az zararlı bu süreci yöneten ülkelerden biri olduğumuzu gururla ifade etmek istiyorum.

Bu süreçte, Covid-19 nedeniyle ekonomik ve ticari faaliyetlerde oluşması beklenen olumsuzlukların hafifletilmesi amacıyla birçok tedbiri hayata geçirdik. Salgına bağlı olarak gerçekleşecek iş yerlerinin zora düşmesini önlemek ve buna bağlı olarak ortaya çıkacak işsizlik artışlarına engel olabilmek için 250 milyar TL’lik Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi’imizi devreye aldık.

İlk günden itibaren vatandaşlarımızın işlerini kaybetmemesini önceliğimiz olarak açıklamıştık. İşleri duran ve azalan işletmelerde çalışan vatandaşlarımız için kısa çalışma ödeneğimizi devreye aldık. Yaklaşık 270 bin firma ve 3 milyon vatandaşımız bu ödenekten yararlanmak için başvuruda bulundu, bu da işverenlerimizin 3 milyon işçimizi iş akdinde tuttuğunun göstergesidir. 15 Mart tarihinden itibaren kanuni düzenlemeyle, ülkemizde üç artı üç ay boyunca iş ve hizmet akitlerinin feshedilmesini engelledik. Ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya çalışanlar ile iş sözleşmesi 15 Marttan önce feshedilen işçilere, ücretsiz izinde bulundukları veya işsiz kaldıkları süre içinde aylık 1.177 lira gelir desteğinde bulunduk. Esnafımıza, KOBİ’lerimize ve sanayicilerimize yönelik finansman destek ve vergi destek paketlerimizi devreye aldık. Örneğin, salgından etkilenen tüm firmalara, çalışan sayısında azaltma yapmamak şartıyla 10 milyon liradan 100 milyon liraya kadar işe devam kredi desteği programını sağladık. 2020 yılının ilk üç aylık çeyreğinde yüzde 4,5’luk büyüme gerçekleştirdik, hedefimiz 2020 yılı için yüzde 5’lik büyüme idi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – O da olur, o da olur!

NİLGÜN ÖK (Devamla) – Eğer pandemi süreci devreye girmeseydi bunu sağlayabilecektik. Bir de bu büyüme için 2019’a bakmak lazım, 2018 yılının Ağustos ayında yaşanan o spekülasyon kur süreçlerine bakmak lazım, ülkenin yüzde 40 faizlerden bugün yüzde 8 faiz oranlarına geldiği sürece bakmak lazım; bu sürece baktığımızda da işsizlik rakamlarını bir yıl önceki nisan ayıyla karşılaştırdığımızda, açıkçası bu rakamları anormal olarak görmüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

NİLGÜN ÖK (Devamla) – Pandemi sürecinde, Amerika’da, İngiltere’de azalıyor, niye diyoruz? Çünkü, bakın, bu süreçte Türkiye, İspanya, İtalya, Fransa işten çıkarmayı engelledi ama Amerika, Hollanda, İngiltere, İsrail, İrlanda ve birçok ülke bu yönde bir karar almadı, Türkiye ve Fransa haricinde hiçbir ülkede emeklilikle ilgili ek ödeme yapılmadı.

Şimdi, bugünkü bu sürece geldiğimizde Türkiye’nin ekonomik krize gireceğini söyleyenler, yazarlar, çizenler, ifade edenler -hep duyuyoruz- böylesi bir krize maddi, manevi, siyasi yatırım yapanlar, pandemi döneminde yaşamış olduğumuz, göstermiş olduğumuz bu performansımızdan dolayı hüsrana uğramışlardır ve uğramaya da devam edeceklerdir.

Ben, bu süreci ülkemizin güçlü bir şekilde atlatacağına inanıyorum, yüce Meclisimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi...

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yoklama istiyorum.

BAŞKAN – Yoklama talebini karşılayacağım.

Sayın Beştaş, Sayın Kemalbay Pekgözegü, Sayın Toğrul, Sayın Paylan, Sayın Taşdemir, Sayın Dede, Sayın Uca, Sayın Bülbül, Sayın Katırcıoğlu, Sayın Çepni, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Orhan, Sayın Koç, Sayın Özgüneş, Sayın Tosun, Sayın Günay, Sayın Dağ, Sayın Öcalan, Sayın Turan, Sayın Güzel.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**C) ÇEŞİTLİ İŞLER**

1.- Cumhurbaşkanının, İstanbul ili, Fatih ilçesinde bulunan Ayasofya Camiinin müzeye çevrilmesi hakkındaki 24/11/1934 tarihli ve 2/1589 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Danıştay Onuncu Dairesinin 2/7/2020 tarihli ve E:2016/16015, K:2020/2595 sayılı Kararı ile iptal edildiğinden, Ayasofya Camiinin yönetiminin 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 35'inci maddesi gereğince Diyanet İşleri Başkanlığına devredilerek ibadete açılmasına ilişkin 2729 Sayılı Kararı'nın Genel Kurulun bilgisine sunulması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığının 2729 sayılı Kararı'nı okuyorum:

İstanbul ili, Fatih ilçesinde bulunan Ayasofya Camisi'nin müzeye çevrilmesi hakkındaki 24/11/1934 tarihli ve 2/1589 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı... (AK PARTİ sıralarından ayakta alkışlar) ...Danıştay 10. Dairesinin 2/7/2020 tarihli ve E:2016/16015, K:2020/2595 sayılı Kararı'yla iptal edildiğinden, Ayasofya Camisi'nin yönetiminin 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 35'inci maddesi gereğince Diyanet İşleri Başkanlığına devredilerek ibadete açılmasına karar verilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı

Milletimize hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından “Zincirler kırıldı, Ayasofya açıldı!” şeklinde slogan atmalar, ayakta alkışlar, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından ayakta alkışlar)

III.- YOKLAMA (Devam)

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Zeynep Yıldız burada mı? Burada.

Rümeysa Kadak? Burada.

Müfit Aydın? Burada.

Ahmet Erbaş? Burada.

Fuat Köktaş? Burada.

Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- *HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de Covid-19 pandemisiyle birlikte daha da yakıcı bir hâl alan işsizliğin yarattığı sorunların etraflıca tespiti ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- *Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Danıştayın vermiş olduğu kararla Ayasofya Camii’nin Diyanet İşleri Başkanlığının bünyesinde bütün inananlar için ibadet alanı olarak hayatına devam edeceğine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; her birimizin kişisel hayatında çok önemli anlar vardır, ülkelerin hayatında çok önemli anlar vardır, biraz evvel şahit olduğumuz... Size de hassaten teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, sizin için de fevkalade anlamlı olduğu kanaatindeyim. Bu manada 1934 yılından beri müze olarak kullanılan, Fatih Sultan Mehmet Han’ın vakfiyesi olan ve aslında uzun yıllardır mücadelesi devam eden ki 1934’ten öncesinde Fatih’in İstanbul’u fethinden itibaren vakfiyesinde cami olarak vakfedilmiş olan, ki biz vakıf senetlerinin ihlalinin ne kadar ağır bedeller içerdiğini bilen insanlarız, bu ağır bedelin vicdani yükümlülüğünü taşıyan insanlarız... O manada bu kadar uzun bir aradan sonra öncelikle bir vakfa hürmete, bir vakıf senedine hürmete, İstanbul’u fetheden Fatih Sultan Mehmet Han’a hürmete ve elbette değerlerimize hürmete binaen bugün geldiğimiz noktada Danıştayın vermiş olduğu kararla birlikte 1934’te müzeye dönüştürülen Ayasofya Camisi -öyle söyleyeceğim- bugün asli görevine dönmüş oldu. Bu manada çok büyük bir mutluluk duyuyoruz Danıştayın verdiği karardan ve devamında da Sayın Cumhurbaşkanımıza hassaten teşekkürlerimizi sunuyoruz bu konuda bütün bekleyenler adına. Bu kararnameyle birlikte Ayasofya Camisi artık Diyanet İşleri Başkanlığının bünyesinde -bütün inananlar için aynı zamanda ibadet alanı olarak hayatına devam edecek, asli hayatına devam edecek. Bu manada herhâlde söyleyebileceğim tek şey: Hamdolsun diyorum, hamdolsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

50.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Ayasofya’nın tekrar cami hüviyetiyle ibadete açılmasına vesile olan başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a ve Danıştaya şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, tarihî bir anı ve dakikaları yaşıyoruz. Uzun yıllardır ülkemizin gündeminde olan ve âdeta bir millî mesele hâline gelen, çocukluğumuzun ve gençliğimizin idealine dönüşmüş olan Ayasofya’nın tekrar cami hüviyetiyle ibadete açılması konusunda Danıştayın kararı ve akabinde Sayın Cumhurbaşkanımızın almış olduğu idari kararla Diyanet İşleri Başkanlığına yönetimi verilerek cami olarak ibadete açılması kararı alınmıştır. Aziz milletimize ve İslam âlemine hayırlı uğurlu olmasını diliyorum ve başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Danıştaya da bu konuda şükranlarımızı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. Hayırlı uğurlu olsun. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

51.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, tarihi bir ana şahitlik ettiklerine, seksen altı yıl devam eden mücadelenin sonucu olarak Ayasofya Camii'nin tarihe Fatih Sultan Mehmet Han'ın miras bıraktığı şerhle kaydedildiğine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün tarihî bir ana şahitlik ediyoruz. Hepimizin gençlik rüyasıydı ve seksen altı yıl devam eden bir mücadelenin sonucu olarak zaten hepimiz tarafından “cami” diye bilinen Ayasofya Camisi bugün tarihe Fatih Sultan Mehmet Han'ın bize miras bıraktığı şerhle kaydedilmiştir. Buna vesile olanlardan Cenab-ı Allah razı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Öncelikle -sözlerimin arasında söyledim- bizim için camiydi zaten, Diyanet tarafından oraya tayin edilmiş bir imam vardı ve yine orada ibadet edilebilmesi mümkündü; şimdi, Fatih Sultan Mehmet Han'ın mirasında, vasiyetinde vazedildiği gibi tarihe kaydedildi. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yaptığım döneme rastlamış olması münasebetiyle de şahsım açısından, grup üyesi arkadaşlarım tarafından da fevkalade önemlidir.

“Allah bize bütün değerlerimize sahip çıkmayı nasip etsin.” duasını tekrarlıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ, AK PARTİ ve MHP ve sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, bağımsız, ezanı hür, bayrağı hür Türk devletini kurmuş Gazi Meclisin kürsüsünden Ayasofya'nın camiye dönüşmesi kararını açıkladığı için Cenab-ı Allah'a şükrettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Gazi Meclisimiz, bağımsız, ezanı hür, bayrağı hür Türk devletini kurmuş bir Meclistir. Ben de yüzde yüz hakkımız olan, milletimizin hakkı olan Ayasofya'nın camiye dönüşmesini Meclis kürsüsünden açıkladığım için Cenab-ı Allah'a şükürler olsun. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Grup Başkan Vekilimize söz verin, önce söz hakkı onun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu konuyla ilgili değil; o, İç Tüzük 60'a göre talep etti. Efendim, daha önceden talep etmişti, şimdi uygun olmaz bu konuşmaların arasında.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, yönetiminin devredildiği Diyanet İşleri Başkanlığının Ayasofya'nın tarihsel, kültürel ve mimari özelliklerine zarar verilmemesi yönünde hassasiyet göstermesi noktasında talepleri olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkanım, bir bilgi, bir gerçek, daha sonra da bir temenniyle bitireceğim. Bilgi şu: Danıştaya bu dava defalarca açıldı, Danıştay bu davayı her reddedişinde şöyle dedi: “Bu bir Bakanlar Kurulu kararıdır, Bakanlar Kurulunun yetkisindedir.” Son on sekiz yılın on dört yılında Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu Bakanlar Kurulunda, son iki yıldır da Cumhurbaşkanı olarak görev yaptığı ve yürütmenin başı olduğu Cumhurbaşkanlığı kararname imzalama yetkisiyle bu değişebilirdi. Sayın Cumhurbaşkanı bunu tercih etmedi.

Bir bilgi veya bir husus, yeni. Elimde Danıştayın kararı var. Danıştayda davalı Cumhurbaşkanlığının avukatları -onlara ne yaparsınız, nasıl tepki gösterirsiniz bilmem- onlar, Ayasofya'nın tahsis ve kullanım şeklinin değiştirilmesinin yürütmenin takdirinde olduğunu, ulusal ve uluslararası koşullar ile iç hukukumuz çerçevesinde Bakanlar Kurulunca bu konuda her zaman karar alınabileceğini, Bakanlar Kurulu kararında yer alan imzaların sahte olduğu iddiasının gerçeği yansıtmadığını öne sürerek davanın reddini talep etmişler. Bu bilgiyi de paylaşayım.

Ve bir temenniyle bitireyim. Ayasofya, orada ibadet etmek isteyen, inancı gereğince ibadetini yerine getirmek isteyen herkesin hakkıyla ibadet etmesi gereken bir yerdir. Ayasofya tarihsel bir insanlık mirasıdır. Bundan sonraki süreçte, Diyanet İşleri Başkanlığının, geçmişten devraldığımız ve torunlarımız için bize emanet olan buranın tarihsel, kültürel ve çok değerli mimari özelliklerine zarar verilmeden bu işleri yapması yönünde hassasiyet göstermesi noktasında da talebimizi iletiyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Mutlu bir gün oldu bugün, tarihî bir karar alındı. Bunu...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Özlem Hanım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayırlı olsun mu, hayırlı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neden olmasın?

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Grup Başkan Vekili konuşuyor.

Buyurun.

53.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım -biraz evvel ifade ettiniz- bugün hem bireysel hayatlarımız için -öyle hissedener için daha doğrusu- ve aynı zamanda da Türkiye için çok önemli tarihî bir karar. Böyle anlarda “ama”sız “Hayırlı olsun.” demeyi becerebilmeliyiz diye düşünüyorum, “ama”sız yani sebepsiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şunu anlamakta zorlanıyorum: Milletimizin değerlerini anlamaktan bu kadar uzak olamazsınız yani. Bunun bir anlamı var bu ülke için. O sebeple, en azından şu an “ama”sız bir “Hayırlı olsun.” demek gerekiyor.

Devamında da ben şunu ifade etmek istiyorum: Bakın, ben biraz evvel konuşmamı yaparken şunu ifade ettim, dedim ki: Ayasofya Camisi bütün inananlar için ibadete açılmıştır, hayırlı olsun dedim, hiç ayırmaksızın.

Biz bu ülkede, bu coğrafyada hangi mirasla buraya geldiğimizi bilen insanlar, biz hiçbirini reddetmiyoruz. Ayasofya'nın nasıl yapıldığını, geçmişteki kimliğini, o günden bugüne gelişini, hepsini saygıyla, hürmetle karşılıyoruz. Bu bizim kültürel değerimiz, tarihî mirasımız, hayatımızın bir parçası; hiçbirini ayırmıyoruz, reddetmiyoruz. Bugün sevinirken kimse üzülün de istemiyoruz, bu başka bir şey. O yüzden, burada “ama”sız bir “hamdolsun”u bütün Meclis olarak diyebilmeliyiz diye düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ama Özgür Bey’le aynı şeyleri söylediniz yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Aynı şeyleri söylediniz Özgür Bey.

Buyurun Özgür Bey.

54.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, hakkaniyetiniz için teşekkür ederim.

Yani böyle bir durumda kimse üzülmeyip de sizinle aynı cümleyi kurmuş birisine “Onu diyemediniz, bunu diyemediniz...” Ben gözünüzün içine bakarak “Tüm inananlar için gönlüne göre ibadet etmesi gerektiğini düşündüğümüz bir yerdir.” diye söylemişim.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – “Hayırlı olsun.” demedin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca, bakın, benim altını çizdiğim nokta “ama, fakat” değil, benim altını çizdiğim nokta şu... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YUSUF BAŞER (Yozgat) – “Hayırlı olsun.” diyemediniz, diyemediniz “Hayırlı olsun.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim altını çizdiğim nokta şu...

BAŞKAN – Bir dakika değerli arkadaşlarım, bir dakika.

Bütün millet, dünya bizi izliyor; bırakın buradan Ayasofya mutluluğunu yaşayarak bir süreç geçirelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne söylediğim açıkça ortada. Benim açıkça söylediğim şu: Ben “ama”ya, “fakat”a gerek olmadan bütün inananlar açısından –aynı Özlem Hanım’ın dediği gibi- özgürce ibadet etmeleri, Hakk’a, Allah’a, tanrıya kavuşmak adına gönüllerinden ne geçiyorsa söylemeleri gerektiğini söylüyorum. Bu noktada “Hayırlı olsun dedin, demedin...” Biz burada alınan bütün kararlarla ilgili de -karşısında olduğumuz kararlarda bile- “Hayırlı olsun.” deyip gidiyoruz, bunu mu demekten imtina edeceğiz; bu saçmalık yani böyle bir şey... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Söyle, söyle.

BAŞKAN - Arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutanak ortada. Özlem Hanım’la aynı cümleyi kurmuşum ama orada kafasında bana biçtiği bir rol var beyefendinin, ona söylüyor.

İkincisi, aması, fakatı değil; “ama”yı diyen, “fakat”ı diyen Cumhurbaşkanlığının avukatı, “Bu davayı reddedin.” diye görüş bildirmiş.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi canım, savcı o, savcı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada başka bir hesap, başka bir denge var; onu da duymak ne kadar ağırınıza gidiyor bilmiyorum. Çok net, açıkça söylüyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Cumhurbaşkanlığı, sizin alkışladığınız bu karar çıkmasın diye karşı çıkmış; yıllardır da bu sürüyordu. Ha, bundan sonra dersiniz ki “Dış politika boyutu var, biz bunu -mahkeme kararıdır- idarenin kararı olarak almadık.” Bunlar başka şeyler ama karşınızdakilere sizin gibi cümle kurma, söyleme, bilmem ne... Kurduğumuz cümle çok net ortadadır. Bunun üstüne daha fazla, bu tip hakaretimiz, zorlayıcı ve karşı tarafı sanki farklı düşünüyormuş gibi yaklaşımları doğru bulmuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz dinlediniz, siz hakkı teslim ettiniz Sayın Başkan. Aynı Başkanın dediği gibi; Özlem Hanım’ın söylediğiyle benim söylediğim arasında herhangi bir fark yoktur. Kimsenin suyunu bir şey söyleme durumunda da değilim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Ayasofya'nın tartışmasız Türk milletine ait olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar “Ayasofya sizin değildir.” diyenlere karşı Türkiye Büyük Millet Meclisinde yüreğimizi tam ortaya koyarak “Bizimdir!” diyoruz. Dolayısıyla, bunun üzerinden tartışmayalım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, ayakta alkışlar; İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, insanlık mirası olan Ayasofya'nın toplumu bütünleştiren bir amaca hizmet etmesini dilediğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Ayasofya tarihsel, kültürel bir insanlık mirası; öncelikle bunu teslim edelim. Ve hakikaten bugüne kadar da inananlara çok büyük hizmetler etmiş bir merkez aynı zamanda.

Şimdi, bugün o geçmişteki Danıştay davalarına girmeyeceğim ama o davalarda neler olduğunu, hangi tezlerin ileri sürüldüğünü biz de gayet yakından biliyoruz. Bakanlar Kurulu zamanında şunu da gayet iyi hatırlıyoruz: Danıştay topu Bakanlar Kuruluna atıyordu. Böyle bir dönemde bu karar... Sonuçta bu siyasi tartışmaları öteliyorum, erteliyorum yani o dilekçeler, Danıştayın şey yapmasını ama son olarak şunu söylemek istiyorum. Önemli ve kıymetli bir ibadethane, bugün toplumu ayırıştırarak değil bütünleştiren bir amaca hizmet etmesini temenni ediyorum bütün inananlar için. Bu bizim için bir kutuplaştırma, ayırıştırma vesilesi değil. Hele hele kim hayırlı olsun dedi, kim demedi üzerinden değil, birleştiren, bütün inançlara inananlara saygılı bir yerden sözümüzü kurmamız gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN- Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

10/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 10/7/2020 Cuma günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve arkadaşları tarafından fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin (1908 sıra no'lu) diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 10/7/2020 Cuma günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Mustafa Adıgüzel.

Buyurun Sayın Adıgüzel.(CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri; fındık hasadı yaklaşıyor. Yaklaşık 500 bin aile ve 8 milyon üreticinin geçim kaynağı olan fındıkta bugünlerde herkes taban fiyat bekliyor.

Fındık geçtiğimiz ay 26 TL iken ve bugünlerde taban fiyat beklenirken birdenbire bazı kirli eller devreye girdi ve 26 liradan 19 liraya düşürüldü hem de Toprak Mahsulleri Ofisi elindeki 20 bin ton fındığı piyasaya 24 TL'den satışa sunmuşken ve buna 400 bin ton için alıcı talip olmuşken. Yani 24 liradan 400 bin ton alıcı var fakat günler içerisinde o 24 TL'den 19 liraya iniyor.

Şimdi buradaki oyunu kim oynadı ve bu ülkeyi zarara kim soktu, bakalım. Şuradaki zarara bir bakın önce: 800 bin ton, kiloda 7 liradan tam 5 milyar TL yapıyor. Tank Palet Fabrikası'na sizin biçtiğiniz bedel üzerinden konuşursak -50 milyondan- 100 tane Tank Palet Fabrikası yapıyor, 200 tane Ordu Giresun Havaalanı yapıyor. Peki, kimdir bu kirli eller? İtalyan fındık karteli Ferrero ve onun Türkiye'deki ayakta kimisi her sezon, fındık sezonundan önce bu fiyat düşüşünü piyasayı bu şekilde kurcalayarak yapıyor. Ortada bir tezgâh var, bazı Cumhur İttifakı vekillerinin de burada FETÖ oyunu olduğuna dair iddiaları ve işaretleri var. FETÖ olsun, çıkar çetesi olsun, ne olursa olsun sonuçta bu konu bu boyutuyla araştırılmaya değerdir.

17 Ekim 2018'de yine CHP Grubu olarak bir araştırma önergesi vermiştik, o gün önerge reddedildikten sonra AKP sıralarından bir alkış tufanı kopmuştu. O gün AKP Grup Başkan Vekili -tutanaklardan aynen okuyorum- şöyle demiş: “Bugün diğer gruplarla da görüştük. Gelecek hafta biz de katılıp tüm gruplarla birlikte Genel Kurul gündemine getirmek için talepte bulunduk ve bunu buradan ilan ediyoruz.” O “gelecek hafta”dan sonra tam doksan hafta geçti, ortada bir önerge falan yok, biz CHP olarak tur bindirdik, ikincisini sizin önünüze getirdik.

Rekabet Kurumuna Ekim 2018'de Ferrero firmasının rekabete aykırı davranışları nedeniyle şikâyetle bulunduk, bu şikâyetle tam bir yıl sonra Aralık 2019'da cevap geldi ama o cevap da nedense tam fındık sezonu öncesinde nisan ayında bizim elimize gönderildi, beş ay sonra. Karar çıkıyor, beş ay gönderilmiyor, fındık sezonundan önce gönderiliyor çünkü Ferrero'yu aklamaya çalışan bu rapor tam fındık sezonu öncesi Ferrero'ya bir iyi hâl kâğıdı, bir temiz kâğıdı olarak verilmek isteniyor. Ferrero'yu aklamaya çalışan bu rapor bir utanç vesikasıdır çünkü sayfalarında, sütunlarında hiçbir rakam yoktur ve Ferrero'yu aklamaya çalışmaktadır. Bu rapor bir gaflettir, dalalettir ve ihanettir. Ferrero bölgede 40 bin üreticiyle iş birliği yapmış ve üretime de başlamıştır. Bu şekilde 70 bin hektar alan şu anda Ferrero tarafından ekilmektedir. Türkiye'de tam 700 milyon metrekaare vatan toprağı işgal altındadır. Ferrero sadece çiftiçi de vurmamaktadır, sanayiciyi de vurmaktadır. Şu anda fındık ihracatının yüzde 60'ını Ferrero'nun da içinde olduğu 4 tane yabancı firma yapmaktadır. Hangi fındık? Dünyadaki üretimin yüzde 70'ini Türkiye'nin yaptığı bir fındıktan bahsediyorum. Bu şekilde yerli sanayi bitmektedir.

Bakın, 15 yıl önce Karadeniz Fındık İhracatçıları Birliğinde 392 üye varken şu anda 35 kişi bir araya gelemiyor. Sadece Ordu'da 55 tane firma varken 6'ya düştü ve bu tütünde nasıl olduysa, şekerde

nasıl olduysa, fındıkta da bu şekilde yerli ve millî ürünümüz bitirilmek isteniyor. TMO her yıl bu İtalyan kartele stok tedarikçiliği yapıyor. Piyasaya verdiği fındığın tamamına yakını bu Ferrero'ya veriyor, Ferrero'nun her yıl sezona stoklu girmesini sağlıyor. Devlet kurumlarına stokçuluk ve ayakçılık yaptırmayın. Bakın, biz dedik ki: "Kâr payı dağıtsın TMO, üreticiye kâr payı dağıtsın." Burada rapor var. Basına açıklama yaptı TMO, diyor ki: "Biz üretici birliği, kooperatif değiliz ki kâr payı dağıtalım."

Bakın, 175 milyar lira çiftçiye borcunuz var, çiftçi başına tam 290 bin lira ediyor. Yani herkese para var da bir tek çiftçiye mi yok? Baca filtresi takmadığı için işlemiden alıkonulan bu termik santrallere geçen yıl ödediğiniz para tam 1 milyar 100 milyon lira. Kapalı santrale bile teşvik ödüyorsunuz ama fındık üreticisi olunca maalesef yok. Tamam madem kâr payı dağıtmayacaksınız, bu sene bir fırsat var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın sayın milletvekili.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Şu anda 300-400 milyon kârda TMO, geçen yılki 16 liraya aldığı fındığı bu sene 24 liraya sattığı için. Rekolte düştü, talep de arttı. Biz, o yüzden şu anda istiyoruz ki bu yıl taban fiyat en az 25 TL olmalıdır ve devlet TMO eliyle ve FİSKOBİRLİK eliyle alım yapmalıdır ve bu alımları, daha doğrusu bu fındık fiyat açıklanmasını fındığın dalından üretici tutmadan yapmalıdır. Çünkü kasım ayında bahçede fındık kurtlarına bile fındık kalmamaktadır, geç kalınmamalıdır.

Şimdi bir şiirle bitirmek istiyorum.

“Şu Ordu'nun pınarı

Soğuk olur suları

Fındık ile oynama

Sonra yersin şamarı

Fındık dalda tekeme

Derdime dert ekleme

Millet yüzün çevirdi

Döner diye bekleme

Boztepe'nin yandığı

Senin benim sandığı

Uyan, uyan emekçim

El götürdü fındığı

Fındık dalda ağlama

Yüreklerim dağlama

Fındık kurdu bellidir

Başka yere bağlama”

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Trabzon milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu öneri hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Biraz evvel, Sayın Başkanımızın duyurusuyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde çok tarihi bir ana şahitlik ettik. Danıştay 10'uncu Dairesinin kararından sonra Ayasofya Camisi'nin yönetiminin Diyanet İşleri Başkanlığına devredilerek ibadete açılması kararı hem ülkemize hem de İslam âlemine hayırlı olsun diyorum. Bu tarihi ana Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir üyesi olarak tanıklık etmekten ve burada bu karar açıklandığında burada olmaktan da ayrıca mutlu oldum. Cenab-ı Allah'a şükürler olsun diyorum. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, fındık, üretiminden işlenmesine kadar geniş bir alanda 2 milyona yakın kişinin temel geçim kaynağı olan bir ürünüdür. Fındık ürünüde geçmiş yıllarda yaşananlar hepimizin hafızasındadır. Hiçbir yabancı girdiye ihtiyaç duymadan ürettiğimiz ve bu yüzden de millî ürün dediğimiz fındıkta bu yıl da geçmişte yaşanan sorunların yaşanmaması için şimdiden tedbirlerin alınması, üreticinin endişesinin giderilmesi, belirsizliklerin ortadan kaldırılması gerekir. Coronavirüs salgını öncesinde ve sonrasında Hükûmetin tarım politikaları ve çiftçiye karşı duyarlılığı yüzünden stratejik ürünlerin üretiminde yaşanan sıkıntılar hem ülke ekonomisini hem de bölge ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. Her sezon öncesi fındık taban fiyatıyla ilgili sorunlar ortaya çıkmakta ve üretici mağduriyet yaşamaktadır. Yaşanan salgın süreci ve şartları da göz önünde bulundurularak 2020 yılı için maliyetin üzerinde enflasyon ve üreticinin refah payı da ilave edilerek üreticiyi memnun edecek bir taban fiyat belirlenmeli ve bu fiyatın altında alım yapıldığında müdahale edilmeli ve hasat başlamadan önce de bu taban fiyat muhakkak ilan edilmelidir. Fındığın fiyatı yabancı şirketlerin inisiyatifine bırakılmamalıdır. Benim köylüm, benim çiftçim, fındık üreticim fındığın altını temizleyecek, çalışını çırpısını toplayacak, dikenini koparacak, dallarını budayacak, kirecini vuracak, gübresini vuracak, ağustosun sıcağında bahçeye inecek, yevmiyeci tutacak, yevmiyecinin parasını eşinden dostundan, akrabasından borç alacak, ondan sonra fındığı toplayacak, toplatacak, patoza vuracak, harmana serecek, kurutacak, çuvala koyacak, sırtına alacak yani cefasını çekecek, bir İtalyan firması bunun sefasını sürecek; yok öyle bir şey! O yüzden biz diyoruz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Son olarak da bölgemizdeki fındık üreticilerinden gelen bir talep var. Biliyorsunuz, alan bazlı destek için müracaat süresi 30 Haziranda bitmişti. Fakat bu yıl coronavirüs kapsamındaki yasaklardan dolayı birçok üreticimiz alan bazlı destek için müracaat edememişti. Bölgemizdeki bu alan bazlı destek için müracaat edemeyen çiftçilerimizin sayısı binlerle ifade ediliyor. Buradan Tarım Bakanlığımıza sesleniyorum; lütfen, bu alan bazlı destek için 30 Haziranda biten süre uzatılsın, üreticilerimizin mağdur olmasının önüne geçilsin.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Cemal Enginyurt.

Buyurun Sayın Enginyurt. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1979 yılında 14 yaşında ülkü ocaklarında, ilk ülkücü olduğum gün, tahtada “Tanrı Dağı kadar Türk, Hıra Dağı kadar Müslüman’ız.” yazısını okumuş ve o gün ahdetmiş ve demişim ki “Tanrı Dağı’na gittiğimde Bozkurt gibi uluyacağım, Hıra Dağı’na gittiğimde de tekbir getireceğim.” Ve o gün, genç yaşta, bıyıklarımızın terlemediği günlerde herkese inadına “Ayasofya ibadete açılsın.” diye mücadele vermiştik. Hamdolsun Allah’a bugün, Recep Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli’nin destekleriyle Ayasofya ibadete açıldı, Müslüman Türk milletine hayırlı uğurlu olsun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, fındık araştırma önergesiyle ilgili olarak konuşmak üzere kürsüye çıktım. Önergeyi veren arkadaşımızın haklı olduğu yanlar var mı? Muhakkak ki var. Doğru söyledikleri var ama bilgi eksikliği de var, yanlış bilgisi de var, maksatlı bilgisi de var. Allah, Mustafa Adıgüzel’i muhalefet olsun diye yaratmış. Dolayısıyla, AK PARTİ ne derse desin yaranma şansınız yok. Öyle bir derdi de yok zaten, her şeyi söyleyecek. 2018 yılında ben de başvurdum Rekabet Kurumuna. Niye başvurduk? Dedik ki “Bu İtalyan firması piyasada rekabeti yok ediyor, tekelci bir anlayışa götürüyor ülkeyi. Buna ‘Durl!’ demek lazım.” Ve o gün Sayın Cumhurbaşkanımız ilk fiyat açıklamasını yaparak “14,5 lira ve TMO’yu piyasaya sokuyorum.” dedi ve Allah razı olsun, fındık perişan olmadı, üretici perişan olmadı.

2019... Yine AK PARTİ’li milletvekillerimizle birlikte -Mustafa Adıgüzel ve arkadaşları muhalefete devam ederken- fındıkla ilgili temmuz ayı bitmeden fiyat açıklansın dedik -ki Sayın Cemal Öztürk de bunun başındadır- Tarım Bakanı, TMO Genel Müdürü, Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Devlet Bahçeli’nin desteğiyle temmuz bitmeden fındık 16,5 lira olarak ilan edildi; üretici bundan memnundur, üretici fındığını 20 liraya varana kadar satmıştır.

Şimdi, TMO kâr eden bir kuruluş, kârını dağıtsın. Sayın Adıgüzel yıllarca doktorluk yaptı, doktorluktan elde ettiği parayı hastalarına mı dağıttı? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani böyle bir şey var mı ya? TMO fındık aldı ve bu fındığı değerinin üzerinde sattı. Türkiye Cumhuriyeti devleti bu sene ihracatının yüzde 5’ini fındıkla yaptı, fındık ihracatıyla gerçekleştirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Vekilim, buyurun toparlayın.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Şimdi, devlet üreticisine kazandırmış, devlet kendi kazanmış ve devleti suçluyoruz. Ne üzerinden suçluyoruz? Üç beş tane tefeci, üç beş tane vampir ki doğru söylediklerinin başında bu geliyor. 24 liradan fındık alıp da bu fındığı bir ay sonra 18 liradan satmaya kalkıp piyasayı allak bullak etmeye kalkanın adı emperyalist bir kan emicidir. Lanet olsun onlara! Bunu ben de aynıyla söylüyorum ama burada devletin yaptığını da inkâr etmeyeceksiniz. Temmuz ayının sonu geliyor, sabırlı olun. Tribüne oynamak yerine Sayın Cumhurbaşkanının açıklayacağı kararı bekleylim. “Fındık, en az 24 lira olmalıdır.” diyoruz, fındık üreticisinin hakkını savunuyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Olmazsa ne olacak?

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Ve fındık 24 lira olsun diye mücadele veriyoruz. Ve Sayın Adıgüzel, sokakta kullanmayasın diye bu önergeye de “kabul” oyu veriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Adıgüzel konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel, buyurun.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Ne dedik de sataştık? Ne dedik de sataştık?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – “Kabul” oyunu geri al Cemal Bey ya!

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Şimdi sataşsın bana, ben de çıkayım.

BAŞKAN – Sen çok sevdiğini söyledin Sayın Enginyurt!

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt CHP grup önerisi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi, önce şuradan başlayalım: Allah Sayın Enginyurt'u da, beni de önce insan olarak yarattı ve aslında, seçimlere bakarsanız, ikimize de muhalefet görevi verdi ama ben, Sayın Enginyurt'u seçimlerden sonra izliyorum, hangi gün muhalefet hangi gün iktidar tarafında anlayamadım. (CHP sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Anlayacak kafa olacak. Sen nasıl anlayacaksın Mustafa? Anlayamazsın.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) - Şimdi, gelelim diğer konuya: Dedi ki... Ben doktorum, ben kendisinin de doktoruyum aynı zamanda.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Yanlış konuşuyorsun ha!

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Şimdi, bu adamlık mı? Benim doktorum olduğunu söylemek adamlık mı? Olur mu bu?

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) - Ve ben birçok hastaya baktım, doğru. Kendi yanındaki MHP'nin ilçe yönetimi, il yönetimleri dâhil olmak üzere sayısız baktığım ve hayrını aldığım insan vardır; bunun çevresi de, kendisi de şahittir.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde diyor ki: “Sayın Canan Kaftancıoğlu ile Sayın Adıgüzel'in -bu diyaloglardan- bir psikiyatri doktoruna gitmesi lazım.” Şimdi, buradan da o cevabı size vereyim: Gördüğüm kadarıyla -hastam ama bugünlerde sağlıklı görünüyor- onun dahiliyeye değil -ben bir dahiliye doktoruyum- bir cahiliyeye muayene olmasında fayda var.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen diplomanı iade et, iade et! Hipokrat yeminine ihanet ediyorsun sen! Ayıp ya! Sen nasıl doktorsun ya? Hipokrat yemini var!

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bence cevap bile vermeyin bu üsluba Sayın Başkan. Çok ayıp oldu yani.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Enginyurt, sataşmayalım.

3.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinde doktor olanlar var. Hipokrat yemini de ettiniz. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Cemal Bey, bir dakika, durun.

Arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

Buyurun.

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Hipokrat yemini de ettiniz; bu mu karşılığı, bu mu? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Helal olsun!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bravo!

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Şimdi, bu, insanlık mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – CHP’lilik doktoru da geçiyor!

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Aynı insan olarak mı yaratıldık, aynı insan olarak mı yaratıldık? Benim senin hastan olmam mahremiyetinde değil miydi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp! Ayıp!

CEMAL ENGİNYURT (Devamla) – Bunu saklaman gerekmiyor muydu? Bunun için yemin etmemiş miydin? (MHP sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, ben Adalet ve Kalkınma Partisiyle kurulmuş olan Cumhuriyet’in bir paydaşım. Ben, Sayın Cumhurbaşkanının seçilmesinde mücadele etmiş, AK PARTİ’li Ordulu arkadaşlarım, hakkını helal etsin, onlardan da daha fazla çalışmış bir milletvekilim. Ama bazı zaman gördüğüm yanlışları ve eksikleri ifade etmem, Adalet ve Kalkınma Partisine muhalif olmam anlamına gelmez. Ben, Adalet ve Kalkınma Partisini kendime rakip görmüyorum. Ben, birlik ve beraberlik içerisinde görüyorum ama bazen de sokağın sesi olarak uyarma ihtiyacı hissediyorum ve ben inanıyorum ki Sayın Cumhurbaşkanı da Adalet ve Kalkınma Partisinin Bakanları da beni dikkate alıyor ve bu konuda hassasiyet gösteriyorlar ama sen hayatın boyunca dikkate alınmayacaksın.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, ne oldu yine?

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Hipokrat yeminini bir anlat.

BAŞKAN - Sayın Adıgüzel, toparlayalım.

4.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel’in, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Şimdi, Sayın Başkan, önce kendi vekilinizin sözlerinin bir özetini çıkarayım.

Bakın, Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; kendisi televizyon kanallarında -burada televizyon kanallarının isimlerini sıralamayacağım- defaatle benim kendisinin doktoru olduğumu söyledi ve bunun üzerinden defaatle söylemde bulundu, ben hiçbir şey demedim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Doktor söylemez.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Ayıp! Ayıp!

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Bugün de kendisiyle ilgili söylediğim sözlerde tıbbi hiçbir bilgi, detay yok, sadece benim hastamdır dedim, o fazlasını da söyledi, bunu özellikle söylemek istiyorum.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Tabipler Birliğinin sizi odalarından ihraç etmesi lazım.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Konuyu özünden saptırmamanız için ben 25 TL fındık fiyatı isterken kendisi 20 TL telaffuz ediyordu. Ben, Toprak Mahsulleri Ofisi, üreticiden yaptığı kârı üreticiye dağıtsın derken burada, biraz önce söylediği gibi bunu çok görüyordu, üreticiye çok görüyordu; şimdi 24 TL’ye doğru yaklaştı.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sana yazıklar olsun ya! Sen ne yalancı bir adamsın ya! Yazıklar olsun sana!

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) - Eğer kendisi 25-26 TL diyecekse ben 30 demeye de hazırım. O yüzden, fındık mevzunu daha fazla dağıtmayın.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sen hakikaten hiç adam değilmişsin, sana yazıklar olsun!

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) - Ben, Milliyetçi Hareket Partisi vekillerinden halkın yanındalar mı yoksa bu kartelin yanındalar mı onu görmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Senin yaptıklarını anlatırım da arkadaşlara ayıp olur, grubuna ayıp olur, grubundaki arkadaşlara ayıp olur.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni konuşacaktır.

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Dünya üretiminin yüzde 78'i, ihracatın ise yüzde 76'sı Türkiye'de gerçekleşiyor fındığın. Türkiye'deki fındık sorunu, Türkiye tarımının, Türkiye emekçilerinin uluslararası çoklu şirketlere peşkeş çekilme meselesidir; en sonunda söyleyeceğimi en başta söyleyeyim.

Yaklaşık 8 milyon insan fındık üretiminden geçinmektedir. 16 ilde, 123 ilçede ve 3.200 köyde 720 bin hektar alanda fındık üretilmektedir. FİSKOBİRLİK 38'de kuruldu tek yetkili olarak. 2000 yılında özelleştirme kapsamında kontrole alındı, şirketlere de ihracat hakkı tanındı. 2006'da yeniden TMO'ya fındık alma yetkisi verildi ancak bu yetki de şöyle kullanıldı: Şirketlerin depolama olanaklarını TMO kullandı yani şirketleri depolama masrafından da kurtarmış oldu, TMO topladığı fındıkları FİSKOBİRLİK depolarında saklayarak bunu yapmış oldu.

2015 yılında 20 şirketin yaptığı 3 milyar dolarlık ihracatın üçte 1'ini yabancı sermayeli Ferrero yapıyor yani Karadeniz fındığı Ferrero'ya teslim edilmiştir. Biz buradan çok net olarak şunu söylüyoruz, lafı hiç uzatmaya gerek yok, edebiyat yapmaya da hiç gerek yok: Karadeniz'in fındığı sadece bir bölgeyi değil, bir ülkeyi kalkındırabilecek bir niteliğe sahip ve siz bu fındığı bir yabancı şirkete hem de yerlilik, millilik, vatanseverlik edebiyatının arkasında veriyorsanız bunun adı uluslararası sermayeye peşkeş çekme politikasıdır, bunun adı yerlilik ve millilik değildir.

Fındık fiyatları artık ticaret borsalarında fiyat açıklanması yapılmayan ürünler arasında yer alıyor değerli arkadaşlar. TMO ise yılda bir kez alım fiyatı açıklıyor; fiyatlar böylece dalgalı hâlde serbest piyasada belirleniyor. Yani, fiyatları serbest piyasada şirketler belirliyor. Bunu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin şu veya bu kurumu değil, halk değil, uluslararası çok ortaklı şirketler belirliyor arkadaşlar. Açıklanan fiyatlar da sezon sonuna doğru en alt seviyeye iniyor. Burada matematik yapmaya gerek yok, durum çok açık. Marketlerde 100 TL'ye varan fiyatlarla satılan fındık, üreticiden 18 TL ila 20 TL civarından toplanıyor. Fındık fiyatı, maliyet hesabına göre belirlenmelidir. Fiyatı şirketler değil üretici belirlemelidir, şu an maalesef şirketler belirliyor. Üretici daha ürünü toplamadan piyasaya borçlanıyor, böylece ürünü erkenden ucuza şirketlere satmak zorunda kalıyor.

Peki, ne yapmak lazım? Önerilerimiz şunlardır: Bahçelerin çoğu ömrünü tamamlamış durumdadır. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Üretici, yeni teknolojiyle üretime yatırım yapamamaktadır. Üretici desteklemeli ve üretimin yenilenmesi sağlanmalıdır.

Alan bazlı gelir desteği, ürün bazlı gelir desteğine dönüştürülmelidir. Böylece, alınan destek başka alanlarda değil yeniden fındık üretiminde değerlendirilebilecektir.

Yabancı şirketlerin tekelleşmesine son verilmelidir. FİSKOBİRLİK, üretimden pazarlamaya söz sahibi olabilecek üreticiden yana bir yapıya kavuşturulmalıdır. Tek söz sahibi FİSKOBİRLİK ve halk olmalıdır.

Köylerde nüfus azalmış, genç nüfus kalmamıştır. Binlerce mevsimlik tarım işçisi bu bölgemizde en sağlıksız koşullarda, güvencesiz ve ucuza çalıştırılmaktadır. Ayrıca, ırkçı saldırılara da maruz kalmaktadırlar. Mevsimlik işçilerin durumu düzeltilmeli, sağlıklı, güvenceli çalışma şartları oluşturulmalıdır.

Fındık üzerinden Karadeniz halkımıza şunu söylemek istiyorum: Kim size “yerlilik ve millilik” edebiyatı yapıyorsa onlara şunu sorun: “Türkiye’nin millî ürünü olan çayı uluslararası tekelere satan kimse, gelip bizimle konuşmasın.” demeliler.

Teşekkür ederim.(HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Cemal Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün gerçekten tarihi bir günü yaşadık, yaşıyoruz. Ben de gençlik yıllarımdan beri “Zincirler kırılсын, Ayasofya açılсын!” diye diye büyümüş bir kardeşinizim. Bu heyecanlı günü Millet Meclisimizde yaşadığım için ayrıca Cenab-ı Hakk’a şükrediyorum; Gazi Meclisimizi, Cumhurbaşkanımızı ve bütün milletimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli kardeşlerim, fındık hepimizin ortak derdi. Her yıl bugünlerde fındık gündeme geliyor. Aslında cirmi küçük -elimde gördüğünüz fındık- ama Türkiye ekonomisi için, bölge ekonomisi için son derece hayati, altın mesabesinde bir ürün. Bugün COVID-19 salgınının dünyayı kasıp kavurduğu bir dönemde bile 44’üncü ihracat haftasında -geçtiğimiz hafta itibarıyla- 2 milyar 108 milyon dolar net ihracat geliri elde ettiğimiz bir ürün. Dolayısıyla, arkadaşlarımız çeşitli rakamlar söyledi ama 500 bin çiftçi ailesinin ve yaklaşık 2 milyon insanımızın doğrudan gelir elde ettiği, Türk milletinin, Türk ihracatının da tamamını etkileyen, gerçekten Sarp’tan İstanbul Boğazı’na kadar her tarafı yemyeşil tabiata büründüren bir ürün. Dolayısıyla fındıkla ilgili Meclisimizin gündem yapması doğrudur ama fındık her yıl gündeme gelmesine rağmen bazı arkadaşlarımız siyasi sonuçlar çıkarmak istiyor, buna da bir şey demem fakat rakamları doğru koymak lazım. AK PARTİ iktidara geldiğinde, on sekiz yıl önce, 2002 yılında fındık fiyatları bugünün parasıyla TL olarak 1,5 liraydı -ben o yıllarda FİSKOBİRLİK Genel Müdürlüğü yapmış bir kardeşinizim- 90 sente tekabül eden bir dolar karşılığı vardı bu fiyatın ama bugün itibarıyla bile beğenilmeyen fiyat 20 lira dolaylarında, yaklaşık 3 dolara tekabül ediyor. Yeter mi? Elbette yetmez. Madem fındığı biz üretiyoruz, madem bunun yüzde 70’ini Türkiye sağlıyor, o hâlde fındıkta patron da biz olmalıyız ve biziz, hiç endişe etmeyin.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Neden olmadık peki, neden? Neden ithal edenler patron?

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Ama burada bazı isimler gündeme getiriliyor, alıcı isimler. Hiçbir tacir, hiçbir sanayici bizim düşmanımız değildir. Bu ürünü üretiyoruz, yüzde 85-90’ını da ihraç ediyoruz. Dolayısıyla alıcının da üreticinin de dostu Hükümetimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Hükümetimiz, son üç yıldır özellikle izlediği tarım politikasıyla, fındıkta izlediği fiyat politikasıyla çok başarılı bir yönetim sergilemektedir. Burada başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere Tarım Bakanımızı ve Toprak Mahsulleri Ofisi yöneticilerini, Genel Müdürünü tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum.

Bakın, şu anda müstahsilimiz hayatından memnundur. Evet, fındık fiyatları 24 liraya kadar çıktı, sonra spekülâtörler bunu 20 liralara, 18 lira indirdiler ama bütün bunların adı spekülasyondur. Spekülasyonlara meydan vermemek üzere, biz geçen hafta Tarım Bakanımızla bir araya geldik. Fındık bölgesi milletvekilleri olarak fındıkta izlenmesi gereken politikayı ve halkımızın, müstahsillerimizin taleplerini milletvekilleri olarak kurmuş olduğumuz Fındık Çalışma Grubuyla birlikte Sayın Bakana ilettik, Sayın Bakan da not aldı. Umuyor ve bekliyoruz ki bu ayın sonuna doğru fındıkta izlenecek politika açıklanacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Hükümetimizin, Sayın Cumhurbaşkanımızın müstahsilimizin yanında olduğuna inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebini karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Emre, Sayın Kılıç, Sayın Aydoğan, Sayın Aydın, Sayın Arık, Sayın Beko, Sayın Tutdere, Sayın Emecan, Sayın Arı, Sayın Ünsal, Sayın Kaya, Sayın Zeybek, Sayın Tıgılı, Sayın Adıgüzel, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Kılınç, Taşcier, Sayın Kaplan, Sayın Ünlü.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklamayı başlatıyorum.

Pusula veren milletvekillerimiz salondan çıkmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla 10/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Temmuz 2020 Cuma günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Akif Hamzaçebi, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, dünya fındık üretiminin dörtte 3'ünü gerçekleştiren Türkiye'nin fiyatının dünya fiyatı olduğuna ve kilogramda 6 doları bulacak şekilde politika izlenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konu fındık olunca, fındık memleketinin çocuğu olarak ben de tartışmaya bir katkı yapmak istedim. AK PARTİ iktidarları döneminde fındık fiyatında bir artış olduğu doğrudur ancak özellikle 2014-2015 yılı fiyatını dikkate almak gerekir diye düşünüyorum.

Türkiye 2014-2015 sezonunda kilogramı 6,5 dolardan 434 bin ton fındık ihraç edip 2,8 milyar dolar gelir elde etmiştir. Bu rakamı o tarihten bu yana Türkiye yakalayamamıştır çünkü iç piyasada belirlenen fiyat hiçbir zaman 6 dolar seviyesine çıkmamıştır. Bugün de Genel Kuruldaki tartışmalara baktım, önerilen fiyatlar aşağı yukarı 3 dolar seviyesindedir. Türkiye dünya fındık üretiminin dörtte 3'ünü gerçekleştirir. Türkiye'nin fiyatı daima dünya fiyatıdır. Bu gerçeğin farkında olup Türkiye'nin fındık fiyatında kilogramda 6 doları bulacak şekilde bir politika izlemesi gerekir.

BAŞKAN – Sayın Demir, buyurun.

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, mimarisi ve yüklendiği anlam itibarıyla dünyanın en önemli eserlerinden olan Ayasofya'nın cami olarak ibadete açıldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bin beş yüz yıllık gerek mimarisi ve gerekse yüklendiği anlam itibarıyla dünyanın en önemli eserlerinden biri Ayasofya. Medeniyetlerin buluşma noktası olan yedi tepeli İstanbul'umuzun birinci tepesine kurulmuş muhteşem eser Ayasofya. Fatih'in, fethin babası Sultan Mehmet'in kılıç hakkı ve mülkü olan Ayasofya. Sultan Mehmet'in bugünleri bilmiş gibi hakkında özel vakfiye yazmış, vakfiye hilafına bir şeyler yapanlar hakkında yüzyıllar öncesinden bedduası yapılmış Ayasofya. Fatih'le birlikte dört yüz seksen yıl cami olarak hizmet verdikten sonra seksen altı yıl ibadetten mahrum ve mahzun kalmış Ayasofya. İşte bu Ayasofya bugün zincirlerinden kurtulup ibadete açıldı çok şükür. Fatih Sultan Mehmet'in ruhu şad oldu. Allah, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dan razı olsun.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 18.22

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 111’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyondan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 Milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün soru-cevap işlemini yapacağız. Bu sürenin yarısı sorular, diğer yarısı cevaplar olacaktır.

Dünkü birleşimde soru için sisteme giren milletvekillerinin sisteme tekrar girmelerini rica ediyorum.

Dün sisteme giren sayın milletvekillerinin isimlerini sırasıyla okutacağım, Özgür Bey’in ricasıydı bu. Sayın Tanal, size söz vereyim hemen 60’a göre.

Buyurun.

(x) 222 S. Sayılı Basmayazı 8/7/2020 tarihli 109’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde elektrik kesintilerinden kaynaklanan mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Ben hassaten size teşekkür ediyorum. Geçen gün Şanlıurfa'nın elektrik yoksunluğu nedeniyle siz de o sesi duyurmaya çalıştınız. Takdir edersiniz “elektrik” demek medeniyet demektir, uygarlık demektir, çağdaşlık demektir. 2020'nin Türkiye'sinde Şanlıurfa'nın ilçeleri şu anda karanlık içerisinde kalmakta, elektriksiz kalmakta; bu sebepten dolayı su verilememekte; ürünleri, hasılatları tarlada kurumakta, hayvanlar telef olmaktadır. Bu, aynı zamanda Şanlıurfalıların kendilerine yapılan insanlık dışı bir muamele olup insan hakları ihlal edilmektedir. Şanlıurfalıların elektriklerinin kesilmemesi, bir an önce bu mağduriyetlerinin giderilmesi gerekmektedir. Hakikaten bu, yazıktır, günahtır. Şanlıurfa'nın AK PARTİ'li milletvekilleri burada, Mecliste. Bunlar ne iş yapıyorlar? Allah rızası için, Şanlıurfalıların bu elektriksizlikle ilgili sıkıntılarını, bu meramlarını, bu derterini niye gidermiyorlar?

Cumhurbaşkanına sesleniyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)*

BAŞKAN – Sisteme giren sayın milletvekillerinin isimlerini sırasıyla okutuyorum:

Sibel Özdemir, Okan Gaytancıoğlu, Burhanettin Bulut, Ali Cumhur Taşkın, İmran Kılıç, Abdullah Koç, Süleyman Girgin, Kani Beko, Ömer Fethi Gürer, Suzan Şahin, Gamze Akkuş İlgezdi, Mahmut Tanal, Servet Ünsal, Dursun Ataş, Turan Aydoğan.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Komisyon Başkanına sormak istiyorum tekrar: Teklifin gerekçesinde dikkat çeken en temel nokta, bu düzenlemeyle baroların 21'inci yüzyıla hazırlandığı, baroların demokratikleşeceği ve uluslararası hukuka entegre edileceği vurgulanmış ancak resmî aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliği raporlarında, yine, kurucu üyesi olduğumuz Avrupa Konseyinin Venedik Komisyonu raporlarında, işte geçen hafta Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisyonunun açıklamalarında, ülkemizdeki hukukun üstünlüğü, temel haklar, yargı ve adalet sisteminde, özellikle de yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığında devam eden olumsuz gelişmelerden duyulan endişeler dile getiriliyor.

Sayın Komisyon Başkanı, ayrıca, raporlara yansıyan çok önemli bir tespit var; hakları ve özgürlükleri korumakla yükümlü olan kamu kurumlarının parçalı olması ve uygulamada bağımsızlıklarının olmaması tespiti yapılıyor. Bu durumda, bugün baroların parçalanmasını, bağımsızlıklarının ortadan kaldırılmasını nasıl uluslararası hukuka entegre olarak görüyorsunuz? Teklifin hangi maddesi, hangi uluslararası hukuka bizi entegre edecek, sormak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Sayın Başkan, AKP'nin neden adaleti sağlayamayacağını, verdiğim iki soru önermesine verilen ve verilmeyen cevapla anlatayım. Seçim bölgem Edirne'de Havsa, Lalapaşa ve Meriç Adliyelerinin kapatıldığını hatırlatıp bunların yeniden açılıp açılmayacağını sordum. Bu kadar basit soruya verilen cevap, kapatma kararını göndermek oldu. Adalet Bakanına ve Komisyon Başkanına buradan sesleniyorum: Sizin imzanızla gelen bu cevaba bakınca, çok net bir soruya bile olumlu ya da olumsuz bir cevap veremeyenlerin, ülkemizde adalet sistemi için yapabilecekleri bir şeylerin olmadığını görüyoruz.

Bir de verilmeyen cevap var; orada da Bakana “Bir kısım ilçe adliyelerinin kapatılmasını içeren o zamanki HSYK kararını alan üyelerden kaç FETÖ'den yargılanmıştır?” diye sordum. “Bu bir FETÖ projesi miydi?” diye sordum. Bu sorularıma ise cevap gelmedi. Bu getirdiğiniz paralel baro yasasına baktığımızda ise cevap gelmemesinin ne kadar normal olduğunu anladık. Söz konusu FETÖ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bulut...

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Baro yasa teklifine imza atan, oy veren hukukçu milletvekillerine sormak istiyorum: 80 baronun ve Barolar Birliğinin istemediği; avukatlık mesleğine, adalet sistemine faydası olmayacak; “Baroları vesayetten kurtaracağız.” derken baronun siyasi görüşüne göre avukatları fişleyecek; Anayasa'ya aykırı; delege sistemiyle temsilde adaletsizliği getiren; bir FETÖ projesi olan; rekabetin etik dışı kabul edildiği bir meslekte, rekabetin meslek kalitesini artıracığını ifade eden; baronun tüzel kişiliğini yok eden, partinin arka bahçesinde yandaş bir paralel baro kuran; meslek üyelerini ve örgütlerini dinlemeden meslek yasasını hazırlayan; hatta baro başkanlarına Meclis kapısını, Kuşulu Park'ı yasaklayan; dilekçe vermek için Meclise yürürken TOMA'yla yollarını kesen sizler, baroda, aynı adliyede birlikte görev yaptığınız meslektaşlarınız şiddet görürken -bağlı bulunduğunuz siyasi partilerdeki anlayış tek millet, tek devlet, tek adamcılığı savunurken- bu yasayı savunmayı, bu yasaya el kaldırmayı nasıl içinize sindiriyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün tarihi bir günü yaşıyoruz. Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u fethinin sembolü olan Ayasofya bugün itibarıyla, Rabb'imize şükürler olsun, ibadete açıldı. Böyle bir adım, ülkenin üzerinde hain emeller besleyenlere, egemenlik haklarımıza dil uzatanlara verilecek en güzel cevaptır. Milletimize, ülkemize, İslam dünyasına hayırlı olsun. Yıllardan beri beklenen hasretin giderilmesine vesile olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı sunuyorum.

Komisyon Başkanımıza 3 sorum olacak.

1'inci sorum: Yeni baronun kurulmasında aranan asgari avukat sayısının 2 binin altına düşmesi durumunda yeni kurulan baronun durumu ne olacak?

2'nci sorum: Birden fazla baronun olduğu il ve ilçelerde görev yapan kurullarda üye görevlendirilmesinde nasıl bir usul izlenecek?

3'üncü sorum: Baro genel kurulları ne zaman yapılacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ayasofya'nın zincirlerinden kurtularak hürriyetine kavuşmasından dolayı Allah'ımıza hamdolsun. Milletimiz var olsun. Sayın Cumhurbaşkanımıza katkı sunan herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Bir talebim olacak: Gazi Meclisin bahçesine kurulan 15 Temmuz Anıtı'nın, şehitlerin isimlerinin yazılmasından sonra boş bulunan yüzeyine, o gece Gazi Mecliste milletimizin iradesine sahip çıkıp Meclisimizi savunan iktidar ve muhalefete mensup gazi milletvekillerimizin isimlerinin yazılması, milletvekillerimiz ve milletimiz adına talebimizdir.

2 sorum olacak: Bir ilde 5 bin avukat sayısının tespitinde yalnızca baroya kayıtlı avukatlar mı dikkate alınacak, kamu avukatları da bu sayıya dâhil olacak mı? 2'nci sorum: Avukatlık ortaklığı şeklinde çalışıldığı durumda aynı büroda çalışan avukatlar farklı barolara kayıt olabilecekler mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Koç...

Sayın Girgin...

Sayın Beko...

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyayı açlık krizi beklerken Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Dünya Gıda Programının Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine verdikleri rapor, 2020 Covid-19 salgınıyla küresel açlık krizinin Türkiye'de de yaşanabileceğini belirtiyor. Durum böyleyken AKP Hükûmeti tarafından on sekiz yıl boyunca tarım ithalatına ödenen para bugünkü kurlarla yaklaşık 163 milyara ulaşmıştır. Bunun yanı sıra da ülkemizdeki çiftçi ve köylülerin Tarım Kredi Kooperatiflerine 160 milyar borçları vardır; 5,2 milyar takipte borçları yani icraları vardır.

2006 yılından bu yana, anayasal hakları olan millî gelirin yüzde 1'i yani gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i çiftçiye ödenmemiştir. Ayrıca, çiftçi ve köylülerin devletten 175 milyar alacağı vardır. Kendi çiftçimiz kan ağlarken 2019 yılında tarımsal ithalata 52,9 milyar TL ödenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bugün Dünya Hukuk Günü. Ne yazık ki güçlüden yana değil, haklıdan yana olan ve yargının bağımsızlığını savunan avukatlarımızın barolarını bölüp parçalamak için hazırlanan kanun teklifini görüşüyoruz. Mecliste kanunları görüşülürken baro başkanlarının görüşleri dikkate alınmadı. Onların yerlerde yatmaları ve güvenlik güçleri çemberinde haklarını aramaları seyredildi. Tarihe kara bir leke olarak geçecek görüntülerin oluşmasına vesile olundu. Farklı siyasi görüşleri olan 80 il baro başkanının karşı çıktığı bu yasa teklifini yalnızca siyasi iktidarın dayatmasıyla görüşüyoruz. Bu yasa teklifi adalete olan güvenin daha da sarsılmasına yol açacak bir düzenlemedir. Partisine ve kişiye göre yargının oluşturulması toplumsal barışın da sorunlu hâle gelmesinin yolunu açacaktır.

Hak, hukuk, adalet anlayışından uzaklaşarak ülke sorunları çözülemez. Siyasal iktidarın güdümündeki bir yargının yaratacağı uygulamalar ülkemize yapılan en büyük kötülük olacaktır. 80 baro başkanının karşı olduğu, avukat olmayan bazı vekillerin de imzaladığı 177 imzalı bu kanun teklifini geri çekecek misiniz?

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pandemi tedbirleri kapsamında adli iş ve işlemlerin 15 Haziran 2020 tarihine kadar durdurulmasıyla birlikte, avukatlar meslekten hiçbir kazanç sağlayamayamalarına rağmen, ofis giderleri, çalışan maaşları, vergi ödemeleri gibi gider kalemlerinde de hiçbir değişiklik olmadı. Birçok meslektaşımız bu süreçte işinden oldu, hukuk büroları kapanma noktasına geldi.

Siz bu süreçte barolarla yan yana gelerek bu sorunlara çözüm bulmaya çalıştınız mı? Kaç avukat işsiz kaldı, biliyor musunuz? Avukatların bu süreçte asgari geçim giderlerinin karşılanması için neden bir girişiminiz olmadı? Avukatların bu gibi sorunlarına baroları bölerek mi çözüm getireceksiniz? Türkiye’de toplantı ve gösteri hakkı diye bir hak var mıdır?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Sibel Özdemir’in sorusu; Avrupa Birliği raporlarındaki “hakları ve özgürlükleri korumakla yükümlü olan kamu kurumlarının parçalı ve gerçek anlamda uygulamada bağımsızlıklarının olmaması” tespitine katılmamız mümkün değil, bu tespit gerçekleri yansıtmıyor. Avrupa Birliği raporlarında bu yazabilir ama Türkiye’de kamu kurumları parçalı hâlde değil. Teklifte, üye sayısı 5 binden fazla olan barolarda avukatlık hukukuna ilişkin iş ve işlemlerin sağlıklı yürütülmesinde yaşanan gecikmelerin önlenmesi amaçlanıyor. Kamu kurumu niteliğindeki baroların kurumsal yapısı ve tüzel kişilikleri muhafaza ediliyor. Baroların görev ve yetkilerinde, idari ve mali özerkliklerinde ve seçim usulünde hiçbir değişiklik yapılmamaktadır. Sadece 5 binden fazla avukat bulunan illerde yeni baro kurulabilme imkânı getirilmektedir, bu da bir ihtiyarılıktır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 11’inci maddesine göre, örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirilmelidir. Yeni baroların kurulmasıyla, üye sayısı fazla olan barolarda kamu hizmeti daha iyi verilecek ve avukatlık hizmetinin kalitesi de artabilecektir. Sonuç olarak, baroların kurumsal yapısının parçalandığı ve bağımsızlıklarının ortadan kaldırdığı iddiaları doğru değildir.

Diğer soru: Sayın Gaytancıoğlu, kapanan adliyelerle ilgili, burada belli bir dosya sayısının altına düştüğünde bu kararı Hâkimler ve Savcılar Kurulu vermektedir.

Diğer sorularınızla ilgili olarak da, Adalet Bakanlığımıza sorduğunuz soruların İç Tüzük 96 gereğince cevaplanması hususundaki dileğinizi biz Bakanlığa iletceğiz.

Sayın Bulut bu teklifte imzası olan milletvekillerinin bir terör örgütünün projesine imza attıkları yönünde bir beyanda bulundu. Bu doğru bir beyan değildir, bundan kaçınmak gerekir. Milletvekilleri İç Tüzük 74 ve Anayasa 88 gereğince münhasıran kanun teklif etmeye yetkilidir, başka kimse yetkili değildir. Milletten aldıkları, Anayasa’dan ve İç Tüzük’ten aldıkları yetkiyi de özgürce kullanabilirler. Bunu bu şekilde yorumlamanın doğru olmadığını belirtmek istiyorum.

Sayın Taşkın “Yeni baronun kurulmasında aranan asgari avukat sayısı 2 binin altına düşerse ne olacak?” dedi. 2 binin altına düşmesi durumunda Türkiye Barolar Birliği, asgari avukat sayısını altı ay içinde ilgili baroya bildirecek ve verilen süre içinde eksiklik tamamlanamazsa baronun tüzel kişiliğine Birlik tarafından son verilecektir. Ayrıca, bu baro, Birliğin gözetim ve denetiminde tasfiye edilecek; tüzel kişiliği sona eren baroya kayıtlı avukatlar ve stajyerler ilan tarihinden itibaren on beş gün içinde o ilde bir baro varsa o baroya, birden fazla baro varsa diledikleri baroya kayıt olabileceklerdir.

Sayın Taşkın’ın ikinci sorusu: “Kurullarda temsil nasıl olacak?” diye sordu. Kurullarda baro temsilcileri var biliyorsunuz. Terörle mücadelede doğan zararların tespiti komisyonunda, tüketici hakem heyetlerinde, koruma kurulları, cezaevi izleme kurulları ve hal hakem heyetlerinde baro adına avukatlar görev yapıyor. Burada da üye görevlendirilmesi baroların eşit ve dönüşümlü temsili esas alınarak yapılacak ve görevlendirmeye ilişkin usul ve esaslar da Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak olan yönetmelikle belirlenecek.

Sayın Taşkın'ın diğer sorusu: Tüm baroların genel kurulları, baronun kuruluş tarihine bakılmaksızın, son rakamı çift olan yıllarda olmak şartıyla iki yılda bir ekim ayının ilk haftasında yapılacak. Seçim dönemi bitmeden önce bir baro başkanı görevden ayrılırsa baro genel kurulunda yeniden seçim yapılmayacak ve baro yönetim kurulu kalan süreyi tamamlamak üzere kendi üyeleri arasından baro başkanını seçecektir.

Sayın Kılıç'ın soruları: Bir ilde birden fazla baro kurulabilmesi için en az 5 bin avukat olması gerekiyor teklife göre. “Bu 5 bin avukat sayısının tespitinde kamu avukatları dâhil mi?” diye sordu. Evet, kamu avukatları da bu sayıya dâhil. Baroya kayıt zorunluluğu olmayan kamu avukatları da dâhil olabilecek ve kamu avukatları, 2 bin avukat imza verip baro kuruluşunu da sağlayabileceklerdir.

“Avukat ortaklığı durumunda ortaklıktaki avukatların durumu ne olacak?” Farklı barolara kayıt olabileceklerdir, bu noktada bir engel söz konusu değildir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Baştan sona yanlış bir kanun bu, tümüyle yanlış bir kanun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Beko'nun tarımla ilgili sorusu vardı, bunu da Tarım ve Orman Bakanımıza iletteceğiz.

Sayın Gürer, evet, bugün Dünya Hukuk Günü; tüm hukukçularımızın Dünya Hukuk Günü'nü tebrik ediyorum.

Baro başkanlarının görüşlerinin alınmadığı yönündeki tartışmalar Genel Kurul gündeminde de çok yapıldı, Komisyon da bunlar sürekli konuşuldu. Baro başkanlarıyla ilgili olarak: Tabii, Türkiye Barolar Birliği temsilcisi Komisyon çalışmalarını başından sonuna kadar takip etti ve çalışmalara katıldı, lehte, aleyhte görüşlerini de ifade ederek baroların üst birliği olan Türkiye Barolar Birliği Komisyon çalışmalarını sonuna kadar takip etti. Tabii, avukatların, baro başkanlarının Komisyona davet edilmesiyle ilgili tartışmalarda, hep beraber -burada tekrar o tartışmalara, geriye dönmek istemiyoruz- 3 temsilcinin belirlenebileceğini ve Komisyon dinleyebileceğimizi söylemiştik ama bu da kabul görmemişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Son bir soruyu cevaplayayım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kanun teklifini geri çekmeyi düşünüyor musunuz diye sormuştum.

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Kerestecioğlu pandemi nedeniyle avukatların maddi kayıplarıyla alakalı herhangi bir çalışma yapılıp yapılmadığını sordu. Evet, diğer sektörler gibi avukatlarımız da salgından etkilendiler ama bu salgın nedeniyle ekonomik kayıplarının hafife indirilmesi anlamında da çok önemli tedbirler ile diğer sektörlerde olduğu gibi avukatlık bürolarında da destekler sağlandı. Avukatların yanında çalışan personele kısa çalışma ödenekleri verildi. Duruşmalar ertelendi ve pandemi nedeniyle vergiler ertelendi. Dolayısıyla diğer sektörlerde olduğu gibi avukatlara da önemli destekler sağlandı. Soru soran milletvekillerimize çok teşekkür ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Tanal.

Sayın Şahin, Sayın Kerestecioğlu, Abdullah Koç adına olan talebi karşılayınca süreyi tamamlamış olduk, o bakımdan size sıra gelmedi. Ama vereyim size söz.

Buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Avukatların mesleklerini en iyi şekilde yapabilmeleri için hukuk fakültelerinin kontenjanlarını düşürmeyi; hâkim, savcı adayları 6 bin TL maaş alırken stajyer avukatların ücret almadan, sigortalanmadan çalıştırılmalarının yarattığı haksızlığı ortadan kaldırmayı; mezun sayısı artıyor, adli yardım ve CMK görevlendirmelerinden avukatlar üç kuruş alıyor, ücretleri iyileştirmeyi, en azından asgari ücret seviyesine getirmeyi; Avukatlık Yasası'na aykırı ücretlerden alınan yüzde 18 KDV ve yüzde 20 vergiyi kaldırmayı düşünüyor musunuz? Bunun gibi meslektaşlarımız için yaşanabilir, insanca koşullar sağlanması yerine, din, siyasi, görüş, ırk, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırtıracak, ötekileştirecek, bölecek çoklu baroları neden konuşuyoruz? Öncelikli sorunlar bunlar mıdır? Neden yargıya, adalete güven her geçen gün hızla azalıyor? Hak, hukuk ihlallerinin ve HSK'nin yapısının buna bir etkisi var mıdır? Yargı bağımsızlığı 2007'de 50'nci sıradayken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde varsa yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önergelerin işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

13'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İbrahim Halil Oral

İsmail Konkuk

İzmir

Ankara

Adana

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Gaziantep

Aynı mahiyetteki önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

İstanbul

Van

Muş

Remziye Tosun

Hüseyin Kaçmaz

Semra Güzel

Diyarbakır

Şırnak

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki önergenin imza sahipleri:

Tufan Köse

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Çorum

Mersin

İstanbul

Rafet Zeybek

Burcu Köksal

Turan Aydoğan

Antalya

Afyonkarahisar

İstanbul

Cavit Arı

Abdurrahman Tutdere

Antalya

Adıyaman

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Adana milletvekili İsmail Koncuk.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubunun görüşünü ifade etmek üzere karşınızdayım, saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Ayasofya kararı hayırlı uğurlu olsun milletimize. Bu vesileyle ecdadımızı saygıyla selamlıyorum, hepsine selam olsun, tüm ecdadımıza selam olsun. Osmanlı’dan Selçuklu’ya, cumhuriyetin kurucusu Atatürk’e kadar tüm ecdadımızı saygıyla, rahmetle yâd ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ecdat deyince aklıma, Bizanslı rahiplerin İstanbul’un muhasarası sırasında tartıştığı konular geldi. Neyi tartışıyorlardı? Yani İstanbul Türk askerleri tarafından, Fatih tarafından muhasara edilmiş, Bizans papazları “Melekler dişi midir, erkek midir?” tartışması yapıyorlardı. Avukatlık Kanunu tartışmaları gelince, aklıma bu olay geldi. Bu önemli bir olay. Aslında, bu tarihî olaylar bizim geleceğe yönelik bakış açımızı da etkilemesi gereken olaylar ama ders alıyor muyuz, maalesef ders almıyoruz. Bunu niye anlattım? Şimdi, Türkiye’nin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal, kültürel bir sürü problem var. 83 milyon vatandaşımızın işsizinden memuruna, memurundan işçisine, asgari ücretlisine, emeklisine, esnafına, işverenine kadar her kesimin akıl almaz problemleri var. İnsanlar yarımından umutsuz hâlde. Gençlerimiz, emin olun, geleceğe dair hayaller kuramıyor ama biz, Avukatlık Yasası’nı tartışıyoruz. Neyi tartışıyoruz? Çoklu baro olmalı mı, olmamalı mı? Muhalefet burada, olmamasını gerektiren bir sürü mantıklı gerekçe ortaya koyuyor. Şimdi, ideolojik bakış açımıza bakınca ben milliyetçi bir insanım, Türk milliyetçisiyim, vatansever bir insanım ama insanların kazanılmış haklarına, bu meslek örgütlerinin bölünmemesine çok önem veren bir insanım. Bu meslek örgütlerinin güçlü olması, aynı zamanda, temsil ettiği insanların da güçlü olması sonucunu doğuruyor.

Şimdi, muhalefet milletvekillerinin burada ortaya koyduğu gerekçeler aslında, tam da bu baroların çoklu baro olmasının gerekçeleri aslında. Yani güçlü bir baro istenmiyor. Hani gerek İYİ PARTİ milletvekilleri gerek diğer partilerimizin milletvekilleri diyor ya “Efendim, çoklu baro, işte, avukatlarımızı daha değersiz hâle getirir.” falan diye, aslında istenen bu, buradan anladığımız budur yani bu kadar mantıklı gerekçeler olmasına rağmen ısrarla, âdeta böyle bir hınç meselesi sanki burada var, bir intikam alma, bir hesap görme, bir hesaplaşma anlayışını biz bu kanunda görüyoruz. Bu kanunun temel anlayışı olarak maddelerinin birçoğunu -1-2 madde hariç- kabul etmek mümkün değil, sizler de bunu biliyorsunuz.

Ben yıllarca sendikacılık yapmış bir insanım. Burada çok gerekçe söylendi, ben birini size söyleyeyim: Yarın çoklu barolar oluştuğunda, bir baronun mensupları öne geçecek. Bakın, yıllarca sendikacılık yaptım. 450 bin üyeye kadar çıktı benim sendikam. Benim sendikamın üyeleri, hastanede müdürse görevden alındı, okul müdürüyse görevden alındı. Yani bizim sendikamıza üye olmak yürek istiyordu ama o yüreği insanlar gösterdi. Ne pahasına? İşte, koltuklarını kaybetme pahasına o yüreği gösterdi ve sendikamıza, TÜRKİYE KAMU-SEN’e üye oldu o tarihlerde ama bedel ödédiler.

Şimdi, bu avukatlarımız çok ciddi bedel ödeyecekler yani bu ilkeli durma iddiasında olan avukatlarımız bedel ödeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Elbette, bedel ödeme pahasına ilkeli insanlar yerini muhafaza eder, o ayrı mesele fakat şunu gördük biz: Birçok insana “Teslim ol.” zorlaması yapıldı. Şimdi, avukatlarımız bu “Teslim ol.” zorlamasına hazırlıklı olsunlar. Çünkü ne diyecekler? Bu barolar arasında müthiş bir rekabet oluşacak; diyecek ki atıyorum “Kardeşim benim baroma üyeysen, girdiğin davayı kazanma şansın artar.” Bunlar denecek, bunları yaşayacağız.

Değerli milletvekilleri, böyle bir kanunun sorumlusu olmak gerçekten kabul edebileceğimiz bir şey değil, belki vicdanen siz de bundan rahatsızsınız ama emir ve talimat böyle; maalesef, Meclisin fonksiyonu da geçmişe göre azaldığı için, bu kanun bütün muhalefetimize rağmen, bütün doğru gerekçelerimize rağmen çıkacak.

Canınız sağ olsun diyorum, memlekete hayırlı uğurlu olsun. Vebali, günahı size ait. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu selamlıyorum.

Bugün günlerden 10 Temmuz; 5 Temmuz 1991 tarihinde kaçırıldıktan sonra katledilen Vedat Aydın'ın cenazesinin yıl dönümü. O gün onu kaçıranlar ve katledenler, devletin derin güçleri, JİTEM'ciler, kontrgerilla aslında bu katliamı yapmakla yetinmediler, aynı zamanda cenaze töreninde de kitlenin üzerine ateş açtılar ve biz, 8 insanımızı da bu cenaze töreni sırasında kaybettik. Ben bu vesileyle Vedat Aydın'ı ve cenaze töreninde yaşamını yitiren 8 insanımızı rahmetle, sevgiyle ve saygıyla anmak istiyorum.

Yine, bugün, Ali İsmail Korkmaz'ın ölüm yıl dönümü; otuz sekiz günlük yaşam mücadelesini ne yazık ki kaybetti ve 19 yaşında aslında aramızdan ayrıldı. Kimdi onu katledenler? İşte, Geziye Vandallık diyen anlayış, aslında Ali İsmail Korkmaz'ı katleden anlayıştı.

Aynı zamanda, Srebrenitsa katliamının da yarın yıl dönümü ve 8.372 Bosnalı Müslüman ne yazık ki katledildi Avrupa'nın göbeğinde ve bu, insanlık tarihine bir utanç sayfası olarak geçti. Bu vesileyle bu katliamda yaşamını yitirenleri de saygıyla andığımı ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Anayasa'ya, yasaya, uluslararası sözleşmelere aykırı olan, hem Komisyon aşamasında hem de Genel Kurul aşamasındaki Anayasa'ya aykırılık iddialarını hiç dikkate almadığımız, usul açısından Komisyon sürecini doğru işletmediğiniz bu çoklu, yandaş baro sistemi üzerine burada çok söz söylendi, biz de söyledik, diğer muhalefet partileri de söyledi fakat hiçbirini dikkate almadınız. Yani deyim yerindeyse, taş a söz işliyor ama AKP iktidarına söz işlemiyor; AKP iktidarı, muhalefetin, toplumun ve yasadan etkilenenlerin sözüne ve onların ifadelerine kulak tıkamış durumda.

Şimdi ne yapmaya çalışıyorsunuz bu yasayla? Çok söylendi ama tarihe not düşüğümüz için bir daha söyleyelim: Bir, yandaş baro yaratmak istiyorsunuz. İkincisi, kamuda çalışan avukatları yandaş barolarınıza kaydettirerek onları nüfuz altına almak istiyorsunuz; kamudaki ve genel savunma sürecini siyasallaştırmak istiyorsunuz ve aslında, henüz denetimimize alamadığınız, henüz tahakküm altına alamadığınız yargının savunma ayağını da çökertmek istiyorsunuz. Neden? Çünkü şunu çok uzun süredir biliyorsunuz: Siz, toplumsal rıza üretmiyorsunuz, zora dayalı bir rıza üretmeye çalışıyorsunuz. Bu zorun bir ayağını polisler, bekçiler, işte Silahlı Kuvvetler oluştururken diğer ayağını yargı, yargının ele geçirilmesi ve yargı teşkilatındaki partizanlık anlayışınız oluşturuyor. Bunu açık ve net bir şekilde ifade etmemiz gerekiyor.

Şimdi, dünya kadar hukuk fakültesi açtınız, eğitimin kalitesini düşürdünüz ve barolar şu anda sizin veremediğiniz o eğitimin açığını iç programlarıyla, iç sertifika programlarıyla tamamlamaya çalışıyorlar. Ama siz bu yasayı çıkarırsanız artık karşınızda doğru dürüst savunma yapacak bir avukat bile olmayacak, dilekçe yazma yeteneği bile olmayan avukatlar olacak. Neden? Çünkü aslında, siz mesleği niteliksizleştirmek istiyorsunuz, siz yönetimdeki vasatlığı mesleki bir vasatlıkla tamamlamak istiyorsunuz ve bu vasatlığı da bu ülke sathına yaymak istiyorsunuz; temel derdiniz bu.

Üçüncüsü, avukatları ucuz iş gücü hâline getirmek istiyorsunuz ve avukatlık mesleği üzerinden, bir kısım sermayenin kendisini yaşatacağı bir sistemi de hayata geçiriyorsunuz. Yani eğitimden sonra, sağıktan sonra, büro hizmetlerinden sonra bir şey daha paralı bir hâle gelecek; yargı zaten paralıydı ama daha fazla paralı olacak ve insanlar, yoksul insanlar savunmaya ulaşamayacaklar, siz patronlara sırtını dayayanlar olarak istediğiniz kararı istediğiniz mahkemeden çıkaracaksınız. Niye? Çünkü sizin zaten sarayda kurulmuş bir paralel komisyonunuz var, hangi davadan ne karar çıkacağını zaten oradan çıkarıyorsunuz ve oradan kararını veriyorsunuz.

Şimdi, bu yasa çıkarsa başka ne olacak? Bakın, kadınların bağımsız savunmaya ulaşmasının önündeki engeller artacak, baroların kadın merkezleri, çocuk merkezleri işlevsizleşecek, mülteci komisyonları işlevsizleşecek ve bunun sonucunda, bu ülkedeki kadınlar olarak daha fazla şiddete maruz kalacağız ve sizler, yargıya sırtınızı yaslayan erkekler olarak tıpkı İstanbul Sözleşmesi’ni tartışmaya açtığınız gibi, tıpkı İstanbul Sözleşmesi’ni bir erkeğin, Sayın Numan Kurtulmuş’un tartışmaya açtığı gibi burada da tartışmaya açacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok cinsiyetçi bir ifade bu.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ya, devriktidarınızda, kadınların mücadelesiyle iyi bir şeye bir kerecik imza atmıştınız, İstanbul Sözleşmesi’ne ev sahipliği yapmıştınız, şimdi bu eril anlayışınız nedeniyle, erkek anlayışınız nedeniyle, erkek devlet bakışınız nedeniyle İstanbul Sözleşmesi’ni geri almak istiyorsunuz. Çok açık ve net söyleyelim: Kadınlar olarak şiddetin karşısında, AKP’nin eril tahakkümü karşısında, AKP’nin yargıyı taraflaştıran politikalarının karşısında mücadele ettik, bundan sonra da etmeye devam edeceğiz.

Size bir örnek vereyim Sayın Bülent Turan: Sizin Yargıtaydan nasıl kararlar çıkıyor biliyor musunuz? Elle tacize, “Maşallah fıstık gibisin.” diyen müdürün kararını bozan Yargıtay kararlarınız çıkıyor. Niye biliyor musunuz? “Babacan” buluyorlar. Evet, bu kararı, bu davranışı “babacan” bulan bir yargı sistemi kurdunuz ve bunu kadınlar olarak asla affetmeyeceğiz. Bu düzene karşı mücadele edeceğiz diyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunları reddediyoruz, aynı şeyleri söylüyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, her şeyi reddediyorsunuz da... Yapmayın!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunları beraber tartışacağız, karar vereceğiz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu Köksal.

Sayın Köksal, buyurun.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Sakarya’daki patlamada yaşamını yitiren, şehit olan hemşehrim Jandarma Uzman Onbaşı Fatih Manga’ya ve tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum.

Cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir uygulama için Meclis çalışıyor. Kamu hizmeti gören bir tüzel kişiliğin, birden çok baro kurulmasıyla bölünmesi hedefleniyor; avukatların siyasi, dinî veya etnik esaslara göre ayrışması arzu ediliyor. Parti aidiyeti, cemaat veya tarikat mensubiyeti gibi kriterlerle bir araya gelen avukatlar kendi barolarını kurabilecekler. Görüyoruz ki kamu hizmeti veren barolar eğer il bazında birden fazla baroya bölünürse ideolojik, mezhepsel veya etnisitiye dayanan barolar ortaya çıkacak. Bir ilde birden fazla baro olursa, siyasi kimliklere, mezhepsel veya etnik kökene dayalı baro oluşursa demokrasi ve hukuk paydası ortadan kalkar, siyasi hak talepleri ortaya çıkar, demokrasi mücadelesi zayıflar, barodaki bütünsellik ve hukuk güvenliğinde parçalanma olur. Çoklu baro, toplumu böler.

Biliyoruz ki hâkim, savcı alımlarında AKP referansı olmadan alım yapmıyorsunuz. Yargıyı ele geçirmek için, AKP’li il, ilçe yöneticisi avukatları hâkim, savcı olarak atadınız; o da yetmedi, gözünüzü savunmaya diktiniz. Seçimle ele geçiremediğiniz baroları bölerek etkisizleştirmek istiyorsunuz. Sizininki “Koltuğu alamadım, yeni koltuk tahsis ederim.” mantığı, paralel baro kurmak. Bir dönemki ortağımızdan öğrendiğinizi burada aynen uyguluyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Barolar, yandaş makam, mevki tahsis etme, ona rozet takma yeri değildir. Barolar, avukatı çileli meslek yolunda koruyup kollama, önünü açma, hak, hukuk, adalet arayan vatandaşların bağımsız savunmaya ulaşma yerleridir. Barolar, yoksula ücretsiz avukat tayin etmek için vardır, kadın ve çocuk haklarını korumak için vardır. Bugün, bakın, hemen hemen bütün ülkelerde büyük ve gösterişli adliye binaları, o sırmalı cübbeleriyle hâkim, savcılar vardır ama sadece hukuk devletinde ve hukukun üstünlüğünden söz edilen yerlerde bağımsız, özgür ve güçlü avukatlar vardır; bunun teminatı da koruyucusu da bölünmemiş barolardır. Zaten sizi rahatsız eden de bu; hukukun üstünlüğünü savunan barolar, çünkü siz, üstünlerin hukukunu istiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Mussolini “Eğer, İtalya’da avukatlar olmasa burayı daha rahat idare ederdim.” diyor. Aynı dönemde Mustafa Kemal Atatürk, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinin açılışında “Bu kurumun açılışında duyduğum mutluluğu hiçbir girişimde duymadım.” diyor. Çünkü Mustafa Kemal Atatürk güçlü ve bağımsız bir savunma istiyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman baro var mıydı?

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Siz ise bağımsız olan her şeyden nefret ediyorsunuz. Bağımsız medya, bağımsız yargı, bağımsız STK bitti; sıra bağımsız savunmaya geldi. Her şeyin kendinize bağlı olmasını istiyorsunuz. Sizin bakanınız var, sizin vekiliniz var, sizin valiniz var, sizin kaymakamınız var, sizin müdürleriniz var, bırakın da vatandaşın bağımsız bir avukatı olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Avukatları döve döve buradan avukat yasasını geçirmeye çalışıyorsunuz ama amaç barolar üzerinden ülkeyi adım adım bölme projesini hayata geçirmekse, dilinizin altındaki bakla üniter yapıyı parçalayıp cumhuriyetin temelini oymaksa, şimdiden bunun altyapısını hazırlıyorsanız, şunu söyleyeyim: “Hak, hukuk, adalet.” diyerek başlattığı adalet yürüyüşüyle milyonlara umut olan Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu başta olmak üzere, hiçbir Cumhuriyet Halk Partili buna asla izin vermeyecektir. (CHP sıralarından alkışlar) Nitekim, Grup Başkan Vekiliniz “PKK ve FETÖ’nün

baro kurmasında sakınca görmüyorum.” diyor. Gerçi, Habur’da kırmızı halılarla teröristleri davulla zurnayla karşılayıp çadır mahkemelerinde beraat ettirenlerin, Apo’nun mektubunu okutanların, TRT’ye terörist Osman Öcalan’ı çıkartanların, Türkiye Cumhuriyeti’ni tabelalardan kaldıranların, iktidarında PKK mahkemeleri kurulanların, andımızı yasaklayanların, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki şerefli Türk askerlerine kumpas kuran FETÖ’ye arka çıkanların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – ...bölünme kaygılarının olduğunu, hiçbir şekilde bölünmeden rahatsız olduklarını düşünmüyorum.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Biraz daha bağır, duymuyoruz.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Türkiye, bu manzaraları unutmadı, unutmayacak. İşte, bakın, sizin kurduğunuz iktidarınız döneminde oldu bunlar, sizin iktidarınız döneminde. Tek devlet, tek millet, tek bayrak, tek vatan deyip barolardan başlayarak bu ülkeyi bölmeye çalışanları ne bu millet ne de tarih asla affetmeyecektir.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) - Ortaklarına bak, ortaklarına!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, yoklama...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, Meral Hanım da uygun görürse yoklamadan önce cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Turan, sonra söz vereyim.

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

Sayın Beştaş, Sayın Toğrul, Sayın Taşdemir, Sayın Tiryaki, Sayın Uca, Sayın Dağ, Sayın Tosun, Sayın Orhan, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Günay, Sayın Güzel, Sayın Özsoy, Sayın Canbaz Kaya, Sayın Gülüm, Sayın Koçyiğit, Sayın Hatimoğulları Oruç, Sayın Taş, Sayın Peköz, Sayın Özgüneş, Sayın Kaçmaz.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN -Yılmaz Tunç? Burada

Hakkı Köylü? Burada

Nevin Taşlıçay? Burada

Akif Çağatay Kılıç? Burada

Muharrem Varlı? Burada

Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

59.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, az önceki konuşmacının konuşmasında, yüksek heyecanla, büyük bir telaşla yaptığı konuşmanın içerisinde bizi de ima eden önemli ithamlar vardı. O yüzden, izin verirseniz cevap vermek isterim.

Bakınız, Atatürk'ün konuşması, o anlattığı bölüm çok kıymetli ve o yıllarda savunmanın güçlü olduğu iddiası var. Ben de sormak istiyorum: Savunma güçlü müydü? Güçlüydü. Ama baroların kurulma tarihi ondan elli sene sonra. Yani demek ki güçlü savunma için baro zorunluluğu bile yok. Ben on beş sene avukatlık yaptım, bu on beş sene içerisinde baroyla aйдattan başka bir illiyetimiz olmadı; o yüzden, konu savunma değil bu kanun teklifinde, baronun kendi idari yapısı. Bu, bir.

Sayın Başkan, ikincisi: Az önce yine aynı arkadaş, bize atıfla “Grup Başkan Vekili ‘PKK baro kursun, ne var bunda?’ dedi.” dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bakınız, bu Mecliste zihinsel sorunu olmayan hiçbir kimse, AK PARTİ Grubundan birisinin “PKK baro kursun.” dediğini iddia edemez. Söylediğimiz şu: “PKK baro kurar.” diyorlar, kursun da görsün görmesi gerekeni diyoruz. “Virgülü kes.” kasetçi bir partinin tarzıdır; bu, doğru bir şey değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, normalde her türlü iddiaya cevap vermediğimi, eleştirilere açık olduğumu siz daha iyi bilirsiniz ama bana veya içimizden bir arkadaşımıza “PKK baro kursun.”u onaylayacak bir ithamda bulunmanın bu Meclis çatısı altında hiç kimsenin haddi olmadığını düşünüyorum. Fakat Sayın Vekilin de içerisine düştüğü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, arkadaşımız, makul bir konuşma yapıp kanunu eleştirme yerine, çok büyük bir sesle, âdeta görsel bir şovla dönüp dolaşıp Sayın Kılıçdaroğlu’nun yürüyüşüne konuyu bağlamakla, konunun aslında 25 Temmuzda yapılacak olan CHP Kurultayı’na selam olduğunu, asla bir avukatlık konusu olmadığını bir defa daha itiraf etmiş oldu. Avukatlık eleştirisi baş tacıdır, eleştirsinler ama siyasi şova bu kanun teklifini alet etmesinler Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Zeynel Bey, buyurun.

60.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre’nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bir defa, siyasette tutarlı olmak en önemli meziyetlerden biridir. Sayın Bülent Turan bizim burada hatibimiz konuşurken benden daha fazla alkışlamıştır ve oturduğunda da “Çok güzel, çok başarılı bir konuşma yaptın.” demiştir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tiye aldık onu!

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sonrasında yaptığı konuşmada bakın, ne diyor biliyor musunuz? İçeriğe ilişkin eleştirebilir hatibimizin konuşmasını ama diyor ki: “Zihinsel sorunu olmayan bir kimse böyle konuşmaz.” Bu, İç Tüzük’e göre açıkça hakarettir Sayın Başkan, bir defa, bunu değerlendirmenizi istiyorum.

İkincisi: Burcu Hanım, evet, 69’dan, satışmadan söz istiyordu ancak tutanaklara girsin diye bir hususu da söylemem lazım Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben yerimden konuştum.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Kaset kumpasından bahsetti Sayın Turan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emre, toparlayınız, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Tüm Türkiye şunu biliyor ki: O kaset kumpası yaşandığında AKP Genel Başkanı meydanlarda “Bu, özel değil, genel, genel!” diye bağırıyordu. Dolayısıyla o kaset kumpasının ortağı olan bir siyasi parti, onu örnek vererek partimize satışmada bulunamaz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, burada her kelimeye, her cümleye cevap vererek siyaset yapıldığını zannediyorsanız bunun adı “siyaset” değil. Bakınız, bir virüs var, hepimizi tehdit ediyor. Lütfen, bunu da göz önünde bulundurarak kendi gündemimizi sonuçlandırma noktasında herkesten fedakârlık bekliyorum.

Burcu Hanım, buyurun.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Öncelikli olarak siyasette bir seviyenin, bir saygının ve bir nezaketin olması gerektiğini düşünen siyasetçilerden biriyim; bu, birincisi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “PKK’lı.” diyorsun bize.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Kötü söz sahibine aittir. Ayrıca bir kadın olarak bana yapılmış olan “zihinsel engeli bulunan” hakaretini de size iade ediyorum Sayın Turan! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bu konuda da Sayın Divanı gereğini yapmaya davet ediyorum. Burada hiç kimsenin bir başka vekile hakaret etme hakkı yoktur, küfretme hakkı yoktur; bir.

İkincisi: Önce “baro”nun ne olduğunu, ne zaman kurulduğunu öğrenip ondan sonra gelin bize. 1870 yılında İstanbul Barosu Cemiyeti 33 avukatla kurulmuştur; bu, bir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kaç baro vardı o zaman?

BURCU KÖKSAL (Devamla) - İkincisi: Mustafa Kemal Atatürk bu ülkenin hukuk devleti olmasını, bu ülkede güçlü ve bağımsız bir savunma kurulmasını istemiştir, arzulamıştır; o, sizin gibi kendisine tabi, sarayın kullarını istememiştir! (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, selam çakma işi sizin işinizdir; eski ortağınızdan öğrendiğiniz âdetinizdir! Yine, cümleleri baştan sona kesip de...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sen kestir.

BURCU KÖKSAL (Devamla) - ...başını sonunu başka türlü yansıtmak da sizin ve bünyenizdeki ak trollerin işidir, bunu da eski ortağınız FETÖ’den öğrendiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, beni bilen bilir, asla nezaketsizlik yapmak istemem. O ifade de şık değil, kabul ediyorum ancak dün anlattığımız hâlde dönüp bize baka baka, cümleyi kesip de “PKK’nın barosu” diyorsanız ne demem lazım Sayın Başkan? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkürler, sağ olarsınız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – 14’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

İzmir

Adana

Konya

Arslan Kabukcuoğlu

Dursun Ataş

Yasin Öztürk

Eskişehir

Kayseri

Denizli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Filiz Kerestecioğlu Demir
İstanbul	Van	Ankara
Hüseyin Kaçmaz	Semra Güzel	Remziye Tosun
Şırnak	Diyarbakır	Diyarbakır
Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:		
Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Rafet Zeybek	Ahmet Önal	Turan Aydoğan
Antalya	Kırıkkale	İstanbul
Süleyman Bülbül	Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı
Aydın	Adıyaman	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülmekte olan teklif, AKP’nin ele geçiremediği ender yerlerden biri olan baroları bölme projesidir. Bu bölme projesini 2013 yılında FETÖ Mecliste denemiş, o zaman da muhalefetin direnmesi üzerine teklif geri çekilmişti. Şimdi, soruyoruz, o dönemde teklif kabul edilseydi ne olacaktı? Şimdi, neden bu FETÖ projesi tekrar getirilmek isteniyor?

Sayın milletvekilleri, Anayasa’nın 135’inci maddesinde bu kurumlar kamu tüzel kişiliği olan yerler olarak yer alır; valilikler gibi, kaymakamlıklar gibi barolar da kamu tüzel kişiliği olan yerlerdir. Bir ilde 2 vali olamayacağı gibi 2 tane baro da olmaz, olamaz. Her şeye “tek” diyen, “Çift başlılığı engellemek istiyoruz.” diyerek bu ucube hükümet sistemini getiren iktidar, şimdi “Çoklu baro.” diyor. Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet ama çoklu baro; bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!

Değerli milletvekilleri, bu teklif, sadece avukatların ve baroların değil, bütünüyle halkın zararına olacaktır. Bugün, Türkiye’de hâkimler ve savcılar Hükûmete bağımlı hâle getirilmiştir. Bağımsız karar alan hâkim ve savcılar meslekten ihraç edilme ya da sürgüne gönderilme tehdidini yaşamaktadır. Şimdi de yargının kurucu unsuru olan savunmayı yanına çekmeyi planlayan iktidar, yargıyı tamamen siyasallaştırıp “böl, parçala, yönet” hesabı yapmaktadır. Hâkimler ve savcılar kendisine bağlamış olan Hükûmet avukatları da kendisine bağlarsa halkın devlet kurumlarıyla mahkemelik olduğu durumlarda mahkemeden adaletli kararların çıkması mümkün olmayacaktır. Barolar bölününce siyasal yakınlıklarına göre yeni barolar kurulacaktır. Dolayısıyla AKP’li bir barodan atanacak sorumlu avukat, örneğin, Cumhurbaşkanına hakaret davasında sanığın avukatlığını nasıl bağımsız bir şekilde yapabilecektir? Ya da Hükûmete yakın baroların gönderdiği bir avukat ifade alma sırasında olası bir zorlama veya işkence karşısında nasıl hareket edebilecektir?

Sayın milletvekilleri, avukatların sadece cübbesi vardır. Bu cübbeye düğme takamayacağınız gibi, bir partinin siyasi rozetini de takamazsınız. Avukatların kime yakın olduğunu duruşma esnasında bilemezsiniz. Mahkemenin, duruşma esnasında devlet kurumlarına karşı savunma yapan avukatların siyasal kimliğini ve aidiyetlerini bilmemesi gerekir çünkü hâkim ve savcılar bundan etkilenecektir. En kötüsü de iktidar güdümündeki yandaş barodan gelmiş bir avukatın hâkimi, savcıyı etkilemesidir ve vatandaşın hakkını savunabilmesi gibi bir durum olmayacaktır.

Sayın milletvekilleri, yapısıyla oynanan, siyasallaştırılıp bölünmeye çalışılan adalet ve savunma elbet bir gün herkese lazım olacaktır. Bu nedenle “adalet” “yargı” “savunma” gibi kavramlara zarar vermek herkese, her kesime ve devlete zarar vermektedir çünkü adalet sistemi, ülke ekonomisi başta olmak üzere toplumun her kesimini doğrudan ilgilendirmektedir. Metropoll araştırma şirketinin geçen ocak ayında yaptığı kamuoyu yoklamasında “Kurumlara Güven” başlığında çıkan sonuçlar yargıya güven konusunda yeteri kadar fikir vermektedir. Ankete katılanlardan yüzde 54,3’ü mahkemelere güvenmediğini söylerken güvendiğini belirtenlerin oranı sadece yüzde 41’de kalmıştır. AKP, zaten güvenilmeyen yargıyı daha da güvensiz, daha taraflı ve daha bölünmüş hâle getirmeye çalışmaktadır.

Değerli milletvekilleri, “Akıl öldürürsen ahlak da ölür. Akıl ve ahlak öldüğünde millet bölünür. Kadiyı satın aldığın gün adalet ölür. Adaleti öldürdüğün gün devlet de ölür.” Bunu ben demiyorum. Bunu altı asır önce, bugün rahmetle andığımız Ayasofya’yı kılıç hakkı olarak alan, İstanbul’u fetheden Fatih Sultan Mehmet Han söylüyor ve altı asır önce söylüyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz gençliğimizde avukat Petrocelli’ye özendik ve onun her haksızlığa karşı çıkışından heyecanlandık, öyle avukat olduk; mesleğimizi çok severiz. Ben otuz beş yıllık avukatım ve şu andaki duygum bu kürsüyü devirmek ve isyan etmek yani beni tanıyorsunuz bunu yapar mıyım ama gerekirse gerçekten yaparım. Şu andaki duygum bu. Çünkü hiç hak etmediğimiz bir yasayı sadece kişisel ihtiraslarınızla ve sayı çoğunluğunuza dayanarak geçirmek istiyorsunuz.

Size kendi baro yönetim dönemlerimizden birkaç örnek vermek isterim: Var olan hukuka ve yargı kültürüne asla biat etmedik ve hukuk yarattık. Şimdi CMK Uygulama Servisi dediğimiz o zamanki CMUK Servisinde sanık hakları için, işkenceyi önlemek için özveriyle çalıştık. Hiçbir işlevi olmayan birçok meslektaşımızın görevlendirme yapıldığında görevi iade etmenin yollarını aradığı, Adli Yardım Bürosunu etkin hâle getirdik yani halkın hak arama özgürlüğünü sözde değil işlerlik kazandırarak savunduk. Kadın Hakları Merkezini kurarak şiddet mağduru yoksul kadınların davalarını üstlendik. İnsan Hakları Merkezi bir baronun olmazsa olmazıydı; o merkez en yaratıcı hukuk tartışmalarının, insan hakları metinlerinin oluşmasına önyak oldu. Memleketimizde faili meçhuller vardı -ne yazık ki hâlâ çoğu meçhuller- Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonumuzun çalışmalarıyla o meçhulleri ortaya çıkarmak için önemli raporlar hazırladık. İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Komisyonumuz henüz bu denli işçileşmemiş meslektaşlarımızın ve tüm emekçi haklarının tartışıldığı, hukuk üretildiği bir merkez olarak çalıştı. Çocuk Hakları Merkezi, çocukların itaat etmesi gereken varlıklar olmadığını, hakları olduğunu duyurdu herkese. Mülteci Hakları Komisyonumuz, dünyanın hiçbir vatandaşının sorununun bize yabancı olmadığını, her birimizin tüm sınırların dışında birer dünya vatandaşı olduğumuzu gösterdi. Avukat Hakları Merkezi, en ufak bir tehdit altında olduğumuzda yani başımızda durarak davalarımıza, zorluklarımıza yetiştirdi. İlk başörtülü stajyer arkadaşımız bizim dönemimizde, sevgili Yücel Sayman döneminde yemin etti. Evet, biz bunlar için mücadele ettik, başardık; bizim baromuz buydu.

AK PARTİ’den meslektaşlarım da bu yasayı aslında istemiyorlar, bunu biliyorum ama avukatları da kutuplaştırmak, bölmek, yönetmek için bazılarına lazım. Meslektaşlarım genç, meslektaşlarım yoksul, işçi avukatların sorunları var, yargıda berbat bir muamele var, kadın cinayetlerini takip eden yüzlerce meslektaşım cinsiyetçi muamelelere ve kararlara maruz kalıyor. Bunları çözmek istiyor avukatlar, sarı sendika gibi sarı baro kurulmasını istemiyorlar.

Son on yılda, Anayasa Mahkemesine 250 binin üzerinde başvuru yapılmış. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidenlerin sayısı da günbegün artıyor. Yargının siyasallaştığı artık o kadar aşikâr ki AYM’nin ihlal kararlarına rağmen sevgili meslektaşım Selahattin Demirtaş’ın tutuklu kalmasından adil yargılanma talebiyle 5 Nisan’dan bu yana ölüm orucunda olan avukatlar Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal’a, düşman hukukuyla yargılanan kürt siyasetçilere, Gezi davasına kadar size hangi birini sayalım? İşte, bu nedenle “Kamuoyu yoklamalarında yargıya güveniyor musunuz?” sorusuna toplumun sadece, sadece yüzde 11,7’si “Güveniyorum.” yanıtını veriyor. Bunun sebebi sizsiniz. İşin aslı şu ki ne zaman bir meslek örgütü Anayasa’nın kendilerine verdiği yetkiyle toplumun çıkarını savunan bir tutum alsa iktidarın hedefi hâline geliyor. Geçtiğimiz yıl bazı baroların adli yıl açılış töreninin sarayda yapılmasını protesto etmesi üzerine Cumhurbaşkanı bunu bağnazlık ve provokasyon olarak tanımlamış “İlk çözmemiz gereken meselelerden biri tüm meslek teşekküllerinin seçim yöntemlerinin temsili demokrasiye uygun hâle getirilmesidir.” demişti. Demokrasi, öyle mi? Belediyeleri, halkın temsilini gasbettiğiniz, siyasetçileri hapsedtiğiniz ülkede komik olmuyor mu bu sözler?

Bakın, bu kanun; savunma kurumunun iktidar yandaşı ve diğerleri olarak ayrılması demektir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – ...seçtiği baroya göre avukatın ve yurttaşların fişlenmesi demektir. Bu, bizim tespitimiz değil, sizlerin ifade ettiği bir gerçek. Cumhurbaşkanı “Çoklu baro kurulsun ki herkesin gerçek yüzü ortaya çıksın.” derken tam da bunu kastediyordu. Aslında bu teklifin amacı, çoklu baro falan da değil; kimin avukatlık yapacağına iktidarın karar vermesini sağlamak, yurttaşın hangi avukatı seçeceğine bile müdahale edecek bir düzen inşa etmek. Şu çok açık: Bu kanun, halkı susturmak için, hak arayışını engellemek için savunmanın parçalanması demektir. Meslektaşlarım günlerdir direniyor; halk onları görmesin diye önlerine kocaman polis otobüsleri dizdiniz, bariyerler kurdunuz. İsteddiğiniz bu, halkın ve savunmanın önüne bariyer çekmek.

Bu kanun yasalaşırsa işimiz bitecek değil; tüm yurttaşları ve meslektaşlarımı bu kanunun işlemesini önleyecek bir dayanışma kurmaya ve sarı baroya, iktidarın sarı barosuna asla oy vermemeye çağırıyorum. Biz bunu başarabiliriz ve başaracağız.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal.

Buyurun Sayın Önal. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımız olmak üzere hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Son günlerde Avukatlık Kanunu’nda yapılması planlanan kanun değişikliklerini bu kadar çok tartışıyor olmamızın sebebi, sadece baroların Hükûmetin hoşuna gitmeyen açıklamalar yapıyor olması değildir; bunun altında birçok farklı sebep ve başlık vardır. Bunların en önemlileri; baroların tamamının insan haklarından, hukukun üstünlüğünden, çevre ve doğadan, kadın ve çocuk haklarından yana tavır alıyor olmalarıdır. Barolar, üstlenmiş oldukları görev ve sorumlulukları nedeniyle sadece baskıcı rejimlerin değil, her zaman iktidarın hedefi olmuşlardır. Ancak üstlenmiş oldukları sorumluluklar ve

demokratik hukuk devletinin sağladığı korumalar nedeniyle bunu yapmak her zaman kolay olmamıştır. Fakat baroları siyasi bir araç olarak kullanabilmek arzusu, her baskıcı iktidarın hayallerinden biri olmuştur. Bugün de AKP iktidarı, aynı siyasi niyetle hareket etmekte, baroları arka bahçesi hâline getirmek istemektedir.

Değerli arkadaşlar, avukatlık, kamusal alan tarafından korunan bir görevin yerine getirilmesidir. Avukat, yargının kurucu unsurudur ve savunmayı serbestçe temsil eder. Hak arayan kişilerin tamamı haklarını ararken kamu gücünden çekinmeden ve onun vesayeti altında olmadan savunma yapabilecek bağımsız avukatlara ihtiyaç duyar. Bu nedenle kanun, her bir avukata ve baroya hukukun üstünlüğünü sağlama, insan hak ve hürriyetlerini koruma görevi vermiştir. Bu kutsal görev ancak bağımsız ve özerk barolarla mümkündür. Barolar, hak arama özgürlüğünün ilk basamağıdır. Türkiye’de baroların kurduğu kadın ve çocuk hakları merkezlerinden verilen hizmetler baroların hak arama özgürlüğüne yaptığı katkılardan sadece birkaçıdır.

Değerli arkadaşlar, çoklu baro sistemi baroların gücünün zayıflatılması, özerklik ve bağımsızlığının yok edilerek kamu görevi niteliğinin ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir. Getirdiğiniz düzenlemeyle kamu hizmetlerinin görülmesinde var olan bütünsellik ilkesinin muhafaza edilmesi ise imkânsızdır. Düzenleme kabul edilir ise avukatlık hizmetinin kamu hizmeti olma yönü fiilen ortadan kalkmış olacaktır.

Yine, getirdiğiniz sisteme göre, her 2 bin avukat bir araya gelerek kendi barolarını kurabileceklerdir. Böyle bir imkân, avukatlar arasında farklılığı ve düşmanlığı çoğaltabileceği gibi siyasi görüşler çerçevesinde bir araya gelenler, kendi barolarını kurabilecekler ve barolar siyasi bir araca dönüşmüş olacaktır.

Bu kanun teklifi yasalârsa hukukun üstünlüğünü koruyacak baro kalmayacaktır. Yerine getirilmek istenen bu sistemle avukatlar, meslek etiğinin ve kurallarının daha gevşek uygulandığı, aslında dernek niteliğinde olan barolara kayıt olabileceklerdir. Bu da meslek etiğinin zayıflamasına yol açacaktır. Çoklu baroda siyasi iktidar, hiçbir engelle karşılaşmadan hukuku arka bahçesi olarak kullanabilecektir. Hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunma görevini barolardan almanın en kolay yolu, bağımsızlık ve özerkliklerinin ortadan kaldırılması, baroların bölünmesi ve parçalanmasıdır. Böyle bir sistem yaratılması siyasi iktidar için başlangıçta cazip görülebilir ama bu tür sistemlerin siyasi iktidarlara birlikte yok olup gittiği de tarihî örneklerle doludur.

Bilindiği üzere, kadınların ve çocukların korunması ülkemizin başlıca sorunlarından bir tanesidir. Bu görevi kadın derneklerinin tek başına yerine getirmesi olanaksızdır. Getirilmek istenen bu sistemde, barolar çoğu zaman üye sayısı derdine düşeceklerinden kadınların ve çocukların korunmasına veya mali gücü olmayanlara avukat atanmasına ilişkin kamusal alan görevi de ortadan kalkacaktır.

Değerli arkadaşlar, yargı erkinin üçlü sacayağında en önemli görevini üstlenen ve savunmayı temsil eden avukatlarımızın sorunları her gün çığ gibi büyümektedir. Bugün, avukatlarımız, serbest piyasa koşullarında ekonomik sıkıntılarla karşı karşıyadır. Bunun yanında güzel ülkemizin işsizlikten enflasyona, asgari ücretten tarıma, demokrasiye, insan haklarına kadar onlarca sorunu varken ve bu sorunlara çözüm üretmek gerekirken tüm bunlardan çok uzak bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Hep birlikte bu sorunları tespit edip çözmemiz gerekirken maalesef, bugün olduğu gibi, birtakım dayatmalarla da karşı karşıyayız.

Dünyada ve ülkemizde yaşanmakta olan pandemi süreci nedeniyle mesleki sorunların zirve yaptığı bugünlerde avukatlara ve barolara sorulmadan düzenleme yapılmak istenmesi hatadır. Savunma hakkının yılmaz bekçileri olan ve haksızlık kimden gelirse gelsin ve kime yönelirse yönelsin hiçbir ayırım gözetmeksizin haksızlığın karşısında olan kitle avukatlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ÖNAL (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AHMET ÖNAL (Devamla) - Bu nedenle, baroların susturulması sadece avukatların değil, çocukların, kadınların, çevrenin, kısacası yaşam hakkının susturulmasıdır.

Bu kanun teklifinde vatandaşımıza dokunan, onun problemlerini önceleyen ve çözüm üreten hiçbir düzenleme yoktur; olan, sadece milleti oyalama ve sorunları örtme gayretinizdir. Bu nedenle, Türkiye’de neredeyse tüm barolar yapılmak istenen değişikliklere karşıdır. Lütfen adalet, hak ve hukuk için mücadele veren baroların sesini duyun; bu antidemokratik uygulamadan bir an önce vazgeçin. Bugün bu duruşu sergileyemezseniz yarın aynı karanlığa siz de mahkûm olacak, elinizde bulunduğunu düşündüğünüz tüm hakları sadece bir kişinin vesayetine vermiş olacaksınız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, bir söz isteyebilir miyim efendim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Sakarya ili Hendek ilçesindeki havai fişek fabrikasında meydana gelen patlamanın ardından Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi’nde yaşanan patlamaya sebep olan süreci Genel Kurulun bilgisine sunmak istediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Sakarya’dan geliyorum. Sakarya’da yaşadıklarımın etkisi altındayım. Sakarya Milletvekillerimizle beraber Sakarya’daydık; cenazelerimiz vardı, onları kaldırdık, öyle geldik ancak Meclis Genel Kurulunun bilmesi gereken çok kısa bir şey var, onu ifade etmek zorundayım.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; Sakarya’da fabrikadaki patlamayı bir kenara koyarak söylüyorum, ondan sonra yaşanan olay gerçekten Türkiye’nin de Türkiye Büyük Millet Meclisinin de hazmedebileceği, kolay kolay kabul edebileceği bir olay değildir.

Olay aynen şöyle gelişmiştir: Patlamadan sonra etrafa yayılan patlayıcı maddeler var. Ankara’dan ve İstanbul’dan uzman olan Jandarmalar geliyor, diyorlar ki: “Biz bunları toplamak zorundayız.” “Peki, bunları nerede imha edeceğiz?” deniliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Fabrika alanında imha edilecek bir alan yaratılmıyor, fabrika bölümünde bir imha edilecek alan yaratılmıyor, “15 kilometre uzaklıktaki bir taş ocağında bu imha edilsin.” deniyor ve bununla ilgili, belediyeden araç isteniyor. Belediye Başkanı -bu aracın nerede kullanılacağı belli değil, nasıl kullanılacağı belli değil- bilmiyor bunu.

BAŞKAN - Yazık.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Diyorlar ki: “Bizim, burada kullanılmak üzere yani buradaki atıklarla ilgili bir araca ihtiyacımız var.” Böyle bir araç gönderiliyor oraya. Araçlar, bunun dışındaki araçlar da kamyon, bildiğiniz çıplak kamyon; bu kamyonları götürüyorlar, üç gün boyunca orada patlayıcıları imha ediyorlar. İmha ederken -şimdi, biraz sonra nasıl olduğunu anlatacağım- uçurum gibi bir yer var, en son kamyon oraya geliyor, yan kapakları açılmıyor damperli kamyonun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...oradaki sorumlulardan bir tanesi de “Burada sadece fitil ve bazı patlayıcılar var, o kadar önemli değil. Uçurumun kenarına biraz yaklaştırsın, damperin kapağını açın -arka kapağını- döksün.” diyor. Damperin arka kapağı açılıp, damper kalkmaya başladığı anda patlama gerçekleşiyor ve 3 vatan evladımız orada hemen şehit oluyor.

BAŞKAN - Allah rahmet eylesin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bir şoförümüzün, bir şeyden haberi olmayan şoförümüzün hâlini size burada anlatmak istemiyorum, vücudunun hâlini burada anlatmak istemiyorum; annesi, kardeşleri orada can havliyle -babası 3 ay önce öldü- başında bekliyor. Onun vücudunu anlatmak istemiyorum.

Şimdi, Sayın Başkanım, size şerefim üzerine yemin ediyorum, hiçbir siyasi parti ayrımı yapmadan konuşuyorum. Bakın, tekel dışı bırakılan patlayıcı maddeler, av malzemesi ve bu şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - ...olan patlayıcılarla ilgili madde şöyle diyor: “Patlayıcı madde, nem bakımından şartlandırılır... özel kaplar ve borularla ambalajlanıp öyle taşınır imha edilecek patlayıcı madde.” Patlayıcı maddeler ne ambalajlanmış ne de özel kaplarda, kamyonu öyle yükleniyor.

2’nci madde: “Dinamitler, barutlar ve kapsüller aynı taşıtta bir yerde ve bir arada taşınmaz.” Hepsi bir arada taşınıyor.

“Yükleme ve boşaltma sırasında, darbe, düşürme, sürtme, çarpma gibi tehlikeli olabilecek hareketlerden kaçınılır.” diyor. Bildiğiniz damperli kamyonla götürülüyor. Götürülen kamyonların özel kamyonlar olması gerekir, içerisinde muhafaza olması gerekir, o sürtünmenin azaltılması gerekir, ambalajlı malzemelerin tek tek çıkarılması gerekir. Damperli kamyon kaldırılarak bombalar imha edilmeye çalışılıyor.

“İçi sac veya demir malzeme ile kaplı taşıtların tabanlarına ve yan kenarlarına tamamen branda bezi döşenmesi zorunludur.” diyor, branda bezi yok, hiçbir şekilde yok.

“Ambalajlar sadece EX/II ve EX/III araçlarına yüklenecektir.” diyor, belediyenin damperli kamyonu ile gidiyor.

“Serbest-akışlı toz maddelerle havai fişekler için, konteynerin tabanı metalik olmayan bir yüzeye veya kaplamaya sahip olmalıdır.” diyor. Tamamen sac ve metalik yüzey.

“Patlayıcı madde ve nesneleri taşıyan araçların yükleme ve boşaltma işlemi yapılırken kamu alanlarında durmaması gerekir ve yükleme ve boşaltma işlemleri esnasında motor kapalı olacaktır.” diyor. Motor açılıyor, damper kaldırılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, sizin huzurunuzda bu cinayet değildir de nedir? (CHP sıralarından alkışlar) Bu, iş cinyeti değildir de nedir? Yüreğim parçalanarak bir kardeşiniz, bir evladınız olarak söylüyorum: Türkiye Cumhuriyeti’nin liyakatine ne olmuştur? Oradaki kamu görevlileri bu denetimsizliğe neden izin vermişlerdir? Yaşanmış bir felaketten sonra burada araştırma önergesi vermiş, araştırma önergesinde de şu sözleri sarf etmiş bir kardeşiniz olarak dedim ki “Bu patlama bir tarafa, fabrika patladı ve olan oldu ama bundan sonra olabilecekleri önlemek için bir komisyon oluşturalım.” diye yalvardım, ondan bir gün sonra oldu bu.

Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; şu anda 9 yaralımız var, evladımız. Görseniz, kendileri normalken baksanız, bakmaya doyamayacağınız evlatlarımız. Biri can çekiyor, diğeri diğeri hastanede can çekiyor, diğer evlatlarımızın cenazelerini nasıl toparlayıp göndereceğimizi bilemedik. Bunun için İçişleri Bakanının hiç mi sorumluluğu yoktur? Yapması gereken hiç mi bir şey yoktur? Bunu siyasete malzeme olmasın diye burada daha fazlasını söylemiyorum ama hepinizin vicdanınıza sesleniyorum.

Saygılar sunuyorum.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz Sayın Özkoç.

Çok kapsamlı bir bilgilendirme oldu, Allah razı olsun. Cenab-ı Allah bir daha milletimize böyle bir elim olayı yaşatmasın, Allah rahmet etsin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

62.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkırsığı Mahallesi’nde yaşanan elim kazayla ilgili başlatılan hukuki ve idari soruşturmaları yakinen takip edeceklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben de Sayın Grup Başkan Vekilinin hissiyatla ifade ettiği, Sakarya’daki elim kazayı yakından takip ettiğimizi ifade etmek isterim.

Tabii, kazadan sonra hepimizin yüreği yandı, hepimiz üzüldük. Zaten hem hukuki hem idari soruşturma biçimleri başlatıldı. Bunları hep beraber yakinen takip edeceğiz. Kimin ne kusuru varsa, hem idari hem hukuki olarak yapılmasını beraberce takip edeceğiz.

Ben tekrar teşekkür ediyorum, ölenlere rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Bende Sayın Özkoç’a teşekkür ediyorum. Gayet güzel kapsamlı bir açıklama yaptı. Çok üzüldük, hepimiz çok üzüldük, evlat sahibiyiz. Evet, Allah rahmet etsin.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – 15’inci madde üzerinde 4 önerge vardır. Bu önergelerin 3’ü aynı mahiyette olup, ilk olarak bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun okuyun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ümit Beyaz

İmam Hüseyin Filiz

İzmir

İstanbul

Gaziantep

Enez Kaplan

Ayhan Erel

Tekirdağ

Aksaray

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Çorum

Aydın

İstanbul

Alpay Antmen

Rafet Zeybek

Faruk Sariaslan

Mersin

Antalya

Nevşehir

Zeynel Emre

Abdurrahman Tutdere

Cavit Arı

İstanbul

Adıyaman

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Remziye Tosun

İstanbul

Van

Diyarbakır

Semra Güzel

Mehmet Ruştü Tiryaki

Hüseyin Kaçmaz

Diyarbakır

Batman

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel...

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; görüşülmekte olan kanun teklifinin 15'inci maddesi üzerinde partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Ey İslam'ın nuru, Türklüğün gururu Ayasofya/ Şerefelerinde fethin, Fatih'in şerefi” Gençliğimizin sevdası, rüyası Ayasofya Camisi, açılışın Türk milletine hayırlı olsun.

“Çırpınırdı Karadeniz/ Bakıp Türk'ün bayrağına/ Ah ölmeden bir görseydim/ Düşebilsem toprağına” 1914'te Türk ordusu için “Çırpınırdı Karadeniz” şiirini yazan, 1937 yılında kurşuna dizilen Azerbaycanlı Türkçü şair Ahmed Cevad'ı şehadetinin yıl dönümünde rahmetle, minnetle, şükranla anıyorum.

BAŞKAN – Allah rahmet etsin.

AYHAN EREL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde konuşacağım maddeyle 5 bin avukatın olduğu illerde 2 bin avukatımıza baro kurma hakkı verilmektedir, böylelikle çoklu baro hayata geçirilmek istenmektedir. Çoklu baronun Türk yargısına, avukatlara, barolara getireceği zarar bence çok daha fazla olacaktır yani attığımız taş ürküttüğümüz kurbağaya

değmeyecektir diye düşünüyorum. Bir kere, Anayasa'mızın 135'inci maddesine göre barolar kamu tüzel kişiliği statüsündedir. Dolayısıyla kamu tüzel kişiliğinin gücünün bölünmesi, dolayısıyla savunmanın sav ve hüküm karşısında yetkisiz kalacağı endişesi taşınmaktadır. Duruşma salonlarında avukat ile savcıların eşit seviyeye getirilmesi hususunda verilen sözlere, taahhütlere rağmen bugüne kadar yerine getirilmemiştir. Bundan sonra avukatlar savcının, hâkimin karşısında daha güçsüz, daha etkisiz, daha çaresiz kalacaktır diye endişe taşıyoruz. Bölünmüş, kutuplaşmış, birbirine selam vermekten bile çekinen, acı günde, tatlı günde bir araya gelmeyen avukatların mesleki dayanışmayı, mesleki birleşmeyi, mesleki kaynaşmayı nasıl sağlayacakları yönünde açıkcası endişelerimiz ve tereddütlerimiz vardır. Bundan böyle artık barolar, ya bir etnik kimliğe ya bir mezhebe ya bir cemaate ya da hemşehri duygularının coşkun olduğu bir olguya dayanarak kurulacak. Dolayısıyla avukatlar arasındaki etnik farklılıkları, mezhep farklılıkları, cemaat farklılıkları ve hemşehricilik duygularının ortaya çıkardığı ayrıntı otlatları avukatlar arasındaki birliğe ve beraberliğe zarar verecektir.

Şimdi baktığımızda, ben böyle düşünmek istemiyorum ama gelen endişe ve düşünceleri böyle. Siyasi iradenin, kendisine karşı yüksek sesle düşünmesinden rahatsız olduğundan dolayı Barolar Birliği üzerinden bir terbiye etme amacı güttüğünü görüyoruz. Türkiye'de 3 ilde 5 binin üzerinde avukat var. Bunlardan İstanbul'da 46 bin, Ankara'da 17.500, İzmir'de de 9.600 civarında avukat var. Şimdi, İstanbul'da 46 bin avukatın tamamının siyasi iradenin yanında olmadığı bilinen bir gerçek, hatta bilinen bir gerçek daha var, burada yaklaşık 35-36 bin avukatın mevcut siyasi iradeyle aynı düşünce ve kanaatte olmadığı söyleniyor. Dolayısıyla, 36'yı 2'ye böldüğümüzde 18 baro kurulacak. 18 baro dörder tane delege seçtiğinde 18 ilin gönderdiği delegeyi tek başına İstanbul'da sizin gibi düşünmeyen barolar göndermiş olacak. Dolayısıyla, sizin yaptığınız, baroya ayar verme olmayacak, aksine avukatlar arasındaki kardeşliği, barışı, huzuru ortadan kaldıracaktır. Keşke bunun yerine avukatlarımızın çektiği ekonomik sıkıntıları giderme yolunda düzenlemeler getirebilseydiniz, keşke 7'nci maddede, 10'uncu maddede avukatlar lehine olan düzenlemeleri getirseydiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Ayhan Bey.

AYHAN EREL (Devamla) – Güzele, doğruya, iyiye, toplumu ve meslek mensuplarını mutlu edecek her türlü düzenlemeye hep birlikte “Evet.” diyebilseydik diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçek demokrasi organlarından olan, yargının kurucu unsuru bulunan, diz çöktüremediğiniz barolar, kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütüdür. Bugün, barolar ve Türkiye Barolar Birliği, devletten bir kuruluş parasal yardım almamakta, örgütsel yapılarını da demokratik seçim usulüyle kendileri belirlemektedir. İşte, bu bağımsızlıkları sayesinde ki hukukun üstünlüğüne, insan haklarına aykırı bir uygulama gördüklerinde her tür güç odağına ve bu arada yeri geldiğinde siyasi iktidara ve hatta devlete karşı da hukukun ve adaletin gerektirdiği itirazları dile getirebilmektedirler. Bugün, Türkiye'de avukatlar bu sayededir ki yargı bağımsızlığının ve adalete erişim imkânlarının tek kanalı olarak görülmekte ve benimsenmektedir.

“Demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet” diyerek iktidara gelen partiniz kutsal değerleri istismar ederek hazineyi boşalttı. Yolsuzluk ve yoksulluk batağına ülkeyi sürüklediniz, halka ve yargıya

hesap vermemek için de devletin önemli kurumlarıyla oynama başladınız. 2010 yılında demokrasi ve hukukun üstünlüğünü sağlamak adına yaptığınız anayasal değişiklikten sonra, FETÖ'nün yargıyı nasıl ele geçirdiğini çabuk unutmuşa benziyorsunuz. Anayasal değişiklikle FETÖ terör örgütünü yargıya yerleştirdiniz. Yargı yoluyla ülkede vatansever askerleri Türk ordusundan tasfiye ettiniz. Bu yetmedi devletin gizli kasasını, sırlarını dış güçlere verdiniz. Sayenizde gizli görevlerde çalışan 800'e yakın vatan evladının ölümüne sebep oldunuz. Bu dönemde ne kadar aydın, yurtsever insan varsa içeriye attınız. Toplum nefes alamaz hâle getirdiniz.

Aynı hatayı FETÖ projesi olan bu yasayı çıkararak yeniden yapıyorsunuz, çoklu baro sistemini getiriyorsunuz. Üniter bir devlet yapısında bu sistemin ne kadar yanlış olduğunu yaşayarak anlayacaksınız ama bedelini halk ödeyecek, hukuk ödeyecek, adalet ödeyecek. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkenin beka sorunuyla oynuyorsunuz. Çoklu baroyla ülkede etnik kökene dayalı, mezheplere dayalı ve hatta tarikatlara bağlı barolar olacak; illegal örgütlerin legal baroları kurulacak. Fetullahçılardan öğrendiğiniz metodun aynısını yapıyorsunuz. Zehri insanlara altın kadehte sunuyorsunuz. Unutmayın, barolar kimsesizlerin kimesesi, güçsüzlerin sığınağıdır.

Siyasal iktidarın bu barolarla karşı olmasının nedeni, baroların hukuk devleti, insan hakları ve demokrasiyi savunmalarıdır. Siyasal iktidar, otoriter bir düzene doludizgin giderken bu baroları, önünde engel görmektedir. Barolar, kadın cinayetleriyle, çocuk istismarcılarıyla, her türden ayrımcılık ve çevre katliamlarına karşı mücadeleleriyle de siyasal iktidarın tepkisini çekmektedir. Oysaki barolar ve avukatlık mesleğini düzenleyen 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76, 95/21 ve 117'inci maddeleri baroları ve Türkiye Barolar Birliğini, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmakla yükümlü ve görevli kılınmıştır. Yasa teklifiyle bunları engellemek istemektesiniz.

Değerli milletvekilleri, özellikle de AK PARTİ'li arkadaşlarım, sizi buradan uyarmış olayım; bunu Anayasa Mahkemesi iptal eder çünkü Anayasa'nın 2'nci 67'nci ve 135'inci maddelerine bu yasa aykırıdır. Sırf büyük mevcutlu baroları etkisizleştirmeyi hedef alan 5 bin avukata 1 delege formülü şöyle bir tablo ortaya çıkarmaktadır: Ardahan Barosunda 10 avukata 1 delege, İstanbul Barosunda ise 3.542 avukata 1 delege düşmektedir. İstanbul Barosu üyesi bir avukatın demokratik iradesinin sonuca etkisi diğerinden 354 kat daha düşüktür. Bunu nasıl içinize sindiriyorsunuz avukat olarak? (CHP sıralarından alkışlar) Anayasa'nın 2'nci maddesi "Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir." diyor. Yine Anayasa'nın 67'nci maddesi "Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir." diyor. Şimdi, milletvekili arkadaşlara soruyorum: Bu getirdiğiniz teklifte nerede hukuk, nerede adalet, nerede adalette temsil? Seçimde temsil ilkesi var mı, bunu biriniz söyleyebilir misiniz? Bence söyleyemezsiniz, söyleyemiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FARUK SARIASLAN (Devamla) - Sizin içinizde bulunan hukukçu milletvekillerimizin en az yüzde 60'ı bu yasaya karşıdır ama söyleyemiyorsunuz, emirle hareket ediyorsunuz, üzülerek söylüyorum.

Şimdi, ülkenin ekonomik sorunlarının her geçen gün arttığı şu pandemi döneminde alelacele bu yasayı oy çokluğuna dayanarak Meclisten geçirdiğinizde memleketin hangi sorununu çözmüş oluyorsunuz? Unutmayın, kılıçla bir yeri alırsınız ama üstüne oturamazsınız. Oy çokluğuyla bir yasayı çıkarırsınız, eğer o yasa hukuka uygun değilse o ülkeye büyük acılar yaşatırsınız.

Sayın milletvekilleri, yarın öbür gün siyasi konjonktür, siyasal iktidar değişecektir. Bunların hepsi gelip geçicidir; aslolan vattandır, hukuk devletidir, adalet duygusu içinde insanların yaşamasıdır. Bu bakışla, bugünkü denge hesaplarını ebedî sanıp adalet tartışıyla, Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasıyla oynamayınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FARUK SARIASLAN (Devamla) - Siyasal konumlanma kaygılarından arınıp tarihî sorumluluk duygusu içerisinde, demokrasimizin ve ülkemizin geleceğine katkı yolunda, bu ucube ve uygulanamaz yasayı derhâl geri çekiniz. Mevcut yasada eğer çok istemediğiniz maddeler varsa geliniz yeniden bunları tartışalım, nispi temsil dâhil hep beraber içimize sindirecek bir yasa çıkaralım diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 15'inci maddesiyle 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 77'nci maddesi değiştiriliyor ve 5 binden fazla avukatın bulunduğu illerde asgari 2 bin avukatla yeni bir baro açılmasının önu açılıyor. Yani bu madde çoklu baronun dayanağını oluşturan madde. Eğer bu madde geçerse, kabul edilirse barolar fiilen kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olmaktan çıkacak ve yandaş baronun önu açılacaktır.

Bir kez daha söylüyorum: Yandaşlığa, kadrolaşmaya karşı çıktınız ama cumhuriyet tarihinin en büyük yandaşlık ve kadrolaşma politikalarını yürüttünüz; memur alımını da böyle yapıyorsunuz, ihaleleri de böyle yapıyorsunuz, görevde yükselmeleri de böyle yapıyorsunuz ve şimdi barolarda da yandaş baronun önünü açıyorsunuz. “Ehliyet” ve “liyakat” dediğiniz şey de sadece masallarda kaldı. Ben Komisyonunda anlattığım bir yandaş hikâyesini kısaca bir daha tekrar edeceğim, MEMUR-SEN'in hikâyesini. Bakın, memur sendikaları 1990'lı yılların başında kuruldu; 1990'dan 2002 yılına kadar 41 bin üye yapmış MEMUR-SEN, on üç yılda 41 bin üye. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldikten sonra on beş yıl içerisinde üye sayısı 1 milyona ulaşmış yani yüzde 2.500'e ulaşmış. MEMUR-SEN bağımsız bir konfederasyon olmaktan çıkmış, iktidarınızın yandaşı bir sendika konfederasyonu hâline gelmiş. Ben, bakanlığın bürokratlarının bile bu süre içerisinde bu konfederasyondan nasıl rahatsızlık duyduklarını kendi kulaklarımla işitmiş birisiyim.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Sendikalar demokrasinin garantisidir, garantisi.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Öyle, öyle (!) Yüzde 2.500 büyüyerek garanti oluyorsunuz, öyle, öyle, tabii, tabii (!) On üç yılda 41 bin üye yapın, iktidar değişsin, on beş yılda 1 milyon üye yapın, sonra demokrasinin garantisi olsun, öyle bir şey yok.

Şimdi, bir şeyi çok merak ediyorum, bir şeyi çok merak ediyorum: Neden İstanbul, Ankara ve İzmir'de 1'den fazla baro kurmak istiyorsunuz? Öyle ya Antalya hariç önümüzdeki on yıl içerisinde başka bir kentte 2'nci bir baro kurulmasının olanağı yok. Baro başkanlarından rahatsızsanız eğer, mesele bu 3 baroysa, kayyum atarsınız olur biter -hem kayyum atadığımız yerlerde zaten meclisleri de lağvediyorsunuz, yönetimleri de lağvediyorsunuz- böylece baroların yönetim kurulları da işlevsiz hâle gelir. Yapmadığımız şey mi? Halkın seçme ve seçilme hakkını gasbedip kayyum atadığınıza göre 3 tane baroya da 3 kayyum atarsınız, sorunu kökten çözersiniz. Bakın, dört yüz on günde 65 belediyemizden 51'ine el koydunuz, kayyum atadınız. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra sadece

iki buçuk ay içerisinde 1.022 şirkete kayyum atamışsınız; bu, TMSF Başkanının 2 Ekim 2018 tarihli açıklamasından. İki buçuk ay içerisinde 1.022 şirkete kayyum atamışsınız. Hatta kayyuma kayyum atamışsınız. Bakın, Erzurum'un Hınıs ilçesi Ziraat Odası Başkanı Abdulsamet Demir'i kendi yerine atanan kayyumun yerine tekrar kayyum olarak atamışsınız. 70 bin TL aylık ödediğiniz kayyumlar var. Gerçi, TMSF Başkanı "4 bin ile 15 bin TL arasında aylık ödüyoruz." diyor ama bir kayyumu birden fazla yerde görevlendirdiğiniz için 70 bin TL ödediğiniz kayyumlar var; 1 baroya, 3 tane baroya mı kayyum görevlendirmeyeceksiniz?

Şimdi, diyorsunuz ki: "İstanbul Barosuna kayıtlı avukat sayısı 46.052 iken 26.756 avukat seçime katılmış, oy kullanmış, yüzde 31 oy alan yani 8.195 oy alan grup tek başına yönetime gelmiş. Bunun temsilde adalette bağdaştırılmasına olanak yok. Bu, antidemokratik bir uygulama. Çoklu baro olursa biz bu sorunu kökten çözeriz." Bakın, 31 Mart seçimlerinden sonra OHAL KHK'leriyle iktidarınız tarafından kamu görevinden ihraç edildikleri gerekçesiyle 6 Belediye Başkanımız görevden uzaklaştırıldı. Yüzde 71 oy aldığımız Bağlar'da yüzde 25 oy alan Adalet ve Kalkınma Partisinin adayı Belediye Başkanlığı yapıyor, bu size antidemokratik gelmiyor; yüzde 53 oy aldığımız Tuşba'da yüzde 39 oy alan Adalet ve Kalkınma Partili aday şu anda Belediye Başkanlığı yapıyor, bu size antidemokratik gelmiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – ...yüzde 54 oy aldığımız Edremit'te yüzde 41 oy alan Adalet ve Kalkınma Partili aday görev yapıyor, bu size antidemokratik gelmiyor; yüzde 53 oy aldığımız Çaldıran'da yüzde 43 oy almış Adalet ve Kalkınma Partisinin adayı şu anda Belediye Başkanlığı yapıyor, size antidemokratik gelmiyor; Dağpınar'da yüzde 55 oy aldı, yüzde 44 oy alan Adalet ve Kalkınma Partisinin adayı Belediye Başkanlığı yapıyor, bu size antidemokratik gelmiyor ama İstanbul Barosunda 46 bin üyenin 26 bini oy kullanmış, bu antidemokratik öyle mi?

Baro seçimlerinde temsili demokrasi yoktur, doğrudan demokrasi vardır yani her avukat delege seçimi olmadan, doğrudan seçime gider ve oy kullanır. 10 aday yarışmış, en çok oy alan aday ve listesi baro başkanlığına seçilmiş, bu size antidemokratik geliyor ve bunun için seçimi değiştireceksiniz, öyle mi? Açıkça söyleyelim: "Bu 3 baroyu ele geçiremedik, bu baroları bölerek ele geçireceğiz. Bu arada seçim sistemini değiştirip bu 3 baronun Barolar Birliği seçimindeki etkisini de azaltacağız. Derdimiz demokrasi falan değil." deyin, olsun bitsin diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesiyle 1136 sayılı Kanunun 77'nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve mevcut dördüncü ve beşinci cümlelerin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Bu sayıların belirlenmesinde baro levhasına kayıtlı avukatlar ile kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde görev yapan avukatlar esas alınır.

"Kurucular kurulu en geç altı ay içinde organ seçimlerini yapmak üzere kuruluş genel kurulunu toplar ve yeni baronun kuruluşunu tamamlayarak Birliğe bildirir."

“Yeni kurulan baro, seçimli ilk olağan genel kurulunu yapıncaya kadar Birlikte temsil edilmez ve seçimli ilk olağan genel kurulunu 82 nci madde hükmü uyarınca yapar.”

Cahit Özkan	Erkan Akçay	Çiğdem Erdoğan Atabek
Denizli	Manisa	Sakarya
Zeynep Gül Yılmaz	İshak Gazel	Bülent Turan
Mersin	Kütahya	Çanakkale
Mihrimah Belma Satır		
İstanbul		

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, 1136 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen cümlelerde değişiklik yapılmaktadır. Fıkraya eklenen yeni ikinci cümleyle, yeni baronun kurulması için gerekli olan avukat sayısının belirlenmesinde, baro levhasına kayıtlı olan serbest avukatlar ile levhaya kayıtlı olup olmadığına bakılmaksızın kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde görev yapan avukatların da esas alınacağı açıkça hükme bağlanmaktadır. Ayrıca Teklifte maddenin birinci fıkrasına eklenen dördüncü ve beşinci cümlelerde yapılan değişiklikle, kurucular kurulunun en geç altı ay içinde organ seçimlerini yapmak üzere kuruluş genel kurulunu toplayacağı, bu şekilde yeni baronun kuruluşunu tamamlayarak Birliğe bildireceği; yeni kurulan baronun, seçimli ilk olağan genel kurulunu yapıncaya kadar Birlikte temsil edilmeyeceği ve seçimli ilk olağan genel kurulunu 82 nci madde hükmü uyarınca yapacağı hükme bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun, okuyun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Ümit Beyaz	Ayhan Erel
İzmir	İstanbul	Aksaray
Enez Kaplan	Fahrettin Yokuş	
Tekirdağ	Konya	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Tulay Hatimoğulları Oruç
İstanbul	Van	Adana
Remziye Tosun	Hüseyin Kaçmaz	Semra Güzel
Diyarbakır	Şırnak	Diyarbakır

Aynı mahiyetteki önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Rafet Zeybek	Süleyman Bülbül	Suzan Şahin
Antalya	Aydın	Hatay
Turan Aydoğan	Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı
İstanbul	Adıyaman	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde görüşlerimizi anlatmak için buradayız.

AK PARTİ iş başına geldiğinden bugüne devlette kadrolaşmayı, sivil toplum ve meslek örgütlerini ele geçirmeyi planlı ve programlı bir şekilde sürdürdü. Geriye dönüp şöyle bir baktığımızda iş çevrelerinde TÜSİAD’a karşı MÜSİAD, TUSKON gibi yapılar oluşturuldu, işçi sendikalarında ise TÜRK-İŞ’e karşı HAK-İŞ palazlandırıldı. Memur sendikalarında ise TÜRKİYE KAMU-SEN’e karşı MEMUR-SEN hormonlu bir şekilde büyütüldü. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna eski başkan Derviş Günday döneminde operasyon yapılmak istendi. Daha sonra ne hikmetse vazgeçildi. Bugün Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu da maalesef sessizliğe bürünmüş, iktidara teslim olmuş bir kurum hâline geldi. Türkiye işveren sendikalarına da el attınız, TİSK’i de iktidarınızın kontrolü altına aldınız, ona da gereğini yaptınız. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği de artık gösterdiğiniz sopalar neticesinde teslim oldu yıllar önce. Hatta Hisarcıkloğlu bir zaman “Bir eleştiri yaptığımızda Hükümet ‘Getirin defterleri.’ diyor.” diye serzenişte bulunuyordu.

Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin durumu daha farklı. 2006 yılında bir fındık mitingi yaptılar, ondan sonra operasyonla üzerine gidildi, sonunda Ziraat Odaları Birliği de sessizliğe büründü. Öyle ya, sivil toplum örgütlerinde itiraz eden, hak-hukuk arayan herkes susturuldu. Geriye ne kaldı? Kala kala Türkiye Barolar Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği. Şimdi sıra bunları teslim almaya geldi; barolardan başladık.

Hukukun Egemenliği Derneği Genel Başkanı Avukat Erdem Akyüz diyor ki: “AK PARTİ iktidarınca ameliyat masasına yatırılan ilk kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütü barolar seçildi çünkü barolar adaletin iddia, savunma, karar olarak betimlenen üçlüsünün savcı, hâkim, avukat sıralamasında yer almaktaydı ve bu sıralamada son aşamaya gelinmişti. Bu kez amaç ismin değiştirilmesinden önce, kurum ve kuruluş yapısının değiştirilerek mesleki örgütlenmeyi çözmek, parçalamak ve zayıflatmak oldu. Türkiye’de şu anda 80 baro var, çoklu baro şu an itibarıyla Ankara, İstanbul, İzmir Barolarını etkiliyor, diğer baroları yani geri kalan 77 baroya hiçbir tesiri yok.” Devam ediyor “Diğer yandan, yargı organlarından yani Yargıtaydan, Danıştaydan, Hâkimler Savcılar Kurulundan, Anayasa Mahkemesinden böyle bir talep yok yani baroları çoklaştıralım diye bir talep yok. Hiçbir dernekten,

kamu kurumlarından böyle bir istek yok. En önemlisi, vatandaşın böyle bir talep yok hatta bütün kurumlar, bütün vatandaşlar bu teklife karşı. O hâlde ne isteniyor? Kamu kurumlarının, vatandaşların istek ve iradesine neden karşı çıkılıyor?” diye soruyor ve diyor ki: “Sebebi basit -başta da söylediğimiz üzere- siyasi iktidar meslek örgütlerini bölmek, parçalamak istiyor; hiçbir muhalif ses duymak istemiyor. Bu gidişle sıra, birçok kamu kurumuna, derneğe, sivil toplum örgütüne gelecek; sessiz, biat eden ve çaresiz bir kitle yaratılmak isteniyor.”

O öyle diyor da gazeteci Taha Akyol farklı bir şey mi söylüyor? “Çoklu baro sistemi kurumların güçsüzleşmesi sürecinin devamı olarak gündeme getirilmiştir.” diyor gazeteci Taha Akyol. “İktidar, 15 Temmuz ihanetinden sonra demokratik kurumları güçlendirmek ve bu amaçla büyük katılımlı bir Anayasa yapmak yerine kendini güçlendirmek için Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini getirdi. Sistemde sadece Cumhurbaşkanı güçlendi. Başta Türkiye Büyük Millet Meclisinde olmak üzere yargıda, Merkez Bankasında ve tüm bürokraside uzmanlıklar zayıfladı. Bu kadar işlemin altında hem tek kişi kalkamaz hem bu kadar yetki bir elde toplanınca denetim ve denge mümkün olmaz, olmuyor zaten.” diyor. Netice olarak: “Dünyaca saygın World Economic Forumun rekabet raporunda, kurumların güçlülüğü sıralamasında Türkiye 2014 yılında 64’üncü sıradayken 2019 yılında 71’inci sıraya; yargı bağımsızlığında 101’inci sıradan 104’üncü sıraya; 2019’da Türkiye’nin liyakat sıralamasında 112’nci sıraya inmesi de kurumların zayıflamasını yansıtan bir göstergedir.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Evet, değerli milletvekilleri, aynı yazar şöyle diyor: “AK PARTİ iktidarının 2010 yılına kadar devam eden başarı sürecinde imzası olan hangi yüksek bürokrat bugün yerinde? İktidar siyasi gücün ağırlığı altında kurumların zayıflaması ile ekonominin kötüleşmesi arasındaki bağlantıyı mutlaka görmelidir. Bu, hayati derecede önemli bir sorundur. Bu gerçeği görmeden hiçbir esaslı sorunumuzu çözemeyiz ancak makyaj veya pansuman yaparız. Kurumları güçlendirmek gerekirken yargının savunma ayağını parçalamak Türkiye’nin hukuk imajını büsbütün bozar. Bu düzenlemeden vazgeçilsin, ön model dayatılmadan ortak akılla üniter baro ilkesi içinde bir model oluşturulsun.” diyor.

Evet, hukukçular bunları diyor ama siz ne yaptığınızı çok iyi biliyorsunuz. Aslında bilmiyormuş gibi davranıyorsunuz çünkü işiniz gücünüz susturmak, işiniz gücünüz biat ettirmek, işiniz gücünüz farklı düşüncelere tahammülsüzlüğünün örneğini burada göstermek.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun Sayın Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Ali İsmail Korkmaz ve Gezi direnişinde yitirdiğimiz bütün canlarımızı saygıyla anmak istiyorum.

Şu an Avukatlık Kanunu’nu görüşüyoruz ama esasen görüştüğümüz, Avukatlık Kanunu’ndan çok daha fazlasıdır. 14’üncü yılında AKP iktidarının, AKP Genel Başkanı Erdoğan, Ensar Vakfının İstanbul’daki bir kongresine katılıyor ve kongrede şunları söylüyor: “Siyasi iktidar olduk ama sosyal ve kültürel alanda iktidar olmadık. Medya, sinema, bilim, teknoloji ve hukukta milliyetine yabancılaşmış hizipler var.”

Biz buradan dönüp şunu söylemek isteriz: Bugün bu mantıkla yasa çıkaran, barolarda avukatların ne dediğine asla bakmayan, AKP ve MHP'ye oy vermiş olan avukatların dahi fikirlerini almaksızın sembolik olarak kimi avukatlarla görüşmeler yaparak, fikir aldıklarını zannederek bunu kamuoyuna bu şekilde açıklayanlar “milliyetine yabancılaşmış” dedikleri kesimlere, onlara bu yaftayı yapıştıranlar bilsinler ki vatandaşına, kendi halkına, 82 milyona yabancılaşmış bir anlayışla bir siyaset gütmektedirler.

Her şeyde tek, tek, tek “tek millet, tek bayrak” vesaire diye ajitasyon çekiyorsunuz ama iş barolara gelince barolar tek olduğu zaman sizin yandaşınız değil diye onları çoğaltmak istiyorsunuz. Birden çoğulcu olmak geliverdi aklınıza. Bu kanun teklifiyle, şunu çok net ifade etmek isteriz ki AKP iktidarı bölücülük yapmaktadır. Barolar, AKP'nin emellerini hayata geçirecek ve iktidarını sağlamak için az önce ifade ettiğimiz Cumhurbaşkanının ifadelerini hayata geçirecek bir alan, bir saha değildir. Bakın, beğenmediğimiz baroya gerekirse kayyum atarız mantığı, tıpkı belediyelere kayyum atama mantığının aynı. Seçme ve seçilmeyi ortadan kaldırmak bu hakkı ortadan kaldırmak anlamına gelir ki bu, asla riayet değil; bu, tek insan, tek adam rejiminin reisiğidir, başka hiçbir şey değildir. Okyanusya'da geçen eminim okumuş arkadaşlarımız vardır aramızda- George Orwell'in 1984'ü insanların ütopyalarını çalan bir distopyayı anlatıyor ve amaç despotik bir düzen kurarak herkesi kendine biat ettiren bir anlayış yaratmak. Evet, der ki büyük ağabey, yani lider: “Özgürsün, sokağa çıkabilirsin, konuşabilirsin ama asla ve asla düşünceni, siyasi fikirlerini açıklayamazsın çünkü orada benim polisim ve askerim var.” Sadece bununla yetinmez, toplumu bütün insani duygularından arındırır, evliliği bile kontrol altına alır ve sadece tek adam rejimine hizmet edecek çocuk doğurmak için evlilikler olabilir. Kendi çocuğunuzla duygusal bir bağ kurmanızı bile engeller. İşte şu anda bu tek adam rejiminin barolara, arkasından meslek odalarına dönük gerçekleştirmek istediği ve başından beri, bir yığın operasyonlarla bu ülkeyi ele geçirecek bir rejim kurmasının ve bunu tahkim altına almak için barolarla uğraşmasının anlamı budur. Bizleri çocuklarımıza, bizleri doğaya, bizleri insana, her şeye yabancılaştıran bir ülkeye doğru götürmek istiyorlar.

İktidar ve ortakları çoklu baro için diyor ki: “Örgütlenme hakkını savunmalıyız.” Çünkü bu ülke demokratik bir ülke, bu ülkenin demokrasisinin bugüne kadar binbir bedelle kazanmış olduğu birçok şeyi elinden aldınız, baro söz konusu olunca aklınıza demokrasi geliyor. Bu ülkede insanların örgütlenme hakkını; iş, aş, ekmek hakkını; sahte güvenlik soruşturmalarıyla atama hakkını; avukatlık, doktorluk, öğretmenlik, hemşirelik, mühendislik hakkını; emeklilik hakkını; kadının adını biz koyduk diyecek kadar ileri gidip İstanbul Sözleşmesi'ni feshetmeyi yani kadınların yaşam hakkını; ağacın, denizin, havanın, toprağın, doğanın hakkını; gençlerin özgürlüklerini ve gelecek haklarını gasbettiniz, sonra diyorsunuz ki “Örgütlenme hakkı.” Buna hiç kimse inanmaz. Bu iktidar meşruluğunu çoktan kaybetti. Şu bilinmelidir ki yeniyi kuracak olanlar haklılar ve meşrulardır. Şu anda muhalefete düşen en büyük görev, yeniyi nasıl kuracağını tartışmasıdır. Eskiye güle güle diyeceğimiz günleri yaşamaktayız şu anda. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Meşruiyeti millet verir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Suzan Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Dünya Hukuk Günü'nde, günlerdir yağmur çamur demeden mücadele eden, gaz yiyen, cop yiyen, yerlerde sürüklenen, utanç duyduğum muamelelere maruz kalan tüm baro başkanlarını ve avukat meslektaşlarını selamlayarak başlamak istiyorum.

Sayın üyeler, insanlar hekimlere sağlığını, hakim ve savcılara adaleti, avukatlara ise hak ve özgürlüğünü emanet eder. Savunma, hangi hükümet olursa olsun hak ve özgürlüğe saldırıya itiraz edendir. İtiraz edene tahammül olmayan AKP, itiraz eden herkesi susturmak istemekte, bu nedenle de barolara saldırmaktadır.

Şu pandemi döneminde işsizlik, yoksulluk dururken, işçi, çiftçi, esnaf borç batağındayken önceliğimiz bu düzenleme midir? Kim istedi? Neymiş efendim, barolar çok oluyormuş, bölünmeliymiş. Hukuksuzluk ve hak ihlalleri çok olunca hâliyle itirazlar da çok oluyor. (CHP sıralarından alkışlar) AKP, tek adamın hırsı uğruna Türkiye’nin geleceğini geçmişteki gibi tehlikeye atmaktadır. Amaç tek adam, tek söz; böl, parçala, yönet. Alt kimlikler, siyasi fraksiyonlar, dinler, mezhepler üzerinden barolar oluşursa demokrasi, hukuk paydası ortadan kalkar. Kimlik temelli hak talepleri ortaya çıkar. Demokrasi mücadelesi verilemez ve parçalanma olur. Bu nedenle, çoklu baro bölücülüktür.

Yargının kurucu unsuru olan avukat, bağımsız savunmayı temsil eder. Demokrasi için kuvvetler ayrılığı, kuvvetler ayrılığı için de yargının tarafsız ve bağımsız olması gerekir. Bağımsız ve tarafsız bir yargı sadece bireylerin değil, aynı zamanda hukuk devletinin de güvencesidir. Üye sayısı yüksek baroların delege sayısını düşürerek temsil gücünün zayıflatılması Anayasa’nın temsilde adalet ilkesine aykırıdır. Çoklu baroyla Anayasa, avukatlık mesleğinin özgürlüğü ve baroların bağımsızlığıyla ilgili uluslararası ilkelere aykırılık oluşacaktır.

Sayın üyeler, AKP’nin hukuk tanımaz uygulamalarına en güçlü muhalefeti için uzmanı olan sivil toplum kuruluşları, meslek odaları yapmaktadır. Bu nedenle, AKP’nin hukuksuzluklarına karşı anayasa hakkı olan itiraz hakkını kullanmak isteyen, Ankara’ya girişlerine izin verilmeyen, Adalet Komisyonuna sokulmayan, görüşlerine hiçbir şekilde başvurulmayan avukatlar ve 80 baroya AKP sırt çevirdi.

Ergenekon, Balyoz, Şike ve KCK davaları göstermiştir ki bu girişimler FETÖ gibi terör örgütlerine hizmet etmiştir. 15 Temmuz sonrası kaç hâkim, kaç savcı ihraç edildi, herkesin malumu. HSK’nin yapısını değiştirip hukuk sistemini teröristlere teslim eden AKP hükümetleri hukuku siyasallaştırırken “Barolar siyasallaşmasın.” bahanesiyle FETÖ’nün yarım kalan işini tamamlamak, avukatlara operasyon yapmak istemektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Ancak bilinmelidir ki avukatlar baskıcı tek adam rejiminin her fırsatta masanın altından çıkarıp gösterdiği sopaya hiçbir zaman boyun eğmedi, hiçbir zaman da eğmeyecektir. (CHP sıralarından alkışlar) İnsan onurunun güçlüler karşısında korunmasının tarihi avukatlarla başlar ancak o güçlülerin avukatlardan her devirdeki korkusu öyle büyük olmuştur ki bazen onları hapislerle, idamlarla tehdit ettirmiş, bazen de bir virüs salgınından çaresizce medet umdurmıştır. Avukatlık cübbesi hem barınak hem çatı hem kalkan hem de kararlılığın bayrağıdır. Avukatları bölmeye, susturmaya, niteliksizleştirmeye çalışma çabaları ve her fırsatta gösterilen sopa, baskıcı AKP hükümetlerinin kalbine salınan rahatsızlıkla karışık korkunun göstergesidir.

Bu düzenlemeyi getiren ve kabul oyu verecek olan üyelere sesleniyorum: Savunmadan hiç hazzetmediniz, biliyoruz. İstiyorsunuz ki yargının bağımsız kalan son ayağı da iktidara bağlansın, herkes sussun, bu karanlık böyle sürsün. Unutmayın, tarih aydınlık için, umut için, insanlık için mücadele edenleri, umudu savunanları yazar. Bu ülkede avukatlar var sayın üyeler. (CHP sıralarından alkışlar) Aydınlığı onlar temsil ediyor; özgürlüğü, hukuk devleti ve demokrasi adına ne varsa onlar temsil ediyor. Onlar bütün baskılara, tehditlere, gözdağlarına, yargılamalara rağmen...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

SUZAN ŞAHİN (Devamlı) – ...susmayanlar, güce biat etmeyenler, vazgeçmeyenler, özgürlükler için bedel ödeyenlerdir. Ne yurttaşın sesinin kısılmasına izin verecekler ne de karanlığımızın devam etmesine. Bugün avukatların cübbeleri altına kimsesiz çocuklar, öldürülen kadınlar, tecavüzler, istismarlar, yakılmış ormanlar, talan edilen doğa, ortadan kaldırılmak istenen koca bir adalet sistemi ve kamu zararına yapılan her şey sığıyor. Bugün tüm barolardaki avukatlar hep bir ağızdan hiçbir baskıya boyun eğmeyeceklerine, mesleklerine ve cumhuriyete sahip çıkacaklarına dair bu ülkenin her bir çocuğuna söz veriyor. Hukuk sistemine müdahale etmekten vazgeçin, unutmayın “Adalet mülkün temelidir.” ve adalet yoksa devlet yok demektir.

Sayın üyeler, AKP milleti kandırıyor, sonra “Kandırıldık.” diyerek mağduru oynuyorsunuz. Yarın yine “Kandırıldık.” dememeleri için vekil oldukları gün Anayasa’ya sadakat andı içen, namus, şeref sözü veren AKP milletvekillerine bu yeminini hatırlatıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – ...adil yargılanma ilkesine, temsilde adalete, uluslararası sözleşmelere aykırı, anayasal düzen açısından son derece kaygı verici olan bu teklifin geri çekilmesi konusunda bir kez daha uyarıyoruz. Bu garabet düzenlemeye alet olmayın, ortak olmayın.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederiz.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Savunmaya, adalete yapılan bu darbenin mimarı olmayın.

Bizler susmayacağız, bu ülkeye hak, hukuk ve adaleti biz getireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Düşlerimde özgür dünya, selam olsun Ali İsmail Korkmaz sana. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde 3 tane önerge vardır, bu önergelerin ikisi aynı mahiyette olup ilk olarak bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun, okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Remziye Tosun	Semra Güzel
İstanbul	Diyarbakır	Diyarbakır
Hüseyin Kaçmaz	Muazzez Orhan Işık	Kemal Bülbül
Şırnak	Van	Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okuyorum:

Alpay Antmen	Süleyman Bülbül	Turan Aydoğan
Mersin	Aydın	İstanbul
Rafet Zeybek	Zeynel Emre	Tufan Köse
Antalya	İstanbul	Çorum
Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı	Mahmut Tanal
Adıyaman	Antalya	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önermelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önermeler hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli Divan; görüşülmekte olan yasa teklifi, âdeta lime lime edilmiş, hallaç pamuğu gibi savrulmuş, her türlü zafiyeti, açığı, içerdığı

yanlış ve neredeyse suç sayılabilecek şeyleri ortaya dökmüştür. Bunun dışında aslında çok söylenecek bir şey de kalmamıştır ama ben bir ekleme yapmak istiyorum: Bu yasa teklifiyle cübbeli avukat hoca yaratılmak isteniyor. Avukatın cübbesi ile cübbesini din tüccarlığı için kullananların cübbesini birbirine karıştırıyorlar. Mademki çokluluk istiyorsunuz, gelin, çoklu hükûmet kuralım; gelin, çoklu Diyanet yapalım; gelin, çoklu İçişleri Bakanlığı yapalım; gelin, çoklu kaymakamlık, çoklu valilik yapalım. Belki teklerden bir tanesinin yaptığı yanlış çoklulardan bir tanesi düzeltir.

Ben, özellikle, 9 Temmuz 1937’de, satın alınan caniler tarafından katledilen, Hakk’ın ve hakikatin müşitlerinden Alişir ve Zarife Ana’yı burada saygıyla ve sevgiyle anıyorum.

Ve Ali İsmail Korkmaz... Yâr Ali, yaradan Ali; can Ali, canan Ali; cismi canım, ruhu revanım Ali. Seni katledenler kahrolsun Ali, seni katledenler insan değildi Ali. Ali’ye kastettiler, hakikate kastettiler Ali. Bakınız, Ali İsmail Korkmaz, polis şiddetinden kaçarken sokakta kısırıldı, dövülerek katledildi. Ali İsmail Korkmaz, yaralı olduğu hâlde, polisten çekindiği için karakola gidemedi. Ali İsmail Korkmaz, dövüldükten sonra hastaneye gittiği hâlde, yaralı olduğu hâlde “Bir şeyin yok.” denilerek eve gönderildi. Çekilen tomografisine rağmen, can tehlikesi olmasına rağmen bunlar böyle yapıldı, dava süreci savsaklandı. Bu dava kesinlikle yeniden açılmalı tıpkı Berkin Elvan davası gibi.

Bakın, dünden bu yana ne olmuş: Sakarya’da patlama, 3 can kaybı; Kütahya’da okul duvarı çökmüş, 2 işçi altında kalmış; Pülümür’de tır lokantaya girmiş; tarım emekçilerini taşıyan bir araç devrilmiş; Dersim’de bergüzarlar ve kuşlar için katliam kararı verilmiş; Van Gölü’nde batan gemide mülteci cesetleri bulunmuş; bugün yayınlanan istatistikle, beş yıldan bu yana mezarlara 47 kere saldırı olduğu gösterilmiş; Mersin’de bir okulda yapılan çalışmada meydana gelen patlama sonucu yaralanan öğretmen arkadaşımız Hakk’a yürümüş ve bugün sayısı belirsiz gözaltı yapılmış, gözaltılar yapılırken eve polis köpeğiyle girilmiş; kadınlara işkence yapılmış, bir kere daha suç işlenmiştir.

Ve dağ keçileri olayına gelmek istiyorum. Arkadaşlar “dağ keçisi” dediğimiz şeye, biz buna bergüzar diyoruz, bergüzar. Hakk’ın ve hakikatin emaneti, kutsal emanet bu. Bu dağ keçisi deyip geçilecek bir şey değil arkadaşlar. “Haberin duyarsın peyikler ile. / Yaramı sarsınlar seyikler ile / Kırk yıl dağda gezdim geyikler ile / Dost senin derdinden ben yana yana.” diyen Pîr Sultan Abdal’dan Abdal Musa’ya. Geyikli Baba’yı biliyor musunuz arkadaşlar, Geyikli Baba’yı? Osmanlı’nın kuruluşunda Orhan Gazi’ye nefes veren Geyikli Baba’yı biliyor musunuz? Bütün, bizim bu erenlerimiz, evliyalarımız... Hacı Bektaş’ın kucığında geyik vardır, geyik. Geyik zarafettir, geyik letafettir, geyik incelikler. İrem bağında, cennet bağında geyik vardır, ceylan vardır, kutsaldır. Bu kutsalları katletmek için ihale açanlar kutsal inançlara, Alevi kutsal inancına, tüm kutsal inançlara karşı katliam planı yapıyorlar. Bu da yetmiyor, üveyikler için -üveyiğin nesli tükenmek üzere- günde 3 tane üveyik vurma serbestisi getiriyorlar.

Şimdi, ben tekrar izinizle Ali İsmail Korkmaz’a dönmek istiyorum. Ali İsmail Korkmaz’a yapılan katliam dünya insanlığına, Türkiye gençliğine, Alevi toplumuna, demokrasi, insan hakları ve özgürlük isteyen herkese, Gezi’de meşru direniş sergileyen herkese karşı işlenmiş bir suçtur. Bu dava görülmemiştir, bu dava tüm yönleriyle ihlal edilmiştir. Davanın yürütülmesi sırasında da suç işlenmiştir, savcılar, hâkimler suç işlemiştir. Bugün, bunu savunma amacıyla mahkemelere giden avukatlara karşı da suç işlenmektedir. Dolayısıyla sevgili arkadaşlar, değerli vekiller; toplamda bir suç organizasyonu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun sayın milletvekili.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Biraz önce saydığım vakalar sadece bir gün içerisinde basına yansıyanlar, yansımayanlar da var. Bir felaketler, bir altüst oluş, bir çürüme, bir dejenerasyonla karşı karşıyayız. Bu dejenerasyonun

ulaştığı son nokta savunmadır, son nokta hukuktur ve hukukun dejenerasyonu, katliamı ve hukukun ortadan kaldırılması süreci başlatılmıştır. Buna verilecek her oy Türkiye’de insan haklarının, hukukun, adaletin katledilmesine verilecek oydur diyor sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Kanunlar niçin yapılır? Bir ihtiyaçtan dolayı yapılır. Niçin değiştirilir? Yine bir ihtiyaçtan dolayı değiştirilir. Mevcut olan bu Avukatlık Kanunu’nun değişikliği hangi ihtiyaçtan kaynaklanıyor veya hangi ihtiyaca cevap verecek? Bu sorularımızın cevabını, bugüne kadar kanunu gerek teklif eden teklif sahipleri gerek iktidar kanadı bir türlü veremiyor. Peki “Dünyada bunun uygulaması var mı?” sorusu sorulduğunda deniliyor ki: “Var.” Avrupa ülkelerini gösteriyorlar. Hani yalan diyeceğim, çok ağır kaçır ama gerçek dışı, hakikat dışı beyanlardır. Bunun uygulamasının olduğu ülke var, size söyleyeyim ben. O ülke de neresi, biliyor musunuz? İran’dır. Mollalar o dönemde kendilerinden yana olmayan baroları, avukatları böldüler, parçaladılar. Bu, onun uygulaması yani işin iç yüzü o, yoksa burada bir ihtiyaçtan vesaire değil. Mevcut olan bu 80 baronun baro başkanlarına... Hatta bazı baro başkanları geçmişte -şu andakiler değil- hem AK PARTİ il başkanlığı yapıyorlardı hem de aynı zamanda baro başkanlığı yapıyorlardı. Şu andaki görevde olan arkadaşlarımızdan yine AK PARTİ’li olan arkadaşlarımız var, MHP’li olan arkadaşlarımız da var, HDP’li olan arkadaşlarımız da var, Cumhuriyet Halk Partisine üye olan arkadaşlarımız da var. Yani, burada, biz, bu baro başkanları şu partiden, bu partiden değil yani buradaki Meclis aritmetiği ne ise aynı durum ve aynı durumda olan bu 80 baro başkanı “Söz konusu hukuksa siyaset teferruatıdır.” deyip birleştiler. Bu 80 baro da bu kanuna karşı. Yani ben, şimdi, burada Komisyon Başkanını temsilen oturan arkadaşımıza soruyorum: Bu 80 barodan bu teklifi destekleyen baro var mı Değerli Başkanım? Var mı destekleyen var mı? Yok.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yok.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Yok.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Peki, destekleyen yok. O zaman siz bunu kimin ihtiyacı için çıkarıyorsunuz? Kendi ihtiyacınız için çıkarılıyorsa bu, ülkeye yapılabilecek en büyük kötülük.

Şimdi, değerli arkadaşlar, benim elimde Anayasa Mahkemesinin 1991/4, 2006/143, 2008/80, 2000/78, 2011/55 sayılı tam 5 tane kararı var. Bu 5 tane karar da Anayasa’nın 135’inci maddesinde sayılan kamu niteliğindeki serbest meslek teşekkülleriyle ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararlarıdır.

Peki, biz Anayasa’ya göre yemin ettik mi? Ettik. Anayasa’mızın 153’üncü maddesinin son fıkrası diyor ki: “Anayasa Mahkemesi kararları yasamayı, yürütmeyi, yargıyı, gerçek kişileri ve tüzel kişileri bağlar.” Peki, AK PARTİ Grubu gerçek kişi mi, tüzel kişi mi? Tüzel kişi. Peki, milletvekilleri yasama organının üyesi mi? Üyesi. Peki, bu 153’üncü madde sizi bağlamıyor mu? Bizi bağlamıyor mu? Burada, arkadaşlar, bir güç zehirlenmesi var. Bu güç zehirlenmesi nedeniyle sizden istirham ediyorum; biraz Anayasa’ya riayet edelim, Anayasa Mahkemesi kararlarını tanıyalım. Siz eğer kendinize diyorsanız “Ya, bizim parmak sayımız var, biz yeteriz.” Size objektif bir teklif sunuyorum, objektif bir teklif. Gelin, bu teklifi referanduma götürelim, bakalım Türkiye ne diyecek. Var mı gücünüz veya kuvvetiniz, cesaretiniz? Referanduma sunalım veya avukatlar arasında referanduma sunalım. Öyle ya, Türkiye

genelinde referanduma sunmuyorsanız, Türkiye'deki 80 baroda, 80 baronun tüm üyeleriyle birlikte... Bu Avukatlık Kanunu avukatlar için değil mi? Avukatlarda da referanduma sunalım. Geldim, size yalvardım yakardım bir yanlışlık yapıyorsunuz diye. Nedir bu yanlışlık? Soru soruldu; AK PARTİ Grubundan bir arkadaşımız soru sordu, dedi ki: "Kardeşim, bu 2 bin sınırına kamu avukatları dâhil mi, dâhil değil mi?" Cevapta "Dâhildir." denildi, yanlış. "Dâhildir." orada nerede yazıyor? Siz, fiilen baroya kayıtlı olmayan avukatlara: "Efendim, 2 bin sınırına dâhildir..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Özür dilerim, toparlayacağım.

Peki, avukat, Bakanlığın kadrosunda avukat, merkezde, Ankara'da avukat görünüyor ama fiilen Rize'de, Urfa'da, Hakkâri'de, Mersin'de avukatlık yapıyor. Bu arkadaşımız hangi baroya kayıtlı? "Ankara" mı diyeceksiniz siz? Sizden istirham ediyorum, bu düzenlemeleri de doğru yapın. O zaman şunu yapın: O getirdiğiniz 15'inci maddede 2 bine ayırıyorsanız o zaman -size akıl veriyorum ama onu da kabul etmiyorsunuz- "Efendim, kamu avukatları da baroya kayıtlı olmasa onlar da buna dâhil edilir." deyin.

A barosu kuruldu. Peki, gitti, arkadaşımız müracaat etti. Geldi, o baro dedi ki: "Ben sizin fikirlerinize, siyasi düşüncelerinize katılmıyorum, sen bizim baroda çok sorun çıkaracaksın, ben seni kaydetmem." Mevcut olan teklifte kaydetme zorunluluğu var mı? Yok. Peki, bu zorunluluk olunca ne diyorsunuz, ne yapılacak? "Yok, efendim, o karara itiraz et, Türkiye Barolar Birliğine git, yok, idare mahkemesine dava aç." Arkadaşlar, kanun koyucu boş işlerle uğraşmaz. Yapacaksınız halı öreri gibi o ilmipleri ince ince atıp doğru düzgün kanun yapmak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, son cümlem: Mevcut olan bu teklif Anayasa'nın 2'nci maddesine, 13'üncü maddesine, 36'ncı maddesine, 67'nci maddesine ve 135'inci maddesine aykırıdır.

Ben, söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum Başkanım.

Yani siz, aslında yetkilerinizi kullanarak -Mecliste şu anda tüm yetkiler sizde- bu teklifi geri çekebilirsiniz. Sizin teklifi geri çekmeniz kanuna uygun olur ama bu işlemin görülmesi hukuka aykırı Başkanım.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik oylama yapacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 17- 1136 Sayılı Kanun'un 96'ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 96- Baro başkanı en fazla iki defa olmak üzere dört yıllık bir görev süresi için seçilir.

Baro başkanı, levhada yazılı ve avukatlıkta en az beş yıl kıdemli avukatlar arasından gizli oyla seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

90 ncı maddenin ikinci ve altıncı fıkraları hükümleri, baro başkanının seçimi hakkında da kıyasen uygulanır.

Seçim döneminin bitmesinden önce ayrılan baro başkanının yerine baro yönetim kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından, kalan süreyi tamamlamak üzere baro başkanı seçilir.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Enez Kaplan

Muhammet Naci Cinisli

İzmir

Tekirdağ

Erzurum

Ümit Beyaz

Ayhan Erel

İstanbul

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Sözlerimin başında, İstanbul’un fethinin mührü Ayasofya Camisi’yle ilgili kararın aziz milletimize hayırlı olmasını dilerim.

29 Mayıs 1965 tarihinde, fethin 512’nci yıl dönümünde, lideri olduğu öğrenci gençlik teşkilatı ve Türk gençliğiyle ilk defa Ayasofya mitingi yaparak millî meseleyi Türkiye’nin ve zamanın hükümetinin gündemine getiren Erzurum eski Milletvekili Rasim Cinisli’nin yeğeni olarak ve ayrıca, ömrü boyunca “Ayasofya Cami” demiş bir aile ve siyaset geleneğinden gelen bendeniz, ayrı bir mutluluk ve onur duyuyorum. O günden bugüne emeği geçenlerden Allah razı olsun.

Değerli milletvekilleri, üzerinde söz aldığım madde teklifiyle, seçim dönemi bitmeden önce görevinden ayrılan baro başkanının yerine baro genel kurulunda yeniden bir seçim yapılmaması ve baro yönetim kurulunun kalan süreyi tamamlamak üzere kendi üyeleri arasından baro başkanını seçebilmesi öngörülmekte. Ancak yürürlükteki hâliyle madde, baro başkanının dilediği kadar seçime girmesine “Yeniden seçilme caizdir.” diyerek izin veriyor. Bu yönüyle kişilerin barolar üzerinde tekelleşmesinin önü açılıyor. Uygulamada sorunlar oluşturabilecek bu hüküm kaldırılmalı, yerine ise baro başkanının en fazla 2 defa olmak üzere dört yıllık bir görev süresi için seçilebilmesi düzenlenmeli.

Diğer yandan, Avukatlık Kanunu’nun 96’ncı maddesinin ikinci fıkrası baro başkanının en az on yıl kıdemli olmasını hükmediyor. Bu çerçevede, seçilen baro başkanının görevinden ayrılması durumunda, eğer yönetim kurulunda on yıl kıdemli bir avukat yoksa ve örneğin, beş yıl kıdemli bir avukat baro başkanlığına seçilirse, bu durum Avukatlık Kanunu’na aykırı olacak. Bu nedenle, baro başkanı olarak seçilecek avukatların meslek kıdem şartı on yıldan beş yıla indirilmeli; hem barolarda genç avukatların söz söyleme imkânı artırılmalı hem de mevzuat içerisinde uyum sağlanmalı.

Diğer yandan, baro başkanı seçilebilmek için yönetim kurulundan ayrılan üyenin yerinin nasıl doldurulacağı düzenlenmemiş. Teklifin kabul edilmesiyle, teklif kendi içerisindeki çelişkiyle yasalaşacak. Sağlıklı, sorun çözen bir kanun yerine, belirsizlikler getiren bir düzenleme yapılmış olacak.

Ayrıca, baro başkanlığı ve baro yönetim kurulu üyeliği farklı makamları temsil ediyor. Geçtiğimiz salı günü Meclis Başkanımızı seçtik. Eğer Meclis Başkanımız görevinden ayrılırsa Başkanlık Divanı üyelerinden mi yeni Başkan seçilir yoksa Meclisin içinden mi? Bu anlayışla, baro üyeleri de kalan süreyi tamamlamak üzere bile olsa, baro başkanını kendi içlerinden seçmeliler. Bu tip eksik düzenlemelerin olmaması için kanun tekliflerinin bilgi ve katılımla yapılması gerekiyor. Komisyon çalışmalarında muhalefet milletvekillerinin, STK'lerin, akademisyenlerin öneri ve katkılarından faydalanılmalı. Aksi hâlde, geçmiş aylarda hep birlikte örneklerini yaşadığımız gibi, bu kanun teklifindeki eksik düzenlemeleri de içeren nice torba kanun tekliflerini tekrar tekrar görüşürüz.

Değerli milletvekilleri, adalete, yargıya olan güven son derece az. Cumhuriyet tarihimizin en yüksek güvensizlik oranına ulaşmış bulunuyoruz; bugün toplumun yüzde 77'si yargıya güvenmiyor. Oysa, demokrasiye, hukukun üstünlüğüne, bağımsız ve tarafsız bir yargı sistemi içerisinde savunulmaya herkes ihtiyaç duyabilir. Yargıya güvenin gün geçtikçe azaldığı bir dönemde çoklu barolarla ilgili kanun teklifinin gündeme gelmesi, maalesef, yargının bağımsızlığını tamamıyla yitireceğini gösteriyor. Hâlbuki, Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Hukuk devleti; insan haklarına saygılı, bu hakları koruyan, adaletli bir hukuk düzeni kurup sürdürmekle kendini yükümlü sayan, bütün etkinliklerinde, işlem ve eylemlerinde hukuk kurallarına bağlı olan devlet demektir. Adaletli hukuk düzeni de iddia, muhakeme ve savunma kurumlarının sağlıklı çalışmasıyla meydana gelir.

Bu bağlamda, barolar, savunma hakkının daha ulaşılabilir olması, kurumsal bir yapıda hizmet vermek için uğraşan meslek odalarıdır. Barolar da diğer melek örgütleri gibi Ahilik geleneğinden gelmektedirler. Günümüzde, gurbette yaşayan insanlarımızın memleket hasretlerini gidermek amacıyla kurdukları derneklerde veya siyasetten en uzak STK'lerde bile parti taassubuna üzülmeye şahit oluyoruz. Bu STK'lerde hatıralar, özlemler, ortak değerler yaşanmıyor, şimdi de bu anlayışın, parti taassubunun, barolara yansımaya şahit olmak üzereyiz. Her partinin kendi barosu mu olacak? Endişem ve korkum, terör örgütlerinin bile kendi barolarına sahip olma ihtimalidir.

Sanki bu teklif, ülkemizin çözülme tasarısının ufak bir modeli gibi. Yazık etmeyelim ülkemize, dikkatli olalım. Yapılacak son hatayı ne Allah affeder ne millet affeder. Eğer baroların işleyişlerinde sıkıntılar mevcutsa, barolar sorunlarını kendi içlerinde çözebilecekleri yeterli bilgi ve tecrübeye sahipler; dayanakları da kendi kültürleri ve müktesebatlarıdır. Baroların temsilinde eğer bir adaletsizlik söz konusuysa, bu tartışılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Seçimler daha demokratik olabilir fakat siyasetin savunmayı da baskı altına almaya çalışması toplumumuzun adalete olan, az kalan inancını da yitirtir. Barolar Birliğiyle ilgili teklif mevcut sorunları çözmeyeceği gibi daha büyük sıkıntıları da beraberinde getirecek; kurulması öngörülen yeni barolarla avukatlar arasında kutuplaşmalar görülebilecek; siyasi iktidara yakın olan baroların kayırılmalarda adaletin tesis edilmesi önünde engel olacak; iktidar gücünden yararlanmak isteyenler barosuna göre avukat seçecekler. Çoklu baro sisteminde hangi baroya mensup olduğu bilinen rengi belli avukatlar karşısında hâkimlerin durumları da bir çıkar ilişkisine neden olabilir.

Sözlerimin sonunda bu endişelerimi sizlerle paylaşıyor, ülkemizin hakiki sorunlarıyla ilgisi olmayan, milletimize ve Türkiye Büyük Millet Meclisine dayatılan kanun teklifleriyle değil, ülkemizin asıl ana sorunlarına çare bulacak tekliflerle Türkiye Büyük Millet Meclisimizin ve milletimizin gündemine gelmesini temenni eder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurunuz İsmail Bey. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver’in, Türkiye Futbol Federasyonunun Bölgesel Amatör Lig’e yönelik aldığı tescil kararının Karaman Belediyespor’u mağdur ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye Futbol Federasyonu geçtiğimiz gün 2. ve 3. Ligler için play-off oynatma kararı açıklarken, Bölgesel Amatör Liglerde mevcut puan durumuna göre sıralamaları tescil etti. Liderle arasında 3 puan fark bulunan Karaman Belediyespor, kalan maçlarda puan farkını kapatıp 3. Lig’e çıkma iddiasını son maça kadar taşıyabilecekken, Federasyonun bu kararıyla mağdur edilmiştir. Bu hakkaniyetsiz karar, yaptığı transferlerle yıllar sonra 3. Lig’e çıkmak için umut dolu bir sezon yaşayan Karaman Belediyespor ve profesyonel liglerde temsilcisi olmayan Karamanlı hemşehrilerim nezdinde büyük hayal kırıklığı yaratmıştır.

Süper Lig’de kalan maçların tamamını, 2. ve 3. Liglerde ise play-off oynatma kararı alan Federasyonun BAL Ligi’nin tesciline dair kararı büyük haksızlıktır. Federasyon, Karaman Belediyespor’un da içinde bulunduğu birçok kulübü mağdur eden bu kararından dönmeli ya da istifa etmelidir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.14

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.40****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 111’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

18’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Enez Kaplan

Feridun Bahşi

İzmir

Tekirdağ

Antalya

Ümit Beyaz

Ayhan Erel

Dursun Atas

İstanbul

Aksaray

Kayseri

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Çorum

Mersin

İstanbul

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Aydın

İstanbul

Antalya

Abdurrahman Tutdere

Cavit Arı

Mustafa Tuncer

Adıyaman

Antalya

Amasya

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Erol Katırcıoğlu

İstanbul

Van

İstanbul

Remziye Tosun

Semra Güzel

Hüseyin Kaçmaz

Diyarbakır

Diyarbakır

Şırnak

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 222 sıra sayılı Yasa Teklifi’nin 18’inci maddesi üzerine söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kaç gündür sorguluyorum, yasa teklifindeki hukuki yarar nedir? Allah aşkına bilen biri varsa söylesin de biz de anlayalım. Size İran’dan bir örnek vereceğim: 1953 yılında Başbakan Doktor Muhammed Musaddık tarafından çıkarılan yasayla kurulan barolar, 70’li yıllarda dünyanın en saygın 4 barosundan biri hâline gelmişti. Hatta Paris, Cenevre, Londra barolarıyla iş birliği ve anlaşmalar yapmaya başlamışlardı ancak 1979 devrimi sonrası etkililiğini yitirmiş, 2001 tarihli Üçüncü Kalkınma Planı’yla da çoklu baro sistemine geçilmişti. Sonrasında ise iktidar yandaşı avukatlar hem mahkemelerde hem de müvekkiller önünde öncelik bulmuş, karşıt görüşlü olanlar ise fiili işsizlikle karşı karşıya kalmışlardır. Konu üzerinde çok şey söylenebilir. Zaman dar, o sebeple bu konuyu kapatıyorum. Ancak bu durum bize ders olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde 130 bin civarında avukat vardır. İstanbul’da 46.052, Ankara’da 17.592, İzmir’deyse 9.612 avukat bulunmaktadır. Benim seçim bölgem Antalya’daysa -Türkiye’nin dördüncü büyük barosu olup- avukat sayısı 4.957’dir. Yeni getirilmek istenen sistemle, 5 binin altında olan her baronun genel kurulda 3 artı 1 (4) delegeyle temsili, ayrıca her 5 bin içinse artı 1 delege verilmesi düzenlenmektedir. “Temsilde adalet” diyerek getirilen sistemde, 34 üyeli baro genel kurulda 4 delegeyle temsil edilirken, 4.957 üyesi olan Antalya Barosu da yine 4 delegeyle temsil edilecektir. 47 bin üyesi olan İstanbul Barosu ise 13 delegeyle temsil edilecek. Yani en küçük illerde 8-9 avukata 1 delege düşerken İstanbul’da 3.542, Antalya’da ise 1.250 avukatı 1 delege temsil edecektir. Siz “temsilde adalet” diye yola çıkıyorsunuz, bunun neresi adalet, neresi hukuk? Bu mu sizin haktan, hukuktan, adaletten, temsilden anladığınız?

Değerli arkadaşlar, bundan sonra her siyasi görüş hatta örgüt kendi hukuk anlayışını yaymak için kendi barolarını araç olarak kullanacaktır, hatta çoklu baro sistemi ileride çoklu hukuk sistemine de zemin hazırlayacaktır. İktidar yanlısı barolar, iktidarın yaptığı her hukuksuzluğa hukuki kılıf uydurmakla uğraşacaklardır.

Baroların görevi, üyelerinin idari işlerinin yürütülmesi, mesleki standartların yükseltilmesi, meslekte disiplinin sağlanması yanında evrensel hukuk kuralları çerçevesinde hukuku savunmak olmalıdır. Bu çerçeve, görüşü ne olursa olsun tüm avukatların buluşabileceği bir zemindir. Barolar, halkın savunma ve hak arama sesinin dile getirildiği kuruluşlardır. Hak ve özgürlükler açısından elde edilmiş çok büyük kazanımlar parçalanma ve etkisizleştirme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. İktidar yanlısı barolar bu tehlikenin sözcüleri olacaktır. Eğer çoklu baro kendi ilkelerinden uzaklaşır ve siyasi otoriteye hizmet eder hâle gelirse bağımsızlıkları da kalmayacaktır. Bugüne kadar baroların en büyük başarısı klasik avukatlığın temel ilkesi olan bağımsızlık kavramına sıkı suretle sahip çıkmaları ve hangi görüşten olursa olsun kimseyi savunmasız bırakmamalarıdır. Her baro, üyelerinin kendisinde kalması için gereği gibi disiplin kurallarını uygulamayacaktır. Düzensiz ve disiplinsiz bir baro gelişeceğinden sonuç olarak iç disiplinin sağlanması için başka bir yasa düzenlemesiyle tamamen Adalet Bakanlığının denetim ve egemenliği hakim hâle gelecektir. Barolar, tamamen adalet Bakanlığına bağlandığı takdirde ise savunmanın sınırı resmî zihniyet ve Bakanlık tarafından çizilmiş olacaktır. Çoklu baro sisteminde kurulacak iktidar yanlısı barolar hukuku, savunmaktan çok iktidarın amaçları doğrultusunda bükmeye çalışacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FERİDUN BAŞİ (Devamla) – İktidar, tüm imkânları yandaş barolar için seferber edecek, adli yardımda yandaş baroların hakları öncelikle ödenecektir. Yine, yandaş baro mensupları iktidarcı her konuda teşhiz edilecektir, oysa barolar hukukla teşhiz edildiği ölçüde saygın olurlar.

Tekraren söylemek istiyorum: Avukatlık, ana erklerden yargı erkinin 3 temel unsurundan olmazsa olmaz savunma unsurudur. Bağımsız yargının güvencesi de bağımsız ve tarafsız barolardır.

Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer.

Mustafa Bey, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, milletvekili arkadaşlarım; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, siz bu teklife baroların arasına siyaseti sokmayı, ayırtırmayı düşünüyorsunuz ama bu düşünceniz kesinlikle yanlış. Söz konusu avukat ve avukatlık olduğunda avukatlar arasında siyaset olmaz. Avukatlar birbirlerine “Şu, şu partiden; bu, bu partiden.” diye ayrımcı gözle bakmaz. Ben Amasya Barosu avukatıyım ve Amasya Barosunda da 2 dönem yönetim kurulu üyeliği yaptım. Anadolu’da baro yönetiminde herhangi bir siyasi parti görüşü hâkim değildir. Mesela ben baro yönetimindeyken bizim yönetimimizde AK PARTİ’li arkadaş da vardı, Cumhuriyet Halk Partili arkadaş da vardı, MHP’li arkadaş da vardı. Hâlen bugün Amasya Barosunda yine AK PARTİ’li kardeşimiz var, Milliyetçi Hareket Partili ve İYİ PARTİ’li arkadaşlar var. Yani avukatlar eğer kendi mesleki örgütlenmesi söz konusuysa siyaseti bir tarafa bırakırlar. Çünkü bizler için önemli olan mesleki dayanışmadır, bizler için önemli olan meslektaş dayanışmasıdır. Siyaseti ne olursa olsun, bizden bir gün önce mesleğe başlayan bir avukat varsa o bizim için üstattır.

Ayrıca bu teklife ne olursa olsun her görüşten tüm avukatlar karşı. Mesela, Amasya’da yönetim kurulunda birlikte iki dönem çalıştığımız Milliyetçi Hareket Partisine üye, partide de çok aktif bir arkadaşımız sosyal medyada konuyla ilgili bir paylaşımında bulunmuş. Kısaca şöyle diyor: “Barolar, kuruluş ve yapıları Anayasa’nın 135’inci maddesinde belirlenmiş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. AK PARTİ, çoklu baro düzenlemesiyle yapıyı bozup kendine bağlı ya da yakın barolar hedefleyerek siyasi bir hamle yapmaktadır. Bu değişiklik teklifine tüm barolar karşı çıkıyor. Bireysel olarak da iş referandumu gitse avukatların yüzde 90’ından fazlası çoklu baroya ‘hayır’ diyecektir.” Evet, avukatlar açısından durum budur. Bir referandum yapsanız ya da avukatlar arasında bir araştırma yapsanız avukatların tamamına yakını bu teklife “hayır” diyecektir. Ve asıl önemli olan sorun da bu teklifin altında AK PARTİ’li avukat arkadaşlarımızın imzası olmasıdır. Bu durum Meclis arşivlerine, Türkiye Cumhuriyeti tarihine de geçecektir. Kendileri ömür boyu bu utancı taşıyacaktı.

Aslında kanun teklifinin ismi, Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ama kanun teklifi maddelerine baktığımızda avukatların sorunlarıyla ilgili ya da o sorunların çözümüne dair hiçbir teklif bulunmamaktadır. O yüzden ben burada biraz avukatların sorunlarına değinmek istiyorum. Türkiye’de avukat olabilmek için bir hukuk fakültesinden mezun olduktan sonra altı ayı adliyede, altı ayı da en az beş yıl kıdeme sahip bir avukat yanında toplam bir yıllık staj programını tamamlayarak baroya kaydolmak gerekiyor.

Meslekî sorunlarımız ilk defa hukuk fakültelerinde başlıyor. Türkiye’de kimi devlet üniversitesi kimi ise vakıf üniversitesine bağlı 133 hukuk fakültesi var. Bu hukuk fakültelerinin toplam öğrenci kontenjanı ise 80 bin civarında. İnanılmaz bir sayı değil mi? Türkiye’de Aralık 2019 verilerine göre 127 bin 691 avukat var ve bu sayıya her yıl binlerce yeni avukat ulaşıyor. Avukatların mesleklerini iyi bir şekilde icra edebilmeleri için her şeyden önce hukuk fakültelerinin kontenjanlarının düşürülmesi

gerekiyor ama bu teklifte böyle bir şey yok. Birçok fakültenin akademisyen kadrosu ve fiziki koşulları oldukça yetersiz. Fakültelerde iyi bir eğitim verilebilmesi için gerekirse bazı fakültelerin birleştirilmesi hatta gerekiyorsa bazılarının kapatılması gerekiyor ama bu teklifte buna dair de bir şey yok.

Staj başlıyor, staj yaparken hiçbir güvenceniz yok; ücret almıyorsunuz veya çok düşük bir ücretle âdetâ genç avukatlar gibi çalıştırılıyorsunuz. Bizim zamanımızda yoktu ama şimdi stajyerlerin zorunlu sağlık sigortası var ancak bunların primleri de düzenli olarak ödenemiyor. Stajyerlerin cebinde tabiri caizse yol parası dahi yok. Hâkim ve savcı adayları devletten bugün itibarıyla 6 bin liranın üzerinde maaş alırken, sigortaları mevcutken, stajyer avukatların devletten herhangi bir ücret almamalarının, sigortalarının olmamasının haksızlık olduğunu düşünüyorum. Kanuna göre avukatlar bir kamu hizmeti icra ediyorlar. O hâlde, avukatların da eğitimleri süresince sigortalanmaları ve belli bir ücret almaları gerekiyor.

Avukatların ekonomik sorunlarının daha büyükleri ise serbest avukat olarak mesleğe atıldıkları aşamada başlıyor. Serbest avukatlık yapabilmek için avukatın bir iş adresinin, maliye kaydının olması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tuncer, toparlayın.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Zira genç bir avukat, tek kuruş para kazanmasa dahi ofis giderlerini, BAĞ-KUR primlerini, muhasebeci giderlerini ve her türlü vergiyi ödemek zorundadır. Bu tür giderler ayda en az 2.500-3 bin TL’lik bir gider demek. İstanbul, Ankara, İzmir gibi hayatın daha pahalı olduğu şehirlerde giderler çok daha yüksektir.

Avukatlar, adli yardım hizmetiyle CMK görevlendirmeleri alabiliyor ancak aşırı bir hızla artmış olan avukat sayısı nedeniyle bazı şehirlerde bir avukat bir yıl içerisinde ancak 1 adli yardım dosyası, 15-20 tane CMK dosyası alabiliyor. Her iki görevlendirme karşılığında alınan ücret ise oldukça düşük hatta gülünç ve zamanında da ödenmiyor. Bazı avukatlar mesleğe yeni başladıklarında yaşayabilecekleri ekonomik zorluklara çare olarak bir başka avukatın yanında çalışmayı deniyorlar. Genç işçi avukatlar İstanbul gibi şehirlerde belki 3 bin, 4 bin liraya çalışıyorlar ama küçük şehirlerde asgari ücretin dahi altında ücret alıyorlar. Siz, baroların çoklaştırılmasını bırakın, asgari ücretin dahi altında çalışan avukatların sorununu çözün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA TUNCER (Devamla) - Eğer bunu yapamıyorsanız buralarda oturmayalım, hiçbirimiz oturmayalım diyorum, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; baro yasa teklifini konuşuyoruz ama ülkede yargı diye bir şey kalmadı. Ülkede, hukuk devletini geçiniz, devlet diye bir şey kalmadı. Bakın, bunlar sadece bizim sözlerimiz değil. Dünya kriterlerine, dünya endekslerine bakıyoruz; hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, demokrasi, medya özgürlüğü alanında Afrika ligine düşmüş bir Türkiye görüyoruz.

Bakın, yargı o kadar bağımlı bir hâle gelmiş ki iktidara, size dünden bir örnek vereyim: Ben dün Ankara’dan Malatya’ya gittim. Urfalı Şenyaşar ailesinin 3 ferdi öldürülmüştü, karşı taraftan da 1 kişi öldürülmüştü. Mahkeme Urfa’dan Malatya’ya alınmıştı. Milletvekili olarak, duruşmayı gözlemek üzere, Urfa Milletvekilimiz Ayşe Sürücü’yle Malatya 3. Ağır Cezadaydık. Duruşmaya girmeye hazırlandık

ama çok bir kararla şaşırdık; duruşma yargıcı milletvekillerini içeri almayacağını söylüyordu. Düşünün, öyle bir hâle geldik ki milletvekillerinin duruşmaları izlemesi bile engellenmeye çalışılıyor. Ne gizlenmeye çalışılıyor, anlamıyoruz. Neyin gizlendiğini aslında biz Ankara 34. Ağır Ceza Mahkemesi duruşmalarında görüyoruz. Kaçırılıp işkence gördüğünü söyleyen Gökhan Türkmen'in -ki dokuz ay boyunca işkence görmüştü- ve Yasin Ugan'ın -altı ay boyunca işkence gördüğünü söylüyordu- bu beyanlarından sonra ne oldu, biliyor musunuz? Hâkim, duruşmalarda herkese yasak getirdi; milletvekilleri dahi duruşmaya giremiyor. Bütün bunlardan sonra iktidar ne yapıyor? Ayasofya'yı cami olarak çeviriyor. Yani, ne yapıyor? Dine karşı dini kullanarak halkı kandırmaya çalışıyor, dine karşı dini kullanmaya çalışıyor. Merhum Ali Şeriatî'nin bir kitabıdır, lütfen herkes okusun, muazzam bir eserdir. Statükocu dini anlayışların nasıl hak, hukuk, adalet, özgürlük talep eden sesleri bastırmak istediğini anlatır Ali Şeriatî kitabında. Nerelerden başlar? Hazreti Musa zamanında firavunun yanında saf tutan Bel'am Bin Bâûrâ isimli din adamının din adına nasıl kandırdığını anlatır, Hazreti Musa'ya nasıl karşı çıktığını anlatır. Yine, statükocu Yahudi anlayışının dini kullanarak, insanlara hakkı, hukuku getirmeye çalışan Hazreti İsa'ya nasıl karşı çıktığını anlatır. Hazreti Muhammed, insanlara hakkı, hukuku, özgürlüğü, adaleti anlatmaya çalıştığı zaman o günkü Yahudi din adamları dinî masallarla kuruntular anlatırdı ki Hazreti Peygamber'in arkasından gitmesinler diye. İşte, bugün Ayasofya'nın cami ilan edilmesi hep bu ve benzeri hadiselerdir. Dini kullanarak, dinin temeli olan, gerçek ruhu olan adaletin, hakkın, hukukun gerçekleşmesinin önüne geçmek demektir. Ve daha bitmedi, bakın, Emeviler dönemini çok iyi hatırlıyoruz; Hazreti Ali'ye karşı Muaviye mızrakların ucuna ayetleri taktı, dini kullandı ve insanları kandırmaya çalıştı. Bugün de Ayasofya'nın açılması dini kullanarak, camiye kullanarak insanları kandırmaktır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yazıklar olsun!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İnsanları, çürümüş, kokuşmuş, yozlaşmış AK PARTİ iktidarı karşısında kandırmaktan başka bir şey değildir.

Bakın, biz başörtüsü mücadelesini, siz bugün başörtüsünü istismar edesiniz diye vermedik.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dön, bize konuşma, başka yere dön.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben yıllarca başörtüsü yasağına karşı mücadele etmiş bir insanım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yazıklar olsun sana ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Siz, bugün, başörtüsünü her vesileyle insanların önüne sürerek... Çürümüş, kokuşmuş anlayışınızı başörtüsüyle örtün diye biz bu mücadeleyi vermedik, bunları çok iyi bilin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, siz yaptıklarınızla bu toplumu dinden soğutuyorsunuz, bunu çok iyi bilin, tüm istatistikler bunu gösteriyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Çok mu zoruna gitti Ayasofya'nın açılması?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Şu anda bu toplumda gençlerin dinden soğumasının en büyük nedeni, AK PARTİ iktidarının yaptığı uygulamalardır, AK PARTİ iktidarının dine karşı dini kullanarak yaptığı uygulamalardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Milletvekili.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yazıklar olsun! Bu kadar mı zoruna gitti Ayasofya’nın açılması? Bu Mecliste senin kadar zoruna giden kimse yok.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, ben burada kitabın ortasından konuşuyorum -CHP’li arkadaşlar da bunu dikkatle dinlesin- dün başörtüsü konusunda bu kadar radikal yanlışlıklar yapmasaydınız bugün bu AK PARTİ iktidarı kötülüklerini başörtüsüyle bu kadar örtmeye kalkmazdı.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Böyle mi konuşman emredildi? Böyle mi emir geldi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Kitabın ortasından konuşuyorum. Bakın, bunu herkes iyi bilsin. Normalleşme lazım ve kesinlikle size şunu söyleyeyim: Ayasofya’yı açarak bütün bu kötülüklerinizi örtemezsiniz, şu topluma karşı yaptığınız soykırımcı uygulamaları örtemezsiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yazıklar olsun sana!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ateizm Derneği Başkanı -bakın, AK PARTİ’liler bunu iyi duysun- ne diyor biliyor musunuz arkadaşlar? “Ya, AK PARTİ iktidarı sağ olsun, bizim faaliyet yapmamıza gerek yok, sayelerinde herkes zaten ateist oluyor, devam etsinler yaptıklarına.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler) İşte, siz bu yaptığınız çalışmalarla, Ayasofya’yı cami olarak açma girişimlerinize aslında dine zarar vermekten başka hiçbir şey yapmıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Beklenen konuşmayı yaptın, tebrikler sana, tebrikler! Senin kadar zoruna giden olmadı.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bağırmanın, dinleyn, şov yapmayın.

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

64.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hatip kürsüden istismarın dik âlâsını yaptı. Dün dindar çevrelerde istismarla, makam, mevki, para pul kazanamayıp makamı bulunca kendi taşındığı yeni mahallesine yaranmak için bütün aziz milletimizin üstünde ittifak ettiği Ayasofya’yı dahi istismar etmiştir. (AK PARTİ sıraların alkışlar)

Dün dindarlık adına, sözde “Başörtüsü mücadelesi veriyoruz.” diyerek oralarda makamı, mevkiyi bulamayınca...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – O sizin işiniz, makam mevki sizin işiniz. Makam sizde, mevki sizde, ihanet sizde.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...kendisine makam, mevki lütfedenlere yaranmak için aziz milletimizin bütün değerlerini aşağılamıştır; telin ediyoruz, lanetliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Diyanet İşleri Başkanı ne yaptı, ayrımcılık yapmadı mı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ayrıca, bakın bizim medeniyet müktesebatımızda, medeniyet geçmişimizde, Bel’am tam da kürsüden hatibin konuşmasının ta kendisidir. Talut ve Calut’un mücadelesinde din adına yapılan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İşte, Bel’am iktidarlara yarandığı için, aynen senin de yaptığın gibi, egemenlere, emperyalistlere, petrol, silah faiz üzerinden, terör üzerinden ihanet odaklarına yaranma mücadelesinin sonucudur.(HDP sıralarından gürültüler) Bel’am’ın kendisinin, milletimizin değerlerini istismar ediyorsun.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – İhanet eden sensin sen! Buna bir tek sen inanıyorsun, başka kimse inanmıyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda soldan sağdan, aziz milletimizin, tüm sanat çevrelerinin, tüm edebiyat çevrelerinin, tüm siyasi fraksiyonlarının üzerinde mutabakatla ittifak ettiği bir mesele vardır.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, yirmi yıldır iktidarsınız, yapsaydınız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Necip Fazıl’dan Nazım Hikmet’e, Nihal Atsız’dan Saidi Nursi’ye kadar herkes bu kutlu günü beklerken çıkıp kürsüden bu kutlu günü, milletimizin senayle, büyük bir övünçle kutladığı bugünü aşağılamak tam da Bel’am’a yakışır, size yakışır, şaşırtmadınız.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Gerek yok, gözünüzü seveyim, bu tartışmayı keselim ya arkadaşlar.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Başkan, herkese sataştı, ne sataşmadı ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bize sataşıyorsunuz ya!

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Herkese sataş, sen gel, sataşmadan söz iste.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Oylamaya geçtiniz Sayın Başkan.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bize sataşıyor, sonra kendi sataşmadan söz istiyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekiline söz verdim.

Sayın Oluç, buyurun, siz toparlayın ve gündemimize devam edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben toparlamak isterdim fakat doğrudan kişisel bir sataşma olduğu için lütfen şey yapalım.

BAŞKAN – Siz de Meclise hitap edin Sayın Milletvekili.

Buyurun.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Bize özellikle dönmesin kardeşim, öbür tarafa bak!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Haddini bilerek konuş!

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Değerli arkadaşlar, ben hayatım boyunca hakkı, hakikati savunmaya çalışan bir insan hakları savunucusuyum.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Bu tarafa bakma!

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Hadi oradan! Hadi oradan!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben köşe yazdığım bir gazetede hakkı, hukuku savunduğum için, daha açık söyleyeyim, Akit Gazetesinin gayriahlaki yazılarını eleştirdiğim için bir başka gazeteden ihraç edildim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sen hak etmişsin yani!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yetmedi, bir Türk olmama rağmen Kürt meselesindeki haksızlıkları beyan ettiğim için doktorluk görevimden ihraç edildim. Yetmedi, ardından daha başka cezalandırmalar da geldi.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İşini yapmamışsın, işini yapmamışsın.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Ama bunları söylemene gerekçe değil bunların hiçbiri, hiçbirine gerekçe olamaz.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Allah şaşırtmasın!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Belki bilmeyeniniz vardır, ben yıllarca MAZLUMDER Başkanlığı yaptım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oradan her bağırduğınızda hem hastalığı teşvik ediyorsunuz hem de gündemimizi sapırtıyorsunuz. Bırakın konuşsun sayın milletvekili.

Buyurun.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Dayanamıyoruz Başkanım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben, şu anda istismar edilen başörtüsü için yıllarını vermiş bir insanım.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – “Başörtüsü”nü ağzınıza almayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yıllarca, yüzlerce eylemde başörtüsü yasağına karşı polisten de dayak yiyerek mücadele etmiş bir insanım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teferruat onlar.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Meclise hitap edin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Biz hiçbir zaman için, sizin iktidarınızın başörtüsünü, camiye istismar etmesi için bu mücadeleyi vermedik; hiçbir Müslüman bu mücadeleyi bunun için vermedi, bunları çok iyi bilin. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Yazıklar olsun!

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Bu önergelerin 2’si aynı mahiyette olduğundan ilk olarak bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Tufan Köse	Alpay Antmen	Turan Aydoğan
Çorum	Mersin	İstanbul
Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı	Zeynel Emre
Adıyaman	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	
Aydın	Antalya	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Remziye Tosun	Muazzez Orhan Işık	Ömer Öcalan
Diyarbakır	Van	Şanlıurfa
Hüseyin Kaçmaz	Oya Ersoy	Semra Güzel
Şırnak	İstanbul	Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere.

Abdurrahman Bey, buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi Türkiye'nin gündemine geldiği günden bu yana gerek adliyelerde gerek sokaklarda gerek meydanlarda bağımsız savunma adına, hukuk devleti adına mücadele veren, dik duran, güç karşısında eğilmeyen başta baro başkanlarımız olmak üzere 140 bin avukatı öncelikle buradan selamlıyorum, onlara da teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, evet, aslında bugün yargı sistemi açısından, savunma açısından tarihî bir anı yaşıyoruz ve savunma mesleğini yakinen ilgilendiren bir kanun teklifinin görüşmelerini yapıyoruz. Teklif sahipleri Komisyonunda özellikle bu savunmayı parçalayan, bölen tasarılarını, tekliflerini “çoğulculuk” “temsilde adalet” sloganlarıyla desteklediler, açıkladılar. Ancak teklife baktığımızda teklif sahiplerinin dediği gibi bu teklifte ne temsilde adalet var ne de çoğulculuk var. Her ne kadar sizler bu teklifinizi “çoğulculuk” ve “temsilde adalet” sosuyla süslemiş olsanız da bütün avukatlar, bütün milletimiz sizin niyetinizi çok iyi biliyor. Herkesin bildiği gibi sizin bu teklifteki amacımız, kendinize yakın, emrinizde yeni barolar oluşturmaktır. Sarı sendikalar, yandaş televizyonlar; bu zincire bir de sarı baroları eklemek istiyorsunuz. Sizler savunmayı dikensiz bir gül bahçesi hâline çevirmeye çalışıyorsunuz çünkü siz iktidar olarak bu ülkede hukuk mücadelesi veren, insan hakları mücadelesi veren, demokrasi mücadelesi veren bütün kesimlerden rahatsızsınız, avukatlardan da rahatsızsınız. Avukatlık Kanunu'nun barolara vermiş olduğu hukukun üstünlüğünü savunmak, insan haklarını savunmak görevini barolar ifa ettiği için sizler bu duruştan rahatsızsınız. Onun için bölelim, parçalayalım, yönetelim, yürütmeye uyumlu barolar oluşturalım diye bu teklifi getirdiniz ancak bu teklif yanlış.

Değerli arkadaşlar, hukukçular “Yanlış.” diyor, 80 baro başkanı “Yanlış.” diyor, 140 bin avukat “Yanlış.” diyor ama bu saate kadar siz ısrarcısınız, ısrarınızı da sürdürüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, hukukta temel bir ilke vardır: Zehirli ağacın meyvesi zehirli olur. Bakınız, teklif sahiplerini uyarıyoruz, iktidarı uyarıyoruz: Sizin bu teklifiniz, savunmayı zehirleyecektir, adaleti zehirleyecektir, yargıyı zehirleyecektir, bundan emin olun. Siz, adalet sistemine zehir enjekte ediyorsunuz.(CHP sıralarından alkışlar) Sizin yargıya, savunmaya verdiğiniz bu zehir üniter yapımızı da zehirleyecektir. Birbirleriyle uğraşan, birbirleriyle çatışan, etnik temelli, siyaset temelli yeni barolar oluşacaktır. Bu teklifte milletin, bu teklifte hukukun, demokrasinin yararına hiçbir şey yoktur.

Değerli milletvekilleri, siz iktidar olarak topluma -yarattığınız korku iklimiyle- korku gömleğini giydirdiniz. Bu sefer haksızlıklara karşı dik duran, demokrasi mücadelesi veren avukatlara da korku gömleği giydirmeye çalışıyorsunuz. Ancak, şunu unutmayın: Cübbesinde düğme olmayan, efendileri olmayan, köle kullanmayan, bağımsız savunmanın tek temsilcisi olan avukatlara bu gömleği giydiremeyeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Avukatlar bu gömleği yırtıp atacaktır, göreceksiniz bunu.

Şimdi, özellikle Grup Başkan Vekili Cahit Bey’e seslenmek istiyorum ve sataşıyorum, 140 bin avukat adına AK PARTİ Grup Başkan Vekiline sataşıyorum. Şimdi, Grup Başkan Vekili bize diyor ki: “Bu yasayla biz temsilde adaleti getiriyoruz.” Ne yapıyorlar? 40 üyeli bir baroya 4 delege, 5 bin üyeli bir baroya 4 delege. Şimdi, normal matematik bilimine göre çarptım, böldüm, topladım, böyle bir sonucu bulamadım. Araştırdım, AK PARTİ matematik bilimine yeni bir şey bulmuş “ak matik” evet, “ak matik”e göre 40=5.000 Evet arkadaşlar, hayırlı olsun. Sizi bu teklifinizden dolayı Nobel Matematik Ödülü’ne aday olarak gösteriyoruz, hayırlı olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakınız bu teklifin bir FETÖ projesi olduğunu herkes söylüyor; biz de söylüyoruz, bütün avukatlar söylüyor.

Değerli arkadaşlar, FETÖ’nün yarım kalan bu işini yapmayın, gelin bu işten vazgeçin. Daha önce bu milletin kürsüsünde millet adına sizi uyaran bir milletvekili vardı, Sayın Kamer Genç; sizleri uyarıyordu, zamanında uyarıyordu. “Yapmayın, etmeyin; bu FETÖ terör örgütü gelirse en çok siz zarar görürsünüz.” demişti. Milletimiz zarar görmüştü. Zaman geldi, Sayın Genç haklı çıktı. Biz de aynı şekilde sizleri uyarıyoruz: Gelin, bu yanlıştan vazgeçin. Gelin, avukatlarımızı, savunma makamımızı bölen, parçalayan bu teklifinizden vazgeçin. Bakınız, yıllarca avukatlık yapmış, baro organlarında çalışmış bir arkadaşınız olarak sizleri ben de uyarıyorum: Bu teklifte bölücülük vardır. Bu teklif, adaleti, hukuku, demokrasiyi zehirleyecektir; bundan vazgeçin.

Teşekkür ediyorum.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Ömer Bey, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Değerli arkadaşlar, merhabalar.

Önemli bir konu, maalesef ülkede adaletten eser yok. Yargıya, adalete başlamadan önce şu grupta oturan arkadaşların hepsi ilerleyen süreçte bedel ödemekle yüz yüzedir, orası mevki yeri değildir. Bu partinin bir önceki Eş Genel Başkanları, milletvekilleri, belediye başkanları şu an cezaevindedir; ülkenin birçok cezaevinde üyelerimiz en ağır şekilde bedel ödemektedir. Mevkiyi arayacaksınız, menfaati arayacaksınız, rantı arayacaksınız, sarayı arayacaksınız, şatafatı arayacaksınız sol tarafa bakarsınız. (HDP sıralarından alkışlar)

Yargıya gelince arkadaşlar, yargıyı yakından takip ediyoruz. Özellikle bölgemde birkaç tane dava vardır, onlardan bahsedeyim. 2015 yılında, 20 Temmuzda Suruç'ta bir patlama oldu. Bu ülkenin Türk'üyle, Kürt'üyle 34 evladı can verdi, bedel ödedi, maalesef beş yıldır mahkeme ne katilini bulmuş ne olayın faillerini bulmuş; Hilvan Cezaevinde, kampüsünde tiyatro oynanıyor. Üç ayda bir aileler geliyor, vekiller geliyor, tiyatro seyreliyoruz.

Ondan sonra bir olay daha oldu. Bu olay, ülke siyaseti, ülkenin siyasi tarihi için çok önemlidir. 22 Temmuzda Ceylanpınar'da bir gece vakti bu ülkenin 2 genç polisi öldürüldü. İki gün sonra Kızıltepe'de 5 kişi olayın failleri olarak yakalandı. Dava iki yıl sürdü, üç yıl sürdü, en sonunda o yurttaşlarımız polis cinayetinden beraat etti, dosya düştü. O 2 polisin katili şu an ortada yok, faili meçhuldür. Niye araştırmıyorsunuz, niye soruşturmuyorsunuz? Çünkü bu ülkenin derin yapılanması müdahale etti, ülkenin siyasi tarihini bambaşka bir yöne çevirdi.

Roboski'den bahsedin; yargı arıyorsanız, adalet arıyorsanız Roboski'den bahsedin. Bir gece vakti 19'u 18 yaş altında 34 vatandaşımız, bu ülkenin Roboskili vatandaşı uçaklarla bombalandı. Nerede failler arkadaşlar? Yargı önüne kim çıkarıldı? Hani adalet, hani yargı? Maalesef söz konusu Şırnak olunca yargıyı da bulamıyorsunuz, adaleti de bulamıyorsunuz.

Şu an burada barolarla ilgili bir değişiklik var; istişare edilmesi gerekmiyor mu, avukatlarla konuşmak gerekmiyor mu, tartışmak gerekmiyor mu? "Yirmi gün içinde bir oldubittiye getirelim, istişare yapmayalım, bir konsensüs oluşmasın." ama bu ülkenin en büyük savunma mekanizmasına müdahale edin.

Tabii ki barolar ayakta, direniyor. Özellikle biz Urfa Barosuna da buradan teşekkürlerimizi iletiyoruz. Rahatsızsınız çünkü Urfa Barosu ne yapıyor? Halfeti'de onlarca yurttaş işkence edenleri ifşa etti. Amed Barosu ne yapıyor? Kadın arkadaşımız Rojbin on iki gün gözaltında kalıyor, saatlerce köpekli işkenceye maruz kalıyor ama barolar bunu ifşa ediyor, bu sizi rahatsız ediyor.

Tabii ki bu maddeleri geçireceksiniz; sayınız, gücünüz var, uzun da sürmeyecek ama bu ülkeye de en büyük darbeyi siz vurmuş olacaksınız. Biz tabii ki istişareden yanayız, konuşmaktan yanayız, insan haklarını temele oturtup bu ülkenin gidişatına yön veriz. Ama yaptığımız şeyler; HDP'ye sataşmak, HDP'nin mensuplarına, vekillerine... Burada akıl almaz şeyler... İnanılır gibi değil ya, Ömer Hoca'yı burada makam mevkiyle itham etmek. İhraç edilmiş, bedel ödemiş ve insan hakları noktasında büyük çabaları olan bir insana mevki ve makamdan bahsediliyor. Yarın vekillik bitince ya da başka bir durum olunca biz biliyoruz; biz yarınımızı bildiğimiz için burada, halkların birlikte yaşama umudu için mücadele ediyoruz, çalışma yürütüyoruz. Siz, toplumu kamplaştırıyorsunuz, toplumu karşılaştırıyorsunuz, çatışmadan, çarpışmadan nemalandırıyorsunuz. Dindar, dinsiz algısı üzerinden, bu toplum üzerinden siyasi hedeflerinize ulaşmak için elinizden geleni yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) – Burada 60 vekille temsil edilen HDP tabii ki sizin karşınızda duracak ama nasıl duracak? Demokratik siyaset kanallarında ısrar edecek, sözünü söyleyecek, bu Mecliste Kürtlere, Lazlara, Araplara, Türklere, dindarlara, Sünnilere, Alevilere çağrı yapacak; kadınların, çocukların haklarını savunacak, sizin karşınızda duracağız ve sizi demokrasiye, insan haklarına, hakka, hukuka, adaletle davet edeceğiz.

Buradan halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Herkese başarılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinde yer alan “ Ancak olağanüstü toplantıda seçim yapılamaz.” ifadesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ümit Beyaz

Enez Kaplan

İzmir

İstanbul

Tekirdağ

İmam Hüseyin Filiz

Ayhan Erel

Gaziantep

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Bey, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubumuzun vermiş olduğu önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, Danıştay 10. Dairesinin Ayasofya'yla ilgili vermiş olduğu kararın Türk milletine hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde yer alan çoklu baro ve Türkiye Barolar Birliğinde baroların temsilinde adalet konusu günlerdir konuşuluyor, beş günde 296 konuşmacıyla Adalet Komisyonunda tartışıldı ve üç gündür de Genel Kurulda tartışılıyor. Hemen söylemeliyim ki ihtiyaçtan kaynaklanmayan bu teklifin gerekçesi kabul edilebilir olmaktan çok uzaktır.

Bazı konuşmacılar bazı ülkelerde çoklu baronun olduğu görüşünü ileri sürerek teklife bir temel yaratmak isteseler de yaptığımız araştırmada, gelişmiş medeni ülkelerde, mesela Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de ve Amerika Birleşik Devletleri'nde çoklu baro bulunmadığı, her ülkenin kendine has avukatlık sisteminin bulunduğu ve hepsinin ortak özelliğinin avukatlık mesleğinin niteliklerini artırmak olduğu görülmüştür.

Değerli milletvekilleri, avukat sayısının 5 bini geçtiği illerde baronun bölünerek çoklu baro sistemine geçilmesi son derece yanlıştır. Bu uygulama baroları siyasallaştıracak, ayrıca tarikatların, cemaatlerin, terör örgütlerinin kendi barolarını kurması sonucunu doğuracaktır. Ayrışma artacak, barolar birbirleriyle çekişme içine girecekler ve büyük sıkıntılar ortaya çıkacaktır. 1980 öncesi meslek odalarında olmasa da birçok alanda ayrışmanın Türkiye'yi nerelere getirdiğini gördük ve yaşadık. Eğer bu teklif kabul edilirse en başta kamu niteliğinde bir meslek odası olan ve yargı erkinin savunma ayağını teşkil eden barolarda birçok bakımdan zafiyet başlayacaktır. Bu zafiyet yargıya yansıyor, mülkün temeli olan adalete güven ortadan kalkacaktır. İktidara yakın görünen barolara mensup avukatların taraf olduğu davalarda hâkimler rahat hareket edemeyeceklerdir. Aynı mahkeme tarafından, aynı konuda, aynı tip davada, davanın tarafı olan avukatın mensup olduğu baro nedeniyle farklı kararların verilebileceği görülecektir.

Değerli milletvekilleri, eğer bu teklif kabul edilirse çoklu baro uygulaması avukatlar için staj aşamasında, her türlü dava sürecinde ve özlük haklarında eşitsizlik doğuracaktır. Ruhsat için gerekli avukatlık staj şartları her baro tarafından münferiden belirlendiğinden, baroların kendi yandaşları avukat adaylarına birçok kolaylık sağlaması eşitlik ilkesini ortadan kaldıracaktır. Yine, staj döneminde stajyerlere verilen eğitimler ve seminerler farklı olabilir ve bitirme tezlerinin üzerinde dikkatle durulmayabilir, bu da nitelik sorununu yaratacaktır ki adaletin savunma ayağının bel vermesine sebep olacaktır.

Değerli milletvekilleri, mevcut durumda maddi durumu yetersiz vatandaşlar, CMK ve adli yardım kurumları sayesinde tarafsız ve ciddi hukuki hizmet alabilmekte, gönüllü avukatlar tarafından hakları savunulabilmektedir. Çoklu baro sistemi bu hizmetlerin barolar bünyesinden çıkartılıp Adalet Bakanlığına bağlanması sonucunu doğurabilecek, bu da yine yanlış uygulamayı getirecektir.

Değerli milletvekilleri, ayrıca avukatların mesleklerini ifa ederken dikkat etmeleri gereken, özenli iş görme borcu, avukatlıkla birleşmeyen işleri yapmama yükümlülüğü, reklam yasağı, avukatlık meslek etiğine uyma yükümlülüğü gibi yükümlülükleri vardır. Yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, bu işin iktisadi yönü de düşünüldüğünde farklı barolara mensup avukatlar arasında çifte standart uygulanacağı muhakkaktır.

Değerli milletvekilleri, nispi temsile gelince bu daha da önemlidir. 42 üyeli Tunceli, 110 üyeli Çankırı ile 4.757 üyeli Antalya Barolarının Türkiye Barolar Birliğine göndereceği delege sayısı aynı olacaktır ki bu durum temsilde adaletin yokluğu anlamına gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, önerim şudur: Gelin, bu kanunu geri çekin, baroların mesleki sorunlarıyla ilgili bir çalışma yapın ve çözüm önerilerini muhalefetle, barolarla, sivil toplum kuruluşlarıyla ve hukuk fakültesi öğretim üyeleriyle birlikte görüşerek ortaya koyun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Bitireceğim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – “Tartışarak” demedim çünkü bu teklifle ilgili yapılan sekiz günlük tartışmada muhalefetin uyarısı sanki hiç söylenmemiş gibi dikkate alınmamış, teklifin noktasına virgüleüne dokunulmamıştır.

Değerli milletvekilleri, hukuk sistemimizde pek çok problem varken, avukatların cübbesine düğme dikmek anlamına gelen bu kanun baroların hizmetlerini iyileştirmek yerine itibarlarını zedeleyecek, yargının savunma ayağı iyileşemeyecek kadar zarar görecektir. Bu vebalin altına girmeyin diyor, Genel Kurul saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı efendim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık vardır, elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

20’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Enez Kaplan

İmam Hüseyin Filiz

İzmir

Tekirdağ

Gaziantep

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ümit Beyaz

Ayhan Erel

Adana

İstanbul

Aksaray

Hayrettin Nuhoglu

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Remziye Tosun

İstanbul

Van

Diyarbakır

Semra Güzel

Hüseyin Kaçmaz

Necdet İpekyüz

Diyarbakır

Şırnak

Batman

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Çorum

Mersin

İstanbul

İsmail Atakan Ünver

Cavit Arı

Rafet Zeybek

Karaman

Antalya

Antalya

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Abdurrahman Tutdere

Aydın

İstanbul

Adıyaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 20'nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

1136 sayılı Kanun'un 177'nci maddesine eklenen fıkrada: “Birden fazla baronun bulunduğu illerde adli yardım bürosu, baroların eşit olarak temsili esas alınarak oluşturulur.” denilmekte. Devamında “... Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanan ve Adalet Bakanlığınca onaylanan yönetmelikte gösterilir.” hükmü yer almaktadır. Bizim, İYİ PARTİ olarak, eşit temsilin esaslarına ilişkin bölümlerin yönetmelikle değil kanunla yapılması düşüncesinde olduğumuzu belirtmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokrasilerde yargının siyasallaşması ve yasama erkinin güç kaybetmesi kuvvetler ayrılığı ilkesini bozar. Bütün gelişmiş ülkeler gücü paylaştırmayı, bu yolla da denge ve denetim mekanizması sağlamayı hedefler. Güç dağılımı, tek bir kuvvetin hükümlerinin ortaya çıkmasına engel olabilmek için kuvvetlerin denk dağıtılması çok önemlidir. Bugün, içinde

bulduğumuz yönetim sisteminde bir kişinin devlet idaresini ele aldığı ortadadır. Yasamanın, yürütmenin ve yargının bu yönetim şeklinde bağımsız ve tarafsız kalmasının mümkün olamayacağı aşikârdır.

2002 yılından beri yargı sistemimiz sistemli olarak tahrip edildi. Yürütme, yasama ve yargıyı kendi tahakkümleri altına alan bir iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız. Bu kanun teklifiyle de 2 bin avukatın bir araya gelmesiyle oluşacak müstakil baroların belirli bir siyasal kampa dâhil olacağı ya da belirli ideolojik saiklerle hareket edeceği bir gerçektir. Görevini etki altında kalmadan yapan hâkim ve savcılar tenzih ediyorum. Hâlen siyasi vesayet altında karar veren birtakım hâkim ve savcılar bağımsız yargı kurumunu temelinden sarsmaya devam etmektedirler. Bu değişiklikle birlikte siyasallaşmış ve kamplaşmış yargı kurumu içinde bağımsız kalmayı başaramış barolar da aynı kuyunun içine sürüklenmek istenmektedir. Siyasilerin müdahil olduğu, bir telefonla hukuka aykırı tutuklamaların ya da serbest bırakmaların yapıldığı, hukuka aykırı tahliyelerin yaşandığı, sokaktaki vatandaşın artık yargı erkine güven duymadığı, terazinin sürekli olarak iktidar yandaşlarından yana ağır bastığı Türk adalet sisteminde siyasallaşmış barolar hâkimlerin karar alma mekanizmalarını da etkileyecek, hakkaniyete uygun hüküm vermelerine engel olacaktır. Hatırlatmak isterim ki 12 Eylül 2010 referandumuyla değişen yapısı, çalışma usul ve esasları, kuvvetler ayrılığını dışlayıp güçleri bağımlılığa mecbur etmiştir. Yürütme organına geniş bir yetki alanı tanıyan referandumla Hâkimler ve Savcılar Kurulunun bağımsızlığı ve tarafsızlığı zaten AK PARTİ'nin kontrolüne geçmişti. Şimdi de hain FETÖ'nün isteyip de ele geçiremediği paralel baro kurma teşebbüslerine sonuna kadar karşı olduğumuzu bir kez daha ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, çoğulcu demokrasilerde kendileri hakkında çıkacak kanunda baro başkanlarının Meclise kabul edilmesi, görüşlerinin alınması ve ülkemiz için telafisi zor sonuçlara yol açacak bu kanun teklifinde onların da dinlenmesi büyük önem taşımaktaydı. AK PARTİ iktidarının bu adımı atmaması Türk demokrasi tarihinde büyük bir kara leke olarak yerini almıştır. Birbirinden farklı siyasi görüşe ve dünya görüşüne sahip 79 baro başkanı, getirilen bu kanun teklifine karşı çıkmaktadır. Aramızda çok sayıda bu konuda yetmişmiş ve gerçekten bilgi sahibi olan hukukçu arkadaşlarımız da mevcuttur. İktidar ve paydaşı partiden bu teklif getirilince beraber olan ve şaşırın milletvekillerinin olduğunu biliyoruz ama hazırlanıp getirilen metne itiraz edemeyecekleri için sesleri de çıkmayacak ve istemeyerek “evet” demek zorunda kalacaklardır. Birilerinin ihtiyaçlarına cevap verecek olan bu değişikliğin, avukatların ihtiyaçlarına cevap vermediği kesindir. Yargıya olan güven yüzde 20'lere kadar düşmüşken, bir de bu teklif Genel Kuruldan geçerse nerelere kadar düşecektir tahmin etmesi çok zor olmasa gerek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Ergenekon ve Balyoz gibi kumpas davalarıyla yargının hain FETÖ'ye teslim edildiği 2010 Anayasa değişikliğinden sonra, bu hainler gözlerini ele geçiremedikleri barolara dikmişlerdi. Bu teklif, işte bu hainlerin isteyip de gerçekleştiremediği paralel baro sistemidir. Bu paralel devlete de paralel baroya da İYİ PARTİ olarak sonuna kadar karşıyız, bunun bilinmesini üstüne basa basa bir kez daha belirtmek istiyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Sayın İpekyüz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Belki buradan bir selam da Ankara’da bulunan baro başkanlarına iletmemiz lazım. Çünkü hem meslekleri için hem Türkiye’de sese ses kattıkları için, “hep birlikte” dedikleri için, yürüyüşe yürüyüş kattıkları için ve toplumda uzun bir süredir korku ve sessizliğe rağmen ses çıkarttukları için bütün baro başkanlarını ve bu mücadeleyi yürüten avukatları saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Savunma bir hak ve savunmayla ilgili birçok şey dile getirilebilir ama avukatların ve savunmanın bulunduğu pozisyon ve barolar, aslında, bir ders niteliğinde, hepimizin ihtiyacı olanı, yol gösterici bir mevzuat içermektedir. Sizlerin anlayışı, sivil toplum örgütlerini sadece meslekçi grup olarak düşünmektensiniz. Meslekçi grup, işte, sadece, konutla uğraşın, kendine araba kampanyası düzenlesin, başka bir şeyle uğraşmasın. Asıl mesleği düşünenler, mesleğin olmazsa olmazı diyenler, demokrasi için, insan hakları için ve insanların daha iyi yaşaması için mücadele yürütür. O yüzden hekimler, mimarlar, mali müşavirler, eczacılar, veterinerler bu konuda çaba yürütüyor; halkın problemlerini, toplumun problemlerini kendi problemleri olarak görüyorlar. Bu ülkede daha kötü günlere gitmemek için savunma olmazsa olmazdır ama bu görülmek istenmiyor.

Son dönemde, nedense, herkes adına sizler karar veriyorsunuz. Neyin iyi olacağına, neyin kötü olacağına, neyin Avrupa Birliğine uyumlu olacağına, neyin Avrupa Birliğine uyumsuz olacağına, bu toplumun daha iyiye nasıl gideceğine sizler karar veriyorsunuz ve bu kararı kendi taraftarlarınız için düşünüyorsunuz. Her konuşmanızda “hukukun üstünlüğü” diyorsunuz, siz üstünlerin hukukundan yana tavır izliyorsunuz. Daha önce alkışladığınız hâkim, yargıç, savcılar ve bir kısım insanlar kumpas yaptıkları için şu anda cezaevinde olduğu gibi, siyasetle uğraşan, basın konusunda Türkiye’de özgür gazeteciliğe yol açan binlerce insan da onlar nedeniyle içeride. Siz AKP’nin üstünlüğünü gördüğünüzde, bununla ilgili çaba harcıyorsunuz ve geldiniz baroları yok etmeye, baroları ezmeye, baroları sessiz bırakmaya.

Hukuktan söz ediyorsunuz. Sayın Özkan dün konuşmasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde barolar konusunda bir mevzuat olduğunu, buna uyum göstermek gerektiğini, seçimlerin de buna göre düzenlendiğini söyledi. Sayın Özkan, Diyarbakır Bağlar Belediyesi yüzde 70 oy aldı, yüzde 70. Türkiye’de hiç olmayan bir şey, 2’nci sıradakine verdiler. Bu mudur mevzuat? Bu mudur hukukun üstünlüğü? Bu mudur seçimlere saygı? Batman Belediyesine kayyum atandı. Yüzde 69’la seçilmiş. Bu mudur seçilmiş? Bu mudur yapmak? Ve bu arkadaşlarımızın bir kısmı içeride. Bu mudur hukukun üstünlüğü? Avrupa insan hakları bu mudur? Avrupa standartlarına göre seçimler bu mudur? Hesabınıza gelince bunları söylüyorsunuz.

“Dünya Adalet Projesi” diye bir proje var, 128 ülke konusunda çalışmalar yürütülüyor. Burada yolsuzluk, şeffaflık, iktidarların, hükümetlerin işkencesinden tutun basın özgürlüğüne kadar yaptığı birçok uygulama bir endekse göre sıralanıyor ve bu endekse göre yapılan sıralamalar bulunduğu coğrafi konuma ve bulunduğu sosyoekonomik yapıya göre. Türkiye, hukukun üstünlüğünde, 128 ülke arasında 120’nin altında; geçen yıl 124’üncü sıradaydı, bu yıl tekrar 120’nin altında. Coğrafi konumda, bulunduğu 14 ülke arasında en sonda. Sosyoekonomik açıdan, 44 ülke arasında, Meksika’dan sonra 43’üncü sırada. Hukukun üstünlüğü bu mudur?

Konuştüğüm maddeye gelince -20’nci maddeyle ilgili- bu adli yardımlar konusunda barolar zaten çok büyük bir şikâyet yaşıyordu. Bakın, Batman Barosunun yöneticileriyle konuştum. Baroların buraya gelmemesi için çok çaba harcıyorsunuz ve hep belli konular gündeme geliyor. Yılda 4 kez ödeme yapılması lazım adli yardımlar konusunda ve siz bir düzenleme getiriyorsunuz -bununla ilgili düzenlemenin zaten ne denetlemesi ne şeffaflığı ne saydamlığı yok- 7’nci aydayız, Batman Barosu daha 1 lira para almamış ve diyorsunuz ki: “Baroların yanındayız.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Siz kendinize göre bir sistem geliştiriyorsunuz ve hesabınıza geldiği gibi... Denetlemesi mi var, bunun saydamlığı mı var; hiç o dertte değilsiniz. Amacınız, sinmiş, itiraz etmeyen, kendine bağlı bir sistemi geliştirmek. Bunu beceremeyeceksiniz. Neden beceremeyeceksiniz? Çünkü Türkiye artık eski Türkiye değil; ses çıkıyor ve insanlar hep birlikte, daha iyi bir yaşam kurmak için, demokrasi için, barış için ses çıkarmaya başladılar. Ve biz, bu ekonomik durumda, bu hukuksuzluk durumunda, bu felaket durumunda el ele verip sizlerin gidişine tanık olacağız. Bu sistemin, ne yaparsanız da eninde sonunda sizler bunun mağdurları olacaksınız.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAĞAN ÜNER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 20’nci maddesiyle, baroların bünyesinde bulunan adli yardım bürolarının oluşumu düzenlenmektedir. Değişikliğe göre “Birden fazla baronun bulunduğu illerde adli yardım bürosu, baroların eşit olarak temsili esas alınarak oluşturulur.” denilmektedir. Bu hükme bakıldığında sizin ne yaptığınızın pek de farkında olmadığınız anlaşılmaktadır. Bu kanun teklifinin tümüne bakıldığında sizin asıl amacınızın baroları bölmek olduğu ortada. Bu maddeyle, böldüğünüz baroları tekrar birleştiriyorsunuz; adli yardım bürosu çatısı altında birleştiriyorsunuz. Sizin siyaseten ya da şu veya bu sebeple böldüğünüz barolar nasıl birlikte çalışacaklar? Bu büronun uyum içinde çalışıp adli yardım hizmetlerinin görevlendirme ve ödeme yönünden aksama olmadan, en azından gecikme olmadan yürütülebileceğine dair güvenciniz nedir? Bu konudaki güveninizin kaynağı nedir? Bu, sizin yaptığınız işin pek de farkında olmadığınızın bir göstergesidir.

Sizin bugüne kadar süslü sözlerle gündeme getirdiğiniz yargıya ilişkin tüm değişiklikler milletimizin başına bela olmuştur. Mesela 2010 referandumu, mesela sulh ceza mahkemelerinin kuruluşu. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün ancak siz ne tarihten ne de tarihî tecrübelerden ders alıyorsunuz. Vaktiyle FETÖ’nün gündeminde olan bir düzenlemeyi yine Meclise getiriyorsunuz. Bakın, bu düzenleme önce baroları, sonra avukatları, sonra yargıyı, en sonunda da milleti bölmeye hizmet eder. Bizden uyarması; dinlerseniz tüm Türkiye kazanır, dinlemezseniz herkes kaybeder.

Bu noktada Adalet Bakanlığına da bir çift sözüm var: Sayın Genel Başkanımızın grup toplantısındaki eleştirileri üzerine Adalet Bakanı Twitter’da açıklama yapmış, yapmış da ipe un sermiş. Sayın Bakan, adalete bakıyorsun da ne görüyorsun? Ülkede adaletin olmadığını görmüyor musun? Yargıya güven yüzde 20’ye inmiş, sen adalete, ülkedeki yargı sistemine bakınca bunu görmüyor musun; yoksa öylesine, boş boş mu bakıyorsun? Bu teklifi kim getirdi? Bakanlık olarak sizin bu tekliften haberiniz var mı, yok mu? Baroları bölmenin FETÖ’nün hayali olduğunu bilmeyen yok. FETÖ’cülerle aynı mahlubeye kaşık sallayanlar olduğunu söylüyordu Sayın Bakan bir zamanlar, ne oldu o mahlubeciler? Sayın Bakan, bu teklifi kim getirdi? Biliyorsan söyle, bilmiyorsan da sonsuza dek sus, ipe un serme.

Şimdi, siz “Baro seçimlerine katılım oranı düşük, o yüzden baro yönetimlerinin meşruiyeti tartışmalı.” diyorsunuz. Avrupa’da seçimlere katılım yüzde 40-50, o zaman Avrupa ülkelerinin yönetimlerinin meşruiyeti de tartışmalı mı? Orta Doğu ülkelerinde ise Arap Baharı operasyonlarından önce seçimlere katılım yüzde 90-95’ti; size göre, o zaman Orta Doğu yönetimleri Avrupa’daki ülkelerin yönetimlerinden daha meşru. Sevsinler sizin sadece parmak hesabından ibaret demokrasi ve meşruiyet anlayışınızı.

Bu teklifi getirirken bir diğer argümanınız da baroların avukatların yetişmesine katkıda bulunacağı, daha aktif olacağı, daha iyi hukukçu yetiştirilmesini sağlayacağı iddiası. Bunu kim diyor? Son atadığı 6 rektörden 4'ünün uluslararası hiçbir bilimsel yayını olmayan iktidar diyor. Bunu kim diyor? “Bize çok okumuş insan lazım değil, onları yönetmek zor; bize cahil insan lazım.” diyen iktidar diyor. Bunu kim diyor? Öğretim üyesi yetersiz olan üniversitelere hukuk fakültesi açan iktidar diyor. Bunu kim diyor? Bir veteriner hekimi getirip hukuk fakültesine dekan yapan iktidar diyor. Sizin bu argümanınızın da hiçbir geçerliliği yok, durumunuz evlere şenlik.

Şu anda siz kendinizi devlet olarak görüyorsunuz; sizin aslında literatürdeki karşılığınız hükûmettir, siyasi iktidardır ancak siz bulunduğunuz yerin o kadar farkında değilsiniz ki “devleti korumak” derken Hükûmetinizi, siyasetinizi, partinizi korumaktan bahsediyorsunuz.

Tüm bu sebeplerle, size anlatılanların, evrensel hukuka aykırı ve hiçbir demokratik içeriğe sahip olmayan bu değişikliklerin hukuksal mahiyetinin ne olduğuna yönelik çok faydalı açıklamaların karşılığının olmayacağını bilebilmek için âlim olmaya gerek yok çünkü sizin hukukun evrensel ilkeleri ve niteliğiyle işiniz yok, siz hukukun faydacı yönündesiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Tamamlayabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) – Yani “Hukuk bana ne kadar hizmet ediyor?” diye düşünüyorsunuz, hukukun totaliter yönetim anlayışınıza ne kadar hizmet ettiğine bakıyorsunuz. O yüzden, ben şahsen sizden hukuki anlamda bir gelişim beklemiyorum. Ancak yaptığınız siyaseten de yanlış. Ülkenin tüm barolarını, tüme yakın hukukçusunu karşısına alan hiçbir iktidar ülkeyi yönetemez.

Komisyon görüşmelerinde “Sizin vicdanınız yok mu?” diye sorulan bir soruya AK PARTİ sıralarından bir milletvekili “Yok.” diye cevap verdi. Şimdi “Vicdanımız yok.” diyenlere seslenmek istiyorum: Siz bu vicdansızlıkla, 83 milyon yurttaşın yaşadığı bu ülkede adaleti nasıl sağlayacaksınız, hakkı hakkın sahibine nasıl teslim edeceksiniz? Hukuk her şeyden önce vicdandır, vicdanı olmayana ne anlatılır? Çok şey anlatılır da o ne kadarını anlar? Vicdanı olmayınca hiçbirini anlamaz. O zaman, sizi milletimizin vicdanına havale ediyorum. Biz anlatınca anlamıyorsunuz ama sandık önüne gelince aziz milletimiz size tane tane anlatır, hiç merak etmeyin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Enez Kaplan

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Kayseri

Tekirdağ

İzmir

Ümit Beyaz

Ayhan Erel

Yasin Öztürk

İstanbul

Aksaray

Denizli

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Hüseyin Kaçmaz
İstanbul	Van	Şırnak
Semra Güzel	Remziye Tosun	Dirayet Dilan Taşdemir
Diyarbakır	Diyarbakır	Ağrı

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse	Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek
Çorum	Aydın	Antalya
Zeynel Emre	Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Turan Aydoğan
İstanbul	Bursa	İstanbul
Alpay Antmen	Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı
Mersin	Adıyaman	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27’nci Dönemin Üçüncü Yasama Yılı’nın son günlerinde, defalarca eleştirdiğimiz şekilde görüşülen bir kanun yapımı teklifiyle önümüze gelmiş olan Avukatlık Kanunu’nun 21’inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Kendi söküğünü dikemeyen terziler gibi, kendi haklarını savunamayan, daha doğrusu savundurulmayan, ağızları mühürlenene, elleri ayakları bağlanan avukatlarımızı ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada bulunan bütün milletvekillerimizin, milletvekili olmadan evvel yaptıkları meslekler var. Bizi buraya oylarıyla gönderen vatandaşlarımız gibi, meslektaşlarımız da bize sorunlarının çözümü konusunda hem görev hem yetki vermiştir. Milletvekili olmamız geçmiş mesleğimizle bağımızı koparıp unutmak mıdır? Hepimizin bir görevi de çok da iyi bildiğimiz bu sorunların çözümüne katkı sağlamak değil midir? Burada sayısı bir hayli fazla olan hukukçu milletvekilleri var. Hepimiz yargının sorunlarını biliyoruz ama hukukçu milletvekilleri, mesleki tecrübeleriyle, hüküm verme konusunda bizden bir adım daha ötedeler. Şu an milletvekili olmaları, sorunlara göz yummalarını, dayatmaları kabul etmelerini değil, var olan sorunlara çözüm bulmak için bu tecrübelerini konuşturmalarını gerektirir.

Özellikle iktidar partisi içindeki hukukçu milletvekillerine söylüyorum: Tarih bugünleri de yazacaktır. Savunmanın, savunma haklarının, kendi meslektaşları olan milletvekilleri itiraz edemediği için ellerinden alındığı, yargının kutuplaştırıldığı bir iktidar olarak anılacaksınız. Bu kanun teklifinde imzası olan milletvekillerimize soruyorum: Barolardaki sıkıntılardan birkaç ay öncesine kadar haberiniz yok muydu? Bir zorunluluk varsa zamanında yapılır. Genel Kurul bir kanunda düzenleme yapacaksa, zorunluluksa, o konuda yapılan bir kanun değişikliği varsa bir bütün olarak görüşülür. Canı istedikçe, kafası estikçe dönüp dönüp aynı kanunda değişiklik yapılmaz. Daha birkaç ay önce Avukatlık Kanunu’nda değişiklik yaparken bu zorunluluk yok muydu? Zorunluluk bir baronun Cumhurbaşkanına eleştiri getirmesinden sonra mı hasıl oldu? Bu iktidar birileri istedi diye HSYK’nin yapısını bozdu, birileri istedi diye masum insanların senelerce cezaevlerinde kalmasına göz yumdu, birileri istedi diye yüksek mahkemelere atamalar yaptı, birileri istedi diye yargıda sürgünlere imza attı.

Şimdi bir torbaya atarak yargıyı boğmaya çalışmanızı kim istiyor? İsim vermeden bir örnek vereceğim: Geçmişte, bugün terör örgütü kabul edilen bir grubun mensuplarınca kurulmuş avukatlık derneğinin yönetiminde bulunanlar bugün “Kandırıldık.” diyebiliyorsa yarın da yine siyasi bir angajmanla bir baroya kaydolanların kandırılma ihtimali her zaman vardır. Geçmişte yaptığınız savunmalar uykunuzu kaçırmıyorsa adaletin gereğini yerine getirmişsiniz demektir; yastığa başınızı gömdüğünüzde, vicdanınızla baş başa kaldığınızda gözünüzün önünden yıktığınız hayatlar geçmiyorsa adaletin gereğini yerine getirmişsiniz demektir. Soruyorum: Bu teklifte imzası bulunan hukuk kökenli sayın milletvekilleri, yarın bu teklif kabul edildikten sonra rahat uyuyabilecek misiniz? Hiç mi kendinizi diken üstünde hissetmiyorsunuz? İsminde “adalet” olan partinin mensupları olarak “Kandırıldık.” savunması cezalandırmada bir anlam ifade edebiliyor mu? Savunma hakkı kutsaldır. Kendi haklarını savunmasına izin verilmeyen avukatların, kutuplaşan avukatların vatandaş savunması nasıl mümkün olacaktır? Savunmacı kendini savunamıyorsa vatandaş ne yapacaktır? Herkes savunmasını yaparken hakkaniyete uygun bir şekilde dinlenilme hakkına sahiptir. İktidar ne yazık ki “Söz savunmanın.” diyememiştir. Savunmanın susma hakkı vardır ama iktidarın susturma hakkı yoktur. Ak baroya dâhil olmayan avukatları hangi tehlikeler beklemektedir?

Jean-Jacques Rousseau’nun dediği gibi: “Yasama, yürütme ve yargı iç içe geçmişse, özgürlükler garantide değilse anayasa yok demektir; kuvvet kimdeyse o hâkimdir.” Kuvvet ve kin siyasetinin bugün geldiği nokta, “Vurun kellesini!” hâlini almıştır. Bütünleyici yaklaşımın yerini “biz ve onlar” ayrımı alırken iktidar, yandaşlarının saflarını sıklaştırmak için buldukları yapay düşmanları sahaya sürmekten, sanal sorunlar yaratmaktan çekinmemektedir. İktidar tekelleşirken barolar çoklulaşırsa siz daha çok kandırılırsınız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğretmenlik, hekimlik ve avukatlık; bu üç meslek insan hayatına derinden tesir eder; öğretmene geleceğimizi, hekime canımızı ve sağlığımızı, avukatlara ise özgürlüğümüzü emanet ederiz. Ey bu kanun teklifini Genel Kurulun gündemine getirenler, canımızı, malımızı ve özgürlüğümüzü emanet ettiğimiz avukatlar bugün hangi şartlar altında çalışıyor, hiç sordunuz mu? Dekanını bile hukukla uzaktan yakından alakası olmayan meslek mensuplarından atadınız, tabela niyetine açtığınız hukuk fakültelerinden mezun olan avukatlarımız bugün asgari ücretin altında çalışmayı kabul eder noktaya gelmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Her sene binlerce yeni avukatın mezun olmasıyla arz-talep dengesinin bozulduğu, azımsanamayacak bir bölümünün ekonomik kaygılar taşıdığı bir sektörün sürdürülebilir olması mümkün değildir. Eğer avukatları dert ediyorsanız, çözüme tam da bu noktadan başlamalısınız. Ne yazık ki ataması yapılmayan öğretmenler gibi hukuk fakültesi mezunlarının da diploması sadece ailelerinin duvarlarını süslemektedir.

Bugün ülkemizde kendi avukatlarımız iş bulamazken yabancı avukatlık büroları örtülü yollardan faaliyet yasaklarını çiğnemekte, hatta bazı kamu kurumları Türk avukatlar yerine yabancı avukatlık bürolarını tercih etmektedir. Avukatlar da işçi avukat, patron avukat olarak bir ayrımı kendi içlerinde zaten yaşıyorlar. Fazla mesai ücreti olmadan, düşük ücretle çalışan avukatlar, avukat enflasyonu karşısında kendilerini savunamamaktadırlar. Eğer bir eleştiri yapılacaksa burada bölünmeye çalışılan barolara ve Barolar Birliğine, kendi mensuplarını koruyacak mekanizmayı kuramadıkları için yapılmalıdır; mesleğe yeni başlayan, sigortaları yapılmayan, kendi sigortasını kendi yatırmaya zorlanan avukatları koruyamadıkları için eleştirilmelidir.

Değersizleştirilen avukatlarımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Değerli arkadaşlar, günlerdir bu çoklu baro yasa teklifini konuşuyoruz, ısrarla soruyoruz, niye diyoruz? Yani toplumdan -doğru- böyle bir talep yok, avukatlar isyan ediyor, barolar ayakta ama bu soruya karşı bir tek anlamlı cevabı sizden maalesef duymadık.

Bakın, günlerdir burada bireysel mağduriyetlerden söz ediyorsunuz. Evet, bu ülkede çok ciddi mağduriyetler var, hâlâ bu mağduriyetler devam ediyor. Bu mağduriyetlerin birçoğunun nedeni de sizsiniz. Adaletsizlik, hukuksuzluk diz boyu. Gerçekten bunlara son vermek mi istiyorsunuz? O zaman, gelin, hep birlikte demokratik bir anayasayı konuşalım, birlikte bu Meclis demokratik bir anayasa yapsın ve bugün sözünü ettiğiniz bütün mağduriyetler de son bulsun. On sekiz yıldır iktidarsınız neden bunu yapmıyorsunuz? Neden yapmadığınızı biz çok iyi biliyoruz. Sanki bu ülkede bütün kurumlar çok demokratik, demokratik bir şekilde işliyor, bir tek baro kalmış, AKP baroyu demokratikleştirecek. Değerli arkadaşlar, derdiniz demokrasi, adalet, hukuk değil, derdiniz baroları gasbetmek, barolara egemen olmak, baroları tekelinize almak; bunun için mücadele veriyorsunuz, bu teklifin özü de budur, siz burada bunu söylemekten de imtina ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, sizin iktidarınız döneminde yaşanan binlerce sorun var: Yoksulluk, işsizlik, kadın cinayetleri, yolsuzluk, işkence, ayrımcılık, kayırmacılık. Bakın, buradan başlayın adaleti aramaya. Eğer adaleti tesis edecekseniz buradan başlayacaksınız, bu sorunları gidermeye çalışacaksınız. Ama dediğim gibi, dert adalet, hukuk, demokrasi değil, sizin tek derdiniz tek adam rejimini bu ülkede mutlak kılmak. Bunun için de bu tek adam rejimi karşısında direnen, muhalefet eden herkesi tasfiye etmek istiyorsunuz, ortadan kaldırmak istiyorsunuz. Bunu ilk defa da yapmıyorsunuz. Bakın, siz, seçimde çıkmadığınız yerlerde ne yapıyorsunuz? Kayyum atıyorsunuz. Baş edemediğimiz muhalifleri, siyasetçileri ne yapıyorsunuz? Cezaevinde rehin tutuyorsunuz. Basını ele geçirdiniz, yargıyı ele geçirdiniz, şimdi de savunmayı ele geçirmek istiyorsunuz. Arkadaşlar, zaten ortada da bir yargı maalesef yok; sadece padişahın kararlarını, fermanlarını hayata geçirmeye çalışan, bunu hayata geçirirken de saçmalayan, mantık sınırlarının dışına çıkan bir yargı gerçekliğiyle biz karşı karşıyayız.

Bakın, size sadece iki örnek vereceğim, yargının içerisinde olduğu durumu net bir şekilde anlamış olacağız. Gerçekten, bu yargı pratiğinden biz yargı adına utanıyoruz, umarım sizler de utanırsınız. Bakın, Demokratik Bölgeler Partisi önceki dönem Eş Başkanı Sayın Mehmet Arslan, Rosa Kadın Derneğine üye olmaktan tutuklandı. Hani, bu kadın derneğine üye olma meselesi de ayrı bir garabet zaten. Bakın, geçen hafta iddianame çıktı, iddianamede ne söyleniyor biliyor musunuz? Deniliyor ki: “Demirtaş’a selam söylediği için...” Selam söyleme meselesi, örgüt üyeliğine delil olarak iddianameye geçmiş. Bakın, ne oluyor? Eş Başkanımız, Sayın Demirtaş’ın bir avukatıyla telefonda görüşüyor; avukat Edirne Cezaevinde Zeydan’ı ve Demirtaş’ı ziyaret edeceğini söylüyor, o da telefonda diyor ki “Selam söyleyin.” Şimdi, telefonlar dinlenmiş, iddianameye bu “tape”ler girmiş; o çok bilen bağımsız yargıyı savunduğunu söyleyen savcı iddianamede nasıl ele almış bu durumu? Diyor ki: “Şüpheli, Demirtaş denen şahsın avukatıyla görüşmüş, burada Demirtaş denen şahsa selam göndermiş ve selam gönderirken de çok heyecanlanmış; öyle anlaşıyor ki bu bir örgüt suçudur.” Yani bu “savcı” denen şahıs, suç icat etmek için mantık sınırlarının dışına çıkmış. Şimdi, bu savcı niye mantık sınırlarının dışına çıkıyor? Elbette ki talimat aldığı için. Şimdi bir suç icat edecek, nasıl icat edecek? İşte, böyle yollara başvuruyor.

Arkadaşlar, diğer bir mantıksızlık ise açlık grevlerinde. Biliyorsunuz, bu ülkede bir açlık grevi süreci yaşandı, çocukları açlık grevinde olan annelerimiz alanlara çıktı, bu hukuksuzluğu ifade etmek için, yine çocuklarının sesini duyurmak için; tartaklandılar, şiddet gördüler, yargıldılar. Şimdi, yine bir savcı çıkıp diyor ki: “Sözde anneler.” Anneler için “sözde” kavramını kullanabiliyor. Bakın, eğer sözde bir şey var ise o da bu yargının kendisidir, bu yargının uygulamaları gerçekten de sözdedir.

Son bir şeye daha dikkat çekeceğim arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) - Bitiriyorum Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bakın, partimize yönelik algı operasyonlarında KCK davaları çok kullanıldı, her gün bu kürsüde ifade ediliyor. Gerçekten hukuktan zerre kadar anlayan, adalete güvenen kim var ise o KCK ana davalarının iddianamelerini okusun. Bakalım, orada yargılanan nedir? Orada yargılanan demokratik siyasettir, orada yargılanan Kürt siyasetinin kendisidir. Bakın, orada suç olarak, örgüt üyeliğine delil olarak konulan şeyler nedir, biliyor musunuz? 8 Mart, Nevruz etkinliklerine katılmak... Parti binasına girip çıkmak bile suç olarak konulmuş. Yani bundan daha vahimi ne, biliyor musunuz? Orada, Adorno, terör örgütünün üyesi olarak ifade edilmiş. Yani Hitler Adorno’yu terörist ilan etmedi ama AKP ve yandaşlarıyla birlikte savcılar Adorno’yu terörist ilan etti.

Değerli arkadaşlar, siz nereyi ele geçirdiyseniz çürüttünüz. Elinizi barolardan çekin, bu çürümüşlüğe de bir son verin.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu.

Buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aynı zamanda, buradan hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağına, namusu ve vicdanı üzerine ant içmiş ve bu yemine bağlı kalan, gündürdir yürüten, gündürdir haykıran, gazlanan, coplanan, adliyeler önünde oturan, Meclis önünde sabahlayan 80 baro başkanımızı ve bütün avukat arkadaşlarımızı, meslektaşlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Ne getiriyor bu teklif? Çoklu baro sistemini getiriyor özetle ve temel olarak, diğer bütün maddeler de hemen hemen bu sistemin uyarlamasıyla ilgili. Şimdi, amaç ne? “Seçimle biz barolara hâkim olamıyoruz. Baroları nasıl ele geçirelim? Kendimize yeni barolar kuralım.” Şimdi, baroların kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olduğunu gündürdir anlatıyoruz. Kamu kurumları nasıl bölünemiyorsa, kamu kurumu niteliğindeki barolar da, yargının bir parçası olan, savunmanın kutsal görevini yerine getiren barolar da bölünemez, parçalanamaz değerli arkadaşlar. Bu, ülkenin üniter yapısına aykırıdır. Bu, Anayasa’ya aykırıdır. Bu, bölücülüktür. Bundan en kısa zamanda pişmanlık duyacaksınız diğer yasalarda olduğu gibi, yine vazgeçmeye çalışacaksınız.

Şimdi, daha önce şöyle bir örnek de vermiştim Komisyonada: KHK’lerle bir sürü hukuk derneği kapattınız. Mutlaka sizin de aranızdaki hukukçuların üye olduğu dernekler vardı. Şimdi, bu paralel baroyla, aslında bu yapıların önünü açıyorsunuz. Bakın, bir örnek vereceğim: 15 Temmuzdan sonra, o birlikte üye olduğunuz derneklerdeki avukatlarla birbirinizin telefonlarını açmadınız, biliyor musunuz? Evet, bizim ceza hukuku hocamız derdi ki savunma için: “Cicero’dan başka kimse kendisini çok iyi bir

şekilde savunamaz.” Herkesin savunmaya ihtiyacı var, avukatların da savunmaya ihtiyacı var. Bir gün savunmaya ihtiyacınız olduğunda belki kuracağınız paralel barodan arkadaşlarınızı arayamayacaksınız, belki onlar sizin telefonlarınızı açmayacak. Yapmayın bunu, doğru bir şey değil. Bunları yaşadık, siz yaşadınız. O yüzden, buradan, bu teklifin hâlâ geri çekilmesi mümkün, çekilmesini bir kez daha hatırlatıyoruz.

Şimdi, çok hazin, çok acı. İstanbul işgal altındayken, Yunanlılar İzmir’e çıktığında, İstanbul’da Sultanahmet’te miting düzenlenebiliyor. Miting düzenleniyor, protestolar yapılıyor ama avukatlar kendilerini ilgilendiren bu yasayla ilgili görüş bildiremedikleri gibi, hazırlık aşamasında hiçbir şekilde kendilerine sorulmadığı gibi, Meclise gelemiyorlar. Binbir türlü mücadele verdiler Komisyonunda görüşülürken Meclise girmek için, bugün dilekçe vermek için; maalesef engelleniyorlar. Yapmayın değerli arkadaşlar, işgal altındaki İstanbul’da bile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına bu davranış, bu reva görülmemiş. Bu, doğru bir şey değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, barolarda -ben de daha önce konuşan arkadaşlarımız gibi yönetimlerde görev aldım-siyaset olmaz; barolarda mesleğin ilkeleri olur, mesleğin onuru olur, mesleğin kuralları olur. Hangi arkadaşımıza eğer bir saldırı gerçekleşmişse siyasi görüşüne bakılmaksızın hep birlikte, omuz omuza yanında olduk, mücadele ettik, aynı baro odasında oturduk, aynı hukuksuzluğu eleştirdik, aynı hâkim hakkında konuştuk; ne zaman bir meslektaşımızın sorunu olsa hiçbir şekilde ayırım gözetmeksizin, hep beraber yanında durduk, durmaya devam ediyoruz ama bu yasa teklifi geçerse bu olmayacak, baro odaları bile ayrılacak, barolar ayrılacak ve bu, ülkeye de sirayet edecek. O yüzden, bu yasa teklifi savunmayı bölmüyor sadece, baroları bölmüyor, ülkeyi bölüyor değerli arkadaşlar, ülkeyi bölüyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Genç arkadaşlarla ilgili içine bir de şeker katmışsınız bütün, böyle, bu, zehirli yasalarda yaptığınız gibi. Genç arkadaşlarımız çok fazla sorunu var, günlerdir anlattık. Baroların kesesinden onlara bir yıllık yapmayın; gelin, o zaman kendi kesenizden yapın, iktidarın topladığı vergilerden fedakârlık yapın. Yeni büro açan arkadaşlardan beş yıl vergi almayın, ondan sonra, primlerini düşürün, KDV’yi düşürün, CMK tarifesini avukatlık asgari ücret tarifesine eşitleyin, işçi avukatlarla ilgili bir yönetmelik çıkmıştı, iptal edildi, taban ücretini belirleyin, insani koşullarda, mesleğin vakarına yakışır bir şekilde mesleklerini icra etmelerini sağlayın. Gelin, bunları yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) - Yapın, biz de inanalım sizin samimiyetinize ama samimi değilsiniz. Meclis ara verecek. Önümüzdeki ekimde de seçimler var. Apar topar, corona morona Hak getire; “Bir an önce yetiştirelim, baroyu ele geçirelim.” anlayışıyla iki haftadır burada bu çalışmayı sürdürüyorsunuz.

Bu teklif hukuk devleti ilkesine aykırı. Bu teklif hukukun üstünlüğüne aykırı. Bu teklif, yargı bağımsızlığına aykırı, savunmanın kutsallığına aykırı, üniter yapımıza aykırı, vicdana aykırı, Anayasa’ya aykırı, insanlığa aykırı diyorum ve bu teklifi reddediyoruz, sizler de ret verin diye son bir kez çağrıda bulunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunup karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var.

Elektronik cihazla oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Madde kabul edilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

22’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Enez Kaplan

İsmail Tatlıoğlu

İzmir

Tekirdağ

Bursa

Ümit Beyaz

Ayhan Erel

Dursun Atas

İstanbul

Aksaray

Kayseri

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tufan Köse

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Çorum

Mersin

İstanbul

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Aydın

İstanbul

Antalya

Abdurrahman Tutdere

Cavit Arı

Adıyaman

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Hüseyin Kaçmaz

İstanbul

Van

Şırnak

Remziye Tosun

Semra Güzel

Diyarbakır

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte kanun teklifinin 22’nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Heyetinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

1136 sayılı Kanun’a geçici bir madde eklenmiştir. “Geçici madde 23 - Görev sürelerine bakılmaksızın tüm barolarda baro başkanlığı, yönetim, disiplin ve denetleme kurulu üyelikleri ile Türkiye Barolar Birliği delege seçimleri 2020 yılı Ekim ayının ilk haftasında; Birlik Başkanlığı, yönetim, disiplin ve denetleme kurulu üyelikleri seçimleri ise 2020 yılı Aralık ayı içinde yapılır.” denilmektedir.

Sayın başkan, değerli milletvekilleri; demokrasi ve hukuk mücadelesini savunmak adına önüne çıkan bütün engelleri bir bir aşan ve Meclis çatısı altında temsil hakkı elde eden İYİ PARTİ milletvekilleri olarak bizler, iktidarın sayısal çoğunluğuna güvenerek getirdiği ve noktasına dokunmadan geçirme iddiasında bulunduğu bütün yasa tekliflerinin Anayasa’mıza uygun olması için var gücümüzle mücadele veriyoruz. Komisyonunda teklif görüşülürken muhalefet partisi olarak görüşlerimizi ifade ettik, bu yasanın Anayasa’ya aykırılığını anlattık. Sesimizi sağır kulaklara duyurabildik mi? Hayır, duyuramadık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; barolar, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun “Barolar” başlıklı 76’ncı maddesinin birinci fıkrasına göre kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır. Baroların yargı erkinin kurucu unsurlarından biri olması ve kamu kurumu niteliğinde olmaları nedeniyle, çoklu baro uygulaması, devletin üniter yapısıyla bağdaşmamaktadır. Çoklu baro uygulaması, baroların şu anki kamu tüzel kişiliği niteliğine zarar verir, devlet kurumunun yapısıyla da uyuzmaz. Çoklu baro sistemi, kamusal faaliyetler olan ve uygulamada baroların yetki alanında olan Ceza Muhakemesi Kanunu, adli yardım ve disiplin işlemleri gibi kurumların işlevsizleşmesine sebep olur. Bu gibi faaliyetler, gelecekte müstakil baroların mevcudiyeti nedeniyle muhtemelen Adalet Bakanlığına devredilecektir ve bu durum da yargı erkinin en önemli unsurlarından savunma faaliyetlerinin Bakanlık bünyesinde yürütülmesine ve doğal olarak politize olmasına vesile olacaktır. Baroların yetkilerinin azaltılması ve bazı kamusal faaliyetlerin bakanlıklara bağlanması çoğulcu demokrasilerde örneğine rastlanmayan, otokrat rejimlerin ise ayırt edici özelliklerindendir.

Avukatlık mesleği, Avukatlık Kanunu’nun 1’inci maddesi uyarınca kamu hizmeti güden serbest bir meslektir. Avukatlık mesleğinin serbest bir meslek olması savunmanın bağımsızlığının teminatıdır ancak kamuoyunda çoklu baro olarak ifade edilen sistemin kurulması hâlinde oluşacak müstakil ve politize baroların oluşumu, hâlihazırda siyasi baskı altında karar almak zorunda olan hâkimlerin de içerisinde bulundukları durumu zorlaştıracaktır. Coğrafi teminata sahip olmayan hâkimler, iktidar partisinin barosuna kayıtlı avukatların davalarına bakarken objektif karar veremeyecektir. Zira günümüzde pek çok hâkim, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun siyasallaşmış doğası gereği, çoğu zaman objektif kriterlere göre karar verememekte, verdiklerinde ise tayin yahut sürgün tehdidi altında görevlerine devam etmektedirler. Bu durum da yargı erkinin gerektiği gibi işlememesine, adil yargılama hakkının zarar görmesine ve adli faaliyetlerin daha fazla politize olmasına neden olacaktır. Mevcut sistemde avukatların delegeyle temsili, avukat sayısı 100’den fazla olan barolar, 100’den sonraki her 300 üye için ayrıca birer delege seçerler şeklindedir. Delege temsiliyeti noktasında oldukça adaletli olan bu sistem, yasayla 5 binden fazla üyesi olan illerde adaletsiz bir şekilde düzenleniyor. Bunu doğru bulmadığımızı ifade ediyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Işık.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Türkiye’de yargı kurumlarına duyulan güvenin ne kadar az olduğunu neredeyse kürsüye gelen her konuşmacı ifade ediyor. Mahkeme

süreçlerinden önce işkenceli gözaltı süreçleri, gizli tanıklar, yıllarca hazırlanmayan iddianameler, çok uzun tutukluluk ve yargılama süreçleri yargıya duyulan bu güvensizliğin temel nedenleridir. Bu yargı sisteminin verdiği infaz kararlarıyla cezaevlerindeki tutsaklara yönelik neredeyse her gün işkence ve kötü muamele haberleri gündeme gelmektedir. Yargı sistemi, maalesef, adalet dağıtmaktan oldukça uzaklaşmıştır. Çünkü yargının temeli olan savcı, hâkim ve avukatlık sisteminin ilk ikisini çökerttiniz, HSK'yi referandumla dönüştürdünüz; yetmedi, 20 Temmuz OHAL ihraç darbesiyle her 3 hâkim ve savcıdan 1'ini sorgusuz sualsiz ihraç ettiniz, keyfi bir şekilde kendi yandaşlarınızı atadınız. Bu yasayla sıra şimdi savunmada.

Türkiye, Adalet Endeksi sıralamasında ilk 100 ülke sıralamasında bile değil. Türkiye'de en temel sorunlardan birinin adalet olan güvensizlik olduğu ortadadır. Özel af uygulamaları, hasta tutsaklar meselesi, cezaevindeki koşullar, hak ihlalleri ve tutsaklara dönük uygulamalar bu güvensizliğin temel nedenleridir. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı tartışmaları, gözaltı, işkence, yargılama süreçlerinin uzunluğu 90'lı yıllardaki devlet güvenlik mahkemelerinin devamı gibidir.

Gerçek şu ki bu kara adalet tablosu içerisinde toplumda haksızlığa uğrama duygusu, adalet, hukuka güvensizlik günden güne artmaktadır. Peki, iktidarınız ne yapıyor? Tabii ki yargıya duyulan güveni artırmıyor; kayyum atamadığı, kendine angaje edemediği, yandaşlaştıramadığı meslek kuruluşlarına saldırıyor. Barolar başta olmak üzere tüm meslek kuruluşları, avukatlar, doktorlar, mimarlar, mühendisler sadece mesleklerinin onurunu korumuyor; aynı zamanda liyakatin, hak ve özgürlüklerin ve bilimin savunusunu yapıyor. Sendikacılık alanında yaptığınız saldırıyı bugün bu alanda da yapmak istiyorsunuz. İşçilerin ve kamu emekçilerinin güvencelerini ortadan kaldırdınız, emeklilik yaşını ve primini yükselttiniz, elde avuçta satacak, özelleştirecek hiçbir şey bırakmadınız, şimdi kıdem tazminatlarına göz dikmişsiniz. Siz bunları yaparken emekçiler için hiçbir şey yapmadan baskıyla, tehditle üye sayısını 25 kat artıran yandaş sendikalarınız, emekçiye savunacağına gasplarınızın altına imza atıyor.

İşte, sendikalarda yaptığınız gibi barolarda da kendinize yandaş barolar oluşturmak ve savunma hakkını etkisizleştirmek istiyorsunuz. Savunma dokunulmazlığı, baroların yapısıyla doğrudan bağlantılıdır. Bu yasayla hedeflenen, iki bin altı yüz yıllık geçmişi olan baroyu, fiilen etkisizleştiremediğiniz vazgeçilmez savunma hakkını zapturapt altına almaktır.

Tarihe baktığınızda, avukatlık mesleği, sadece engizisyona bağlanan Orta Çağ Avrupa hukukunda baskılanmıştır. Siz de bugün, bu yasayla Orta Çağ hukukunu uygulamak istiyorsunuz. Daha bu yasa çıkmamış, onaylanmamış, yayınlanmamış, siz, iki ay sonraya delege seçimlerini, yıl bitmeden de baro yönetimlerini yeniden dizayn etmeyi planlamışsınız bile. Aceleniz ne? Böyle önemli bir değişikliği hangi ihtiyaca binaen yapıyorsunuz? Avukatların yüzde kaç bu değişikliği uygun görüyor? Bu düzenleme, avukatların değil, tamamıyla AKP'nin ihtiyaçları için gündemde. Derdiniz, baroların daha demokratik temsilini sağlamak, avukatların çalışma koşullarını iyileştirmek, işsiz avukatların sorunlarını çözmek değil; derdiniz, hak ve adaleti topluma ulaştırmak da değil; tek derdiniz, tüm baskı politikalarınıza rağmen boyun eğmeyen avukatları teslim almak, hâlâ teslim alamadığınız hâkim ve savcılar yandaş barolarınızla baskılamaktır. Derdiniz, hukukun üstünlüğünü, adaleti sağlamak olsaydı kadın katliamlarını, çocuk istismarlarını önler, faillerini salıvermezsiniz, işkencecileri korumaz, yargı önüne çıkarırdınız. Tüm müdahalelerinize rağmen, AİHM'de ihlal şampiyonu olmuşsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 20 Temmuz darbe diyemezsiniz, olmaz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Temel hakların korunması için değil, yok etmek için beş yıldır çıkartmadığınız kanun kalmadı. Bugün, İstanbul Sözleşmesi de dâhil, temel hakları koruyan bütün düzenlemeleri kaldırmak istiyorsunuz. Ne yargılama süreçleri ne de verilen cezalar adil değil. Bu düzenlemeyle, hukukun üstünlüğünü yok edip tabutuna son çiviye de siz çakıyorsunuz, hak ve adalet duygusuna ihanet ediyorsunuz. Yıllardır mağdur edebiyatı yapıyorsunuz. Saltanatınızı kurdunuz, emeği sömürerek emekçileri, halkı yoksullukla yüz yüze bıraktınız. İş cinayetlerine, kadına yönelik şiddete, çocuk istismarlarına göz yumarak milyonlarca insanı siz mağdur ettiniz. Şimdi de size biat etmeyenleri bu zulüm politikalarınıza karşı savunmasız bırakmak istiyorsunuz. Siz de biliyorsunuz ki zulmünüz sonunuza getiriyor. Zulümle abat olanın sonu berbat olur.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Antalya Milletvekili Cavit Arı.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bakın, ortada 2 ortak var: Bir tarafta, yargının bağımsızlığının ve tarafsızlığının yok olmasından en küçük endişe duymayan, yargının iddia ve yargı kısmını zaten siyasallaştırmış, etkisi ve kontrolü altına almış, yasaların herkese tarafsız ve adil uygulanması yani yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı konusunda halkın güveninin yüzde 38'lere düşmesine sebep olan, şimdi uzun zamandır hedeflediği bağımsız savunmanın da bağımlı savunma hâline getirme ve bölünme planını uygulamaya koyan iktidar; diğer tarafta, iktidarın yargıya bakış açısına, ülkenin temel değerlerine karşı tutumuna direnen ve bu nedenle kendisini destekleyen, seçen meslektaşlarının mücadelesini unutan; sözde dile getirdiği, savunduğu ilkelerini çıkarı için bir tarafa koyan; “Koltuk kalsın da itibarım olmasa olmasın.” diyen bir kişi. “Bir kişi” diyorum çünkü 80 baro başkanı ve birlik delegelerinin hemen hemen tamamı, kendi yönetiminin ve kurullarının neredeyse yine tamamı bu kişiyi Türkiye Barolar Birliğinin meşru Başkanı olarak görmüyor.

Değerli milletvekilleri, birkaç konudan sırayla bahsetmek istiyorum. Yıl 2014, Mayıs ayı; Danıştayın 146'ncı kuruluş yıl dönümü töreni. Dönemin Türkiye Barolar Birliği Başkanı konuşur ve şöyle der: “Bugün avukatlık mesleğinin sorunlarını çözecek, birey olma mücadelesini başarıya ulaştıracak bir avukatlık kanununa acilen ihtiyacımız vardır. Böyle bir kanun ancak Türkiye Barolar Birliği ve baroların öncülüğünde hazırlanabilir. Biz, bu amaçla, Türkiye'nin tüm bölgelerinden katılım sağlayarak bir çalışma komisyonu kurduk ve taslağımızı hazırladık. Aynı dönemde Adalet Bakanlığı çatısı altında ayrı bir komisyon daha kuruldu. Bahsettiğim komisyonca hazırlanan ve Adalet Bakanlığınca üzerinde bir kısım değişiklikler yapılarak ilgili kurumların görüşüne sunulan taslağın baroların delege yapılarını -bakın- temsilde adaleti hiçe sayarak düzenleyen, avukatlığı sermaye şirketleri eliyle yürütülen ticari bir faaliyet hâline getiren düzenlemeleri başta olmak üzere, çeşitli hükümlerine dair çekincelerimizi ortaya koyduk. Bu, yeni bir vesayet düzenlemesidir. Konuşmanın devamında dönemin Başbakanı, Türkiye Barolar Birliği Başkanı “Densiz!” diyerek salonu terk eder.

Değerli arkadaşlar, şu an hâlihazırda hâlâ Türkiye Barolar Birliğinin internet sitesinde yer alan mevcut bir taslak var; Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlandığı söylenen bir avukatlık taslağı, bakın, hâlihazırda Türkiye Barolar Birliği internet sitesinde mevcut. Bu taslağın 77'nci maddesi” her ilde 1 baro.”, 114'üncü maddesi de “Avukat sayısı 100'den fazla olan barolar, 100'den sonraki her 300 üye için ayrıca birer delege seçer.” şeklinde; 2014 Mayıs ayı. Değerli arkadaşlar, bu taslakta ne çoklu barodan ne de delege sayısı ile ilgili mevcut düzenlemeden bahsedilmekte.

Değerli arkadaşlar, yine 12 Mayıs 2014 tarihli Türkiye Barolar Birliğinin Adalet Bakanlığına bir yazısı var. Bakın, bu yazı da yine hâlihazırda Türkiye Barolar Birliği internet sitesinde mevcut. Bu yazıda, Adalet Bakanlığına hitaben yazılan bu yazıda, baroların delege yapılarının temsilde adaleti

ortadan kaldıracak şekilde yeniden düzenlemesinin doğru olmadığı ifade edilmekte, 2014 tarihinde. Değerli arkadaşlar, bu yazı, şu an işte “ortak” diye ifade ettiğim Türkiye Barolar Birliği Başkanının imzasını taşımakta.

Yıl 2018, Türkiye Barolar Birliği Başkanın beyanatı var değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

CAVİT ARI (Devamla) – Kamu niteliğindeki meslek kuruluşlarının parçalanıp etkisizleştirilmesinin FETÖ projesi olduğu ve FETÖ’ye yakın akademisyenler tarafından uzun süredir hazırlandığı ifade edilir, 2018’de.

2020 yılına geliyoruz; 2020 yılında avukatlık taslağıyla ilgili geçen bilgilerin doğru olmadığına dair yine Adalet Bakanının ve Barolar Birliği Başkanın açıklaması. İşte, yine, sizin ortağınız olan ve bu süreci birlikte yürüttüğünüz şahsın bir açıklaması var değerli arkadaşlar; bakın basında çıkan haberde diyor ki: “Nitekim, bir ilde isteyenin istediği kadar baro kurması gibi bir düzenleme Anayasa’ya açıkça aykırıdır.” Bununla birlikte, yine aynı şekilde “Böyle bir proje, alternatif baro, çoklu baro FETÖ’nün, PKK’nın, DHKP-C’nin hayalidir.” şeklinde bir açıklaması var; bilginiz olsun, bunları size şimdiden söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Yine, 30 Haziranda, Birlik Başkanının “Çoklu baro sistemi mezhepçi, etnikçi, marjinal baroların türemesine yol açan bir sistemdir.” şeklinde ifadesi olduğunu sizlere buradan ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, burada yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı açıkça zedelenmektedir. Bu düzenlemeden bir an evvel vazgeçilmesi gerektiğini ifade ediyorum.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

23’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 23’üncü maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ümit Beyaz

Enez Kaplan

İzmir

İstanbul

Tekirdağ

Ayhan Erel

Dursun Ataş

Ahmet Kamil Erozan

Aksaray

Kayseri

Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Hüseyin Kaçmaz

İstanbul

Van

Şırnak

Remziye Tosun

Semra Güzel

Hişyar Özsoy

Diyarbakır

Diyarbakır

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Süleyman Bülbül	Turan Aydoğan	Rafet Zeybek
Aydın	İstanbul	Antalya
Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı	Murat Bakan
Adıyaman	Antalya	İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan.

Buyurun Sayın Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, izin verirseniz, zihinlerinizi biraz da başka ufuklara çekmek için okuduğum yerden devam edeceğim.

Bugün öğleden sonra, biliyorsunuz, Doğu Türkistan konusunda bir önerge verdik ve bu salonda bulunanların hemen hemen hepsi, farklı tonlarda da olsa Doğu Türkistan’da bir mezalim olduğunu kabul ettiler; kabul ettiler ama her zaman olduğu gibi –bunu biz daha evvelde yaşadık- iktidarın eylemi ile söylemi birbirini tutmuyor, o güzel laflara rağmen oylamaya gelince “hayır” diyerek geçip gittiler. Hatta bazıları “Ne yapacağız yani savaş mı açacağız Çin Halk Cumhuriyetine?” dedi. Hiç öyle savaşa filan gerek yok; o mezalimi yapan insanların isimleri, soyadları, fotoğrafları piyasada dolaşıyor; yapacağınız şey çok basit, bir mesaj vereceksiniz, ordu filan göndermeye gerek yok. Yapacağınız şey, o 15 kişiye, 20 kişiye Türkiye’ye seyahat yasağı koymak; bu kadar basit. Bunu anlamayan zaten muhatabımız olamaz.

Suriye’ye geçeyim izin verirseniz. Temizlik devam ediyor, bizim temizlik başka türlü devam ediyor. Ruslar, Esad’la birlikte temizliğini yaparken biz taşeron kullanıyoruz. “O taşeron kullanmanın bir mantığı var, hiç olmazsa şehit vermiyoruz.” diyeceksiniz. Çünkü, anlaştığımız bir grup teröristi başka bir grup teröriste karşı kullanıyoruz ve birbirlerine kırdırıyoruz ama sonunda birileri sağ kalacak. O sağ kalanlar da maalesef bizim masamıza getirip faturayı koyacaklar. Onun da ismi “HTŞ” maalesef ve neden olduğunu bilmediğimiz bir şekilde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası sadece Türkiye vatandaşları veya piyasası için para basmıyor, bugünlerde Suriye piyasası için de para basıyor, darphanede basıyor, basıyor da basıyor.

Bir de şöyle bir sorunumuz var: Orada bizimle birlikte iş birliği içinde bulunanların maalesef sicilleri çok karanlık. Yani, bunların geçmişte nerelerde, ne gibi fotoğraflar verdiklerini görseniz bunların savaş suçlusu olarak toparlanıp götürülmeleri lazım.

Bu arada, tabii, Suriye ile Libya arasında garipsenecek bir trafik devam ediyor. Aşağı yukarı iki günde bir Gaziantep’ten 30 tonluk uçaklar kalkıyor -bunlar herhâlde lahmacun ve baklava götürmüyorlar- Libya’ya gidip boş dönüyorlar. Dolayısıyla, bu hizmetin karşılığında Libya’nın cömertliğinin ne olacağı konusu da maalesef bu ay ortaya çıktı. Çoğunuz bilmiyorsunuz ama bize bu ay başında Libyalılar 8 milyar dolar ödediler, 8 milyar dolar ödediler; Bir hizmet alımı yapıyorlar galiba. Bu 8 milyar doları nerede kullanırsınız ben biliyorum, herkes de yakında öğrenir.

Başka bir cephesine geçeyim. Maalesef, 4 Temmuz gecesi Türk Silahlı Kuvvetlerinin de kontrol altına almaya çalıştığı Vatiye Hava Üssü’ne bir hava saldırısı yapıldı. Kimler tarafından yapıldığına

ilişkin bilgiler var ama şöyle bir riskle yeniden karşı karşıya olduğumuzu anladık biz: Nasıl Suriye'ye hava savunmasından yoksun olarak Türk Silahlı Kuvvetlerini gönderdik ve maalesef şehitler de verdisek şimdi yine hava savunmasından yoksun bir şekilde Libya'da Mehmetçik'i, maalesef, risk altına sokmuş durumdayız. Ha, bana sorarsanız S-400'leri oraya gönderin, nasıl olsa orada F-35 de yok, istediğiniz gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinin Mehmetçik'ini orada savunma imkânına kavuşursunuz.

Aslında söylenecek çok şey var da izin verirseniz akşamı bitirirken ben biraz değişik bir noktada bitireyim. Klasik edebiyat eserlerinden örnekler vereceğim. Son zamanlarda en çok okunan kitaplardan bir tanesi -klasikler anlamında- "Don Quijote"du, karakterlerinden biri de "Sancho Panza"ydı; geçti modası, şimdi bunun yerine insanlar Shakespeare okuyorlar; Shakespeare okurken de en çok okudukları "Hamlet". "Hamlet" deyince ne gelir aklımıza? Bir cümle geliyor tabii ki: "Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu." Ben size birkaç satır okuyacağım, 16'ncı yüzyılın sonundan birkaç satır okuyacağım: "Gözü dönmüş talihin sapanına, oklarına için için katlanmak mı daha soylu, yoksa bir dertler denizine karşı mücadele edip son vermek mi onlara? Kim katlanırdı yoksa zamanın kırbaçlarına, küfürlerine, zorbanın haksızlığına, kibirli adamın hakaretine, hor görülen aşkın acılarına, adaletin gecikmesine, devlet görevlisinin kendini bilmezliğine, sabırla bekleyen erdemli kişinin değersiz insanlardan gördüğü muameleye?" Bunları ben uydurmadım, bunları 16'ncı yüzyılın sonunda Hamlet söylüyor. Oradan nereye geleceğiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erozan.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) - Maalesef, iktidar bugün de aynı soruyla karşı karşıya: "Olmak ya da olmamak..." Bunu "Ölmek veya ölmemek..." diye de tercüme edebilirsiniz. Bunun cevabını da halkımız ilk seçimde sandıkta verecek.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, iki gündür konuşuluyor; sanırım bu barolar yasasıyla ilgili neredeyse konuşulmayan bir şey kalmadı. Ben sadece basitçe bir gözlememi paylaşmak istiyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi, özellikle 2016 darbe girişiminden bu yana bir siyasal eğilimde hareket ediyor. Bu siyasal eğilim tekçilik ve merkezîyetçilik yani "İktidarı mümkün mertebe tek elde tutalım, merkezileştirelim çünkü çok fazla sıkıntımız, sorunumuz var, biz bu şekilde meselelerimizi aşabiliriz."

Şimdi, bize dört beş yıldır şu Mecliste dahi sürekli olarak "tek, tek, tek, tek tek" diyen Adalet ve Kalkınma Partisi bu barolar yasasını savunmaya çalışırken çoğulculuktan bahsediyor. Gerçekten ilginç bir durum. Bir, çoğulculuktan bahsediyor; iki "desantralize" bir yapıdan bahsediyor mümkün mertebe hani başka barolara da müsaade eden. Şimdi ben bakıyorum buradaki arkadaşların birçoğuna, bu yasayı savunurken gerçekten kıvranıyorlar çünkü bu yasanın çok savunulacak bir tarafı yok. Birçok arkadaşımız ifade ettiler, seçim dediğiniz zaman temsilde adalet en temel ilkedir. Basit bir örnek; bakın, arkadaşlar diyor ki "190 avukatın temsil edildiği bir baro ile 5 bin avukatın temsil edildiği bir baro aynı delege sayısına sahip olacak." Şimdi ben tek tek soruyorum size, mesela Grup Başkan Vekili burada: Ya siz bunu gerçekten adil görüyor musunuz? Çok samimiyetle söylüyorum. Çıkn, deyin ki "Vallahi billahi, tallahi bu adildir." Bakın ben de söz veriyorum HDP Milletvekili olarak oy vereyim bu yasaya ama siz de diyemiyorsunuz çünkü bunun adil bir tarafı yok.

Şimdi mesele şu: Birbirimizi kandırmayalım öyle demokrasiymiş, temsilde adaletmiş; biz bütün bu kavramların içini bu Mecliste boşalttık. Mesele basitçe şudur: HDP'nin belediyelerini alamıyor musunuz? Alamıyorsunuz. Bakın, gelin en güçlü ağır toplarınızla aday olun, biz bir dahaki seçimde Diyarbakır'ı yine alacağız, niye? Çünkü halk bizde karar kılmış, böyle bir tercih... Bakınız, aldınız kıymetli Belediye başkanımız Gülten Hanım'ı hapse attınız değil mi? Bakın, üstüne Doktor Selçuk Mızraklı'yı da hapse attınız ama böyle dikiş tutturamayacaksınız. “E, tamam biz seçimle alamıyoruz bir yöntem olarak ne yapalım? Kayyum, HDP'li belediyelere kayyum atayacağız. Barolar ses çıkartıyor ne yapacağız, biz baroları nasıl kontrol edeceğiz? Seçimle alamıyoruz; biz o zaman baroların yasasını değiştirelim, delege yapısını değiştirelim bu şekilde alalım.” Barolardan sonra “Savaş bir halk sağlığı sorunudur.” dediği için yargılanan doktorlara gideceksiniz çünkü Türk Tabipleri Birliğini denetime alamıyorsunuz, bu defa Türk Tabipleri Birliği seçimine muhtemelen müdahil olacaksınız. Yetmedi, bakın, benim bildiğim kadarıyla siyaset sosyolojisi tarihinde iktidarda olup 3'e bölünen ya da bir iktidar partisinin içinden 3 tane parti çıkmışlığı yoktur.

KADİR AYDIN (Giresun) – Ona rağmen hâlâ ayakta'yız.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Maşallah(!)

Bakın, 2 tane parti, olur da siyaseten yeni bir alan açabilir kaygısıyla şimdi de diyorlar ki: “Biz seçim yasasını değiştirelim, Siyasi Partiler Kanunu'nu değiştirelim.” Ya, on sekiz yıldır iktidardasınız; en rezil, en rezil olan yüzde 10 baraj uygulamasına dahi bir şey yapmamışken sanki o rezalet, yüzde 10'luk ülke barajı yetmiyormuş gibi yüzde 20'lik bölge barajından, bilmem yüzde 5'lik ne barajına, 3 tane barajdan bahsediliyor.

Bakın, şimdi bir parça siyaset sosyolojisi bilen şunu bilir: Siyasi partiler de hareketler de insanlar gibidirler, ihtiyaç duyulduğu zaman ortaya çıkarlar ama zaman içerisinde tükenirler.

Bakın, iktidarda kalmak için o kadar çok kural, kaideyi değiştiriyorsunuz ki sırf siz iktidar da kalasınız diye ülke istikrarsızlaşıyor, nasıl mı? Şu baro yasasını değiştireceksiniz, belki dört yıl kadar baroları denetimimize alacaksınız tepeden. Şimdi, Türkiye'nin yüz binlerce avukatı bunun için sizi sevecek mi, size gönül mü verecek? Dünyadaki imajınız ne olacak? Türkiye'nin adalet karnesi, demokrasi karnesi, hukuk karnesi çok mu iyi olacak? Yani sırf siz iktidarda kalasınız diye bütün bu kurumları ele geçirmek zorunda mısınız? Siz farkında değilsiniz, bakın, çok ilginç bir diyalektik durum söz konusu; bundan sonra bu tür yöntemlerle iktidarda kalmaya devam ederseniz, inanın, bu ülkeyi istikrarsızlaştırmaktan başka bir şey yapmayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hemen toparlıyorum Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bu ülkede herkes bir şekilde savunma hakkına ihtiyaç duyuyor -daha önce söyledim, yanlış anlaşılmasın- bu ülkede herkes sırasıyla bir şekilde yargılanıyor. Bu ülkeye adil yasalar yapın, herkesin savunma hakkına ihtiyacı muhakkak oluyor bu memlekette. Onun için, tekrar ve ısrarla söylüyoruz: Toplumun üzerine bu gömleği giydirmekten vazgeçin; bu baro yasası, inanın, zamanı geldiği zaman en fazla sizi vuracaktır.

Son olarak da şunu söyleyeyim: Ya, bu dağ keçilerinden istenen nedir Allah lillah aşkına ya? Ya, 17 tane dağ keçisi için bu corona günlerinde ferman çıkarmak nedir diye düşünüyorum. Yani bu Tarım Bakanlığında buna karar verenler ne içiyorlar ne yiyorlar, gerçekten anlayabilmiş değilim. Dersim'de Aleviler için kutsaldır bunlar. Yani zaten kendileri avlamıyor, yemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Başkanım hemen bitiriyorum, özür diliyorum.

Yazıktır, yani bu sıratı müstakimde, bu corona günlerinde 17 tane dağ keçisini avlatmak için -saymışlar bir de, baktım ihaleye, “1 tane şöyle boynuzu olan 16.500 liraya.” diye- ihaleye çıkarmışlar. En azından bu corona günlerinde böyle bir rezalet yaşanmasın diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben bu Parlamentodaki hukukçu milletvekillerine seslenmek istiyorum. Dünyada tüm parlamentolarda da en çok hukukçu, hukukçuların arasında da en çok avukat milletvekili var.

Değerli arkadaşlar, 24 Hazirandan beri baro başkanları bir mücadele içinde. 24 Haziranda geldiler, Mecliste bizimle görüştüler, AK PARTİ Grubuyla görüştüler “Burada bir yasa tasarısı bile yok.” dediğiniz günlerde; arkasından, biliyorsunuz, savunma yürüyüşü yaptılar. Başkentini girişinde yirmi yedi saat aç, susuz, gayriinsani koşullarda bekletilen o baro başkanları sadece bizim meslek kuruluşlarımızın -avukat olarak, ben bir hukukçu milletvekiliyim- başkanı değildi arkadaşlar; orada bekletilenler bizim sıra arkadaşlarımızdı, üniversitede birlikte okuduğumuz arkadaşlarımızdı. Orada fiziki müdahaleye tabi tutulan baro başkanı, sadece baro başkanı değildi; bizim cübbemizi beraber giydiğimiz, avukatlık yeminimizi beraber ettiğimiz arkadaşımızdı. Burada dört gün, dört gece Mecliste sabahlara kadar bizim grubumuzdan da 100’ün üzerinde milletvekili Komisyonda konuştu. Biz konuşurken kapının önünde bekleyenler, bizim, duruşma salonlarında, adliye koridorlarında birlikte, yan yana, omuz omuza duruşmalara girdiğimiz; bazen karşı karşıya, bazen yan yana olduğumuz arkadaşlarımızdı. Şu an Kuğulu Park’talar. Kuğulu Park’taki arkadaşlarımız Cerattepe’de, Kaz Dağları’nda, Munzur Vadisi’nde doğa hakları için, çevre için mücadele eden arkadaşlarımız; istismar edilen çocukların, evlatlarımızın yanında olan arkadaşlarımız; kadın cinayetlerinde, kadına şiddette onların yanında olan arkadaşlarımız.

Değerli arkadaşlar, benim vicdanım sızlıyor şu an yaşanan duruma. Onun için hukukçu arkadaşlarıma söylüyorum: Sizin hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Adalet duygunuzu vicdanınızda da mı yitirdiniz arkadaşlar? Bakın, bizim bir meslektaşımız var John Devis -Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığına da aday olmuş, avukat- diyor ki: “Biz avukatlar köprüler kurmuyoruz, kuleler dikmiyoruz, motor yapmıyoruz, resim boyamıyoruz. Bizim yaptığımız işlerde insan gözünün görebildiği pek az şey var ama biz sorunları çözüyoruz, gerginlikleri gideriyoruz, insanların yükünü üstleniyoruz. Barışçıl bir ülkede insanların adil ve huzurlu bir şekilde yaşamalarını sağlıyoruz.” İşte, biz avukatların demokrasi mücadelesindeki toplumsal rolü bu, baroların da toplumsal rolü bu; onun mücadelesini veriyor arkadaşlar, kendileri için mücadele etmiyor. Otuz yıllık, kırk yıllık avukatlar TOMA’ların arkasında, barikatların arkasında -kendiyile ilgili değil- bu halk için, bu ülkenin adaleti için, demokrasi için, hukukun üstünlüğü için mücadele ediyor arkadaşlar.

Bakın, yargıyı siyasallaştırdınız -bunu hep anlatıyoruz- hem teorik olarak hem pratik olarak. HSK’yi zaten mevcut yapısıyla... Adalet Bakanı HSK üyesi, Bakan Yardımcısı HSK üyesi; 4 üyesini Cumhurbaşkanı seçiyor, kalan 7 üyesini siz buradaki grubunuzun çoğunluğuna dayanarak seçiyorsunuz yani 13 üyesini Cumhurbaşkanı seçiyor doğrudan ya da dolaylı olarak. Peki, bu HSK ne yapıyor? Hâkimin, savcının mesleğe kabulünü yapıyor; atamasını, terfisini, disiplin işlemini yapıyor. Sadece bunları mı yapıyor? Hayır. Yargıtayın tüm üyelerini HSK belirliyor, Danıştayın dörtte 3’ünü HSK, dörtte 1’ini Cumhurbaşkanı belirliyor. Dönüyorsunuz, Yüksek Seçim Kurulu, Yargıtay ve Danıştay üyeleri arasından belirleniyor. Yani yargının iki ayağını zaten siyasallaştırmışsınız, bir savunma

kalmış. Yani şu an yapılan, açık söyleyeyim, savunmayı siyasallaştırmak. Türkiye'nin tüm kurumlarını yozlaştırdınız. Ben bunu Komisyon'da söyledim, Özdemir Asaf'ın bir şiiri var: "Tüm renkler aynı hızla kirleniyordu, birinciliği beyaza verdiler." Tüm kurumlar aynı hızla yozlaşıyordu, birinciliği yargıya verdiler arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu baroların bölünmesi, çoklu baro ilk sizin fikriniz değil, hep "FETÖ" falan deniyor ama FETÖ'den önce, yüz yıl önce emperyalistler İstanbul'un işgalinde baroları bölmeyi düşündüler, yüz yıl sonra siz onu gerçekleştiriyorsunuz. Etnik kimliğine göre, inancına göre, siyasal düşüncesine göre barolar oluşacak. Dolayısıyla aslında bu çoklu baro sistemi Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısına ihanettir değerli arkadaşlar. Baro başkanları sadece adaleti, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmuyor, aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısını savunuyor. Bizim oradaki baro başkanı arkadaşlarımız, arkadaşlar vatan savunması yapıyorlar ve biz de burada muhalefet milletvekilleri olarak vatan savunması yapıyoruz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT BAKAN (Devamla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT BAKAN (Devamla) – Ben, Fatih Sultan Mehmet'in sözlerini daha önce söyledim, tekrarlamak istiyorum, çok güzel gerçekten. Fatih Sultan Mehmet "Akı öldürürsen ahlak da ölür. Akıl ve ahlak öldüğünde millet bölünür. Kadıyı satın aldığın gün adalet ölür. Adaleti öldürdüğün gün devlet de ölür." diyor. Akıl öldürdünüz, ahlakı öldürdünüz; akıl ve ahlakı öldürdüğünüzde milleti böldünüz. Yargıyı siyasallaştırdığınız gün adaleti öldürdünüz, şimdi de devleti öldürüyorsunuz arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Karar yeter sayısı efendim...

BAŞKAN – 23'üncü maddeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Madde kabul edilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Sayın Gültekin Uysal, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

65.- Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal'ın, Ayasofya Camii'nin yönetiminin Diyanet İşleri Başkanlığına devredilerek ibadete açılması kararına imza atan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a minnet duygularını ifade etmek istediğine ve 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırı bir düzenleme olduğuna ilişkin açıklaması

GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – Çok değerli milletvekilleri, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün önemli bir gün, Ayasofya'nın ibadete açılmasına vesile olan bir gün. Ezanın asli unsurunda okunması noktasında karar alan Menderes'e, Hünkâr Mahfilî'nde namaz kılınmasının önünü açan Süleyman Demirel'e ve bugün bu karara imza atan Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'a minnet duygularımı,

rahmetli olanlara da rahmet duygularımı ifade etmek isterim. Bu vesileyle, fethin maddi sembolü hayra erişmiştir; sıra, manevi sembollerinin vücut bulmasındadır. Bu karar; aylar süren kuşatmaya vesile, sebatın, bentleri aşmaya vesile, aklın ve gönüllere erişmeye vesile adaletin tekrar vücut bulmasına da vesile olsun temennimi paylaşıyorum.

Değerli milletvekilleri, önemli bir yasayı görüşüyoruz. Aslında bu yasayla ilgili söz almıştım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha süre veriyorum, buyurun.

GÜLTEKİN UYSAL (Afyonkarahisar) – Hakikaten, varlık sebebi olan temsil ettiği kitlelerin hak ve hukukunu korumakla görevli Türkiye Büyük Millet Meclisi, zaman zaman bunun hilafına düzenlemeler yapmıştır. Bugün de böyle bir düzenlemeyi yapıyoruz; temel anayasal, demokratik değerlere aykırı, Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırı, keyfi ve kötü niyetli bir düzenleme yapıyoruz. Kanunun gerekçesinde açıklanan amaçlara uygun değil, onun aksi istikamette düzenlemeler yapıyoruz. O nedenle, eğer yargıda bir düzenleme yapacak isek HSK'nin yapısından başlayarak samimi bir düşüncüyü burada ortaya koymaya gerek vardır.

Bugün devlette öyle bir delik açıyoruz ki üniter yapının, devletin unsurlarında ve organlarındaki teklif fıkırını delegecek, yarına dair büyük olumsuzluklarında, siyasallaşan barolardan şikâyet edip daha da bölecek, parçalayacak, siyasallaştıracak bir düzenlemeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – 24'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun okuyun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Enez Kaplan

Ümit Beyaz

Aksaray

Tekirdağ

İstanbul

Dursun Ataş

Metin Ergun

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Kayseri

Muğla

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Remziye Tosun

Muazzez Orhan Işık

İstanbul

Diyarbakır

Van

Semra Güzel

Sıdkı Taş

Hüseyin Kaçmaz

Diyarbakır

Siirt

Şırnak

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Alpay Antmen	Turan Aydoğan	Rafet Zeybek
Mersin	İstanbul	Antalya
Zeynel Emre	Süleyman Bülbül	Tufan Köse
İstanbul	Aydın	Çorum
Abdurrahman Tutdere	Aysu Bankoğlu	Cavit Arı
Adıyaman	Bartın	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Metin Ergun.

Buyurun Sayın Ergun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

METİN ERGUN (Muğla) – Görüşülmekte olan teklifin 24’üncü maddesiyle ilgili İYİ PARTİ Grubu olarak verdiğimiz önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün Dünya Hukuk Günü; hukuku üstün kılmak için ve adaletin sağlanması adına mücadele eden tüm hukukçularımızın bu anlamlı günlerini kutluyorum.

Muhterem milletvekilleri, AK PARTİ iktidara geldiği ilk günden bu yana gerek sivil toplumun gerekse muhalefetin itirazlarını dikkate almaksızın kanun yapmayı bir siyaset tarzı hâline getirmiş durumdadır. Bu anlayış, yarattığı kutuplaşma sebebiyle siyasal rekabetin ve yasama sürecinin kalitesini düşürmektedir. Görüşmekte olduğumuz teklif de bu anlayışla kurgulanmış olan bir tekliftir zira düzenlemenin muhatabı olan baroların ve avukatların görüş ve önerileri dikkate alınmamıştır. Demokrasi kültürüyle bağdaşmayan bu anlayış yıllar içerisinde anayasal kurumların bağımsız ve tarafsız niteliklerini ortadan kaldırır hâl almıştır. Milletimizin huzuru, refahı ve güvenliği konusunda kilit rol oynayan ve bağımsız olması gereken kurumlar, sınırsız yetkilere sahip ama hukuken sorumsuz olan partili bir cumhurbaşkanına tabi kılınmış ve âdeta bir kurumsuzlaşma dönemi yaşanmaya başlanmıştır.

Bir ülkede yasama, yürütme ve yargı iç içe geçmiş ve siyasetin kontrolüne girmişse o ülkede demokratik sistemden ve anayasal düzenden söz etmek pek mümkün değildir. Türkiye bu anlamda, maalesef, Anayasa’nın ve anayasal kurumların işlevsiz kaldığı bir aşamaya girmiştir. Başta adalet sisteminde, ekonomide ve dış politikada yaşadığımız birçok kriz ve tıkanma iktidarın kurumları kontrol etme arzusunun doğal bir sonucudur. İktidar özellikle 2018’de partili Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildikten sonra hızlanan bu sürecin Türkiye’nin adaletine, huzuruna, güvenliğine ve refahına kasteden olumsuz sonuçlarını hâlâ dikkate almamaktadır. Bu süreçle Türkiye giderek yönetilemez hâle gelmiş ve çözüm bekleyen sorunlar yığılmıştır. Netice itibarıyla, getirilen bu sistem ülkeyi kurumsuzluk ve hukuksuzluk girdabına sokmuş durumdadır. Bu durum düzelmezse bu sistem Türkiye’ye gelecekte büyük bedeller ödeyecek durumdadır.

Görüşülmekte olan teklif de son derece yanlış ve ülkemiz açısından oldukça tehlikeli olan bu tutumun son örneğidir. Zira yargının savunma ayağı ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olan barolara yönelik bu düzenleme de şimdiye kadar diğer kurumları bir kişiye ve bir partiye tabi kılan politikanın bir uzantısıdır.

Sayın milletvekilleri, bu teklif bu hâliyle yasalaştığı takdirde baroların siyasi ideolojilere, etnisite ve dinsel kamplaşmalara göre bölünmesini teşvik edecek mahiyettedir. Devlet mekanizması içerisindeki bu kamplaşmaların benzerlerini 1980 öncesi acı şekilde tecrübe etmiştik. Ne yazık ki geçmişin acı tecrübelerini unuturcasına bugün de benzer bir yanlışın bu teklifle hayata geçirilmek istendiğini görüyoruz.

Düzenlemenin bir diğer tehlikeli yanı ise adalet sisteminin zaten bozulmuş olan adalet üretme mekanizmasını son derece olumsuz etkileyecek özelliklere sahip olmasıdır. 16 Nisan Anayasa değişikliğiyle birlikte dolaylı olarak siyasi erkin etkisi altına giren yargı sisteminin yol açtığı sorunlar varken bu teklifle birlikte hâkimler kararlarını davalı veya davacı avukatların hangi baroya kayıtlı olduğuna göre vermek durumunda kalabilirler. Sistemin bu sonucu doğurması kaçınılmazdır. Dolayısıyla bu teklif, özel olarak savunma müessesesini ve genel olarak da yargı sistemini köklü bir biçimde tahrip edecektir. Savunmayı zaafa uğratacak olan bu düzenleme, zaten çok düşük seviyelerde olan yargıya duyulan güveni de tamamen ortadan kaldıracaktır.

Sözlerime son verirken İYİ PARTİ olarak 24'üncü maddenin teklif metninden çıkarılmasını talep ettiğimizi ifade ediyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Siirt Milletvekili Sıdık Taş.

Buyurun Sayın Taş. (HDP sıralarından alkışlar)

SIDIK TAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, Meclisin hemen yanı başında, Kuğulu Park'ta gösteri ve yürüyüş hakkı tanınmayan, polis ablukasında olan baro başkanlarına ve avukatlara yapılan keyfi ve antidemokratik uygulamaları buradan tekrar kınıyorum.

Değerli arkadaşlar, geldiğimiz süre itibarıyla AKP iktidarı ülkeyi öyle bir hâle getirdi ki neresinden tutsak elimizde kalmakta. Baskı ve denetim mekanizmalarının günden güne arttığı, hâlihazırda var olan derin ekonomik kriz, pandemi sürecinin yarattığı belirsizliklerle beraber yurttaşların yaşam koşulları daha da kötü, katlanılması güç bir vaziyet hâline gelmiştir. Kurumsal yapılardaki tahribatın yanında toplumsal, siyasal alanda yaşanan sorunlar, işsizlik, yolsuzluk, emekçilere ve meslek gruplarına yönelik keyfi uygulamalar, kadına yönelik artan şiddet, tecavüz ve istismar olayları, kriminal suç vakalarındaki artış gelecek açısından çok zor bir sürecin habercisi niteliğindedir. Tüm bunlar yaşanırken siyasi iktidar sorunları çözmek yerine fırsattan istifade seçilmiş belediye başkanlarını görevden alıp yerlerine kendi memurlarını yani kayyumlarını atamaktadır. Öte yandan, tarihî alanları rant uğruna beton cehennemine çevirmekte, emekçilerin üç kuruşuna göz dikmekte ve son olarak da yargıyı tamamen hegemonyası altına almak için çoklu baro sistemiyle yeni yasal düzenlemelerle uğraşmaktadır. Yaşanan tüm bu olumsuzlukların faturası da dönüp dolaşıp emekçi ve yoksul halkın sırtına binmektedir.

Değerli arkadaşlar, bir ülke düşünün ki siyasal iktidardan farklı düşündüğü için gazeteci, yazar, siyasetçi ve avukatları cezaevinde ve hatta ölüm orucunda. Şu an, malumunuz üzere Ankara'da, iktidarın son yasal düzenlemelere istinaden avukatlar ve barolar direniş hâlinde dirler. Demokratik bir ülke adına utanç verici, dünyaya karşı Türkiye'yi gülünç duruma düşüren bu tablo yargı bağımsızlığının son kalesi olan bağımsız avukatlara yönelik bu düzenlemeyle hâlihazırda yargıya güvenin zedelendiği, bu süreçte yurttaşları da yargıya karşı savunmasız bırakmaya ve siyasi iktidarın keyfi kararlarına mahkûm etmeye yönelik bir absürt uygulamadır.

Aklîselim, çıplak gözle bakıldığında bu uygulamanın hiç kimsenin yararına olmayacağını, kısa vadede iktidara yarasa dahi uzun vadede “Adalet bir gün herkese lazım olur.” diyerek yanlıştan bir an önce dönülmesi gerektiğini ısrarla vurgulamak istiyoruz. Aksi hâlde zaten can çekişen adaletin maktul olacağı ve son pişmanlığın fayda edemeyeceği bir cenaze namazı kaçınılmaz olacaktır.

Evet, değerli arkadaşlar, son olarak bir konuya daha değinmek istiyorum. Sizin “dağ keçisi” dediğiniz, Dersimcede “...”(x) yani Türkçesi şu anlama gelmektedir: “Onlar bizim bahtımıza sığınan Hızır’ın çocuklarıdır.” Kim bahtına sığınana sahip çıkmaz ise ona “...”(x) denir yani “...”(x) Türkçe anlamı ise “Toplum içine giremeyecek insan.” demektir. İhaleye girenler de tam olarak budur.

Değerli arkadaşlar, av cinayettir. Dağ keçilerini öldürmek için planlanan ihale iptal edilmelidir. Avcılık tamamen yasaklanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SIDIK TAŞ (Devamla) – Bir de son olarak, arkadaşlar, avukatlar meselesi olunca ben buradan, başta Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Sebahat Tuncel, Gültan Kışanak, İdris Baluken, Selçuk Mızraklı, Musa Farisoğulları, Osman Kavala ve tüm siyasi tutsaklara selam ve saygılarımı gönderiyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Herkese iyi geceler. Aslında sözlerime başlarken, Türkiye’nin sadece son bir haftada yaşadığı akıllamaz olaylardan öncelikle bahsetmek istiyorum. Daha geçtiğimiz günlerde, kamuda görev yapan bir müdürün kadın bir memuru elle taciz etmesi, Yargıtay tarafından “babacan bir tavır” olarak nitelendirildi. Yine, 3,5 yaşındaki torununa cinsel istismarda bulunduğu gerekçesiyle hakkında soruşturma yürütülen şahıs ancak sosyal medyada çığ gibi büyüyen tepkiler üzerine tutuklanabildi. Ne zaman ki üniversite sınavı öncesinde gençler YouTube’de duygularını ifade ettiler, bu acı deneyim size intikam yemini ettirdi ve Cumhurbaşkanının deyiimiyle “Nextfiliz”i ve sosyal medyayı kapatmaya yönelik çalışmalar başlattınız. Daha önceden de YouTube, Twitter ve Wikipedia’ya erişimi engellediğinizi bu gençler unutmadı. Ne acıdır ki Sakarya’daki patlamanın ardından Cumhurbaşkanının görevlendirmesiyle fabrikanın patronuna bir moral yemeği düzenlendi hem de yurttaşlarımızın cenazesi bile kaldırılmamıştı.

Şimdi, bu olayların hepsi birbirinden vahim, daha kötüsü ise tüm bunların normalleşiyor olması değerli arkadaşlar. Artık utanma, öfke, acı, umutsuzluk sayenizde tüm yurttaşlarımızın olağan duygusu hâline geldi. Hukukun böylesine yozlaştığı, adaletten bu kadar uzaklaştığımız bir ortamda Türkiye’nin bir numaralı ihtiyacı çoklu barolar mıdır? Sanki her şeyi hallettiniz de sıra barolara geldi. Çoklu baro meselesi aslında sadece avukatların sorunu da değildir değerli arkadaşlar. Reform diye hazırlanan bu teklif sinsice hazırlanmıştır çünkü. Ve inanın bu teklif toplumun her kesimine zarar verecek. Yandaş olmayan her yurttaş, her avukat, her meslek odası, hepsinin nezdinde yıkıcı etkileri olacak.

Gelin, önce vatandaş üzerindeki etkisine bir bakalım. Size Ayşe ablayı anlatacağım bir örnek olarak. Ayşe ablanın pek öyle bir işi düşmüyor mahkemeye ama cinsel tacize maruz kalınca mecbur dava açmış. Arkadaşının kızı da avukat, birkaç yıl önce gitmiş, İstanbul Barosuna kayıt olmuş. Karşı tarafın avukatı ise öz hakiki ak baroya kayıtlı. Davanın istediği şekilde gelişmemesine Ayşe abla bir türlü anlam veremiyor ve sonunda taciz, yapanın yanına kalıyor. Ayşe abla yüzde bin haklıyken suçlu çıkıyor ve birden jeton düşüyor, Ayşe ablanın avukatı -tırnak içinde- onlardan değil. Geçmiş olsun

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Ayşe ablaya, bir dahakine aklında olsun, öz hakiki ak barodan avukat bulacaksın. (CHP sıralarından alkışlar) Ayşe abla artık akıllanmış, bir dahaki sefer dava açacağı zaman genç meslektaşımı arayacak, tam telefonu kapatmadan soracak: “Hukuk bilginden şüphem yok ama.” diyecek, “İstanbul Barosuna mı üyesin öz hakiki ak baroya mı?” diye soracak ve kararını öyle verecek. Peki, bu tedirginliği sadece Ayşe abla mı yaşayacak? Elbette ki hayır. Genç meslektaşım da zamanla, burnu sürte sürte öz hakiki ak baroda olmamanın bütün zararlarını yaşayacak çünkü bunu, ona siz yaşatacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu varsayımın bir de öbür yüzüne bakalım, genç bir avukat olarak sormak istiyorum: Ciddi anlamda ekonomik sorunları olan genç meslektaşlarım ne yapacak? Herkes sanıyor ki her avukat para içinde yüzüyor ama eşitsizlik diz boyu olacak. Öz hakiki ak barodaki genç avukat engelleri bir bir aşacak ama mevcut barolardakinin işleri azalmaya devam edecek, durumu daha da kötüleşecek. İşte, yapılmak istenen değişikliğin özü budur.

Değerli arkadaşlar, bugün piyango barolara vurmuştur, ikramiyeyi de herhâlde saray yandaşlarına dağıtacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Ekim ayından itibaren meslek örgütleri ve odalar siz de hazır olun, sıra size de gelecek. Umarım gelmez ama temsilde adaletsizlik furiası, AKP dilindeki karşılığıyla “Durmak yok, yola devam.” diye pazarlanmaya devam edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, görüştüğümüz bu teklifin faili belli ama adaleti meçhuldür. 80 barodan yükselen sese kulak tıkadınız. Ya, neden korkuyorsunuz değerli arkadaşlar? Siyasette sandık iradesi, baro seçimlerine gelince şahsımın iradesi ve hatta çoklu baro özelinde FETÖ iradesi; biz bunu kabul etmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Siz her zamanki gibi yanlışınızda ısrar ediyor olabilirsiniz ancak barolar halkın avukatıdır, barolar savunmadır ve savunma hiçbir zaman susmadı, bundan sonra da susmayacaktır. Yarın öbür gün “Çoklu baro sistemi yanlışmış, kandırdık.” dersiniz “dislike” basabilecek bir ortamınız da olmayacak ama emin olun, hukukun üstünlüğüne inanan, demokrasiye sahip çıkan, Meclise sokmadığınız onurlu baro başkanları ve onurlu avukatlar bir gün sizin için de adalet arayacak; genç bir avukat vekilden size söylemesi.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

24’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önermeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 25’inci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ümit Beyaz

İmam Hüseyin Filiz

Enez Kaplan

İstanbul

Gaziantep

Tekirdağ

Bedri Yaşar

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ayhan Erel

Samsun

İzmir

Aksaray

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Murat Sarısaç
İstanbul	Van	Van
Remziye Tosun	Semra Güzel	Hüseyin Kaçmaz
Diyarbakır	Diyarbakır	Şırnak

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse	Abdurrahman Tutdere	Zeynel Emre
Çorum	Adıyaman	İstanbul
Süleyman Bülbül	Turan Aydoğan	Alpay Antmen
Aydın	İstanbul	Mersin
Cavit Arı	Ali Mahir Başarır	Rafet Zeybek
Antalya	Mersin	Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Ayasofya'nın ibadete açılmasından dolayı duyduğum mutluluğu buradan ifade etmek istiyorum, emeği geçen herkese de huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Adaletin temel bileşenlerinden biri de savunma hakkı. Biz, bugün burada hem de Dünya Hukuk Günü'nde savunma hakkıyla ilgili bir karar çıkarıyoruz, bununla ilgili 80 tane baromuz var, 80 baro başkanı da diyor ki -Barolar Birliği başkanı da son dönemde bunlara dâhil oldu- “Bu çıkardığınız kanunu istemiyoruz.” diyor. Biz de ısrarla bu kanunu çıkarmaya çalışıyoruz. Değerli arkadaşlar, istenmeyen bir kanunun çıkarılmasındaki faydayı da anlamakta güçlük çekiyoruz. Bizler de diyoruz ki yani genelde bu birliklerin temel düşüncelerini paylaşmamakla beraber ama hiçbir zaman unutmamak lazım ki bu 80 baro başkanı da aynı siyasi düşünceye sahip değil. Başta bizim Samsun Baro Başkanımız milliyetçi, muhafazakâr bir arkadaşımız, bu baro kanununa karşı ve buna karşı da direncini göstermek üzere bir basın toplantısıyla da istifa etti. Yani buradan şunu söylüyoruz: Zorlamayla ortaya çıkan sonuçlar otomatikman hukuku zedeliyor. Zaten sizler de 2002 yılında Adalet ve Kalkınma Partisini kurarken “adalet” diye yola çıktınız, “adalet” çılgınlıklarıyla yola çıktınız, hatta onu üç tane “Y” ile de süslediniz, dediniz ki: “Yoksullukla mücadele edeceğiz, yolsuzlukla mücadele edeceğiz ve de yasaklarla mücadele edeceğiz.” bu söylenen terimler zaten adaletin de bileşenleri.

Ama geldiğimiz noktaya şöyle bir baktığımız zaman, adaletle ilgili güvene baktığımız zaman daha yargının mensupları bile diyor ki: “Adaletle güven yüzde 30'ların altında.” Dünya sıralamasına baktığımız zaman da 104'üncü sıradayız, yani 2002'den 2020'ye geldiğimiz takvim içerisinde bırakın adaletle olan güvenin artmasını, temel manada düştüğünü görüyoruz.

Aynı şekilde “yoksullukla mücadele” diyorsunuz, bu da adaletin bileşenlerinden biri, yoksul sayısının artmasıyla övünüyorsunuz. Diyorsunuz ki: “8 milyon kişiye yardımda bulunuyoruz.” Yani

yoksul sayısının artmasıyla övünen bir iktidara da ilk defa şahit oluyoruz. Halbuki biz kalkınan -Adalet ve Kalkınma Partisinin o kalkınma kısmı var ya hani- bir Türkiye görmek istiyoruz.

Son dönemde millî gelire de baktığımız zaman kalkınmanın da istediğimiz seviyede olmadığını hep beraber görüyoruz. Bunu şuradan da görebiliriz: Yani siz iktidara geldiğiniz zaman Türkiye'nin dünya ekonomisindeki sırası 18'lerdeydi, bugün onun da altındayız, korkuyoruz ki 20'nin de altına düşmeyelim. Sayın Cumhurbaşkanımız “Her zamankinden daha fazla ilk 10 ekonomiye yakınız.” diyor ama bugün ilk 10 ekonomide olan Kanada'nın da gayrisafî millî hasılası bizim yaklaşık 2 katımız. Yani önümüzdeki üç yıllık dönem içerisinde, 2023'e bunun da, bu mesafenin de katedilemeyeceğini hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla önümüze gerçekçi hedeflerin konulmasında büyük fayda var.

Üçüncüsü, yolsuzluk. Yani biz bir şey söylemiyoruz ama şöyle bir baktığımız zaman dünyada zirvede olduğumuz meselelerden biri de maalesef bu. Yani neredeyse ilk 100'ün içerisindeyiz. Bunlar hakikaten uluslararası arenada çok önemlidir. Uluslararası yatırımcılar bir ülkede yatırım yapacaksa önce o ülkede hak arama konusunda nelerin olduğuna bakarlar, adalet duygusuna bakarlar var mı yok mu diye, buna göre o ülkede yatırım yaparlar ki biz de bugün, özellikle yabancı sermayenin ülkemize gelmesi için çok ciddi mücadeleler veriyoruz. Bakın, bunlar önemli. Adalet duygusu, yargı bağımsızlığı, savunmanın bağımsızlığı en temel faktörlerdendir. Bunlarda mesafe katedemediğimiz takdirde uluslararası yatırımcıların da ülkemize gelmesini beklemek hayal olur.

Ben Adalet Komisyonunda da söylemiştim “Ümit ediyorum ki Genel Kuruldan geçmez.” demiştim. Şimdi de Genel Kurulda 25'inci maddeye kadar geldi. Tekrar, ümit ediyorum ki Sayın Cumhurbaşkanımız aynen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Termik santrallere baca takılacak diye düşünmüştük ya, onu da buradan alkışlarla geçirmiştik; Sayın Cumhurbaşkanımız reddetmişti, yine alkışlamıştık. Dışarıda, Kuşulu Park'ta bekleyen baro başkanları da dâhil bu konunun tarafları bu işi istemiyor. Sayın Cumhurbaşkanımız da her zaman “Ben halktan yana tavrımı koyarım.” diyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın baro başkanlarından yana tavrını koyacağına inanıyorum, bu kanunu imzalamayacağını düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Van Milletvekili Sayın Murat Sarısaç. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidarı, hayatın doğal akışından ve halkın güncel sorunlarından kopmuş durumda, attığı her adımda tek amacı siyaseten ömrünü uzatmak. Oysa, ülkenin her tarafından adalet çılgınlıkları yükseliyor, insanlar borç batağında, yoksulluk ve işsizlik katlanılmaz durumda fakat bunlar sırça köşklere ve büyük saraylardan görülecek şeyler değil. Dolayısıyla, çoklu baro teklifinin de toplumsal ihtiyaçla veya taleple herhangi bir ilgisi yok. Bu nedenle, çoklu baro teklifi yangından mal kaçırma operasyonudur çünkü ülkenin böyle acil bir sorunu bulunmuyor. Ama gerçeklikten kopmuş bir iktidar gerçeği var. Şu an neredeyse baroların tamamı bu teklife karşı çıkıyor. Halkın geniş bir kesimi bunu onaylamıyor. Bu sebeple Adalet Komisyonunda günlerce sakıncalarını anlattık, şu anda Genel Kurulda anlatmaya devam ediyoruz. Çünkü, geçmişte yargıyı cemaate teslim ederek bir “kandırıldık” hikâyesi yazdınız. Bugün de yargıyı hangi odaklara teslim ettiğinizi bilmiyorum ama ileride bugünleri anımsayıp utanç duyabileceksiniz.

Sayın milletvekilleri, bugün, toplumsal muhalefet yürüten Kürtlere, iktidarı eleştiren gazetecilere ve farklı düşünen siyasetçilere karşı bir düşman hukuku var. Çünkü, ceza yargılamasında kanunlar sınırsız bir yorum tekniğine başvurularak uygulanıyor. Siyasi iktidar, yargı kararlarını, geliştirdiği subjektif bir millilik üzerinden etkiliyor. Bu nedenle yıllar içinde birçok işkence vakası yaşandı, sayısız hak ihlalleri gerçekleştirildi, faili meçhul olaylar, toplu katliamlar, siyasi cinayetler işlendi ama birçoğu yakın zaman içinde cezasız bırakıldı ve hukuk karşısında hesap verme mekanizması işletilmedi. İşte siz, bu hesap verme mekanizması işleminin ve hukuksuzluğa kimse itiraz etmesin diye baroları bölüyorsunuz.

Şu an, İstanbul Barosundan Avukat Ebru Timtik ve Ankara Barosundan Avukat Aytaç Ünsal da adil yargılanma talebiyle aylardır ölüm orucunda. Eğer yapılacak acil bir şey varsa o da bu 2 avukatın yaşaması için seferber olmaktır. Bakın, Kürt siyasetçi Rojbin Çetin'e saatlerce köpekli işkence yapıldı ama faillere adeta "Aferin" denildi. Yine İnfaz Yasası'nda da utanmadan, sıkılmadan mafyaya af çıkardılar ama ağır hasta tutsaklar için adım atılmadı. Siyasi tutsaklar salgın riskine karşı savunmasız bırakıldı. Çünkü AKP'nin adalete uzaklığı, dünyanın Alfa Centauri yıldız sistemine uzaklığından az değil.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; resmî anlamda OHAL Temmuz 2018'de kaldırıldı ama Van'da OHAL hiçbir zaman bitmedi. Çünkü Van'da Anayasa'nın "Herkes önceden izin almadan silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir." maddesi askıya alınmış durumda. Van Valiliği bin beş yüz gündür şunu diyor: "Van ili coğrafi sınırları içerisinde açık alanlarda düzenlenecek gösteri yürüyüşü, açık hava toplantısı, basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması, açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması yasaklanmıştır." Özellikle "Yasaklanmıştır." kelimesi büyük yazılıyor. Çünkü "Yasakçılık." iktidarın üzerine yapışmış durumda. Akıl var izan var, Allah aşkına bin beş yüz gün her şeyin yasaklanması doğal hayatın akışına ve mantığına uygun mudur? Tabii, Van'da "yasak" diyorsak yanlış anlaşılmasın, sadece muhaliflere ve HDP'lilere yasak var. Öyle ki halkımızın sevdiği Kürt sanatçı Mem Ararat bir konser vermek istedi, anında konser yasaklandı ya da HDP'liler olarak ilçe kongresi yapıyoruz -bu ilçe kongrelerimizin siyasi parti faaliyetlerinde bile çok rahat bir şekilde, polis tarafından "2911'e aykırıdır." gerekçesiyle etrafımız sarılıyor- bizler ilçe seçimi için, ilçe kongresi için bildiri bile dağıtmıyoruz Biliyorsunuz ki yine, 1 milyonu aşkın nüfusu olan Van'a, 1 milyonluk bir şehrin iradesine kayyum atandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MURAT SARISAÇ (Devamla) - Ama insanlar bu kayyum atanmasına karşı yani irade gaspına karşı gösteri ve protesto haklarını kullanmak istediler yine bu haklarına da saldırı oldu.

Tabii, muhalifler ve HDP'liler var, yasaklar sadece onlara uygulanıyor. Ama şu fotoğrafta gördüğünüz insanlar yani AKP Van İpekyolu İlçe Gençlik Kolları Başkanlığı, Cumhuriyet Caddesi'nde -Cumhuriyet Caddesi, Van'ın en işlek caddelerinden bir tanesidir.- istedikleri gibi stant açabiliyorlar, istedikleri gibi yürüyüş yapabiliyorlar; basın açıklaması yapıyorlar, hatta yardım kampanyası yapıyorlar -gerçi yardım kampanyası da artık olmuyor da, biraz daha IBAN dağıtma faaliyetlerinde bulunuyorlar- ama bize gelince yani muhaliflere ve HDP'lilere gelince hiçbir şekilde bizler sokağa çıkamıyoruz. Vekiller dâhil 3 yönetici Van'ın sokaklarına çıktığımız zaman etrafımız polis kalkanlarıyla sarılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT SARISAÇ (Devamla) - Bu da şu anlama geliyor: Van'da ve Türkiye'nin diğer taraflarında ikili hukuk uygulanıyor, Kürtlere özel hukuk uygulanıyor ama şunu da belirtiyim: Evet, biliyoruz, siz, AKP olarak yasaklara ve hukuksuzluğa sığınarak ayakta kalabileceğinizi düşünüyorsunuz ama bizler de; muhalifler, ötekiler, Kürtler, Lazlar, Türkler, diğerleri yani sizinle olmayan, sizin gibi düşünmeyen insanlar da mücadeleye inanıyoruz, bu mücadele uğrunda bedel ödemeye de inanıyoruz. Bizim bu mücadeleyle hepinizi bu iktidardan devireceğimizi de sakın unutmayın diyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz sayın milletvekili.

Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gerek Komisyon'da gerek Meclis'te arkadaşlarımız, neden bu yasaya “Hayır.” dediğimizi ayrıntılarıyla anlattı. Ben, biraz da biz muhalefet yaparken sizin kabul gerekçelerinizi konuşmak istiyorum. Evet, siz sürekli siyasallaşan bir barodan bahsettiniz.

Değerli milletvekilleri, 2010 yılında Çankırı Baro Başkanı İdris Şahin, aynı zamanda AKP İl Başkanıydı. Madem baroların siyasallaşmasından bu kadar rahatsızdınız neden Genel Başkanınız birinden birini istifa ettirmedi? Yozgat Barosu Başkanı -şu anda Milletvekili Yusuf Başer- aynı zamanda partinizde yönetici olarak görev yapmıyor muydu?

Baroların manevi değerleri zedelediğini söylediniz. Şimdi, size sormak istiyorum: Herhâlde büyükelçilik önemli bir görev. Bu ülkede dinle dalga geçen, “Bakara makara” diyen bir bakanınızı Prag'a büyükelçi yapmadınız mı? (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Kaç defa cevap verdik, kaç defa.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Evet, daha çok cevap verirsın sen.

TRT'ye, 80 milyon izlediği Türkiye'nin kanalına İstanbul seçimlerini kazanmak adına Osman Öcalan'ı çıkarmadınız mı siz? Neden barolara bu lekeyi sürüyorsunuz? Ben topluma bu ihaneti yapan bir baro başkanı görmedim bugüne kadar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aç gözünü, aç!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Diyorsunuz ki: “Baroların teröristlerle ilişkileri var.” Bakın, şunu söyleyeyim: Ben bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti'nde terörist sıfatıyla yargılanan bir baro başkanı görmedim ama 2010 yılından sonra FETÖ'yle ortaklaşa atadığınız 3 bin hâkim bugün terörist sıfatıyla yargılanıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, bu lekeleri neden barolara sürüyorsunuz?

Siyasallaşan bir baro diyoruz. Şunu söyleyeyim: AKP Grup Başkan Vekili Bülent Turan konuşuyor, daha bu teklif Komisyondayken, daha teklif geçmeden “İlk kurulan baroya geçeceğim.” dedi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İnşallah, inşallah!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ne sıfatla, ne sıfatla?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kur baroyu, sana destek olayım ben.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Peki, avukatlık mesleğinden hâkimliğe geçen, savcılığa geçen bu insanları Bülent Turan'ın bu yaklaşımı töhmet altında bırakmayacak mı?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bırakır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Siz -siyasallaşan yargıya bir bakın- İstanbul'daki seçim hâkimlerinin hepsini dağıttınız. Bakın, 64,5 yaşındaki -ismini veriyorum, altı ay sonra emekli olacak- İbrahim Fikri Talman'ı Van'a yolladınız. Hiç mi Allah'tan korkmuyor bu yargı? Bu adam altı ay sonra zaten emekli olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakın, İŞİD saldırısından sonra Cumhuriyet gazetesini ziyaret eden YARSAV'ın yöneticilerine HSYK'nin 2. Dairesi kınama cezası verdi. Neden? “Siyasete taraf olmayın.” diyor, bir sürü gerekçe saymış. Şu anda Antalya'da görev yapan Ali Gündeş, Soylu'yu ve Erdoğan'ı övüyor, Milletvekilimiz Gürsel Tekin'e de sosyal medyadan hakaret ediyor ve şikâyet ettik.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ödüllendirdiler, ödüllendirdiler.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, ceza almadı. Siz bu durumdan hiç üzüntü duymuyor musunuz? İşte size siyasallaşan bir yargı. Baroyu da aynı duruma düşürüyorsunuz, barolara laf söylerken dönüp bir aynaya bakın. Yıl 2003 -arkadaşım da örnek verdi- bakın, Ahmet Necdet Sezer, Barolar Birliği Başkanını Anayasa Mahkemesine seçtiğinde “Ben Cumhuriyet Halk Partisi üyesiyim, kabul etmiyorum.” dedi. Sizin arkadaşlarınızdan bunu kabul etmeyecek insan yok. Lütfen baroya laf atarken bizim baro başkanlarımıza bir bakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, biz uyarıyoruz, biz uyarılarımızı yapıyoruz; 2010'da da yapmıştık bugün de yapıyoruz. 2010'da referandumdan sonra Türkiye'nin geldiği nokta ortada. Bu barolara siyaseti sokuyorsunuz, baroları bölüyorsunuz, baroları kutuplaştırıyorsunuz; yarın bunun altında kalacaksınız. Biz uyarıyı yapıyoruz. Bakın, tüm milletvekilleri günlerce konuştu, “Bu hatadan dönün.” dedi, bir adım geri atmadınız.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: AKP Grup Başkan Vekili Özlem Zengin şunu söyledi: “Kadın 2002'den sonra adını buldu.” dedi. Bu Meclisin kapısında Trabzon ve Düzce Baro Başkanları vardı, 2 kadın Baro Başkanı vardı; iki gün yerde oturdu, gelip elini sıkma tenezzülünü göstermedi. Bunu da size hatırlatmak istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Başkanım... Başkanım...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, milletvekillerimizden havalandırma konusunda talep geldi. Görevliler havalandırma yapsın.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Başkanım, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.41

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.58****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Burcu KÖKSAL (Afyonkarahisar), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 111’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

26’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Enez Kaplan

Ayhan Altıntaş

İzmir

Tekirdağ

Ankara

Ümit Beyaz

Ayhan Erel

Dursun Ataş

İstanbul

Aksaray

Kayseri

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy

Muazzez Orhan Işık

Hüseyin Kaçmaz

İstanbul

Van

Şırnak

Remziye Tosun

Semra Güzel

Diyarbakır

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tufan Köse

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Çorum

Mersin

İstanbul

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Aydın

İstanbul

Antalya

Abdurrahman Tutdere

Cavit Arı

Uğur Bayraktutan

Adıyaman

Antalya

Artvin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İktidar, etki kuramadığı alanlarda yeni değişiklikler yaparak her türlü muhalefeti kontrol altına almaya, baskı kurmaya çalışmaktadır. Ankara, İzmir ve İstanbul başta olmak üzere birçok baronun muhalif görünmesinin çoklu baro sisteminin gerekçesi olduğu ortadadır. Arkadaşlar, bu kanun teklifi hazırlanırken baroların görüşleri göz önünde bulundurulmamıştır. Bu kanun teklifiyle baroların geleceği barolara rağmen dizayn edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, daha önceki konuşmamda da belirttim: Barolar kamu tüzel kişiliğine sahiptir. Birden fazla erk bu tüzel kişilik üzerinde söz sahibi olamaz. Tapu veren iki farklı tapu dairesi olamayacağı gibi, avukatlık ruhsatını veren iki farklı kurum da olamaz. Avukatlık ruhsatını da tek bir kamu tüzel kurumu vermelidir.

Bu kanun teklifini destekleyenler baroların siyasetleştiğini söylüyorlar ve bu kanun teklifinin de bu duruma çözüm olacağını belirtiyorlar. Bu teklif, farklı siyasi grupların kendi barolarını kurması imkânını sağlamayacak mı? Ayrıca, iktidara yakın olan grup her zaman avantajlı görünecektir, yeni avukatlar da ticari kaygılarla iktidara yakın baroya gidecektir. Yani, değerli arkadaşlar, bahsi geçen kanun teklifinin kabul edilmesi barolarla ilgili sorunları azaltmak bir yana, ziyadesiyle artıracaktır. Yargıyı tamamen yürütmenin emrine vererek antidemokratik bir ortam oluşmasına zemin hazırlayacaktır.

Komisyon konuşmamda da belirttiğim gibi, AK PARTİ’li arkadaşların “Antidemokratik bir yasa çıkaralım.” diye gayret ettiklerini açıkçası çok düşünüyorum çünkü bu ülkede onların da çocukları yaşayacak, sadece bizim çocuklarımız yaşamayacak. Demek ki AK PARTİ’li arkadaşların bu teklifi çıkarırken başka motivasyonları olmalı. Baroları eski vesayet sisteminin bir parçası olarak görüyorlar ve üç büyük ilin delegelerinin Anadolu barolarına söz hakkı vermediğini düşünüyorlar. Anadolu barolarının daha çok söz sahibi olması tabii ki konuşabilir ama burada, bunu bir intikam hissiyle yapıyorlarsa kantarın topuzunu fazla kaçırıyorlar diye düşünüyorum.

46 üyeli Ardahan Barosu ile 4.800 üyeli Antalya Barosunun delege sayılarının aynı olmasını temsilde adalet olarak nasıl açıklayacaksınız? İstenirse Anadolu barolarına daha çok söz hakkı vererek bu dengeyi sağlayacak pek çok yöntem bulunabilir. Gerçekten faydalı bir baro yasası hazırlanacaksa, hukuk eğitiminin sorunları, stajyer genç avukatların sömürülmesi gibi konuları masaya yatıralım. Okulu bitirdikten sonra asgari ücretle üç yıl, beş yıl çalışan genç stajyer çocuklar var. Bunlar, bir yandan asgari ücretle geçinmeye çalışırken, bir yandan da KYK borcunu geri ödemek zorundalar. Öncelikle bu sorunlara çözüm bulalım, KYK borcu yüzünden hacizle karşılaşan yüz binlerce genç var. Barolarla beraber bu konuları, YÖK’le, ilgili bakanlıklarla bir araya gelip hukuk eğitiminden başlayarak gerçek bir reform yapalım ama siz, maalesef, istişareye hiç bakmıyorsunuz. Bu kanunla baroları ele geçirebilirsiniz fakat bu çabanız bir kaleyi yakıp yıkarak fethetmekten farksız. Bu sürecin sonunda kale sizin olabilir ama ortada kale kalmamıştır.

Belki, biliyorsunuz, ben elektrik elektronik mühendisiyim. ODTÜ Elektrik Mühendisliğinden bir arkadaşım bir ileti paylaştı. AK PARTİ’nin oy oranını elektrikteki akım olarak farz edelim. Biliyorsunuz, Ohm yasasına göre, akım eşittir gerilim bölü direnç. Bu formüle göre gerilimi artırarak ya da direnci düşürerek akımı artırabilirsiniz. Malumunuz olduğu üzere, direnci düşürmek yerine gerilimi yükseltmek tercih edildi. Bu tercih yapılırken herhâlde direncin artmayacağı ya da gerilimle aynı oranda artmayacağı kabul edildi ama gerilimin artmasıyla direnç beklenmedik ölçüde arttı. Dolayısıyla, yüzde 50 olarak başladığınız akım yüzde 30-35’lere düştü. Ancak akımı eski hâline getirmek için direnci düşürmek yerine gerilim artırılmaya devam ediyor. Umarım bu kadar gerilimle devreler yanmaz, sigortalar atmaz.

Bu görüşlerimi ciddiye alarak dinlediğiniz için çok teşekkür eder, sadece bizi değil, çocuklarımızı ve torunlarımızı derinden etkileyecek bu tekliften vazgeçmenizi diler, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel.

Buyurun Sayın Güzel. (HDP sıralarından alkışlar)

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, savunma makamını derdest etmeye yönelik olan kanun teklifinin 26’ncı maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Maddede “Çoklu baroların mevcut olduğu yerelerde tüketici hakem heyetlerinde, avukatların bu hakem heyetlerinde görevlendirilmeleri baroların eşit ve dönüşümlü temsili esas alınarak yapılacaktır.” denilmektedir. AKP iktidarının uzun süredir devam eden yargı mekanizmasını bütünüyle ele geçirme operasyonunda eksik bıraktığı tek bir şey kalmıştı, o da Barolar Birliği ve en yüksek avukat sayısına sahip olan yönetimleri ele geçirmek. İşte bu yasa teklifiyle, savunma hakkına ve meslek odalarına darbe yapılarak yargı mekanizmasının bağımsızlık ve eşitlik gibi evrensel ilkeleri tümünden kaldırılmak istenmektedir. Bugün, bu iktidar, bu kavramların hepsini bir çöp poşetine koyuyor ve üzerine demokrasi kâğıdını yapııştırıyor. Üzerinde konuşmak üzere söz aldığım maddede de olduğu gibi bir de buna “eşit ve dönüşümlü temsil” kavramlarını yapııştırıyor. Neyin eşitliği, neyin dönüşümlü temsili? Aleni bir şekilde bu ülkenin Anayasa’sı ile evrensel hukuk değerleriyle sorunuz var. Aleni bir şekilde savunma makamıyla -avukatlar ve barolar- bir derdiniz var. Hukukun üstünlüğünü istemiyorsunuz çünkü bu üstünlüğü kabul ettiğiniz anda iktidarınız kökten sarsılacak, çok iyi biliyorsunuz çünkü kendinizi var ettiğiniz yer hukuk, adalet, yasalar ve insan hakları değil; kendinizi var ettiğiniz yer para, rant ve bitmek bilmeyen bir kötülük dünyası.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede her gün onlarca hak ihlali yaşanıyor, insanlar gözaltında kaybettiriliyor, işkenceye maruz kalıyor ve sadece haklarını savundukları için tutuklanıyor. Bölgede zırhlı araçların öldürdüğü çocukların katilleri serbest bırakılıyor. Hiçbir gerekçe olmadan belediyelere kayyum atanıyor ve demokrasinin temeli olan seçme, seçilme hakkına darbe yapılıyor. Her gün dışarıda onlarca kadın erkekler tarafından katledilirken, tacize, tecavüze, şiddete uğrarken “Aslında, İstanbul Sözleşmesi’ni hiç imzalamamalıydık.” diyerek pervasızca açıklamalar yapıyor; attığınız ufacık hukuki adımlarda, insan hakkı ve kadın hakkı adımlarında bile defalarca pişman oluyorsunuz.

Bu yasa teklifiyle, tıpkı demokratik emek mücadelesi veren sendikalara karşı desteklediğiniz sarı sendikalar gibi sarı barolar yaratmak istiyorsunuz. Nasıl ki iktidarınıza yakın olmayan sendika üyelerine devlet bürokrasini kullanarak sürgün, mobbing ve ihraç ederek zulmediyorsanız; kendi himayenizde olan barolara üye olmayan avukatlara da aynı zulmü uygulayıp savunma hakkını gasb etmek istiyorsunuz. Bugün çoğunluğu iktidar tarafından belirlenen hâkimler karar verirken, dosyaya bakan avukatın hangi baroya kayıtlı olduğuna bakmayacak mı? Yargının azıcık kalmışsa bağımsızlığı, bu şekilde onu da ortadan kaldırıyorsunuz.

Şimdi, burada kalkıp savunma mekanizmasını demokratikleştireceğiz, daha eşit barolar kuracağız demenin hiçbir manası yok. Birazcık olsun demokratik bir işleyiş olmasını istiyor olsaydınız, baro başkanlarına Meclis önünde şiddet uygulanmasına göz yummak yerine, davet eder, fikirlerini ve düşüncelerini alırdınız.

Değerli milletvekilleri, bir yönetime demokratik bir nitelik veren şey, sivil toplumun bağrında filizlenen demokratik kurumlara, meslek birliklerine, sendikalara olan yaklaşımdır. Yaşayan bir demokrasi, toplum yararına çalışan, özerk, kamusal kimliğe sahip meslek örgütlerinin varlığını zorunlu

kılar. Bu emek ve meslek örgütlerine, devlet bürokrasisinden aldığı güçle sopa sallayan anlayışın öfkesinin altında ne yatıyor, biliyor musunuz? Sermayeye olan rantçı iş birliği ve işkenceci otoriteye karşı mücadele eden toplumsal duruş ve tutum var. Bu yüzden, bu yasa teklifiyle, tıpkı 12 Eylül faşist cunta anlayışında olduğu gibi, bu kurumları kendi inisiyatifiniz doğrultusunda yeniden şekillendirmek ve antidemokratik yapılara dönüştürmek istiyorsunuz. Soruyorum, bunun adı sivil darbe değil de nedir? Soruyorum, bu düzenlemeler, devlet ve sivil toplum kurumlarında tıpkı FETÖ'nün yaptığı gibi kendi kadrosunu ve yapısını oluşturmak çabası değil midir? Cemaat, kadrolaşmayı fiili yaparken, AKP iktidar erkini kullanarak hukuksuzca uygulamalarını yasal kılıflara büründürerek kadrolaşmasını yapıyor. Savunma hakkına yönelik derin bir saldırı içerisinde barınan bu yasa bir sivil darbe yasasıdır ve bizler var olduğumuz süreçte, demokrasinin olmazsa olmazı sivil toplum kurumlarını kendi himayeniz aracılığıyla örgütlemenize asla izin vermeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SEMRA GÜZEL (Devamla) – Demokratik siyaseti ve toplumsal muhalefeti, siyasallaştırdığınız yargı ve medya ambargosuyla sindirmenize izin vermeyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan.

Buyurun Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 26'ncı maddede verilen önerge üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, dört gün Adalet Komisyonunda ve Meclis Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında ne yazık ki bir travma yaşanıyor dışarıda. Özellikle, hatırlayın, buna ilişkin, geçen yıl yapılan Türkiye Barolar Birliği Başkanının da katılmış olduğu saraydaki adli yıl açılış görüşmelerinde, yeşil pasaportla alakalı düzenlemede Türkiye Barolar Birliği Başkanı elleri çatlayıncaya kadar alkışlıyordu, diyordu ki “Avukatlar Brüksel’e yeşil pasaportla, dünyanın her tarafına gidecekler.” Ama 2020 Türkiye’sinde öyle bir tabloyla karşı karşıya kaldık ki avukatlar Türkiye Cumhuriyeti nüfus cüzdanıyla cumhuriyetin başkentine, Türkiye Büyük Millet Meclisine bile giremediler değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu garabeti, bu çelişkiyi ortaya koymak istiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, burada, şöyle bir tez ileri sürülüyor, diyorlar ki “Bu sadece 3 tane baroyu ilgilendiren bir düzenleme; Ankara, İstanbul ve İzmir.” Bu 5 bin rakamıyla ilişkili olarak da önümüzdeki günlerde veya aylarda, Antalya’yla alakalı da bir düzenleme 5 bin üzerine bir skala rakamı çıkabilir ama aslında, Türkiye’deki bütün avukatlarla alakalı, yüzde 57’nin üzerindeki avukatı ilgilendiren bir düzenlemeyle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlarım, burada, Komisyonunda arkadaşlarımız, muhalefet milletvekilleri günlerdir buna ilişkin kaygılarını sizlere dile getiriyorlar ama ne yazık ki bu konuda herhangi bir şey, tepki görmüyoruz. Tahmin ediyorum ki çok kısa bir süre içerisinde de buna ilişkin düzenleme çıkacak, biraz sonra da oylarınızla kabul edilecek. Buna ilişkin, tarihe not düşülmesi açısından, size yapmış olduğumuz konuşmalarda bir umut olması açısından diye değil; bir problemi, önümüzdeki dönemde karşılaştığımız bir olayı anlatma açısından, tarihe not düşme açısından bu konuşmaları yapıyoruz.

12 Eylül 2010 tarihindeki halk oylamasında da yine, bu Parlamentoda, bizler dışarıda “Yargıyı bir çeteye teslim ediyorsunuz.” diye uyarılarda bulunduk ve aradan bir zaman geçtikten sonra, 13-14 bin hâkimin olduğu bir ülkede 3.500-4 bin civarındaki hâkimin bir gecede dışarıya koydunuz değerli arkadaşlarım yani bir Fetullahçı çeteye bu insanları teslim ettiniz. Hatırlayın, o dönemlerde bununla alakalı yargılamaları yapan hâkimleri, savcılarını bir anlamda o çeteye teslim ettiniz.

Değerli arkadaşlarım, bir şeyi açıkça ifade edelim: Bu ülkede yargının başka ayakları yani Yargıtay ayağı, Danıştay ayağı, diğer ayaklar ne yazık ki teslim alınmıştır. Bağımsız olması gereken ve yargılamanın asli unsurlarından bir tanesi olan barolar şu anda bağımsız durumdadır, şu anda buna ilişkin bir operasyon yapılıyor. Buraya arkadaşlarımız çıkıyor sizlere konuşurken –aslında o görüşlere katılmıyorum- diyorlar ki: “Efendim, barolar bölünecektir. Barolar bölüneceği için Türkiye’nin üniter yapıyla alakalı sıkıntı çıkacaktır.” Bu sizi etkilemiyor. Bunu da sizlerle alakalı anlayışla karşılıyorum değerli arkadaşlarım.

Bakın, 12 Eylül 2010’da bu halk oylaması yapıldığı zaman yargının hâkim ayağı, savcı ayağı çöktürülmüştür. Komisyonunda yaptığım görüşmede de söyledim -bakın, çok önemli- her konuda toplumdaki ses geliyor, birçok şeyde karşılık alamıyoruz. Bakın, Türkiye’de 100’ün üzerinde hukuk fakültesi var, 1 tane hukuk fakültesinden bile ses gelmiyor değerli arkadaşlarım. Benim mezun olduğum Ankara Hukuk Fakültesinde, 5 Kasım 1925’te Mustafa Kemal Atatürk, Ankara Hukuk Mektebinin açılışında “Cumhuriyetin müeyyidesi olacak bu müessesenin küşadında duyduğum saadeti hiçbir teşebbüste duymadım.” diyor değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, çok ilginç bir söz “Cumhuriyetin müeyyidesi olacak bu müessesenin küşadında duyduğum saadeti hiçbir teşebbüste duymadım.” diyor. Bakın, yine şeyde ifade ettim, onun Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt, cumhuriyet savcılarına “Meriç kıyılarında çalışan Türk köylüsünün kaybolan sabanından tutunuz da bu vatanda yaşayanların uğrayacağı en ufak haksızlıktan, hatta Bingöl Dağları’nın ıssız kuytularında nafaka bekleyen öksüzlerin gözyaşlarından siz sorumlusunuz.” diyor değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bunu cumhuriyet savcılarının diyor. Biz, bu konuda, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, o Fethullahçılar yargılama yaptıkları zaman, o cumhuriyet savcılarının altına Mercedesleri tahsis ettiğiniz zaman “Bu ülkede bir cumhuriyetin savcıları var, bir de cumhuriyetin avcıları var.” diyorduk değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Bu gerçekleri göz ardı ettiniz.

Şimdi, biz de buradan Mustafa Kemal’in milletvekili olarak, onun Genel Başkanlığını yapmış olduğu parti grubunun milletvekili olarak, size tarihsel bir uyarıda bulunuyoruz değerli arkadaşlarım. Bu proje, bu ülkenin ulus devlet kimliğini, üniter devlet kimliğini önümüzdeki günlerde tehlikeye düşürecektir. Bunu hep beraber yaşayacağız.

Bakın, bu ülkede baro başkanları, 80 baro başkanı geldi, bugün cumhuriyetin Parlamentosunda sokaklara geldiler ve bir direniş gösteriyorlar, diyorlar ki “Bu düzenlemeyi bize sorun değerli arkadaşlar.” Bu tarihsel bir sorumluluk, üzerimizdedir. Çeyrek asır avukatlık yapmış olan bir arkadaşınız olarak buna ilişkin önümüzde yaşayacağımız sorunları, garabeti görüyorum. Bir pazarlık yapılmıştır, Türkiye Barolar Birliği Başkanı dün buradaymış, biz Sayın Başkanım ile beraber Sakarya’daydık. Türkiye Barolar Birliği Başkanı gelmiş, burada arka taraftan izlemiş. Bir pazarlık yaptılar değerli arkadaşlarım. Benim bildiğim, “kazan-kazan” ilkesi diplomasinin temel kurallarından bir tanesidir. Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Cumhurbaşkanımızla, Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanıyla bir pazarlık yaptı değerli arkadaşlarım, “Ülke sende barolar bende.” diye. (CHP sıralarından alkışlar) Ama gelinen tabloda şunu asla unutmayın: Ona bir zırh koydunuz, o zırh da şudur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlarım, temsilde adalet ve çoklu baroyla alakalı -ben ona paralel baro diyorum- ona bir zırh koydunuz. Daha önceki düzenlemede, şu anda mevcut düzenlemede, 10 baronun talepte bulunarak olağanüstü genel kurul yapılmasıyla alakalı düzenleme varken, şimdi bir 25 baro skalasına çıkardınız ve diyorsunuz ki: “Herhangi bir şekilde seçimli baroyla alakalı talepte bulunamazsınız.”

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Barolar Birliği Başkanı arkadaşlarını yarı yolda terk etti. Çok kibar bir terimle diyorum. Bakın, şunu asla unutmayın: Bu beyefendi, böyle bir düzenlemede bulundu. Bununla alakalı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bakın, müsaade edin, değerli arkadaşlarım, bunu itiyat hâline getiren bir arkadaş, önümüzdeki dönemde mutlaka beraber yürüdüğü arkadaşı da yarı yolda bırakacaktır. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bir itiyat hâline geldiği zaman... Ha, “Bunun tarihi ne zaman olacaktır?” dersiniz, ben size kehanette bulunmayayım, bu Nostradamus’un kehaneti değildir; siyasal iklim değiştiği zaman arkadaşları da değişecektir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

26’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Karaman...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

66.- *Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman’ın, Ayasofya’nın cami olarak ibadete açılmasına vesile olan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a ve emeği geçen herkese teşekkür ettiğine, Sakarya ili Adapazarı ilçesi Taşkısıği Mahallesi’nde meydana gelen patlamada şehit olan askerlere Allah’tan rahmet dilediğine, Erzincan ilinde şiddetli yağışların sel felaketine neden olduğuna ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, birlikte tarihî bir ana şahitlik ettik, Ayasofya’nın ibadete açılmasının mutluluğunu yaşıyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a şükranlarımı arz ediyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Canı gönülden hayırlı olsun diyorum ve Allah’a şükrediyorum.

Sakarya’daki şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum.

Sayın Başkanım, seçim bölgem Erzincan genelinde meydana gelen aşırı yağışlar sebebiyle, merkezde Günebakan, Kemah’ta Yücebelen, İliç’te Büyükgümüşlü, Çayırılı’da Cennetpınar köylerinde dolu ve sel felaketi olmuş, şu anda da Tercan’da Kureysli ve Sarıkaya köy yolları kapanmış durumdadır. Sayın Valimiz Mehmet Makas ve kamu kuruluşları yoğun çalışma yapmaktadırlar, teşekkür ediyorum.

Hep dedik ya devlet milletin yanındadır, DSİ’nin gayretli çalışmaları sayesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koç...

67.- *Ağrı Milletvekili Abdullah Koç’un, Ağrı ilinde meydana gelen sel felaketinin yol açtığı zararların karşılanmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması*

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan Ağrı’da, akşam saatlerinde aniden bastıran sağanak yağış nedeniyle sel meydana gelmiştir. Merkeze bağlı Aşağı Saklıca köyünde küçükbaş hayvanların telef olmasına ve evlerin zarar görmesine neden olmuş ve ayrıca Taşlıçay deresinin ıslahı için kurulan şantiye, makineleriyle beraber sular altında kalmıştır. İşçiler ölümden dönmüştür. Geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor, hasar tespit çalışmalarının yapılmasıyla zararlarının derhâl karşılanmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Keven...

68.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Sakarya ilindeki patlamalarda hayatını kaybeden yurttaşlara ve şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Yozgat ili Boğazlıyan ilçesinde yaşanan dolu afetinde zarar gören çiftçilere geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ve çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sakarya'daki patlamalarla yaşamını kaybeden yurttaşlarımıza ve şehit askerlerimize Allah'tan rahmet diliyor, yaralıları acil şifalar diliyorum.

Yozgat Boğazlıyan ilçemizde dün 3'üncüsü yaşanan dolu afetinde zarar gören çiftçilerimize buradan geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Boğazlıyan, Ovakent ve Özler bölgelerinde etkili olan dolu afetinde tarım arazilerindeki mahsul büyük oranda zarar gördü. Bir ay içinde 3'üncüsü meydana gelen dolu afetinde oluşan zararın karşılanmasına yönelik bir ödenek ayrılacak mıdır, merak ediyoruz. TARSİM sigortası bulunmayan, çeşitli gerekçelerle sigorta yaptıramayan çiftçilerimizin mağduriyetini gidermek için neler yapmayı düşünüyorsunuz, merak ediyoruz. Afettede çiftçilerin borçlarına bir erteleme veya yapılandırma getirilecek midir? Bu insanların Ziraat Bankasına olan borçları, kredileri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – 27'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, bu önergelerin 2'si aynı mahiyette olup ilk olarak bu önergeleri birlikte işleme alacağız.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Tufan Köse	Alpay Antmen	Zeynel Emre
Çorum	Mersin	İstanbul
Rafet Zeybek	Gülizar Biçer Karaca	Turan Aydoğan
Antalya	Denizli	İstanbul
Süleyman Bülbul	Abdurrahman Tutdere	Cavit Arı
Aydın	Adıyaman	Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Muazzez Orhan Işık	Hüseyin Kaçmaz
İstanbul	Van	Şırnak
Garo Paylan	Semra Güzel	Remziye Tosun
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca.

Buyurun Sayın Karaca. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yaklaşık sekiz günden bu yana barolara ilişkin düzenlemeyle ilgili sayısız konuşma yapıldı. Bu yürürlük maddesinde ben sormak istiyorum: Bu kanun değişikliğine neden ihtiyaç duydunuz? Demokrasilerde kanunlar toplumun ihtiyaçları, toplumun genelinin ihtiyaçları ya da taleplerine göre şekillenir ama otoriterleşen rejimlerde rövanşist anlayışla kanunlar yapılır.

Şimdi, ben sizlere bu kanunu neden değiştirme gereği duyduğunuza ilişkin birkaç soru sormak istiyorum. Türkiye, Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 126 ülke arasında 109’uncu sırada. Bu kanunu değiştirdiğiniz zaman 1’incilik kürsüsüne mi çıkaracaksınız Türkiye’yi? Hayır. Hâkim ve savcılar atamada liyakat ve bağımsızlık sıralamasında Türkiye sonuncu sırada; acaba altın, gümüş ya da bronz madalya mı takılacak bu kanun geçtiğinde? Elbette ki hayır. Vatandaşların yargıya ve mahkemelere güven endeksinde, 167 ülke içerisinde 2009’da 31’inci sırada iken, 2019’da, maalesef, 103’üncü sıralamaya gerilemişiz yani, Ürdün’den bile 46 sıra geriye düşmüşüz. Şimdi, soruyorum: Bu kanun çıktığında şampiyon mu olacak Türkiye hukukun üstünlüğünde, yargı bağımsızlığında ya da vatandaşın yargıya güveninde? Ya da bu kanun değişikliğiyle ayda 583 lira gelirle geçinmek zorunda kalan, aç yatan vatandaşlarımızın, 11 milyon yurttaşımızın gelirinde bir artış mı olacak?

Geçtiğimiz hafta kasaba giden, 1 kilo kıymanın fiyatını soran ve fiyatı duyduğunda eziklikle, mahcubiyetle elindeki parayı simsıkı sıktıktan sonra açıp “5 liralık kıyma ver.” diyen teyzenin bu mahcubiyetini ve bu mahcubiyetten öfkesini mi ortadan kaldıracak? Elbette ki hayır. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu kanunla, sizler, otoriterleşen iktidarınızı güçlendirmek, gitmekte olan koltuğunuza tekrar tutunabilmek amacını taşıyorsunuz. Şimdi, günlerdir İstanbul Barosu, Ankara Barosu, İzmir Barosundan bahsediyorsunuz ve İstanbul Barosuna ilişkin sayısal veriler veriyorsunuz. Şimdi, bu İstanbul Barosu neler yapmış, birkaç başka sayısal veriyi sizlerle paylaşacağım: 2019 yılında İstanbul Barosuna hak ihlali yaşayan 12.402 kadın başvurmuş ve bu kadınların tamamına ücretsiz avukat atanmış. 2020 yılının daha ilk altı ayında 3.823 kadına çıkmış. Şule Çet dosyasını hatırlarsınız değil mi? Delil yetersizliğinden takipsizlik kararı verilen ve sanığı serbest bırakılan davada, İstanbul Barosu ve kadın derneklerinin mücadelesiyle yeniden dava açtırılmış ve Şule Çet’in ölümüne neden olanlar cezalandırılmış ve tutuklanmıştır.

İzmir Barosu, Menderes’te okul müdürlüğü yapan, kırk yıldır aynı okulda görev yapan vatandaşın, zatın çocuklara cinsel istismar davasına müdahil olmuş ve en ağır zararı, en ağır cezayı almasını sağlamışlar. Serviste unutulmuş Alperen Sakin çocuğumuzun, on beş günlükken cinsel istismara, adı dahi konulmadan cinsel istismara uğrayan bebek Tatar’ın davasında İzmir Barosu müdahil olmuş ve sanıklarına en ağır cezanın alınmasını sağlamış. İzmir Dikili’de kocası tarafından baltayla öldürülen Işık İkizoğlu’nun, İzmir’de boşandığı kocası tarafından öldürülen Serpil Erfındık’ın, İzmir Tire’de 4 yaşındaki çocuğunun gözleri önünde bıçakla öldürülen Müzeyyen’in davalarında İzmir Barosu aktif olarak rol almış ve müdahil olmuş.

Ankara Barosu, başta Atatürk Orman Çiftliği talanına “Dur!” demek için, sayısız doğa katliamlarında sizlerin önüne en büyük engelleri çıkarıp hukuki mücadele vermiş.

Daha geçtiğimiz günlerde, damat İstanbul için, rant projeniz için Ankara, Bursa, Antalya, Balıkesir, Aydın, Gaziantep, Şanlıurfa, Yalova, Artvin, Mersin, İzmir gibi birçok baro dava açmış yani sizlerin Türkiye Cumhuriyeti’ni dönüştürmek istediğiniz anlayışın karşısında dimdik, onurluca, o cübbe altında avukatlarımız ve o barolarımız durmuş. İşte, bu nedenle rövanş almak istiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, barolar Cerattepe’dir, barolar Kaz Dağları’dır, barolar Eskişehir Alpu’dur, barolar Karaman’da tacize uğrayan çocuklarımızdır, barolar Aladağ’da yanan canlarımızdır, barolar aynı zamanda “Vurmayın, ölüyorum.” diyen ve hunharca öldürülen Ali İsmail Korkmaz’ın adalet mücadelesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Barolar “Çocuğumu keşke dövmeselerdi, Alish’imin çok canı yanmış keşke kurşunla vursalardı.” diyen annesi Emel Hanım’ın mücadele yoldaşdır.

Evet, biraz sonra bu kanun teklifinin oylamasında eller havaya kalkacak ama şunu açıkça ifade etmek isterim ki bugün, burada Avukatlık Kanunu’na, baroların bölünmesine, bu ülkenin bölünmesine “Evet” oyu verenler, 2013’de aynı menzile yürüdüğünüz FETÖ terör örgütünün hayalini gerçekleştirenler olarak sizleri tarihe yazacak. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Hadi canım sen de! Kaç defa anlattık, kaç defa!

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) - Bizleri de hak ihlaline uğramış, tek sığınacak limanı barolar, cübbeli avukatlar olarak görmüş tarihe onurlu insanlar olarak geçecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben, bundan yaklaşık beş yıl önce “Türkiye daha demokratik bir ülke olsun.” diye milletvekili oldum ama maalesef, Dimyat’a pirince giderken evdeki bulgurdan da olduk arkadaşlar.

Bakın, on gündür baro meselesini konuşuyoruz ve on gündür utanıyorum arkadaşlar, on gündür utanç duyuyorum. Türkiye’de baro başkanları, 80 baro başkanı imzasıyla Meclise başvuruda bulunuyorlar, “Biz bu yasayı istemiyoruz.” diyorlar ve baro başkanları Ankara’nın göbeğinde tartaklandılar arkadaşlar, itildiler, kakıldılar ve Türkiye’miz hukuk devleti olmaktan biraz daha uzaklaştı arkadaşlar.

Demokrasiler denge ve denetleme rejimleridir. Bakın, biz, Meclis olarak kendi yasalarımızı çıkarmıyoruz, saraydan gelen fermanlara yalnızca mühür basıyoruz. Herhangi bir gücünüz yok arkadaşlar, yalnızca gelen talimata göre el kaldırıp, el indiriyorsunuz. Kendi düşüncelerinizi ortaya koyamıyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp ama!

GARO PAYLAN (Devamla) – Bizim, sarayı dengeleyip denetleyecek bir gücümüz, maalesef, yok.

Diğer bir güç yargı. Bakın, herhangi birimizin başına bir iş geldiğinde, bir haksızlığa uğradığımızda, bir gadre uğradığımızda ne yaparız? Yargıya gideriz. Yargının üç ayağı var. Biri yargıçlar, hâkimler.

Değerli arkadaşlar, biz HDP vekilleri olarak -hepimiz bakın- mesaimizin en az üçte 1'ini mahkemelerde geçiriyoruz, en az üçte 1'ini. Hiçbir zaman tarafsız ve bağımsız yargıçlar olmadı; evet, meslek onurunu sürdürmeye çalışan yargıçlar oldu ama büyük çoğunluğu tarafsız ve bağımsız değildi. Ama hiçbir dönemde -bakın, ben 48 yaşındayım- bu kadar taraflı ve bu kadar bağımlı hâkimler de olmadı arkadaşlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz görmüyordunuz o zaman.

GARO PAYLAN (Devamla) – Hâkimlerin tamamı -neredeyse tamamı- sizden gelen talimatlara göre karar veriyor arkadaşlar. Yani yargının birinci ayağı ak hâkimlerden oluşuyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hâkimler tarafsız ve bağımsızdır ya. Anayasa'da yazılı ya!

GARO PAYLAN (Devamla) – Arkadaşlar, ikinci ayağı savcılar. Savcılara baktığımızda neredeyse bütün fezlekeler, bütün iddianameler sizden gelen talimatlara göre yazılıyor yani yargının ikinci ayağı da ak savcılardan oluşuyor arkadaşlar, ak savcılar.

Şimdi geldiniz üçüncü ayakla mücadele ediyorsunuz yani savunmayla mücadele ediyorsunuz. Bakın, savunma, hukukun evrensel ilkelerine göre hepimiz, herhangi birimiz gadre uğradığında bizleri savunmak için orada var; barolar bunlar için örgütlenmiş meslek örgütleri. Şimdi bu meslek örgütlerine saldırıyorsunuz ve bunları da bölmeye, parçalamaya kalkıyorsunuz.

Büyük bir yanlış içindesiniz ve bu büyük yanlışta çok ironik bir durum daha var arkadaşlar. Bu yasayı kimin için çıkarıyorsunuz? Bu yasayı kimin için çıkarıyorsunuz, size soruyorum? Bu yasa bir kişi için çıkıyor yani kişiye özel çıkarılmış bir yasa; buraya gelebilen tek bir avukat vardı, şurada izleyen, Sayın Metin Feyzioğlu için çıkarılmış bir yasa.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hani sarayaydı?

GARO PAYLAN (Devamla) – Ya, arkadaşlar, gerçekten, Allah önce insanın aklını almış, bence sizin de önce aklınızı aldı. Ya, 28 Şubatı dillendirdi burada Özlem Hanım, 28 Şubatın baş savunucusu kimdi? Sayın Metin Feyzioğlu. Başörtüsü yasaklarından bahsettiniz. Başörtüsü yasaklarının birinci savunucusu, yılmaz savunucusu kimdi? Metin Feyzioğlu.

Şimdi Metin Feyzioğlu'na özel, Metin Feyzioğlu'nu bir kez daha Barolar Birliği Başkanı yapacak bir yasal düzenlemeye az sonra -eğer vicdanınız el verirse- el kaldıracaksınız arkadaşlar. Bakın, FETÖ'nün istediği bir yasal düzenlemeydi bu, FETÖ'nün istediği paralel baroları kurmak. Onlar başaramadı. Siz “Aldatıldık.” dediniz, ortaklığı bozdunuz. Ne yaptınız? Yüzünüzü eski devlete döndünüz, statükoya döndünüz, onlarla bir ittifak yaptınız. Şimdi statükonun bir talebi var: “Devleti siz yönetiyorsunuz -barolar anlamında da- barolarda da Metin Feyzioğlu'nu istiyoruz.” diyor eski devlet.

Değerli arkadaşlar ya, bu eski devlet dediğimizin gadrine hepimiz uğramadık mı? Bu ülkenin Ermeni'si, Türk'ü, Kürt'ü, başörtülüsü, inançlısı, inançsızsı hep beraber o eski devletin gadrine uğramadık mı? Metin Feyzioğullarının gadrine uğramadık mı? Metin Feyzioğlu'na özel bir yasal düzenlemeyi buradan çıkarmaya gönlünüz nasıl el verecek? Size bu yoldan behemehal vazgeçmenizi öneriyorum arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, sözlerime son verirken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bugün şu anda 11 Temmuz girmiş durumdayız arkadaşlar. 11 Temmuz 1995'te Yugoslavya iç savaşında Srebrenitsa'da bir soykırım gerçekleşti arkadaşlar. Buradan Srebrenitsa soykırımında hayatını kaybeden Boşnakları saygıyla anıyorum arkadaşlar ve ne mutlu ki Boşnaklara, bu mücadeleyi sürdürdüler ve Srebrenitsa soykırımının faillerini insanlık önünde mahkûm ettiler. Buradan bir kez daha Srebrenitsa soykırımının mağdurlarının anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Bir kişinin daha anısı önünde saygıyla eğileceğim; o da birkaç saat önce 7'nci ölüm yıl dönümünü idrak ettiğimiz Ali İsmail Korkmaz değerli arkadaşlar. Ali İsmail Korkmaz bu ülkenin onurlu bir vatandaşıydı, Gezi isyanı sırasında katledildi. Onun da anısı önünde hep beraber saygıyla eğilelim.

Saygılar sunarım arkadaşlar, teşekkür ederim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınızı sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“Madde 27- Bu Kanun yayımı tarihinden sonraki 7 gün içinde yürürlüğe girer.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ümit Beyaz

Enez Kaplan

İzmir

İstanbul

Tekirdağ

Ayhan Erel

Dursun Ataş

Arslan Kabukcuoğlu

Aksaray

Kayseri

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri; yüce kurulu saygıyla selamlarım.

Madem amaç daha demokratik bir yapı oluşturmak, doğrudan doğruya demokrasi işletelim, bütün avukatlar sandık başına gitsinler ve Barolar Birliği Başkanını, yönetim organlarını seçsinler. Avukatlarınız doğrudan doğruya seçsinler. Temsilde adalette samimiyseniz eğer bunu yapın. Meseleniz barolarda yeterli temsil değil, amaç başka. Avukatların yargının kurucu unsuru olması nedeniyle Türkiye Barolar Birliği ile baroların Anayasa'da “yargı” bölümü içerisinde yer alması, diyalektik dokuya uygun olacak şekilde cumhuriyet savcılarının, savunma temsilcisi avukatlarla eşit hâle getirilmesi, adliyedeki fiziki mekânların buna göre ayarlanması ve sanık ile müdafinin duruşmada yan yana durmaları arzu edilecek, istenecek bir şeydir. Bunlar On Birinci Kalkınma Planı'mızın adalet hizmetlerinde etkinlikle ilgili özel ihtisas raporlarına ait ibarelerdir. Fikrinizle zikriniz uyuşmadı gitti; bir olması gerekir; bir dediklerinize bakın, bir de yüce Meclise sunduğunuz tekliflere. Devletin kurumları süs olsun diye yoktur; eylem için vardır, fonksiyon için vardır. Eylemleri yoksa, fonksiyonları yoksa bu kurumlar süsten de öteyedir.

Yükseköğrenimde 7,5 milyon öğrencimiz var diye övünüyoruz ama yılda aldığımız patent başvurusuna bakın, ülkenin ilerlemesine bakın ve yargıdaki seviyesine bakın, bunların hepsi de yerlerde sürünmektedir. Ve bu kurumların başında, örneğin hukuk fakültelerinin başında illaki hukukçu, hukuk bilen, hukuk mezunu dekan olmasa da bunların kalkıp şu anda görüşülen konularla ilgili fikirlerini açıklaması lazım. Ne çare ki ülkemizde yer alan 133 tane hukuk fakültesi sessizlik içerisinde. Yalnız bunlar sessizlik içerisinde değildir, isimlerinin başında “doçent” “profesör” unvanını taşıyan insanlar da sessizlik içerisinde. Zannedersiniz ki bu “doçentlik”, “profesörlük” unvanı onlara piyangodan çıkmış. Zihin budur, kafa budur, sorun budur.

Ülkede bir ses “Otur.” diyor, oturuyorlar; “Kalk.” diyor, kalkıyorlar. Soruna yol gösterecek olan, hakemlik yapacak olan kurumlar, kişiler suskunluk içinde. Çoklu baronun tek bir amacı var, Barolar Birliğinden tek bir ses çıkıyordu, bu ses muhalifti, şimdi ortadan kalsın ve Hükûmete ses çıkmayacak ya da ses çıkarsa da etkisiz hâle gelecek ses olsun. Amaç bu, bunun için uğraşılıyor, kurumlar önemsizleştiriliyor.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde stajyer avukatların ekonomik durumlarını düzelteren maddeler keşke olsaydı. Yine, hukuk fakültesi okuyup staj yapmayı bekleyen ama işinden olmayı göze alamayan kamu çalışanlarına staj konusunda düzenlemeler olsaydı. Keşke, genç avukatların baro yönetiminde görev alabilmelerine yönelik düzenlemeler olsaydı. Emekli avukatlarımızın ortalama 2.500 lira maaş ile geçindiklerini düşünürsek o da ayrı bir problem.

Bir şey daha yok, o da dünyada “çoklu baro” diye bir şey yok, böyle bir kavram yok. Amerika Birleşik Devletleri’nde her eyalette bir baro mevcuttur. İngiltere’de 2 tip avukatlık vardır; “barrister” ve “solicitor”. Ama her bir mesleki grup için yine sadece tek bir örgüt bulunmaktadır. Almanya’da toplam 28 baro bölge mahkemelerinin yetki alanlarında bölge bazlı kurulmuşlar ve kamu hukuku tüzel kişiliği niteliğindedirler. Japonya’da her bir bölge mahkemesinin yetki alanında tek bir baro bulunmaktadır. Yine, özetle, dünyanın hiçbir gelişmiş demokrasisinde aynı bölgede yetki sahibi olan birden fazla baro anlamında bir çoklu baro modeli yoktur. Medeni dünyada durum bu iken bizde neden böyle bir kanun dayatılmakta, yanıtını hepimiz biliyoruz. Yanıt, AK PARTİ iktidarı ak baroları istemektedir ve onu yaratmaya çalışmaktadır. Yasama, yürütme, yargıyı Sayın Cumhurbaşkanı yetkisine geçirdi ama olmadı, artık savunmayı da önemli oranda kontrol altına almak istiyor. Böylece yargının her 3 ayağını da kontrol altına almaya uğraşılıyor. Ayrıca küçük ve orta iller bahanesiyle Türkiye Barolar Birliği oluşumu manipüle edilmeye çalışılmaktadır. Kanun bu hâliyle yasalarsa Türkiye Barolar Birliği yönetimi malum başkan ve türevlerinin elinde kalmaya devam edecektir. İktidara yakın bir Türkiye Barolar Birliği yaratılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın Sayın Milletvekili.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Ayrıca her gelen iktidara yakın ve ona güdümlü bir baro gerçeği maalesef ortaya çıkacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

28’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 28’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 28 – Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir

Ümit Beyaz
İstanbul

Ayhan Erel
Aksaray

Enez Kaplan
Tekirdağ

Behiç Çelik
Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tufan Köse	Alpay Antmen	Turan Aydoğan
Çorum	Mersin	İstanbul
Zeynel Emre	Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek
İstanbul	Aydın	Antalya
Cavit Arı	Abdurrahman Tutdere	Mustafa Sezgin Tanrıkulu
Antalya	Adıyaman	İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Oya Ersoy	Remziye Tosun	Muazzez Orhan Işık
İstanbul	Diyarbakır	Van
Semra Güzel	Mahmut Toğrul	Hüseyin Kaçmaz
Diyarbakır	Gaziantep	Şırnak

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 28’inci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şairin dediği gibi “Söylesem tesiri yok, sussam gönül razı değil.” Ama yine ben bildiklerimi sizlerle paylaşmaya devam edeceğim.

Anayasalar, kanunlar millet ile devlet arasında yapılan sözleşmelerdir. Sözleşmelerde tarafların iradeleri birbiriyle örtüşürse, tarafların iradeleri birbirine eşit şekilde sözleşmelere yansır, o sözleşmeler, o kanunlar, o anayasalar uzun ömürlü olur. Türkiye’de sıkça anayasaların değişmesiyle, anayasa üzerinde değişikliklerin yapılmasıyla, millet ile devlet arasında yapılan sözleşmelerde milletin dilek ve taleplerinin, iradesinin anayasalara yansımadağı görülmektedir. Görüşmekte olduğumuz teklifte de maalesef bu yasanın en büyük paydaşı olan avukatlar, barolar, Barolar Birliğinin görüşleri, düşünceleri, duyguları yer almamaktadır. Bu kanunu, bu mesleği icra eden avukatlar talep etmemekte, barolar talep etmemekte, Barolar Birliği de karşı gelmektedir. Buna rağmen, bu sözleşmede, bu kanunda ısrar etmenin hiçbir anlamı yok; zira, taraflardan birinin iradesi bu sözleşmeye yansımadağı için çok kısa sürede bu sözleşme diğer sözleşmelerde, kanunlarda olduğu gibi kanun çöplüğünde yer alacaktır endişesi taşıyoruz. Biz de on bir gündür burada mesaimizi bir nevi boşa harcamış gibi görünüyoruz. Hani görürüz ya esnafları gezerken, esnafların hemen oturduğu masanın arkasında Hazreti Ömer’e ait bir söz vardır: “Bugün Allah için ne yaptınız?” Biz de memlekete gittiğimizde “Millet için ne yaptınız?” dediklerinde, on bir gündür avukatların istemediği, baroların istemediği, Barolar Birliğinin karşı geldiği bir kanun teklifi çıkardık demek zorunda kalmanın üzüntüsünü yaşayacağız.

Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; biz, bu kanun teklifi görüşülürken laf olsun diye muhalefet yapmadık, duygularımızı, düşüncelerimizi anlattık. Avukatların lehine olanlara; işte, aidatların yarı oranında alınması, kılık kıyafete özgürlük getirilmesi, avukatlara verilen cezalarda yargı yolunun açılması yönündeki düzenlemelere evet dedik ama bunun yanında defalarca yüksek sesle komisyonda ve şimdi burada dillendirdiğimiz hâlde dikkate almadınız.

Baroların yaklaşık yarısı on yıllık kıdeme sahip değil, yaklaşık 50 bini beş yıllık kıdeme sahip değil ama sizler bu baro yönetimlerine seçileceklerde olan kıdem şartına maalesef dokunmadınız. Yarısı genç olan bir baronun Barolar Birliğinde baro yönetim organlarında kendilerini temsil ettirmesine imkân sağlamadınız. Hem “Temsilde adalet, temsilde adalet.” diye bağırıyorsunuz hem de gençlerin temsil edilmesine karşı geliyorsunuz, onların temsil edilmesinin önüne barajlar, kanunlar getiriyorsunuz. Söyledikleriniz ile icraatlarınız birbirini tutmuyor, dolayısıyla samimiyetinizi sorgulama ihtiyacı hissediyoruz. Keşke bu düzenlemeleri yaparken...

Yine biliyorsunuz, Barolar Birliğinde dört yıllığına Barolar Birliği Başkanı ve baro organları seçilirken illerdeki barolarda seçimler iki yılda bir yapılmaktadır. Bunu paralel hâle getirin dedik, buna bile duysanız kaldınız. Şimdi illerde iki yılda bir baro başkanları, baro yönetim kurulları ve üst delegeleri seçilirken Barolar Birliği kendilerine yakın üst delegeler ayarlamak adına bu seçimlere müdahale ediyor. Bu müdahalenin önüne geçmek için gelin illerdeki baro seçimlerini de dört yıla çıkarın. Düşünün, iki yıllığına seçilen bir baro başkanı yaklaşık altı ay tebrikleri kabul ediyor, altı ayda baroyu tanıyor, ondan sonra, bir sonraki seçimlere hazırlanmak için mesaisini harcıyor. E nasıl çalışacak? Baroya nasıl faydalı olacak? Hem “Biz bu düzenlemeyle baroların daha verimli olması için mesleki alanlarda bu mesleği icra edenlerin sorunlarını daha üst düzeyde çözüme yoluna gidiyoruz.” diyorsunuz hem de bu makul ve mantıklı teklifimize bile “hayır” diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN EREL (Devamla) – Az sonra kanun teklifi kabul edildiğinde -Grup Başkan Vekili arkadaşımız burada mı bilmiyorum- daha önce de söylemişim, aynen şöyle bir konuşma yapacaksınız: “Çok değerli muhalefetin görüşlerinden çok çok faydalandık.” Hiç faydalanmadınız. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) “Ve muhalefete teşekkür ediyoruz.” Bize lütfen teşekkür etmeyin. Bakınız, bir kez daha söylüyorum: Bize, görüşlerimize değer verip görüşlerimizin en azından bir kısmını yansıtmadığınız kanun metninden dolayı bize teşekkür etmeyiniz. Zira, gittiğimiz yerde avukat arkadaşlar “Siz de bu kanuna ortak oldunuz.” şeklinde bir algıya kapılıyorlar. Bu kanunun günahı da size ait, sevabı da size ait; Allah işinizi gücünüzü rast getirsin. Umarım ve dilerim ki bu kanunla bu mesleği icra edenler mutlu olurlar.

Size de mutlu geceler diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle grubuma teşekkür ediyorum bu son konuşmayı bana verdikleri için. (CHP sıralarından alkışlar)

Sonuçta, eğer baroların tarihi yazılacaksa, avukatlığın tarihi yazılacaksa Diyarbakır Barosunun bunda bir yeri var. Ben de onun onurlu temsilcilerinden biriyim. O yüzden grubuma bir kez daha teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada bir tarih yazılıyor değerli arkadaşlar. Bu Meclis ve sizler bana neyi hatırlatıyorsunuz biliyor musunuz arkadaşlar? Geçmişimi, ölüm kokusunu hatırlatıyorsunuz, ölüm. Niye diyeceksiniz? 1986 yılı, Diyarbakır Barosunun Genel Sekreteriyim, Diyarbakır Cezaevinde ölüm orucu var ve insanlar ölüyorlar. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısı Baro Başkanımızı ve beni aradı bu ölümlere son verin diye. Bizler Başsavcılığın araçlarıyla gece evlerimizden alındık. Sıkıyönetim var bakın, sıkıyönetim var. İnsanlar ölmesin diye... Gittik koğuşlara girdik, ölüm kokusu geliyor, ölüm. O zaman

Diyarbakır Barosu vardı ve o sıkıyönetim döneminde bile bir yargı vardı. Şimdi de ölüm kokusu geliyor Silivri’den. 2 genç meslektaşımız sizin döneminizde ölüme yatmışlar adil yargılama için. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Ve onları ölüme gönderen cumhuriyet savcıları var ve sizler varsınız. Bakın, baro budur arkadaşlar, baro budur aynı zamanda.

Değerli arkadaşlar, çok zaman geçti biliyor musunuz, şimdi ellerinizi kapatmışsınız bizi dinliyorsunuz. Gerçekten, sizin tarihinizi bilen, sizi izleyen birisi olarak söylüyorum, yazık ediyorsunuz kendi tarihinize ya! Gerçekten nereden nereye geldiniz, nereden nereye!

Bizler çok bedel ödedik, ödemeye de hazırız. Diyarbakır Barosu veya barolar dediğimiz zaman burada travma yaşayan arkadaşlarımız var ama baro denince de bedelini sonuna kadar ödeyen barolar var, avukatlar var. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, en ağır bedeli ödemiş bir baro görevinden geliyoruz. Bakın, sizin dönemizde Diyarbakır Barosu ve barolar en ağır bedeli ödediler. Tahir Elçi’yi barış için, adalet için, özgürlük için kurban verdi Diyarbakır Barosu ve sizin döneminizde, sizin döneminizde. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakın bu baroları susturmak için burada kabadayı kabadayı oturmuşsunuz ve şimdi el kaldıracaksınız değerli arkadaşlar. Gerçekten yazık ediyorsunuz kendi tarihimize. Düşmanına benzemek nedir biliyor musunuz, aynı şimdi tarif ettiğimiz bu ortamdır. Nasıl bu hâle geldiniz ya! Gerçekten, nasıl bu hâle geldiniz? Nasıl geçmişe bir bakmıyorsunuz, neden bakmıyorsunuz, nasıl bakmazsınız?

Bir şey söyleyeyim mi size değerli arkadaşlar, o kadar ağır bedellerden geldik ki barolar bu bedeli ödedi. Burada “Baro, baro...” diyen arkadaşımıza söylüyorum, İstanbul Barosu Ankara DGM’de yargılanırken hangi baroydu, hangi baroydu arkadaşlar, hangi baroydu?

Bakın, otokratik bir düzen yaratmaya çalışıyorsunuz. Bu düzene uygun barolar ve bir meslek örgütü yaratmaya çalışıyorsunuz. Size söyleyeyim, inanın en başta sizi vuracak; tecrübemle söylüyorum.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Niye rahatsız oluyorsun?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – 2003’te, 2004’te, 2005’te Adalet Bakanlarınız, Başbakanlarınız bize görüş soruyorlardı, görüşlerimizi söylüyorduk ama bütün o ortamlardan çıktınız, şimdi, aynen darbeciler gibi bir noktaya geldiniz. Yazık ediyorsunuz kendinize de Türkiye’ye de savunma mesleğine de avukatlara da. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, çok bedel ödendi, çok bedel. O bedelleri yine öderiz. Arkadaşlarımız, baro başkanları, avukatlar bedel ödüyorlar şimdi. On gündür cop yiyorlar. Bugün yine baro başkanları yerdeydi, bakın, yerdeydi; baro başkanları yerdeydi. Kimin zoruyla? Sizin zorunuzla. Bu tablolar sizin önünüze gelecek, kesinlikle gelecek. Bakın, böyle, hiç kuşkunuz olmasın, önünüze gelecek. Utanacaksınız, utanacaksınız, utanacaksınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tehdit mi ediyorsun? Tehdit anlamında yapmıyoruz ya!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ben buradan son sözümü baro başkanlarına ve meslektaşlarıma söylüyorum: Hiç endişe etmeyin arkadaşlarım, hiç endişe etmeyin; en fazla iki yıl, en fazla; tümünü değiştireceğiz, hiç kimsenin kuşkusunu olmasın. (CHP sıralarından alkışlar) Biz sizlere rağmen ve sizin için Türkiye’de barışı da sağlayacağız, adaleti de sağlayacağız, eşitliği de sağlayacağız, size rağmen sağlayacağız ve sizin için sağlayacağız. Kimsenin endişesi olmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakın, el kaldıracaksınız, o ellerle de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Git bir Tahir’in karısıyla konuş, bak ne diyor? Git yanına bir konuş.

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, söyleyeyim. İnanın, bakın, hem üzgünüm hem de öfkeliyim; bu işlere emek vermiş birisi olarak hem öfkeliyim hem de üzgünüm. Bir emekçi olarak üzgünüm, yani bir avukat olarak üzgünüm. Nereden nereye geldiniz? Bakın, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısı -çok iyi tanırınız, Fahri Kasırğa- bizi ölümden kurtarıyordu, şimdi başsavcılar bizi ölüme gönderiyor. Adliyelerinizde ne kokuyor biliyor musunuz? Ya ölüm kokusu geliyor ya rüşvet kokusu geliyor ya yolsuzluk kokusu geliyor. (CHP sıralarından alkışlar) Gidin, Diyarbakır Adliyesine de bakın, Çağlayan Adliyesine de bakın. Bunlarla baş edemediniz, şimdi barolarla bir noktaya gelmeye çalışıyorsunuz.

Yolunuz açık değil, onu bilin. Yolunuzda size engel olacak avukatlar var, barolar var, hepimiz de varız; hiç kimse endişe etmesin, demokrasiyi size rağmen gerçekleştireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, şu anda saat iki ve biz komisyon süresiyle beraber neredeyse sekiz gündür, aslında Türkiye’de savunmayı yerle bir edeceği bir konsensüs olarak ilgili taraflarca, avukatlarca, baro başkanlarınca ve toplumun geniş kesimleri tarafından söylenen ve savunmayı çökartecek olan bir teklifi bu saatte konuşuyoruz ve son maddesi üzerine son konuşmacıyım.

Şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Gerçekten, taş su işliyor ama AKP’ye söz işlemiyor. Yani bu kadar çaba, bu kadar söylem, toplumda yükselen bu kadar ses, barolardan gelen bu kadar ses sizde getirdiğiniz teklifte bir virgül değişikliği dahi hissi ve duygusu yaratmadı. Ama şundan emin olun değerli arkadaşlar, siz bir istibdat yönetimi kurmaya çalışıyorsunuz ama istibdat yönetimlerini kimler kurar biliyor musunuz? Demokrasisi güçlü olan, demokratik olarak kendisine öz güven duyan ve halka güveni olan iktidarlar asla böyle istibdat yönetimleri, böyle toplumun her kesimini zapturapt altına alacak yasalarla, kendi geleceğini sürdürmeye zorlayan yasalarla gelecek kuramazlar. Şu anda görüşülen bu yasaları 2002’deki AKP getirmezdik çünkü 2002’de öz güveni olan, demokratik söylemleri olan bir AKP vardı ve toplumda bir karşılık yaratıyordu. Ama şu anda bu yasaları getirmenizin tek nedeni var değerli arkadaşlar, AKP gidiyor. Demokratik olarak kendisini sürdüremeyeceğini düşünüyor, artık demokratik ortamda iktidarını devam ettiremeyeceğini düşünüyor ve bunun için -bakın, son bir ayda şu coronaya rağmen şu Meclisin hâline bakın- bu coronada insanların, milletvekillerinin, toplumun yaşamını da riske edecek şekilde bize istibdat yasalarını geçirtmeye çalışıyorsunuz. Sizin politikalarınızı eleştiren toplum tüm kesimlerine yönelik hemen harekete geçiyorsunuz.

Avukatlar, yargının üçlü sacayağında toplumu, halkı savunan tek tarafıdır. Siz, zaten hâkimleri, savcılar ele geçirdiniz, şimdi toplumu savunan tek kesim olan avukatları ve kurumlarını ele geçirmeye çalışıyorsunuz ve bunu demokratik yollarla yapamayacağınızı biliyorsunuz. “Baromuz yok. Baromuz nasıl olacak?” diyorsunuz. “Yasalarla oynayarak, yasa zoruyla baromuz olsun.” diyorsunuz. Emin olun, zorbalıkla hiçbir zaman hiçbir iktidar gelecek kuramamıştır, AKP de gelecek kuramayacaktır. İlk seçimde gidicisiniz, bunu kamuoyu yoklamaları da söylüyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hadi oradan!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Sen hukuktan anlamazsın, sen orada sus da...

Bakın, gittiğinizi herkes biliyor, herkes biliyor, herkes görüyor.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hadsiz!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sen öyle zannet.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hadsiz!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Kürsüdekine laf atan hadsizdir.

O açıdan...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Siz böyle konuşamazsınız.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Siz benim konuşmamı kesmeyin.

O açıdan, siz gerçekten...

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Hadsizsiniz!

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bu artık sizin son seçiminiz olacak. Burada öz güvenle söylüyorum: AKP'nin seçim barajı sorunu yaşamayacağı son seçim bu seçim olacak. Bir sonraki seçimde siz baraj sorunu yaşayacaksınız. Bakın, sizler toplumun zapturapt altına alınması gereken kesimleriyle ilgili toplumda yükselen bir reaksiyon olduğunda hemen o kesimlerle ilgili bir yasa düzenlemesi getiriyorsunuz. Z kuşağı size cevabı verdi değerli arkadaşlar, Z kuşağı. Z kuşağı dedi ki: “Size oy moy yok!” Gidiyorsunuz, gideceksiniz ve sonunuzu kendiniz hazırlayacaksınız. (HDP sıralarından alkışlar)

İşin daha da ilginç bir yanını söyleyeyim size değerli arkadaşlar: Bu yasalarla kendiniz yargılanacaksınız. Bu yasaların bedelini sizler ödeyeceksiniz. Saddam Hüseyin Irak'ta yargılandığında hâkime son söz olarak der ki... Hâkim “Saddam, senin son talebin nedir?” der. “Adil yargılanmak istiyorum.” der. Ve onu yargılayan hâkim der ki: “Seni, senin çıkardığın yasalarla yargılayacağız ey Saddam.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Toparlıyorum Başkan.

Sizler de bunlarla yargılanacaksınız ve bunların hiçbirini savunamayacaksınız. “İyi ki o dönemde maske takmışız.” diyeceksiniz, “Belki yüzümüz görünmeyecek.” diyeceksiniz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, İç Tüzük'ün 86'ncı maddesine göre oyunun rengini belli etmek üzere lehte ve aleyhte birer kişiye, beşer dakika söz vereceğim.

Lehte, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Daha demokratik, daha çoğulcu, temsil düzeyi artmış, temsilde adaleti sağlayan kanun teklifimizin on gündür hem Genel Kurulda hem de Komisyonunda çalışmalarını yaptık. Bakın, bu on günlük süre içerisinde yaklaşık 500'e yakın söz alınmış oldu. Sözlerde de çok ağır ve sert eleştiriler yapıldı hatta eleştiri sınırını, özellikle tahammül sınırını aşan yaklaşımlar oldu. Biz burada, getirmiş olduğumuz kanun teklifi görüşülürken de ifade ettik; Avukatlık Kanunu'na göre Barolar Birliği baroları temsil eder ama avukatları temsil etmez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Etmiyor zaten.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ya neye itiraz ediyorsunuz? Bu benim sözüm değil, bakın, bu benim sözüm değil. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili, Mersin'de de Baro Başkanlığı yapmış Sayın Antmen'in sözü, benim sözüm değil bu söz. Biz şunu söyledik...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Haklı ama.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Haklı, altına da imzayı atıyorum.

Bakın, değerli milletvekilleri, Barolar Birliği baroları temsil eder; özellikle 1969'da çıkarılan kanunu incelediğimiz zaman Barolar Birliği delege yapısını içeren 114'üncü maddesinde görüyoruz. Bakın, kanunun gerekçesi burada. Kanunun gerekçesinde, hiçbir baronun diğer bir baroya üstünlüğü yok. İstanbul Barosunun Muş Barosuna, Ankara Barosunun Trabzon Barosuna, İzmir Barosunun Denizli Barosuna üstünlüğü yok. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun hiçbir yerinde bir baronun başka bir baroya ilişkin üstünlüğünün olduğuna dair bir ibare yok ve bakın, kanunun gerekçesi hiç değişmeden bugüne kadar geldi. Temsilci sayıları arasında nispetsizliğe yer vermemek ve böylece barolar arasında adaletsizliğe sebebiyet vermemek için Temsilci sayısının az sayıda ve sınırlı tutulduğu açıkça ifade edilmiş. Sayın Levent Bülbul izah etti. (CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demokratik teamüle uyun Sayın Başkan.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Bakın, Ankara, İstanbul ve İzmir Barolarının kanunun çıktığı 1969'da temsil oranları yüzde 17, bugün yüzde 45'lere gelmiş noktada. İşte biz, bu akşam, hep birlikte, birazdan burada İstanbul, Ankara ve İzmir Barolarının, Anadolu baroları üzerindeki vesayetine son veriyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ne vesayeti? İstanbul'dakinde ne vesayeti var?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Baroların da bundan haberi var mı peki?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ben, Anayasa'nın 135'inci ve Avukatlık Kanunu'nun 76'ncı maddesi gereğince, hiçbir görevini yerine getirmeyen, mesleği geliştirmekle, meslek ve meslektaşlarının sorunlarıyla uğraşmayan İzmir Barosunun üyesiyim. Ama ne yapıyor? Diyanet İşleri Başkanımızın açıklamasıyla ilgili olarak millî ve manevî değerlerimize saldırıyor.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yani “İntikam alıyoruz.” diyorsunuz. “Yasa yapmıyoruz, intikam alıyoruz.” diyorsunuz.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Siz, hiçbir baronun, İstanbul, Ankara, İzmir Barolarının bir şehidimizle ilgili açıklama yaptığını gördünüz mü, bir açıklama yaptığını gördünüz mü? Göremezsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – İntikam alıyorsunuz.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Bakın, İzmir Adliyesi Fethi Sekin'in adliyesidir ama bugün bakıyorsunuz, o Fethi Sekin'i... Fethi Sekin niye şehit oldu? İzmir Adliyesindeki avukatları

korumak için şehit oldu, oradaki yargı mensuplarını korumak için şehit oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama bugün geldiğimiz noktada İzmir Barosu, Fethi Sekin'i şehit eden teröristlerin yaptıkları eylemlere payanda olacak açıklamalar yapıyor. İşte, biz birazdan, millî ve manevî değerlerimize karşı marjinal görüşlerini meslektaşlarına dayatan baroların da vesayetini ortadan kaldırıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Kayıtlara geçsin, itiraf ediyor. “Yasa yapmıyoruz, intikam alıyoruz.” dedi, kayıtlara geçsin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şehitlerin parasını çaldınız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz lütfen.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Bakın, disiplin vesayeti... İstanbul Barosundan bahsettiniz. Bakın okuyorum, bir disiplin soruşturması, bir disiplin kovuşturması açılması, iddia -bakın burada herkes hukukçu- ne diyor?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İstanbul bizim onurumuzdur, onurumuz!

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Yerel yönetimler ve yöneticiler yerele hizmet etmek için vardır. Yerele düşmanca tavır takınmak, kişisel hırsları yansıtmak değildir. Bunun için bir avukata soruşturma açılır mı? İstanbul Barosu açmış çünkü kim şikâyet etmiş? Cumhuriyet Halk Partili Kadıköy Belediye Başkanı şikâyet etmiş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Adalete, hukuka sizler de muhtaç olacaksınız.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Bakın, Avukat Sezgin Tunç, tek suçu ne biliyor musunuz? Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un avukatı olması ve sadece Fahrettin Altun'un avukatı olduğu için bugün İstanbul Barosunca hakkında işlem başlatıldı. Kim biliyor musunuz şikâyetçi? Cumhuriyet Halk Partisi İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu. Ve söylediği sözü buradan, şikâyet dilekçesinden okuyorum, bakın: “Canan Kaftancıoğlu'na iddia iletilmesi Avukatlık Kanunu'na aykırıdır.” diyor. Böyle bir şey var mı? Nerede eleştiri hakkı? Nerede siyasal eleştiri hakkı? Size gelince yok. Nerede hukukun üstünlüğü? Sadece Fahrettin Altun'un avukatı olduğu için Canan Kaftancıoğlu'nun dediği beyanla, şikâyetiyle soruşturma açılır mı? Bu asla kabul edilmez ama işte İstanbul Barosunun anladığı hukukun üstünlüğü bu. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli milletvekilleri; bulunduğumuz ortam... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Sayın milletvekilleri... Bir dakika beyler...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sakin olun!

BAŞKAN – Bir kere bağırarsanız maskeyi çıkarmadan bağırın. Bakın, size samimi söylüyorum, eğer bir kişide var da maskeyi çıkarıp bağırıyorsa herkesi sıkıntıya sokmuş oluyorsunuz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Özgür Bey söz istedi, Özgür Bey'e söz vereceğim.

Buyurun, toparlayın Sayın Milletvekili.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Sayın Başkanım, bayağı sözümü kestiler ama...

BAŞKAN – Dinliyorum sizi.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo Başkanım.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Evet, daha konuşacak çok şey var ama şununla sözlerime son vermek istiyorum: Bu kürsüye geldiniz, demin de en son konuşmacı “Kaybedeceksiniz, bittiniz -not aldım- sonunuz geldi, gideceksiniz.” dedi. Hep böyle sözlerle, ithamlarla geldiniz. (CHP ve HDP sıralarından “Kaybettiniz!” sesleri) Fakat ben, sizin içinizden bir arkadaşınızın sözleriyle ifade edeceğim şimdi. Hatırlıyor musunuz, çok güzel sözler söyledi: “Çıkmışsın, yenmiş; çıkmışsın, yenmiş; yenmiş de yenmiş; yenmiş de yenmiş!” (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri ve alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Kendisi de yenildi gitti, şu an size sitemli vaziyette duruyor.

Siz statükodan yana durduğunuz sürece, millî ve manevî değerlerinize karşı olanlara yol açtığınız ve onlara arka çıktığınız sürece, bu millete, bu büyük millete inanmadığınız, yeteneklere güvenmediğiniz sürece Recep Tayyip Erdoğan’ın ve Cumhuriyet’in karşısında yenilmeye devam edeceksiniz! (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

O sözlere son bir nakarat eklenecek, diyecek ki 2023 seçimlerinden sonra: Yine yenilmiş!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Milletvekili.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Ve İsmail Küçükkaya’ya giden mesajda da şu yazacak: “Adam yine kazandı.” (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar, CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bir dakika... Özgür Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

69.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’yle ilgili oyunun rengini belirtmek üzere lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iki hususta Sayın Atilla Kaya’nın söylediği sözlere önce katkı, sonra düzeltmeye ihtiyaç var. Tahmin ediyorum sonra da kendisi söz isteyip özur dileyecek. Birincisi teknik bir konu; Anayasa 135’ten kaynaklanan, Anayasa 135’ten güç alan kamu kurumu niteliğinde meslek örgütleri var. Bugün, baroların kanunu değişirken 46...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor ya.

Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekili konuşurken bu tartışmalar olur mu?

Buyurun Sayın Özel.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Kendi grubundan, kendi grubundan, yabancı değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

İsmail Bey, İsmail Bey! Çok rica edeceğim ya, yakışıyor mu bu sabotaj? İki dakika bekle. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Turan...

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Atilla Kaya Türkiye Barolar Birliğinin kanununda yaptıkları adaletsiz delege dağılımını şu argümanla savunuyor: Yani Ardahan’ın 46 avukatı var baronun üyesi, 4 delege; Antalya’nın 4.600 üyesi var, 4 delege. Çünkü diyor ki: “Bu, avukatların birliği değil baroların birliği, eşit olabilir.” Bu argümanın güçlü olması için şuna ihtiyaç var: Aynı

anayasal dayanaktan kök alan diğer meslek örgütlerinin isimlerine bakalım: Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği ve bu birliklerin kuruluş kanunlarında “temsilde adalet” yazdığı için geçmişte İstanbul Eczacı Odasına, İstanbul Tabip Odasına, Türk Tabipleri Birliğine ve Türk Veterinerler Birliğine yapılan bu tip müdahaleleri ayrı ayrı kararlarla Anayasa Mahkemesi bozdu ve dedi ki: “Ne kadar eczacı varsa, ne kadar diş hekimi varsa...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ona oranlı, çok gerisine düşmeyen ya da çok ilerisine geçmeyen delegelerle temsil edilmelidir.” Bunu da Anayasa’nın “temsilde adalet, yönetimde istikrar” maddesine dayandırdı.

Bugün Türk Barolar Birliği kelimesi ile Türkiye Avukatları Birliği, Türk Avukatlar Birliği kelimesi arasında hiçbir fark yoktur, diğer meslek örgütlerinde böyledir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O sizin yorumunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu benim yorumum, son kararı Anayasa Mahkemesi verecek.

Şimdi, esas, Sayın Atilla Kaya ki ben kendisinin birazdan bu konuda, deminki o iddialı söyleminden sonra bir düzeltme talep edeceğini düşündüm. Dedi ki: “Siz hiç benim de üyesi ve mensubu olduğum İzmir Barosunun teröristleri kınadığını, şehitleri andığını gördünüz mü? Özellikle Fethi Sekin, İzmir Barosunun üyelerini korurken öldü, onun hakkında bir kez ‘şehidimiz’ dediğini duydunuz mu?” Ben duymuştum, hemen Google’a “Fethi Sekin, İzmir Barosu” yazdım ve İzmir Barosunun resmî sayfasında Fethi Sekin’in fotoğrafının altındaki üç kırmızı karanfille birlikte ve Musa Can’ın da... İfade şu: “İzmir Adliyesine yönelik 5 Ocak 2017 tarihinde gerçekleşen hain terör saldırısında şehit düşen polis memurumuz...”

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kim yapmış, kim yapmış? (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Otur oraya, otur yerine!

(CHP ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Bir dakika, bir dakika...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sana mı düşüyor?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir şey söylemek istiyorum, söylemek istemediğim bir şeyi söyleyeceğim. Şimdi, bakınız, ben size bir şey söyleyeyim: Çok büyük bir sabırla bir mesele... Ben aşağı yukarı yirmi senedir Mecliste bulunuyorum. Ben daha şimdiye kadar bu kadar arkadaşımızın arasında bir kavganın olduğunu görmedim; o ayırır, bu ayırır, yarım saatimiz gider. Şimdi, bir şey söyleyeceğim, alınacaksınız: Kim dövüşmek istiyorsa sessizce çıksın, gitsin, şurada ne yapıyorsa yapsın ya. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bravo!

BAŞKAN - Ayıp ya! O ona bağırıyor, bu buna bağırıyor; bu onu tutuyor, o bunu tutuyor; çocuk oynacağı gibi. Şimdiye kadar kim kimi dövdü, ayıp ya! (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aynen öyle, bravo!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanak altındayız, milletin vicdanının önündeyiz. Sayın Atilla Kaya dedi ki: “Benim üyesi olduğum İzmir Barosunun teröristleri hiç kınadığını ve özellikle, İzmir Barosuna kayıtlı avukatları korurken şehit düşen Fethi Sekin’i andığını gördünüz mü?” Google yazdım, Sayın Fethi Sekin’in -Allah rahmet eylesin- ve Musa Can’ın resimleri çıktı, altında üçer karanfil, ifadeyi okuyorum ve milletimizin takdirine, Sayın Kaya’nın da vicdanına ve değerlendirmelerine sunuyorum: “İzmir Adliyesine yönelik 5 Ocak 2017 tarihinde gerçekleşen hain terör saldırısında şehit düşen polis memurumuz Fethi Sekin ve adliye personelimiz Musa Can’ı saygıyla anıyoruz.”

Başka sözüm yok Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkanım, tutanaklara geçmesi için söylemek istiyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Aleyhte, İstanbul Milletvekili Erkan Baş.

Buyurun Sayın Baş.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Oyumun rengini belirlemek üzere konuşacağım ama önce bir not düşelim, gecenin saat 02.15’indeyiz. Meclisin etrafı polis tarafından kuşatılmış, her yere bariyerler örülmüş, Meclis televizyonu bile çalışmıyor, bir yasayı geçirmeye çalışıyorsunuz. Bu normal olabilir mi? Olamaz. Bu korkunun, yaptığınızın halk tarafından kabul edilmediğini bilmenin bir eseri. Öncelikle, bu kapkaç kanun yapma anlayışını şiddetle protesto ediyorum.

Burada önce “Çoklu baro” dediniz, sonra ipliği pazara çıkınca buradan geri bastınız ama arkadaşlar biz bu yasaya “hayır” oyu vereceğiz çünkü bu bir paralel baro yasasıdır. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Biz, bu yasaya “hayır” oyu vereceğiz çünkü 10 avukat 1 delegeyle temsil edilirken “5 bin avukat 1 delegeyle temsil edilsin.” diyorsunuz, “temsilde adalet” diye pazarlıyorsunuz, saraya tam teslimiyet istiyorsunuz; gerisi hikâye diyoruz. Niye böyle diyoruz değerli arkadaşlar? On sekiz yıldır yasa yapıyorsunuz. Hangisi bu halkın, memleketin lehine oldu? Bakın, 2002-2007 arası 1.000 yasadın 5 tanesi torbaymış; 2015’ten sonra her 2 yasadın 1 tanesi torba. Halkın geleceğini çalarken tek tek değinmeye bile gerek duymuyorsunuz; saraydan sipariş geliyor, paketleyip Meclisten geçiriyorsunuz çünkü çoğunluksunuz, ne emredilirse onu yapıyorsunuz. Çoğu zaman içeriğini bile bilmeden “Eller kalksın.” deniyor kalkıyor, “İnsin” deniyor iniyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne ayıp bir şey bu ya?

ERKAN BAŞ (Devamla) - Burada halkın bir menfaati var mı? Muhalefet acaba haklı olabilir mi? Elinizi bir gün olsun cebinizden çıkartıp vicdanınıza koyup bu soruyu sormanızı istiyoruz.

On sekiz senede çıkarttığınız kanunlarda ne oldu? 136 bin yurttaş görevinden uzaklaştırıldı, hak ve özgürlükler sınırlandı. İktidara geldiğinizde 50 bin tutuklu vardı, 250 bin oldu. 5,5 milyon vatandaş emeklilikte size takıldı, yaşa değil, size. İç güvenlik yasasından sonra bir de bekçilere silah verdiniz, insanların iyice huzuru kaçtı. Tarım can çekişiyor, tarihi mahvettiniz, çevreyi katlettiniz. Gençleri

geleceksiz bıraktınız. Her 3 gençten 1'i sizin döneminizde işsiz kaldı. Dünyanın ilk 500 üniversitesinde 1 tane okulumuz kalmadı. İş cinayetlerinde, kadın cinayetlerinde, çocuk istismarında rekorlar kırdınız. Övmelere doymadığınız o duble yolların parasını ödemek için hepimiz hâlâ çalışıyoruz. Deprem vergileri gitti, devletin kefen parasını harcadınız. “Biz bize yeteriz.” dediniz, ufacak çocukların kumbaralarından, yaşlıların kefen paralarından para topladınız, paralar nerede belli değil.

Şimdi, bunlar halkın gerçek sorunları. Bunları çözmek varken gece yarısı baroları teslim almak için kanun çıkarıyorsunuz. Biz diyoruz ki: Yaptıklarınız yapacaklarınızın teminatıdır. Hak ihlalleri size yetmedi, sipariş üzerine iddianame yazan savcılar yetmedi, savunmaya söz vermeden, tanığı dinlemeden gönlünüzden geçen cezayı yazan ak hâkimler yetmedi, şimdi hukuksuzluğa direnenlerden intikam almak istiyorsunuz. Mahkeme salonlarında ayıplarınız yüzünüze vurulmasın diye, hukuksuzluk tutanaklara geçip geleceğe not bırakılmasın diye buna engel olmaya çalışıyorsunuz.

Evet, bugün burada çoğunluksunuz, yine vereceğiniz oylarla bu paralel baro yasası da geçebilir. Biz burada azız ama tüm barolar, 10 binlerce avukat, milyonlarca yurttaş bu yasaya karşı. Keşke bugün şu avukatların yanına gelip onlar yürürken alkışlayan halka bir baksaydınız. Adliyelerdeki eylemler, baroların yürüyüşü dikkatinizi çekmedi. Hepimizin uyarısına rağmen bir kez bile “Acaba hata yapıyor muyuz?” diye sormadan bu yasayı geçirmek istiyorsunuz ama bunun halkın lehine olması, adaleti tesis etmesi mümkün değil. Siz, bu Meclisi işlevsizleştirmek istiyorsunuz ama biz inatla buradayız. Neden? Bir, halkımız direnmiyor, biz de direneceğiz; iki, uyarıştık diyeceğiz. Yüzünüze kandırıldığınızı, pişman olacağınızı söylemek için ve tarih bugünleri yazdığında vazifemizi yaptık, itirazımızı ettik, direndik ama dinlemediler demek için buradayız. Bizim vicdanımız rahat, başımız dik, alnımız açık. Sizin, artık “Kandırıldık.” diyecek yeriniz kalmadı. Bu yasaya barolar örgütlenerek direnecekler. Şunu bilmeniz gerekir ki evdeki hesap artık çarşıya uymuyor. En fazla bir iki sene sonra biz biraz daha fazla mesai yapacağız arkadaşlar bu yasaları ortadan kaldırmak için ama bu yasalar mutlaka ortadan kaldırılacak. Siz de biliyorsunuz, gidiyorsunuz. Bakın, uyarıyorum; Bu, Meclisteki son fütursuz döneminiz, bu baskı ve zorbalık... İşçiyi, emekçiyi, kadınları, gençleri karşınıza alan yolun sonuna geldiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Size tavsiyem, bu kalan yarım dönemi hesap vermeye hazırlanarak ve kendinizi aklamak için dikkatli oy kullanarak geçirmenizdir. Şimdiden ilan ediyorum: İlk yapacağımız işlerden biri bu yasayı iptal etmek olacak. Az kaldı, gerçek adaletle yüz yüze geleceğimiz günler yakın, hiçbir şey bitmedi, yine görüşeceğiz. Meclise sokmadığınız o avukatlara, savunmaya işiniz düştüğünde görüşeceğiz. Başkaları ne der bilmiyorum ama ben orada şahitlik yapacağım “Yemiş de yemiş, yemiş de yemiş, yemiş de yemiş.” diyeceğim. (CHP ve HDP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlar, sürem az, hızlı konuşmak zorundayım. Son sözüm şu: Siz sanıyorsunuz ki biraz sonra el kaldıracaksınız ve her şey bitecek. Ben de diyorum ki: “Bu daha başlangıç, mücadeleye devam.” Varsa cesaretiniz bir öneri yapıyorum; gelin, önden bir kural koyalım bu sefer, ben ne çıkarsa kabul edeceğim. İçinizde el kaldırırken eli Fetullah’ın eline değmeyenler, Fetullah’tan el kaldırmayanlar sadece el kaldırsın, her şeyi kabul ediyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler; CHP ve HDP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

TAMER DAĞLI (Adana) – Hadsiz herif!

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Niye rahatsız oluyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Gecenin bu saatinde, bu gerginliğin sebebini biliyorum. 290 vekil Komisyonda konuştu, 116 vekil Genel Kurulda konuştu, bizden sadece beş dakika 1 vekil konuştu, sabredemediler ama bunun sebebi, her reform inciticidir, her reform onlarca sorunludur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Reform değil bu, baroları gasbediyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nasıl ki 4+4’te bu psikoloji varsa, nasıl ki dershaneler kapatılırken bu psikoloji varsa, nasıl ki MİT krizinde bu psikoloji varsa aynı psikolojiyi görüyoruz, cevap bile vermeyeceğiz. Ama izin verirseniz 60’a göre Atilla Bey kendi cevap versin Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Atilla Bey, buyurun, size bir dakika söz veriyorum.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

70.- İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkanım, niyetim yeni bir sataşma oluşturmak değil.

BAŞKAN – Tamam, sataşmayın.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Tabii, aslında Özgür Bey kendi sorusuna kendi cevap verdi. Bakın, okuduğu açıklama çok belli: “İzmir Adliyesine yönelik 5 Ocak 2017 tarihinde gerçekleşen terör saldırısında şehit düşen polis memurumuz Fethi Sekin ve adliye personelimiz Musa Can’ı saygıyla anıyoruz” En ufak kınama yok, en ufak PKK’dan bahsetme yok, en ufak DHKP-C’den bahsetme yok. (CHP sıralarından “Yuh!” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika efendim...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun... (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, Sayın Özkoç’a söz veriyorum. Sayın Özkoç’tan da bir şey istirham ediyorum, hava çok kötü dolayısıyla...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, oylayalım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Osman, bir konuşayım, müsaade et ya, sen Bakanlık yaptın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

71.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bir konuşmacı eğer tarihe not düşmek isterken sözleri gerçekten gerçekleri ifade etmiyor ve bu, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında başka bir vekil tarafından kanıtlanıyorsa ona düşecek tek bir şey vardır, özür diler; bu kadar basit. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sade ve yalın olan budur ve bizim, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ihtiyacı olan da budur.

Sayın Başkanım, biz ne istedik? Siz şöyle diyebilirdiniz: “Kabul edenler... Etmeyenler...” Elimizi kaldırır, geçer giderdik ama biz tarihe not düşmek istedik. Bu barolarla ilgili yasayı yıllar sonra eğer gençler merak ederlerse -yüzyıllık cumhuriyet tarihine kara leke olarak düşen- bu geceye kimler imza attı, kimindir, bunların adları nedir diye, işte onun için verdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Onlar veremezlerdi çünkü kendi adlarını hiç kimseye söyleyecek yüzleri olmayacak tarihte, ama buradakiler onurla dolaşacaklar, onun için istedik. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 222) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin tümünün oylanmasının açık oylama şeklinde yapılmasına dair bir önerge vardır, önergeyi okutup imza sahiplerini arayacağım.

TBMM Başkanlığına

Görüşülmekte olan 222 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki oylamanın İç Tüzük'ümüzün 143'üncü maddesi gereğince açık oylama şeklinde yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç, Sakarya? Burada.

Özgür Özel, Manisa? Burada.

Aysu Bankoğlu, Bartın? Burada.

Lale Karabıyık, Bursa? Burada.

Rafet Zeybek, Antalya? Burada.

Ahmet Kaya, Trabzon? Burada.

Aydın Özer, Antalya? Burada.

Hüseyin Yıldız, Aydın? Burada.

Turan Aydoğan, İstanbul? Burada.

Necati Tıgılı, Giresun? Burada.

Saliha Sera Kadıgil Sütlü, İstanbul? Burada

Neslihan Hancıoğlu, Samsun? Burada.

Ahmet Akın, Balıkesir? Burada.

Süleyman Bülbül, Aydın? Burada.

Zeynel Emre, İstanbul? Burada.

Mahmut Tanal, İstanbul? Burada.

Mahir Polat, İzmir? Burada.

Deniz Yavuzıılmaz, Zonguldak? Burada.

Okan Gaytancıoğlu, Edirne? Burada.

Mustafa Tuncer, Amasya? Burada.

BAŞKAN - Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi tarihe geçin, hadi!

AYLİN CESUR (Isparta) – Hâlâ bir şansınız var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Baroların saltanatı bitti!

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – 222 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucunu okutuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 417

Kabul : 251

Ret : 163

Çekimser : 1

Geçersiz : 2 (x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Burcu Köksal

İshak Gazel

Afyonkarahisar

Kütahya”

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre, teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Özellikle Grup Başkan Vekilleri Sayın Dervişoğlu’na, Sayın Bülbül’e, Sayın Akçay’a, Sayın Oluç’a, Sayın Özgür Özel Bey’e, Sayın Engin Özkoç’a, Sayın Bülent Turan’a, Sayın Özlem Zengin’e teşekkür ediyorum değerli milletvekilleri.

2’nci sırada yer alan, Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 221)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 11 Temmuz 2020 Cumartesi günü saat 13.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.36

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 222) Avukatlık Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 222
 Oylama Saati : 02:28
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 251
 Reddedenler : 162
 Çekimsizler : 1
 Geçersiz Oylar : 2
 Mükerrer Oylar : 2
 Toplam : 418
 Açık Üyelikler : 14

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Red
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Red
Adana	Çulhaoglu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Red
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersöz	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatimoğlu	Tulay	HDP	Red
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Red
Adana	Sarıoğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Red
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Red
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Red
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Red
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Red
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Red
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Red
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Red

İl	Soyadı	Adı	Parti	Ş.Ş. 222
Ankara	Arsılan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Başı	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Red
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadık	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Red
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Red
Ankara	İşler	Enrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Red
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Red
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşçılar	Gamze	CHP	Red
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Katılmadı
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Red
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Red
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Dumuş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Red
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Başı	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Red
Antalya	Bülbul	Kemal	HDP	Red
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Red
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Antalya	Uşlu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Red
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Red
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Red
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Red
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Red
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Red
Balıkesir	Aydemir	Pakize Muthu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Red
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Red
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Red
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Red
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydah	Mahmut Celadet	HDP	Red
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Red
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Red
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamal	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Red
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atila	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Red
Bursa	Tathoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Red
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Red
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emın	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Çivircioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Red
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Red
Denizli	Sancar	Haşım Teoman	CHP	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Dişarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Dişarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Dişarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Red
Dişarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Dişarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Dişarbakır	Güzel	Semra	HDP	Red
Dişarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Red
Dişarbakır	Paylan	Garo	HDP	Red
Dişarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Dişarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Red
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Red
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Red
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Semin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Red
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Red
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Red
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Red
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdogan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Red
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Red
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Red
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tıgh	Necati	CHP	Red
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Red
Hakkari	Dinç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Red
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengülluğlu	Baş Atay	TİP	Red
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Red
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Red
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoglu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
İsparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Red
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Red
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Red
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Red
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olca	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Red
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdali	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Radvan	HDP	Red
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Red
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Red
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Anıç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Red
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Red
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroglu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Red
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozku	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Red
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Red
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Red
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Red
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul
İstanbul	Erdogdu	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Red
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Red
İstanbul	Hanızaçebi	Mehmet Akif	CHP	Red
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	BAĞIMSIZ	Red
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Red
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul/Mük.
İstanbul	Kadıgil Sütlü	Saliha Sera	CHP	Red
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Red
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Katılmadı
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Red
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Red
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Red
İstanbul	Özdağ	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Red
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Proğlu	Musa	HDP	Geçersiz
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satur	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Red
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şik	Ahmet	BAĞIMSIZ	Red
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Red
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Red
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdogan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Red/Mük.
İzmir	Arsılan	Ednan	CHP	Red
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Red
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Bölünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	CHP	Red
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Red
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Red
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözgü	Serpil	HDP	Red
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Red
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Red
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Red
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Red
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Red

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
İzmir	Yıldırım	Binah	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Ars lan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Red
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kaysen	Arık	Çetin	CHP	Red
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ersay	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Red
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Red
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Samı	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerioğlu	Ömer Faruk	HDP	Red
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Red
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Eyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Red
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülray	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Geçersiz
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Red
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Red
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıkcı	Semra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Red
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Red
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Red
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Red
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Red
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Red
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Red
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Red
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Red
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı

İl	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Muş	Kılıç Kocayigit	Cülüstan	HDP	Red
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Sarıslan	Faruk	CHP	Red
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Red
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Red
Ordu	Enginyurt	Cemal	MHP	Kabul
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkan	AK PARTİ	Kabul
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dıkbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Red
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Red
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Red
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Taş	Sıdkı	HDP	Red
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Red
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semih	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Red
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Red
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Red
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoglu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Red
Trabzon	Örs	Hüseyim	İYİ PARTİ	Red
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Red
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Red
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Gülerder	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Red
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğanış	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülmar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Red
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özavlı	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Red
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Red
Van	Sarsaç	Murat	HDP	Red
Van	Temel	Tayip	HDP	Red
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Red
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 222
Zonguldak	Denirtaş	Ünal	CHP	Red
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Red
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Red
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Red
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Red
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Red
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Çekimsiz
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştü	HDP	Red
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Red
Şırnak	Birlik	Rızgın	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Red
Şırnak	Özgünç	Hasan	HDP	Red
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Red
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdır	Eksik	Habip	HDP	Red
İğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyüğümiş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	CHP	Red
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	CHP	Red
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Dumaşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Red
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, koronavirüs salgınından olumsuz etkilenen okul servisi esnafının mağduriyetinin giderilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/30665)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU, tarafından Anayasa'nın 98'inci ile TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 10.06.2020

Saygılarımla

Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili

Korona virüsü (Covid-19)nedeni ile okulların tatil edilmesi, daha sonra da sürecin belirsiz olması nedeni ile servisçi esnafı salgın süresince 6 ay çalışmamış ve mağduriyetler ortaya çıkmıştır.

Bu süreçte esnafımızın devlet bankalarına olan kredi taksitleri, vergi ödemeleri, SSK ve Bağ-Kur ödemeleri, Motorlu Taşıtlar Vergisi, Gelir Vergisi ödemelerinin yapılandırılması ya da bir süre ertelenmesi noktasında çalışma yapılması mağduriyetlerin giderilmesi noktasında faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Bununla birlikte, Valilikler, İl Millî Eğitim Müdürlükleri ile Servisçiler Odaları arasında yapılan protokollerin yenilenmesi, servisçi esnafının mağduriyetini azaltacaktır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Bakanlığınız tarafından servisçi esnafına destek paketi çalışmaları yapılmakta mıdır? Öyleyse bu paket kapsamında neler bulunmaktadır?
- 2- Bakanlığınızın servis araçları yaş sınırında; hosteslerin eğitim düzeylerinde değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmaları var mıdır?
- 3- Bakanlığınızın korsan servisçilerle mücadele kapsamında yürüttüğü ne gibi çalışmalar vardır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610[610.01]-E.36264
Konu : Antalya Milletvekili Sayın Hasan
SUBAŖI'nın yazılı soru önergesi

09.07.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 22.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.665736 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sayın Hasan SUBAŖI'nın 7/30665 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek : Cevap Formu

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN SUBAŞI'NIN
7/30665 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bakanlığımızca 28.08.2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan mülga Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinin 4’üncü maddesi, 17.09.2009 tarihinde yayımlanan Yönetmelik değişikliğiyle, rehber personel için 22 yaş ve lise mezunu olma şartı, 20 yaş ve ilköğretim mezunu olarak değiştirilmiştir.

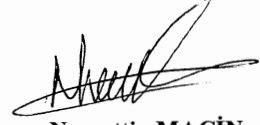
Ancak, söz konusu değişiklikler hakkında, Eğitim ve Bilim Emekçileri ile Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikalarının Danıştay nezdinde açtıkları davalar neticesinde; Danıştay 8’inci Dairesinin 29.04.2011 tarihli ve E:2009/8738, K:2011/2453 esas sayılı ve Danıştay 15’inci Dairesinin 09.06.2015 tarihli ve E:2013/8208, K:2015/3811 sayılı kararlarıyla; Okul servis araçlarında, araç içi düzeni sağlayan, öğrencilerin araca iniş ve binişlerinde yardımcı olmakla görevli rehber personelin bu görevi yerine getirebilmesi için araç içindeki öğrencilerden daha üstün eğitim seviyesine, yaşa ve dolayısıyla sorumluluk düzeyine sahip olması gerektiği (rehber personel yaşının 20’ye ve öğrenim düzeyinin ilköğretime düşürülmesi, hakkında) gerekçe gösterilerek, bahse konu düzenlemeler iptal edilmiş ve anılan Danıştay Kararları doğrultusunda rehber personelde 22 yaş ve lise mezunu olma şartları aranmaya devam edilmiştir.

Diğer taraftan, karayolu taşıma mevzuatı kapsamında yapılacak denetimlere ve uygulanacak cezai işlemlere yetkili olan kuruluşlara ilişkin hususlar; Karayolu Taşıma Kanunu’nun 27’nci maddesi ile Karayolu Taşıma Yönetmeliği’nin 64, 65 ve 66’ncı maddeleri ile düzenlenmiş olup, Bakanlığımız denetime yetkili birimler tarafından karayolu taşıma mevzuatı kapsamındaki denetimler etkin bir şekilde devam etmektedir.

2.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, bir müzik grubu üyesine ait cenazenin defnedilme sürecinde yaşananlarla ilgili yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/30861)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nusrettin MAÇIN
Şanlıurfa Milletvekili

Grup Yorum Üyesi Sayın İbrahim Gökçek konserlerin yasaklanması nedeniyle yaptığı 323 günlük ölüm orucunu sonlandırdıktan 2 gün sonra yaşamını kaybetti. Cenazenin Kayseri'ye gönderilmesinde önce getirildiği mahallede tören düzenlemek isteyenlere polis tarafından müdahale edildi ve katılanların bir kısmı gözaltına alındı ve Corona Virüs tedbirleri gerekçe gösterilerek ceza kesildi. Aynı zamanda cenaze törenine katılmak isteyenlere GBT uygulaması yapıldı. Daha sonra cenaze İbrahim Gökçek'in memleketi olan Kayseri'ye götürüldü.

Cenazenin Kayseri'ye getirilmesinden sonra bazı kişiler tarafından tepkiler geliştirildi. Grup Yorum üyesi İbrahim Gökçek'in cenazesi dün akşam saatlerinde Kayseri'ye getirildi. Defnedilmek üzere Kayseri'ye götürülen Grup Yorum üyesi **İbrahim Gökçek**'in cenazesi, ilde sokağa çıkan bir grup tarafından engellenmek istendi. Gruptakiler, **Gökçek**'in cenazesinin gömülmesine izin vermeyeceklerini söylerken, "Gömseler bile çıkarıp, yakarız" diyerek tehditlerde bulundu. Talas ilçesi Başakpınar Mahallesi'nde oturanlar cenazenin kendi mahallelerinde defnedileceği duyumunu alınca sokağa dökülerek, durumu protesto etti. Gece geç saatlerinde sokağa çıkma yasağına rağmen toplanan ve aralarında MHP Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy ve İl Başkanı Serkan Tok'un da olduğu bir grup ise cenazeyi gömdürmeyeceklerini söyledi. Ersoy'un "Hassasiyetlerimiz aynı. Korona da var ama ona rağmen bu saatte buradayız. Elimizden ne geliyorsa yaparız" dediği çeşitli görüntülerde de mevcuttur. Yaklaşık 2 saat eylem yapanlar, polisin ikna çabasının ardından dağıldı. Tepkilerin ardından Gökçek'in defnedileceği mezarlık yeri değiştirilerek, Halef Hoca mezarlığında toprağa verilmesi kararlaştırıldı.

Bu bağlamda

- 1- İster Dünya'nın en azılı suçlusu veya sevilen kişisi olsun ölen kişinin kim olduğuna bakılmaksızın bir cenazenin nereye gömüleceği veya gömülmeyeceği konusunda karar verme hakkı sadece cenaze sahiplerine ait olduğu halde burada bu hakkı kendinde görecek ve müdahale etmeyi düşünecek kadar insanlıktan nasibini almamış ve insanlık suçu işleyerek cenazeye saldırıda bulunan bu gurup veya kişilere hakkında adli soruşturma başlatılmış mıdır? Soruşturma başlatılmamış ise nedeni nedir?
- 2- Çeşitli görüntülerde görüldüğü gibi insanlık suçu işleyen bu kişiler gözaltına neden alınmadı? Gecikmeli de olsa gözaltına alınacaklar mı?
- 3- Bu insanlık suçu işleyenlere müdahale etmeyen güvenlik görevlileri hakkında savcılıkça bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 4- Corona virtüs tedbirlerine uymayanlara dahi sert bir şekilde müdahalede bulunan güvenlik güçleri insanlık suçu işleyecek kadar canileşen bu kişi veya guruplara bu kadar müsamahalı davranırlarsa yeni insanlık suçlarının işlenmesi nasıl engellenecektir.
- 5- Burada olanların aynısı veya daha çirkini Sayın Aysel Tuğluk'un annesinin cenazesinde de yaşandı. Ankara Gölbaşı'nda cenazeye saldırı olayından dolayı kimler hakkında hangi cezai işlemler yapıldı? Açılan dava var mıdır?
- 6- Ölen kişi bir çocuk tecavüzcüsü olsaydı ve bu olaydaki gibi cenazeye saldırı girişi olması durumu veya gömülse dahi cenazenin çıkarılıp yakılması tehdidinde bulunanlar olsaydı savcılar harekete geçmeyecek miydi?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1447/2950/4402
Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 29/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 669140 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30861 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1447/2951/4403

Konu : Yazılı soru önergesi

10.. /07/2020

Sayın Nusrettin MAÇİN
Şanlıurfa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30861 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlarıdır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, kişisel görüş ileri sürülmek suretiyle düşünce öğrenmeyi amaçlayan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

Bilgilerinize sunulur.

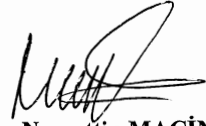

Abdulhamit GÜL
Bakan

3.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Van ilinde bulunan bir kişi hakkında soruşturulma açılmasına ve bu süreçte yaşanan gelişmelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/30863)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nusrettin MAÇIN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Van'da 4 Mayıs Pazartesi günü kendisini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırılarak tehdit edilen Halkların Demokratik Partisi Parti Meclisi ve Gençlik Yürütme Kurulu (GYK) üyesi Hatice Büşra Kuyun hakkında, maruz kaldığı durumla ilgili yaptığı açıklama gerekçesiyle soruşturma açıldı. Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Halkı kin ve düşmanlığa sevk etme" iddiasıyla açılan soruşturma kapsamında Kuyun'un ifadesi alındı.

Kaçırılma olayına dair savcılığa suç duyurusunda bulunduğu ve maruz kaldığı duruma ilişkin partisinin il binasında açıklama yaptıklarını belirten Kuyun, kendisini kaçırınların eşkali, araç plakası bilinmesi ve bir çok askeri kontrol noktasından geçmelerine rağmen, savcılığa suç duyurusunda bulunmasına rağmen herhangi bir işlem yapılmadığını söyledi. Buna rağmen kendisi hakkında soruşturma açıldığını ifade eden Kuyun, "Yaşanan olayın 1990'lı dönemlerde yaşadığını, bunların Kürt gençlerin mücadeleden uzak tutulması için yapıldığını ve bu hukuksuz durumlara karşı mücadelemizi büyüteceğimiz belirttiğim için hakkımda soruşturma açıldı" dedi.

Maruz kaldığı durumu iktidarın yürüttüğü "nefret" siyasetinin sonucu olduğunu dile getiren Kuyun, "Beni kaçıran kişiler, polis olduklarını iddia ettiler. Polis kimliği gösterdiler. Birçok askeri noktada polis kimliğiyle geçtiler. Emniyete ifade işlemine götürülmedim, yani kaçırdım. Eğer beni kaçıran kişiler polis ise polis bir mafya ya da çete gibi mi çalışıyor? Eğer polis değilseler, o zaman emniyetin adını kullanarak bunu yapanlar bulunmalıdır. Aslında halkı kin ve düşmanlığa sevk edenler, oluşan paramiliter güçlerdir. Çocuklara ateş edenler, İbrahim Gökçek'in mezarı başında bekleyip 'yakacaklarını' söyleyenler ve sosyal medyada bir kavanoza mermi koyup, katliam mesajı vermeye çalışanlar, aslında bu zihniyettir halkı kin ve düşmanlığa sevk edenler. Ama biz yaşanan hukuksuzluğa karşı sesimizi çıkardığımız için, tepkimi gösterdiğim için hakkımda soruşturma açılıyor. Asıl beni kaçırılan yargılanması gerekirken, ben yargılanıyorum" diyerek tepki gösterdi.

Bu bağlamda ;

- 1- Hatice Büşra Koyun tarafından yapılan suç duyurusu sonucunda soruşturma başlatıldı mı?
- 2- Hatice Büşra Kuyun'u kaçıranlar savcılık tarafından tespit edildi mi?
- 3- Kaçırmada kullanılan araç kime aittir?
- 4- Kaçırma güzergâhında bulunan kameralar incelendi mi?
- 5- Suçluların dahi kaçırılması kabul edilemez. Kaçırma işlemini yapanlar hakkında yapılan işlemler nelerdir? Bir işlem yapılmadı ise nedeni nedir?
- 6- 90'lı yıllarda Kürtlerin çoğunlukla yaşadığı iller başta olmak üzere benzeri uygulamalar kamuoyunda yer aldı ve dönemin iktidarı sessiz kaldı. 2015'te barış sürecinde devlet kendi içindeki kontrol edilemeyen ögeler olduğunu söyledi. Bu durumda Devlet içinde faaliyetine devam eden veya yeniden oluşan ögeler mi var? Bu konu adli makamlar tarafından inceleniyor mu?
- 7- Bu olaydan dolayı ifadesine başvuru edilen emniyet personeli var mı?
- 8- Hatice Büşra Kuyun'un gözaltına alınması için savcılık tarafından emniyet birimlerine verilen talimat var mı?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1449/3050/4513

Konu : Yazılı soru önergesi

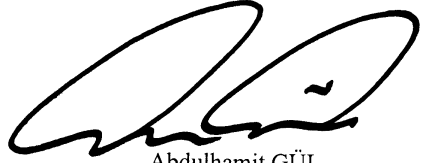
10 / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 29/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 669140 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30863 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1449/3049/4512

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın Nusrettin MAÇİN
Şanlıurfa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30863 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversite öğrencisinin tutuklanmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/30910)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta:“ Sayın vekilim Betül Gürlevik ODTÜ Genetik Bölümü 4. Sınıf öğrencisi kandil gecesi arkadaşının evine ders çalışmaya gitmiş ve oraya yapılan baskın sonucu ,sadece o evde olduğu için gözaltına alınmıştır. 12 gün gözaltında kaldıktan defalarca mülakat adı altında sistematik işkenceye maruz kaldıktan sonra şiir defterinde 2010 yılında yazdığı bir şiirden dolayı Ankara’da Sulh Ceza Mahkemelerince tutuklanmıştır.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Betül Gürlevik isimli yurttaşın tutuklu olduğu iddiası doğru mudur?
2. Eğer bu iddia doğruysa Betül Gürlevik isimli yurttaşın tutuklanma nedeni nedir??
3. Betül Gürlevik isimli yurttaş hangi suç nedeniyle yargılanmaktadır?
4. Bakanlığınıza iletilmiş bu konuyla ilgili şikayet var mıdır?
5. Betül Gürlevik isimli yurttaş 2010 yılında yazdığı bir şiirden dolayı tutuklandığı iddiası doğru mudur?
6. Son 4 yıldır eksik yargılanma nedeniyle Bakanlığınıza başvuru yapan yurttaş sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1496/2953/4406

Konu : Yazılı soru önergesi

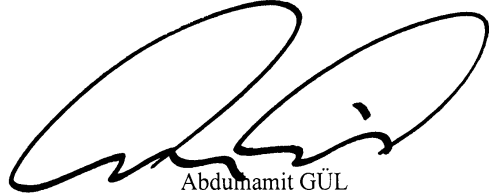
10 / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 29/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 669140 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30910 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdumamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1496/2952/4405

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30910 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Rize ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31011)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18126 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Rize'de:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1521/2973/4428

Konu : Yazılı soru önergesi

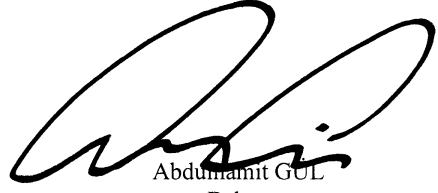
10 / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31011 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdullhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1521/3008/4464

Konu : Yazılı soru önergesi

10. /07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31011 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

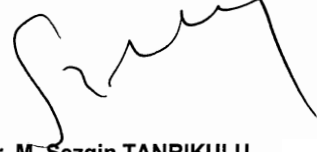

Abdulhamit GÜL
Bakan

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Niğde ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31012)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18113 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Niğde'de:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1522/2990/4445

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31012 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1522/3007/4463
Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31012 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlarıdır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Muş ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31013)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18114 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Muş'ta:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1523/2982/4437

Konu : Yazılı soru önergesi

10 / 07 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31013 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1523/3013/4469

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31013 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İhtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

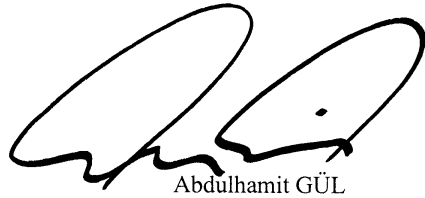
Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağına hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülemediği.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2016-2020 yılları arasında Bakanlık bünyesinde yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31015)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2016 – 2020 yılları arasında yıllar bazında Bakanlığınızca toplam kaç ihale yapılmıştır? Bahse konu ihaleler hangi usul ve esaslara göre yapılmıştır?
2. 2016 – 2020 yılları arasında yıllar bazında Bakanlığınızca yapılan ihaleler için ayrı ayrı belirtilmek suretiyle verilen en yüksek teklifler ne kadardır? Bahse konu teklifler hangi firmalar tarafından yapılmıştır?
3. 2016 – 2020 yılları arasında yıllar bazında Bakanlığınızca yapılan ihaleler için ayrı ayrı belirtilmek suretiyle verilen en düşük teklifler ne kadardır? Bahse konu teklifler hangi firmalar tarafından yapılmıştır?
4. 2016 – 2020 yılları arasında yıllar bazında Bakanlığınızca yapılan ihaleler hangi firmalar tarafından yapılmıştır?
5. 2016 – 2020 yılları arasında yıllar bazında Bakanlığınızca toplam kaç ihale hangi gerekçelerle iptal edilmiştir?
6. Anılan ihaleleri iptal edilmeden önce kazanan firma, kişi, kurum ve kuruluşlar ihaleleri kazandıkları bedeller ile birlikte hangileridir?
7. Bahse konu iptal edilen ihaleleri iptalin ardından kazanan firma, kişi, kurum ve kuruluşlar ihaleleri kazandıkları bedeller ile birlikte hangileridir?
8. Bahse konu ihalelerin davetiyeli ihaleler olduğu iddiası doğru mudur? İddia doğru ise, hangi müteahhitlere toplam kaç ihale verilmiştir?
9. Güvenlik, deprem vb. mücbir sebepler olmadan ihaleye çıkarılması mümkün olmayan bazı işlerin mücbir sebep gösterilerek davetiye ile ihale çıkarıldığı iddiası doğru mudur? İddia doğru ise, gerekçesi nedir?
10. Bahse konu ihalelerin, ileriye dönük yıllara ait ve milyarlık ihaleler olduğu iddiası doğru mudur?
11. Pazarlık usulü dağıtılan ihaleler kime ya da kimlere verilmiştir? AB müktesebatına uygun ihale koşullarının yasalaşmasının geciktirilme gerekçesi nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1525/2996/4451

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31015 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1525/2995/4450
Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31015 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

A) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun, "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veya kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemek olduğu,

B) 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun, "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemek olduğu; "Kapsam" kenar başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsadığı,

C) 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun, "Kapsam" kenar başlıklı 1. maddesinde, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütüleceği; birinci fıkrada sayılan daire ve idarelere bağlı döner sermayeli kuruluşlar ile özel kanunlarla veya özel kanunların vermiş olduğu yetkiyle kurulmuş bulunan fonların yukarıda belirtilen işlerinin nasıl yapılacağına Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikte belirtileceği,

Ç) Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliğinin, "Amaç ve kapsam" kenar başlıklı 1. maddesinde ise, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, özel idare ve belediyelere bağlı döner sermayeli kuruluşların alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Yönetmelikte yazılı hükümlere göre yapılacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Bakanlığımız ile bağlı kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen, yapım, mal veya hizmet alımı gibi her türlü ihaleye ilişkin işlemler, amaç ve kapsamına yukarıda değinilen Kanunlar ile Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yerine getirilmektedir.

Söz konusu Kanunlar ile Yönetmelikte, hangi tür işin hangi tür ihale yöntemiyle yapılacağı; ihale, sözleşme ve edimin ifası süreçlerinin hangi usul ve esaslara uygun olarak sürdürüleceği; ihale işlemlerinin gözetimi ve denetiminin hangi kurum tarafından ne şekilde yerine getirileceği; yüklenicinin iflası, işi bitirememesi veya ilave iş artışı ile süre uzatımı hâllerinde ne şekilde işlem tesis edileceği hususlarında da ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir.

İhtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması, kaynakların verimli kullanımı ile açıklık ve rekabetin sağlanması esasları doğrultusunda, yasal şartlarına uygun olarak gerçekleştirilen Bakanlığımız ihalelerine ilişkin sonuçlar, Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan Kamu İhale Bülteninde kamu denetimine açık olarak ilan edilmektedir. Hangi tür işin hangi ihale yöntemiyle gerçekleştirildiği, ihaleyi yüklenen firmalar, ihale bedelleri, işe başlama ve bitirme tarihleri ile işin süresine ilişkin bilgiler gibi önergeye konu edilen hususlar, sözü edilen ilanlardan takip edilebilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Siirt ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31016)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18125 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Siirt'te:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1526/2998/4453
Konu : Yazılı soru önergesi

10.. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31016 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1526/3011/4467
Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31016 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gereksiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

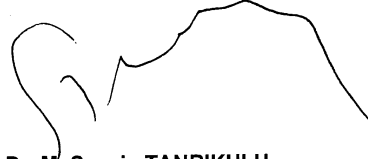

Abdulhamit GÜL
Bakan

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Şırnak ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31017)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18123 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Şırnak'ta:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1527/2976/4431

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 67 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31017 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1527/3004/4460
Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31017 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmaması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL

Bakan

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Batman ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31018)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18121 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Batman'da:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1528/2994/4449

Konu : Yazılı soru önergesi

10/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31018 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1528/3010/4466

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31018 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmaları halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

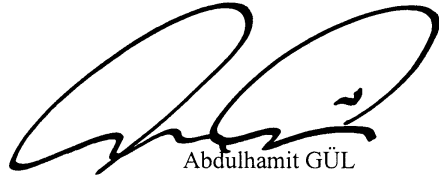
Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Bayburt ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31019)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18099 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Bayburt'ta:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1529/2986/4441

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31019 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdülhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1529/3003/4459
Konu : Yazılı soru önergesi

10 / 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31019 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmaları halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İhtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağına hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hakkında kamu görevlilerine karşı görevini yaptırmamak için direnme, hakaret, tehdit ve yaralama suçlarından dolayı soruşturma başlatılan kişilere ve açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31020)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/25080 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

1. Hakkında kamu görevlilerine karşı "görevini yaptırmamak için direnme", "hakaret", "tehdit", "yaralama" suçlar kapsamında soruşturma açılanların sayısı kaçtır?
2. Soruşturma sonunda verilen ve kesinleşen takipsizlik kararı sayısı kaçtır?
3. Hakkında dava açılanların sayısı kaçtır?
4. Açılan davalar sonunda beraat eden kişi sayısı kaçtır?
5. Bahse konu davalar sonucunda kaç yurтташа, hangi suç kapsamında, hangi cezalar verilmiştir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1530/2988/4443

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31020 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1530/2987/4442

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31020 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İktüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükmüne bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülemez.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Çankırı ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31021)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18103 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Çankırı'da:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1531/2980/4435

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrikulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31021 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1531/3009/4465

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31021 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

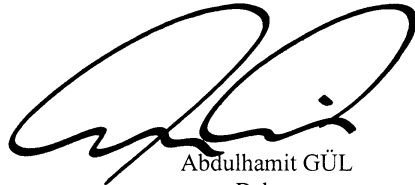
Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Kars ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31022)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18119 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Kars'ta:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1532/2978/4433

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31022 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1532/3005/4461

Konu : Yazılı soru önergesi

10 . 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31022 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşurması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

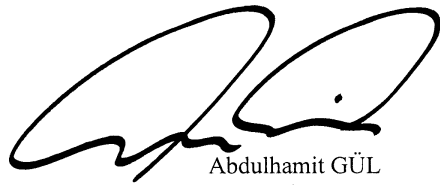
Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağına hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülemez.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Isparta ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31023)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18120 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Isparta'da:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1533/2992/4447

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31023 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1533/3006/4462

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31023 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

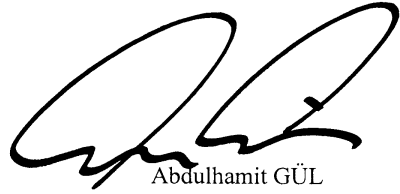
Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağına hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulmamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Düzce ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31024)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18105 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Düzce'de:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1534/3000/4455
Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31024 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1534/3014/4470

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31024 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

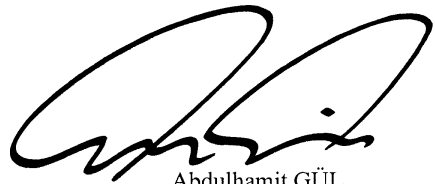
Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

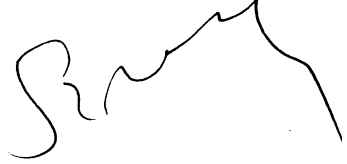

Abdulhamit GÜL
Bakan

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Erzurum ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31025)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18109 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Erzurum'da:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1535/3035/4498

Konu : Yazılı soru önergesi

10/07/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31025 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1535/3034/4497

Konu : Yazılı soru önergesi

10/07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31025 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağını hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Gümüşhane ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31026)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18107 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Gümüşhane'de:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1536/3038/4501

Konu : Yazılı soru önergesi

10.7.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31026 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1536/3031/4494

Konu : Yazılı soru önergesi

(2020/07/10)

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31026 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmada halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İktüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağının hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülemediği.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Hakkâri ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31027)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18110 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Hakkâri'de:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1537/3036/4499

Konu : Yazılı soru önergesi

10 / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31027 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdullhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1537/3037/4500
Konu : Yazılı soru önergesi

10/07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31027 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

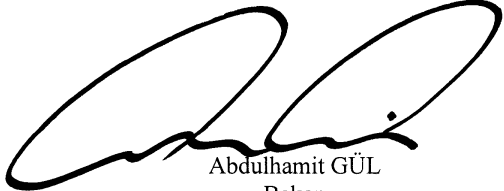
Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağını hükme bağlandığı,

Malûmlarıdır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adlî istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulmamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002-2020 yılları arasında Iğdır ilinde eziyet ve işkence suçlarıyla ilgili olarak açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31028)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

7/18111 esas numaralı yazılı soru önergesine Internet Sitesi/Linki adres gösterilerek verilen yanıt ile tarafıma somut ve doğru bilgi verilmekten kaçınıldığı için bahse konu sorular tekrar sorulmuş, mevcut sayısal, somut ve de rasyonel yanıtların tarafıma iletilmesi amaçlanmıştır.

2002-2020 yılları arasında yıllar bazında Iğdır'da:

1. Eziyet ve işkence ile ilgili açılan dava sayısı kaçtır?
2. Bahse konu olan davaların kaç tanesi henüz sonuçlandırılmamıştır?
3. Maruz kaldığı eziyetler ve işkenceler sonucunda yaşamını yitiren kişi sayısı nedir?
4. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kaç kamu görevlisi vardır?
5. Eziyet ve işkence olaylarına karıştığı tespit edilen kamu görevlileri hakkında başlatılmış yasal işlemler bulunmakta mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbetleri nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1538/3033/4496

Konu : Yazılı soru önergesi

10.. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/06/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 672525 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrikulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31028 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1538/3032/4495

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31028 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşurması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin beşinci fıkrasında, "yazılı soru"nun, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da yazılı soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usullerinin Meclis İktüzüğü ile düzenleneceğinin öngörüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün, "Yazılı soru" kenar başlıklı 96. maddesinin birinci fıkrasında "yazılı soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin, kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret olduğu, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konularla ilgili soruların sorulamayacağını hükme bağlandığı,

Malûmlardır.

Anayasanın ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün belirtilen bu hükümleri çerçevesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülemediği.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicil tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmakla birlikte, adli istatistikler sanık ve suç esas alınarak derlenmektedir. Bu çerçevede, 2020 yılına ilişkin istatistikler 2021 yılı içerisinde derleneceğinden, 2020 yılına ilişkin istatistikler sunulamamakla ve istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "İşkence" kenar başlıklı 94. ve "Eziyet" kenar başlıklı 96. maddeleri uyarınca, açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<http://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

22.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, cezaevlerinde koronavirüsten korunmak için mahkûmların hijyen ve beslenme ihtiyaçlarının karşılanması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün cevabı (7/31179)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İrfan KAPLAN

Gaziantep Milletvekili

COVID-19 pandemisi hız kesmekle birlikte yayılmaya ve ölümlere neden olmaya devam etmektedir. Dünya genelinde virüs tehdidi altındaki en riskli toplu yaşam alanlarından biri de cezaevleridir. Mimari koşulları düşünüldüğünde, gün ışığına yeterli erişime olanak vermeyen, hava sirkülasyonunun olmadığı cezaevlerinde hijyen önlemlerinin yetersizliği ölümcül boyutlara ulaşmaktadır.

Pandemi süreci ile birlikte arttırılması gereken hijyen önlemlerinin birçok cezaevinde yeterli düzeyde olmadığı; mevcut cezaevlerinde ise ücret karşılığında sağlandığı bilinmektedir. Pandemi süreci ile birlikte temel ihtiyaçlardan kabul edilen maske, dezenfektan, sıcak su ve temizlik malzemeleri bakımından yoksun bırakılan tutuklu ve hükümlüler, sosyal mesafenin korunması konusunda da yeterli şartların sağlanmadığından şikâyet etmektedirler. Özellikle kantin ve yemekhane hizmetlerindeki zaman kısıtlamasından kaynaklı yığılmalar yaşandığını, dolayısıyla sosyal mesafeyi korumanın mümkün olmadığını belirtmektedirler.

Korona virüsün klinik enfeksiyona dönüşmemesindeki en önemli koruyucu faktör bağışıklık sisteminin güçlü olması, dolayısıyla yeterli ve dengeli beslenmektir. Cezaevlerinde iase yönetmeliği uyarınca belirlenen iase bedeli günümüzde 8,5 TL olarak belirlenmiştir. Yönetmelik uyarınca günlük kalori ihtiyacını karşılaması gereken iase bedeli, enflasyonun da etkisiyle her geçen gün alım günü kaybederek yeterli beslenmeyi imkânsız hale getirmiştir.

Karantina ile birlikte birçok cezaevinde hastane sevki ve tedavileri durdurulmuştur. Sağlık sorunu yaşayan tutuklu ve hükümlülerin doktor talepleri ise, revirlerde doktor olmadığı gerekçesiyle kapılardan hastalıkları sorularak bilinçsiz bir şekilde ilaç temini ile geçiştirilmektedir.

Bu bağlamda:

1. Cezaevlerinde kantin ve yemekhane sıralarına, dolayısıyla sosyal mesafe ihlallerine sebep olan zaman kısıtlamasıyla ilgili bir düzenleme planlıyor musunuz?
2. Cezaevlerindeki iâşe bedelinin bir bireyin günlük beslenme ihtiyacını karşılaması için yeterli midir? Değilse bununla ilgili bir düzenleme yapılacak mıdır?
3. Sağlık sorunları sebebi ile beslenme konusunda özel bir diyet programına ihtiyacı olan kronik hastaların bir beslenme uzmanından yardım alması için gerekli imkân tanınacak mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1519/2948/4400

Konu : Yazılı soru önergesi

10. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 674707 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31179 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1519/3074/4550

Konu : Yazılı soru önergesi

10.07/2020

Sayın İrfan KAPLAN
Gaziantep Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31179 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ülkemiz genelindeki ceza infaz kurumlarında, Covid-19 salgın hastalığının bulaştırıcılığın önlenmesi ve hükümlü ve tutuklular ile personelin salgın hastalıktan korunması amacıyla en üst seviyede tedbirler alınmıştır. Söz konusu tedbirlere ilişkin bütün işlemler tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda eksiksiz olarak yerine getirilmekte ve takip edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması ve bulaşıcı hastalıklar açısından risk oluşturması nedeniyle kurumlarda gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınması yönünde talimatlar verilmiş ve talimatlar kurumlar tarafından vakit kaybetmeksizin uygulanmaya başlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu tarafından ceza infaz kurumlarına ilişkin tavsiye kararları yayınlanmış olup, bu kararlar doğrultusunda alınan tedbirler Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünce taşra teşkilatına ve ilgili kurumlara iletilmiştir. Virüsle mücadelede takip, koordinasyon ve süreç yönetimi; 12/03/2020 tarihinde Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Koronavirüs Takip Komisyonu ile 13/03/2020 tarihinde yürürlüğe konulan "Adalet Bakanlığı Tehlikeli Salgın Hastalıklarla Mücadele Eylem Planı" çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca bu süreçte Cumhuriyet başsavcısı ve ceza infaz kurumu temsilcisinin de katıldığı İl Pandemi Kurulları aracılığıyla tedbirlerin mahallinde değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

Bilimsel Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ile personelin salgından korunması ve kurumlarda bulaştırıcılığın önlenmesi amacıyla;

A) Ceza infaz kurumlarındaki tüm taşıtlar, araç-gereçler, koğuşlar, koridorlar, yemekhaneler, yatakhaneler, mahkûm kabul birimleri, ziyaretçi mahalleri, tuvalet ve banyolar, telefon kulübeleri, telefon ahizeleri, kapı kolları, turnike ve X-Ray geçişleri ile diğer tüm ortak alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmekte, bütün kapalı ortamlar sık sık havalandırılmaktadır.

B) Koğuşlarda çamaşır suyu ve kişisel temizlik malzemeleri bulundurulmaktadır.

C) Ceza infaz kurumları personelinin görevleri gereği yapacakları üst aramaları ile kısmi ve genel aramalarda mutlak suretle eldiven ve maske kullanmaları sağlanmaktadır.

Ç) Kurumlara giriş yapan tüm personelin ve ziyaretçilerin Covid-19 bulgularının olup olmadığına dair gerekli kontrolleri yapılmaktadır.

D) Hükümlü ve tutukluların, kolluk tarafından ceza infaz kurumlarına tesliminden önce hastaneye götürülerek ateş, öksürük, halsizlik, nefes darlığı veya benzeri belirtiler olup

olmadığı yönünde Covid-19 muayenesi ve PCR testi yapılmakta; ceza infaz kurumlarına ilk kabuller, bu sağlık raporları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kuruma ilk kabullerinde Covid-19 açısından muayenesi yapılan hükümlü ve tutuklular, test sonuçlarının negatif çıkması durumunda on dört gün boyunca özel oda ve koşullarda izole edilerek barındırılmakta ve on dört günlük sürenin sonunda kendilerine yeni bir PCR testi yapılmaktadır. Her iki test sonucu negatif çıkan hükümlü ve tutuklular için oda ve koşulların planlamasına geçilmekte, izolasyon sürecinde hastalık belirtisi gösteren ve PCR testi pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ise koruyucu önlemler alınarak ivedilikle ilgili sağlık kurumuna sevk edilmektedir. Hastalık şüphesi bulunan veya son on dört gün içinde yurt dışı bağlantısı olduğunu beyan eden hükümlü ve tutuklular da, derhal il sağlık müdürlüklerine bildirilmekte ve önerilere göre izole işlemleri yapılmaktadır.

E) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlüler ile bilfiil irtibat halinde olan personelin salgın riskinden korunması amacıyla 01/04/2020 tarihinde personel izolasyonu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda; ilgili personele yeni bir vardiya sistemi uygulanmış, görev sonrası evlerine gitmeyen bu personelin öğrenci yurtları, personel eğitim merkezleri, Bakanlık ve kamu misafirhaneleri veya ceza infaz kurumları tarafından oluşturulan özel alanlarda on dört gün barındırılmak suretiyle izolasyonları sağlanmıştır. On dört günlük sürenin sonunda personel teste tabi tutulmuş ve test sonucu negatif çıkanlar ceza infaz kurumlarında çalışmaya devam etmiştir.

F) 14/03/2020 tarihi itibarıyla açık ve kapalı görüşlerde, özel izinlerde, ceza infaz kurumlarında eş ve aile görüş odalarının kullanılmasında, hükümlü ve tutukluların diğer koşullarla birlikte yaptığı faaliyetler ile başka kurumlara yapılacak nakillerde Bilim Danışma Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda kısıtlamalara gidilmiştir. Bu tedbirler alınırken hükümlü ve tutukluların dış dünya ile olan ilişkilerinin devamlılığının sağlanması ve rehabilite olmaları amacıyla kendilerine ek telefonla görüşme hakkı tanınmıştır.

G) Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünün internet sayfasında yer alan broşür ve afişler yeterli sayıda çoğaltılarak ceza infaz kurumlarının ziyaretçi giriş noktaları ile ziyaretçi mahallerine, işyurdu atölyelerine, yemekhane, yatakhane, derslik, mutfak, kantin ve benzeri ortak kullanım alanlarına bilgilendirme amacıyla asılmaktadır.

H) Hükümlü ve tutuklular ile personelin bilinçlendirilmesi amacıyla salgına karşı alınan tedbirler hakkında ilgili il ve ilçe sağlık müdürlükleri ile koordineli olarak eğitim faaliyetleri yapılmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve personel eğitim merkezlerinde kademeli normalleşme süreci kapsamında yeni çalışma düzeni ve alınacak tedbirlere ilişkin kuralları içeren "Yeni Normale Geçiş Süreci Çalışma Esasları Kılavuzu" hazırlanmış olup, 03/06/2020 tarihinde Bilimsel Danışma Kurulu tarafından uygun görülen kılavuz ilgili tüm kurumlara gönderilmiştir. Bu sürecin, söz konusu kılavuz doğrultusunda yönetilmesi için gerekli adımlar atılmakta ve süreç hassasiyetle takip edilmektedir.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 72. maddesinde, hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı,

B) Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğinin;

1- "Devlet tarafından iaşe edilecek kişiler" kenar başlıklı 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, görevi başında bulunan personelin, hükümlü ve tutuklu ile aynı şekilde iaşe edileceği, personel için özel yemek veya tabldot çıkarılamayacağı, günlük olarak mahkeme veya hastaneye sevk olan hükümlü ve tutuklular ile sevkte görevli memurların, kurumda bulunmadığı öğünler için kumanya verileceği; dördüncü fıkrasında, görev başında bulunan personel, kurumlara staj için gelenler, eğitim-öğretim, kültürel ve sportif faaliyetler ile görevlendirilen görevliler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevlendirilen personel, eğitim merkezlerinde eğitim görenler ya da ceza infaz kurumunda mevcut olan hükümlü ve tutukluların, hangi öğünlerde kurumda hazırsa o öğüne ait iaşe miktarından yararlanacakları, ancak, günlük iaşe miktarının içinde kalmak koşulu ile gece vardiyasında görev yapan personele kumanya verileceği; yedinci fıkrasında, çocuk hükümlü ve tutuklular ile kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, süt emziren anneler ve hamilelere durumlarına uygun ve Bakanlıkça belirlenen tutarda gıda verileceği,

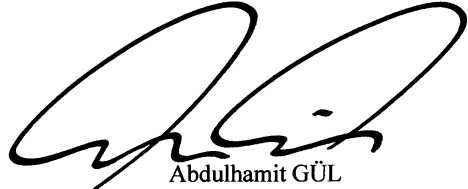
2- "Günlük iaşe miktarı" kenar başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, günlük iaşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da değerlendirilerek saptanan tutar olduğu,

3- "Hastaların iaşe edilmesi" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, hasta hükümlü ve tutukluya, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinlerin verileceği; ikinci fıkrasında, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların taleplerinin, iaşe miktarı ile sınırlı kalmak üzere karşılanacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı tarafından bir kişi için günlük kalori ihtiyacı ortalama 2300 kalori olarak belirlendiğinden, hasta hükümlü ve tutuklulara, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinler bu ölçülerde verilmektedir. Öte yandan, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların talepleri de azami ölçüde karşılanmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

**111'İNCİ BİRLEŞİM
10 TEMMUZ 2020 CUMA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İttüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 20 nci maddelerden, ikinci bölümünün 21 ila 43 üncü maddelerden, üçüncü bölümünün 44 ila 66 ncı maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 09.06.2020 tarihli 96'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İttüzüğünün 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2020'de tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi;

Genel Kurulun 14 ve 16 Temmuz 2020 Salı ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.06.2020 tarihli 105'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 10 Temmuz 2020 Cuma günü saat 14:00'da, 11 Temmuz 2020 Cumartesi günü ise saat 13:00'da toplanması ve bu birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

10 Temmuz 2020 Cuma günkü Birleşiminde 221 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

11 Temmuz 2020 Cumartesi günkü Birleşiminde 216 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi;

221, 222 ve 223 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin, İttüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

221 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 35 inci maddelerden oluşması;

222 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün 13 ila 28 inci maddelerden oluşması;

223 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 14 üncü maddelerden, ikinci bölümünün 15 ila 28 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 08.07.2020 tarihli 109'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

111'İNCİ BİRLEŞİM

10 TEMMUZ 2020 CUMA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 222) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 177 Milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) (*) (**)

2.- (S. Sayısı: 221) Aydın Milletvekili Metin Yavuz ve 60 Milletvekilinin Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2985) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 223) Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ve 56 Milletvekilinin Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3002) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.07.2020) (**)

4.- (S. Sayısı: 216) İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 128 Milletvekilinin Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2735) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2020) (*) (**)

5.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanana Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

8.- (S. Sayısı: 163) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 195) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.-**(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

12.-**(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

13.-**(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) **(X)**

14.-**(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

15.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

16.-**(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

17.-**(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

18.-**(S. Sayısı: 33)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

19.-**(S. Sayısı: 54)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

20.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

21.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

23.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

25.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyön, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

74.- (**S. Sayısı: 169**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (**X**)

75.- (**S. Sayısı: 170**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (**X**)

76.- (**S. Sayısı: 171**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (**X**)

77.- (**S. Sayısı: 172**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (**X**)

78.- (**S. Sayısı: 177**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

79.- (**S. Sayısı: 178**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

80.- (**S. Sayısı: 179**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

81.- (**S. Sayısı: 180**) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

82.- (**S. Sayısı: 181**) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

83.- (**S. Sayısı: 182**) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

84.- (**S. Sayısı: 183**) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

85.- (**S. Sayısı: 184**) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (**X**)

86.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 ncı Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

98.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

99.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

100.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

101.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

102.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

103.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

104.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

105.- (S. Sayısı: 219) 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

106.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

